

КЛИФЪРД

Увлекателна смес
от фантастика,
легенда
и магия...

САИМЪК

БРАТСТВОТО НА ТАЛИСМАНА

Братството
на Талисмана
срещу
Ордата на злото

Свещеният
ръкопис, който
унищожава
черната магия

Клифърд Саймък

Братството на талисмана

1

Господарската къща беше първата непокътната постройка, която виждаха след два дни пътуване през област, опустошена до такава степен, че беше едновременно ужасяващо и невероятно.

През тези два дни, от върховете на хълмовете ги наблюдаваха плахи вълци. Из ниските храсти, влачейки опашки, дебнеха лисици. Соколите, накацали по мъртвите дървета или по почернелите греди на изгорените ферми, ги гледаха с интерес. Не срещнаха жива душа, но от време на време в гъсталака зърваха човешки скелети.

Времето се задържа хубаво до обяд на втория ден, когато мекото небе на ранната есен се покри с облаци и от север задуха студен вятър. Понякога силният вятър шибаше гърбовете им със леден дъжд, примесен от време на време със сняг.

Късно следобед, като се изкачи на един нисък хълм, Дънкан Стендиш забеляза имението – грубо струпване от сгради, укрепени с ограда и тесен ров. Във вътрешността на укреплението, срещу подвижния мост, се намираше двор, в който бяха затворени коне, говеда, овце и свине. Около тях се движеха неколцина мъже и от комините струеше дим. Извън укреплението се намираха няколко малки постройки, някои от които носеха следи от пожар. Цялото място създаваше подтискащо впечатление.

Даниел, големият боен кон, следващ Дънкан като куче, се приближи зад него. Потропвайки с копита, зад Даниел идваше Красавица, малко сиво магаре, с намятани на гърба си вързопи. Като наведе глава, Даниел побутна рамото на господаря си.

– Всичко е наред, Даниел – каза Дънкан. – Намерихме си подслон за нощта.

Конят меко изпръхтя през ноздрите си.

Конрад се довлече по склона и застана до Дънкан. Той беше масивен човек. Въпреки че беше висок близо седем фута, Конрад беше тежък за ръста си. От раменете почти до коленете му се спускаше дреха, направена от овчи кожи. В дясната си ръка държеше тежка тояга, измайсторена от дъбов клон. Той стоеше тихо, наблюдавайки господарската къща.

– Как ти се струва? – попита Дънкан.

– Видели са ни – отвърна Конрад. – Над укреплението се показват

глави.

- Твоите очи са по остри от моите – каза Дънкан. – Сигурен ли си?
- Напълно, милорд.
- Престани да ме наричаш милорд. Аз не съм лорд. Баща ми е лорд.
- Аз мисля – каза Конрад, – че когато баща ви умре, вие ще станете

лорд.

- И няма никакви Опустошители?
- Само хора.
- Изглежда невероятно – заяви Дънкан, – Опустошителите да про-

пуснат място като това.

- Може би са ги отблъснали. Може би Опустошителите са бързали.

– Съдейки по нашите досегашни наблюдения, малко са местата, които са пропуснали – възрази Дънкан. – Изгорени са и най-скромните къщурки, дори и колибите.

- Ето го и Дребосъка – обади се Конрад. – Връща се от разузнаване.

Мастифът се приближи с дълги скокове нагоре по склона и те спряха за да го изчакат. Заобиколи, за да застане по-близо до Конрад. Конрад го потупа по главата и голямото куче завъртя опашка. Наблюдавайки ги, Дънкан още веднъж отбеляза колко много си приличат човека и кучето. Дребосъкът достигаше почти до кръста на Конрад. Той беше прекрасен звяр. Носеше широк кожен колан, със закрепени в него метални кабари. Ушите му се наостриха, щом погледна към имението. В гърлото му се надигна глухо ръмжене.

- Дребосъка също не ги харесва – каза Конрад.

– Това е единственото място, подходящо за подслон – възрази Дънкан. – Нощта ще бъде влажна и студена.

- Сигурно е пълно с дървеници. А също и въшки.

Малкото магаре плахо застана до Даниел за да се скрие от режещия вятър.

Дънкан попипа колана на меча си.

– На мене не ми харесва повече отколкото на тебе или на Дребосъка. Но идва лоша нощ.

– Ще стоим плътно един до друг – рече Конрад. – Няма да им позволим да ни разделят.

- Имаш право – съгласи се Дънкан. – Трябва вече да тръгваме.

Докато се спускаха по склона, Дънкан несъзнателно потърси под наметалото си кесията, висяща на колана му. Пръстите му напипаха ръкописа. Струваше му се, че може да чуе шумоленето на пергамента при допир. Изведнъж се ядоса на себе си. През последните два дни, отново и

отново той повтаряше същата глупава процедура, за да се увери, че ръкописът е на мястото си. Като селянче, помисли си той, което отива на панаир с едно пени и постоянно мушка ръка в джоба си, за да се увери, че не го е изгубило.

Докосвайки пергаментата, като че ли отново чу Негова светлост да казва: "Върху тези няколко страници може би се намира бъдещата надежда на човечеството". Всъщност, като се замислеше, Негова Светлост беше склонен да преувеличава и не трябваше да се взема на сериозно, както понякога той се опитваше да накара някого да си мисли, че трябва да бъде. Обаче в този случай беше напълно възможно възрастният и пълен духовник да е прав. Но това нямаше да се разбере преди да достигнат Оксънфорд.

И именно заради това, заради тези няколко листа пергамент, изпълнени със сбито написан текст, той беше тук, вместо да си стои в удобният и сигурен Стендиш Хауз, и се влачеше надолу по склона за да търси подслон в място, където, както беше посочил Конрад, вероятно щеше да има дървеници.

– Едно нещо ме безпокои – каза Конрад, като крачеше редом с Дънкан.

– Не знаех, че нещо може да те обезпокои.

– Това е Малкия народ – обясни Конрад. – Не видяхме никого от тях. Ако е възможно някой да избегне Опустошителите, това са точно те. Не мога да повярвам, че таласъмите, гномите и другите от техния род не могат да избягат от Опустошителите.

– Може би са изплашени и се крият – отвърна Дънкан. – Доколкото ги познавам, те биха знаели къде да се скрият.

Лицето на Конрад видимо се проясни.

– Да, така трябва да е.

Докато се приближаваха към имението, те видяха, че не са сбъркали в преценката си. Мястото далече не беше предразполагащо. „Разнебитено“ беше най-подходящата дума за него. Тук-там над оградата се появиха глави, наблюдаващи приближаването им.

Подвижният мост беше все още вдигнат, когато достигнаха до зловонния ров. Вонята беше непоносима, а в зелените води плаваха гниещи парчета, които биха могли да бъдат разлагащи се човешки тела.

– Отворете! – провикна се Конрад към подаващите се над оградата глави. – Пътници искат подслон.

Известно време нищо не се случи и Конрад извика още веднъж. Най-накрая моста започна бавно, с много скърцане на дърво и дрънчене

на вериги, прекъсълечно спускане. След като прекосиха моста, те видяха, че са заобиколени от пъстра тъпла с вид на скитници, но тези скитници бяха въоръжени с копия, а някои носеха самоделни мечове в ръка.

Конрад размаха тоягата си.

– Назад! – изръмжа той. – Направете път на моят господар!

Влачейки единия си крак, през тълната прекуцука дребен сакат мъж и застана до тях. – Моят господар ви приветства! – изскимтя той. – Той ви кани на трапезата си.

– Първо – рече Конрад, – подслон за животните.

– Има навес – каза хленчещият сакат човек. – Открит е за промените във времето, но има покрив и е на завет. За коня и магарето ще се намери сено. На кучето ще дам кокал.

– Не кокал – възрази Конрад, – а месо. Голямо парче, съответстващо на големината му.

– Ще намеря някакво месо – съгласи се куцият.

– Дай му едно пени! – каза Дънкан на Конрад.

Конрад бръкна в кесията на колана си, извади една монета и я подхвърли на мъжа, който я хвана ловко и с подигравателен жест докосна с пръсти перчема си.

Навеса беше подслон, и макар и открит все пак предлагаше някаква защита срещу вятъра и дъжда. Дънкан разседла Даниел и постави седлото до оградата. Конрад свали вързопата от магарето и го постави върху седлото.

– Не желаете ли да вземете седлото и вързопата вътре със себе си? – попита ги куцият. – Може би там ще са на по-безопасно място.

– Безопасното място е тук – настоя Конрад. – Ако някой ги докосне, ще му строша ребрата, а може да остане и без гърло.

Разпуснатата тъпла, която ги пресрещна, когато преминаха моста се беше разкарала. Подвижният мост започна да се вдига с пронизителни протестни звуци.

– А сега – каза куцият, – ако обичате, последвайте ме. Господарят ви очаква на масата.

Голямата зала на къщата беше зле осветена и миришеше лошо. Наредените покрай стените пушещи факли даваха светлина. Рогозките по пода не бяха сменявани от месеци, а може би и от години. Навсякъде бяха разпилени кости, хвърлени на кучетата или просто метнати на пода след като са били оглозгани. Под краката се валяха кучешки изпражнения и стаята вонеше на урина – кучешка, и, повече от сигурно, човешка. В далечния край на стаята се намираще огнището с горящи пънове.

Коминът не теглеше добре и връщаше дим в залата. В средата се намираще дълга маса, поставена на дървени магарета. Около нея беше насядала чудатата компания. Наоколо търчаха полуизрасли момчета, които сервираха подноси с храна и кани с бира.

Щом Дънкан и Конрад влязоха в залата разговорът затихна и замъглените бели петна на лицата на пируващите се втрещиха в новодошлите. Кучетата изоставиха кокалите си и се надигнаха за им да покажат зъбите си.

В далечния край на залата един човек се надигна от мястото си.

– Добре дошли, пътници! – провикна се той с радостен глас. – Елате и споделете трапезата на Харолд, Разбойника!

Той се обърна към групата младежи обслужващи масата.

– Изритайте тези крастави кучета встрани от пътя на нашите гости – изрева той. – Няма да бъде прилично да бъдат нападани и хапани.

Младежите се заеха с желание с поставената им задача.

Ботушите заритаха кучетата, а те почнаха да хапят в отговор, квичейки и скимтейки.

Дънкан тръгна напред, последван от Конрад.

– Благодаря, сър – каза Дънкан, – за вашето внимание!

Харолд, Разбойникът, беше с груба фигура, космат, с несресана коса. Косата и брадата му имаха вид на развъдник на плъхове. Той носеше наметало, което някога лилаво, беше толкова зацапано с петна от мазнина, че сега беше по-скоро мръсно на цвят. Кожата, с която беше обшита яката и ръкавите му, беше изядена от молци.

Разбойникът посочи мястото до себе си.

– Моля, седнете, сър!

– Името ми – каза Дънкан, – е Дънкан Стендиш, а човекът с мене се нарича Конрад.

– Конрад е твой крепостен?

– Не е мой крепостен, а мой спътник.

Разбойникът се запъна за момент върху отговора, след което каза:

– В такъв случай, той трябва да седне с вас – той се обърна към човека на съседното място. – Ейнар, разкарай се от тук. Намери си друго място и си вземи лицата.

Със зъл вид, Ейнар взе лицата и каната си и гордо закрачи покрай масата за да си намери друго място.

– Сега, след като всичко е вече уредено – заяви Разбойникът на Дънкан, – защо не седнете. Имаме месо и бира. Бирата е чудесна, но за месото не мога да кажа същото. Намира се и хляб с посредствено

качество, но в замяна на това имаме запас от най-хубавия мед, направен някога от пчела. Когато Опустошителите налетяха върху нас, Старият Седрик, нашият пчелар, с риск за своя живот донесе кошерите и по този начин ги запази за нас.

– Преди колко време се случи това? – попита Дънкан. – Кога дойдоха Опустошителите.

– Беше късно през пролетта. Отначало бяха само няколко, предшествениците на Ордата. Това ни даде възможност да приберем добитъка и пчелите. Когато накрая дойде истинската Орда, ние бяхме вече готови за тях. Виждали ли сте някога някой от Опустошителите, сър?

– Не. Само съм чувал за тях.

– Те са страшно много – каза Разбойникът. – Всевъзможни форми и големини. Дяволчета, демони, дяволи и още много други, които превръщат смелостта ти в страх, всички със свой специален тип гадост. Найлошите са плешивите. Хора, но всъщност не са хора. Също като тътрещи се идиоти, силни, масивни идиоти, нямащи страх и притежаващи непресекащо желание да убиват. Никакъв косъм по тях, нито един-единичък косъм от главата до петите. Бели като плужеците, които намирате когато преобърнете гниещ пън. Мазни и тежки като плужеците. Всъщност не са мазни. Мисля, че не са мазнини, а мускули. Такива мускули, каквито никога не сте виждали. Сила, каквато никой никога не е виждал. Взети заедно, плешивите и другите, вървящи с тях, помитат всичко пред себе си. Убиват и изгарят без никаква милост. Жестокост и магия. Това са техните оръжия. Няма да крия, затруднихме се да ги задържим на една ръка разстояние. Но ние устояхме на магията и се противопоставихме на жестокостта, въпреки че самият им вид е в състояние да изплаши човек до смърт.

– Разбирам, че не сте се изплашили.

– Не се изплашихме – заяви Разбойникът. – Моите хора са твърди. Отвърнахме на удара с удар. Ние бяхме толкова зли, колкото и те. Не възнамеряваме да отстъпим мястото, което намерихме.

– Намерихме?

– Да, намерихме. Ще речете, че не сме такъв тип хора, каквито обикновено се срещат по такива места. Разбойникът в името ми е само нещо като шега, нали разбирате. Шега между нас. Ние сме група честни работници, неспособни да си намерят работа. Има много такива като нас. Всички ние, срещайки едни и същи проблеми и като знаехме, че няма работа за нас, се обединихме, за да търсим тихо кътче земя, където бихме могли да построим прости ферми и да изтръгнем от земята

прехрана за семействата ни и за нас самите. Но нищо подобно не можахме да открием, докато не намерихме това място изоставено.

– Имате предвид, че то е било пусто. Никоой не е живеел тук.

– Ни една жива душа – каза лицемерно Разбойникът. – Никоой наоколо. Така че ние се посъветвахме и решихме да влезем, освен ако, разбира се, истинските собственици не се появят.

– В който случай вие бихте им го върнете.

– О-о, разбира се – отговори Разбойникът. – Ще им го върнем и ще продължим да търсим нашето тихо кътче, което дирехме.

– Това е прекрасно от ваша страна – възкликна Дънкан.

– Е, благодаря ви, сър. Но стига за това. Кажете ми нещо за вас. Както казахте, пътници. По тези места не се виждат много пътници. Твърде е опасно.

– Тръгнали сме на юг – каза Дънкан. – Към Оксънфорд. А може би след това и до Лондон.

– И не се страхувате?

– Разбира се, че се страхуваме. Но ние сме добре въоръжени и ще внимаваме.

– Трябва да бъдете внимателни – съгласи се Разбойникът. – Ще пътувате през сърцето на Опустошените земи. Ще срещнете много опасности. Ще бъде трудно да се намира храна. Ще ви кажа, че нищо не е останало. Ако гарван реши да прелети страната, трябва да си носи храна.

– Вие я карате добре.

– Успяхме да спасим добитъка си. Засадохме късните посеви, след като Опустошителите минаха. Жътвата беше лоша поради късната сеитба. Половин реколта жито, по-малко от половин реколта ръж и ечемик. Съвсем малко овес. Елдата беше пълен провал. Много сме затруднени с необходимото сено. И това не е всичко. Добитъкът ни страда от чума. Вълците крадат овцете ни.

Срещу Дънкан и Конрад поставиха дъски за рязане, а след това огромен поднос с говежди бут в единия си край, и печено овнешко филе в другия. Друг младеж донесе самун хляб и пита мед в чиния.

Докато се хранеше, Дънкан огледа насядалите около масата. Независимо от думите на Разбойника, мъжете насядали около масата, нямаха вид на честни работници. Те изглеждаха като вълци. Група разбойници, може би, които са били изненадани от Опустошителите по средата на набезите си. След като са ги отблъснали, и поради липса на нещо подобро, те са се установили, поне за известно време. Мястото беше добро

за криене. Никой, дори и човек на закона, не би се осмелил да язди тук.

– А Опустошителите? – попита той. – Къде са те сега?

– Никой не знае – отвърна му Разбойникът. – Биха могли да бъдат навсякъде.

– Това е малко повече от границите на Опустошените земи. Носи се слух, че са отишли дълбоко в Северна Британия.

– А-а, да, възможно е. Не сме чули нито дума. Тук няма кой да носи вести. Вие сте единствените, които сме виждали. Трябва да имате дела от голяма важност за да дойдете на това място.

– Носим съобщения. Нищо повече.

– Споменахте Оксфорд. И Лондон.

– Точно така.

– В Оксфорд няма нищо.

– Възможно е – съгласи се Дънкан. – Никога не съм бил там.

Той забеляза, че нямаше никакви жени. Никакви дами, седящи край масата, както би било в едно нормално имение. Ако имаше някакви жени, то те бяха изгонени.

Един от младежите донесе кана с бира и напълни чашите на пътниците. Пивото беше от високо качество, увери се Дънкан след като го опита. Той повтори същото на Разбойника.

– Следващата партия няма да бъде същата – каза Разбойника. – Зърното беше лошо тази година, а също така и сеното. Пропахнахме много време за да събираме сено, дори и от най-лошото качество. През зимните месеци няма да има много за почистване на бедните ни животни.

Повечето от седящите около масата бяха приключили с яденето. Няколко човека бяха заспали масата, с глави подпрени върху ръцете си. Може би спяха по този начин, помисли си Дънкан. Различаващи се малко от животните, без прилично легло. Разбойникът се излежаваше в креслото си със затворени очи. Разговорите в залата бяха затихнали.

Дънкан отрязва две парчета хляб и подаде едното на Конрад. Неговото парче намаза с мед от питата. Както каза Разбойникът, медът беше превъзходен, прозрачен и сладък, направен от летни цветя. Не тъмният, тръпчив продукт, който се срещаше толкова често на север.

Догарящият в огнището дънерът, се разпадна в поток от искри. Няколко факли бяха загаснали, но все още от тях се стелеше мазен дим. Две кучета, които се караха за един кокал, се зъбеха едно на друго. Като че ли зловонието в залата беше по-лошо отколкото когато влязоха.

Приглушен звук вдигна Дънкан на крака. За секунда той се ослуша и след това звукът се чу отново – боен вик, предизвикан от гняв, а не от

болка. Конрад се надигна.

– Това е Даниел! – извика той.

Дънкан, последван от Конрад, се втурна през залата. Един мъж, стреснат в пиянския си сън, се изпречи на пътя му. Дънкан го блъсна встрани. Конрад го следваше, като разчистваше пътя с тоягата си. Влезлите в контакт с тоягата виеха злобно след тях. Едно куче се втурна, лаейки възбудено. Дънкан освободи мечата си и го измъкна от ножницата. Металът просъска докато изтегляше острието.

Пред него Конрад напъна вратата, отвори я със сила и двамата изскочиха на двора. Гореше голям огън и на неговата светлина видяха група мъже, струпани около навеса, под който бяха подслонени животните.

Изправен на задните крака, цвилейки от гняв, Даниел риташе напооки с предните си крака към хората пред него. Един човек лежеше неподвижно на земята, а друг се влачеше настрани. Докато Дънкан и Конрад пресичаха двора, конят удари друг човек в лицето с подкованото си копито и го прекатури. На няколко стъпки от Даниел, яростният Дребосък беше захапал друг човек за гърлото и го разтърсваше диво. Малкото магаре представляваше вихрушка от вършеещи копита.

Малцината останали от групата в навеса се разбягаха щом зърнаха двамата мъже, тичащи през двора.

Дънкан застана до коня.

– Всичко е наред – успокой го той. – Ние сме тук.

Даниел изпръхтя към него.

– Пусни го! – каза Конрад на Дребосъка. – Той е мъртъв.

Кучето презрително отстъпи и заоблизва кървавата си муцуна. Човекът, когото беше пуснало, нямаше гърло. Двамата мъже, проснати пред Даниел не помръдваха. И двамата изглеждаха мъртви. Друг се влачеше през двора с пречупен гръбнак. Други, превити на две, все още бягаха куцайки.

От вратата на голямата зала наизскачаха хора. Веднъж излезли, те се скупчваха, стояха и зяпаха. Разбойникът се приближи, като си пробиваше път между тях.

– Какво е това? – развика се той гневно. – Аз ви дадох гостоприемството си, а тук мои хора лежат мъртви!

– Опитаха се да ни окрадат – каза Дънкан. – Може би са искали да откраднат и животните ни. Както виждате, нашите животни не са се отнесли добре към тях.

Разбойникът се престори на ужасен.

– Не мога да повярвам. Моите хора не биха достигнали дотам да използват такъв подъл номер.

– Твоите хора – каза Дънкан, – са една подла шайка.

– Поставен съм в затруднено положение – изръмжа Разбойникът. – Не искам да се карам с моите гости.

– Няма нужда да се караме – остро каза Дънкан. – Свалете моста и ние ще си тръгнем. Аз настоявам за това.

Вдигайки тоягата си, Конрад пристъпи към Разбойника.

– Нали разбираш. Милорд настоява за това.

Разбойника се опита да си тръгне, но Конрад го хвана за ръката и го завъртя към себе си.

– Тоягата е гладна – рече той. – От месеци не е чупила черепи.

– Подвижния мост! – каза Дънкан, прекалено вежливо.

– Добре, добре! – съгласи се Разбойникът и подвижна на хората си – Спуснете подвижния мост за да могат нашите гости да си тръгнат.

– Останалите да стоят назад – изръмжа Конрад. – Да ни направят място. Иначе черепът ти е счупен.

– Стойте назад! – викна Разбойникът. – Не се намесвайте! Дайте им път! Ние не искаме неприятности.

– Ако се стигне до някакви неприятности – предупреди го Конрад – ти ще си първия, който ще си ги има.

След това се обърна към Дънкан и каза:

– Сложете седлото на Даниел и натоварете Красавицата. Аз ще се справя с този.

Мостът беше започнал да се спуска. В момента, в който далечният му край допря другия бряг на рова, те бяха готови да потеглят.

– Ще задържа Разбойникът – каза Конрад, – докато прекосим моста.

Той дръпна със себе си Разбойника. Мъжете в двора стояха достатъчно назад. Дребосъкът зае стойка.

Веднъж стъпил върху моста, Дънкан видя, че облачното небе се е прояснило. Почти пълната луна светеше на небосклона, а звездите блесяха. Все още имаше няколко леки облака, които се движеха бързо.

На другия бряг на моста се спря. Конрад отпусна хватката си.

Дънкан каза на бившия си домакин:

– Щом се върнете, вдигнете моста! През ум да не ви е минало да изпратите вашите хора след нас. Ако го направите, ще пуснем конят и кучето срещу тях. Те са бойни животни и са тренирани за борба, както видяхте. Ще направят хората ти на парчета.

Разбойникът не каза нищо. Той прекоси моста с тежка стъпка и щом се върна в двора викна на хората си. Колелата изскърцаха, веригите издрънчаха, дървото изстена. Мостът започна бавно да се вдига.

– Да тръгваме! – каза Дънкан, след като вдигането достигна до средата си.

С Дребосъка начело, те се отправиха надолу по хълма, следвайки тесния път.

– Накъде отиваме? – попита Конрад.

– Не знам – отговори Дънкан. – Просто надалече от това място.

Пред тях Дребосъкът изръмжа предупредително. На пътеката стоеше човек.

Дънкан отиде до мястото, където стоеше Дребосъка. Двамата заедно се приближиха към непознатия. Мъжът се обади с разтреперан глас:

– Няма нужда да се страхувате, сър. Аз съм само Старият Седрик, пчеларят.

– Какво правиш тук? – попита Дънкан.

– Дойдох, за да ви покажа пътя, сър. Донесох ви храна.

Той се наведе и вдигна една торба, която бе останала незабелязана в краката му.

– Пушен бут, шунка, сирене, самун хляб и малко мед. Освен това мога да ви покажа и най-краткия път. Живял съм тук през целия си живот. Познавам местността.

– Защо ще искаш да ни помагаш? Ти си човек на Разбойника. Той спомена за тебе. Каза, че си спасил кошерите, когато дошли Опустошителите.

– Не съм човек на Разбойника – възрази пчеларят. – Аз бях тук много преди той да дойде. Животът беше добър – добър за всички ни – господарят и неговите хора. Ние бяхме мирен народ. Когато Разбойникът дойде ние няхахме никакъв шанс. Не знаехме как да се бием. Той и другарите му дойдоха преди две години по Архангелов ден, и ...

– Но ти си останал с Разбойника.

– Не останах. Бях пощаден. Той ме пощади понеже аз бях единственият, познаващ пчелите. Малко хора познават пчелите, а Разбойникът обича хубавия мед.

– Излиза, че съм бил прав в мислите си – каза Дънкан. – Той и хората му са завзели имението и са избили обитателите му.

– Да – рече Седрик. – Тежки времена се стовариха върху тази бедна страна. Първо Разбойникът и подобните нему, а след това Опустошителите.

– И ти ще ни покажеш най-бързия път за да се измъкнем извън досега на Разбойника?

– Точно това ще направя. Познавам всички преки пътеки. Дори и на тъмно. Когато видях какво се случи, събрах провизии от кухнята, излязох извън укрепленията и легнах край пътя за да ви чакам.

– Но Разбойникът ще разбере, че ти си направил това. Той ще иска да си отмъсти на тебе.

– Няма да разберат, че липсвам – поклати глава Седрик. – Аз съм винаги с пчелите. Прекарвам дори нощите си с тях. Влизам вътре само заради студа и дъжда. Дори да забележат, че ме няма, което едва ли ще се случи, ще помислят, че съм при пчелите. И ако не възразите, сър, за мене ще бъде чест да водя човек, който се е противопоставил на Разбойника.

– Мисля, че не харесваш много Разбойника.

– Отвращавам се от него. Но какво може да направи един човек. Малък удар тук и там. Като този. Човек прави каквото може.

Конрад взе торбата от ръцете на стария човек.

– Аз ще нося това – каза той. – Можем да го сложим с товара на Красавица по-късно.

– Мислиш ли, че Разбойникът и хората му ще ни последват? – попита Дънкан.

– Не знам. Вероятно не, но човек не може да бъде сигурен.

– Каза, че го мразиш. Защо не тръгнеш с нас. Сигурно не ти се иска да останеш с него.

– Не с него. На драго сърце бих се присъединил към вас. Но не мога да изоставя пчелите си.

– Пчелите ли?

– Сър, знаете ли нещо за пчелите?

– Много малко.

– Те са – каза Седрик – най-удивителните създания. Само в един кошер живеят толкова много, че не могат да бъдат преброени. Но те се нуждаят от помощта на човека. Всяка година трябва да има силна царица, която да снася много яйца. Една царица. Само една, напомням ви, ако искате кошертът да бъде силен. Ако те са повече от една, пчелите се роят, част от тях ще отиде другаде, намалявайки броят им в кошера. За да ги запазите силни, трябва да има пчелар, който да знае как да се справя с тях. Преглеждате всичките пити, за да търсите килийки с други царици и ги унищожавате. Ако видите, че има нова силна царица, можете дори да унищожите твърде остарялата царицата.

– Поради това ще останете с Разбойника?

Старият човек се изправи.

– Аз обичам моите пчели – каза той. – Те се нуждаят от мене.

Конрад изръмжа:

– По дяволите пчелите. Ще умрем тук, говорейки си за пчели.

– Аз говоря прекалено много за пчелите – каза старият човек. –

Последвайте ме. Не изоставяйте от мене.

Той се понесе като дух пред тях. На места вървеше, другаде тичаше, после пак тръгваше бавно и предпазливо, като опипваше пътя си.

Спуснаха се в малка долина, прехвърлиха един хребет, гмурнаха се в друга, по-голяма долина и я изоставиха за да изкачат още един хребет. Над тях звездите бавно се търкаляха по небето и луната се спускаше на запад. Студеният северен вятър духаше все още, но дъждът беше престанал.

Дънкан беше изморен. Без да се е наспал, тялото му се бунтуваше срещу темпото, което налагаше Старият Седрик. От време на време се препъваше.

– Качете се на коня – предложи Конрад, но Дънкан само поклати глава.

– Даниел също е изморен – отвърна той.

Умът му се отдели от тялото. Краката му продължиха, движейки го напред, през тъмнината, в бледата лунна светлина, през морето на гората, мрежата от хълмове, прорезите на долините. Умът му отиде другаде. Той се върна отново към денят, когато започна всичко това.

2

За първи път Дънкан усети, че ще се случи нещо, докато трополеше по стълбите на извитото баронско стълбище и прекосяваше фойето в посока към библиотеката, където, беше му казал Уелз, го очакваха баща му и Негова светлост.

Не беше необичайно за баща му да иска да го види. Беше привикнал с това, но каква ли работа беше довела архиепископа в замъка? Негова светлост беше възрастен човек, натежал от добро ядене и недостатъчно работа. Той рядко се осмеляваше да напусне абатството. Необходимо беше нещо от необичайна важност за да го накара да дойде на старото си сиво муле, което беше бавно, но стъпваше меко, като облекчаваше пътуването на човека, намразил активността.

Дънкан влезе в библиотеката, изпълнена със свитъци от пода до тавана, с цветни стъкла и еленова глава поставена над пламтящото огнище.

Баща му и архиепископът седяха в кресла, полуизвърнати към огъня и когато той влезе, двамата станаха за да го поздравят, а архиепископът изпуктя от усилието да се надигне от креслото.

– Дънкан – каза баща му, – имаме посетител, когото би трябвало да помниш.

– Ваша Светлост – възкликна Дънкан, като побърза да получи благословия. – Радвам се да ви видя отново. Не съм ви виждал от месеци.

Той коленичи и след като благославянето беше извършено, архиепископът протегна символично ръка за да го изправи на крака.

– Той би трябвало да ме помни – каза архиепископа на бащата на Дънкан. – Често съм го викал за да го вразумявам. Изглежда, че на добрите отци им е доста трудно да набият малко обикновен латински и посредствен гръцки, а също и някои други неща в неподатливите им черепи.

– Но, Ваша Светлост, всичко беше толкова тъпо. С какво, спрягането на латински глагол, ще ...

– Казано като истински джентълмен – прекъсна го Негова светлост. – Когато дойдат в абатството и се сблъскат с латинския, винаги протестират срещу него. Но ти, въпреки някои прегрешения от време на време, се справи по-добре от повечето от тях.

– Добро си е момчето! – изръмжа баща му. – Аз самият зная малко

латински. Вашите хора в абатството наблюдават твърде много на него.

– Може би е така – отстъпи архиепископът, – но това е единствено, което можем да направим. Не можем да ги учим как да яздат кон, да въртят меч или да мамят девойките.

– Да оставим шегите настрана и да седнем – каза бащата на Дънкан. – Имаме да обсъждаме важни дела. А ти слушай внимателно. Това те засяга – обърна се той към Дънкан.

– Да, сър – каза Дънкан, като седнаше.

Архиепископът хвърли поглед към баща му.

– Мога ли аз да му разкажа, Дъглас.

– Да – каза бащата на Дънкан. – Вие знаете повече от мене. И освен това можете да го кажете по-добре. Имате подходящите думи.

Архиепископът се отпусна назад в креслото и преплете дебелите си, къси пръсти върху шкембето си.

– Преди около две години баща ти ми донесе един ръкопис, който открил, докато подреждал семейните документи.

– Това беше работа – поясни бащата на Дънкан, – която е трябвало да се свърши преди векове. Документи и ръкописи, всичко разбъркано заедно ни в клин, ни в ръкав. Стари писма, стари ръкописи, стари дарения, стари дела, древни инструменти, всичко набутано в най-различни кутии. Работата все още не е завършена изцяло. Понякога се занимавам с нея. Не винаги е възможно да разбере онова, което намирам.

– Донесе ми ръкописа – продължи архиепископа, – понеже бил написан на непознат за него език. Език, който никога не беше виждал и малцина други знаеха.

– Оказа се, че е сирийски – намеси се бащата на Дънкан. – На този език, както ми казаха, е говорил Исус.

Дънкан премести погледа си от единия към другия. „Какво става? – запита се той – За какво е всичко това? И какво общо има той?“

– Чудиш се – каза архиепископът, – какво те засяга цялата тази история.

– Да, така е – съгласи се Дънкан.

– Ще стигнем и до там.

– Страхувам се, че наистина ще стигнем – каза Дънкан.

– За нашите добри отци настанаха ужасни времена с ръкописа – каза архиепископът. – Имаше само двама, които притежаваха известни познания по езика. Единият можеше да го срича, докато другият наистина знаеше нещо от него. Подозирам, обаче, че не чак до такава степен, каквато му се искаше аз да си мисля. Бедата е там, че ние не можем да

решим дали ръкописът е истински. Възможно е да е фалшификат. Документът претендира да е дневник, даващ описание на делата на Исус. Не задължително ден по ден. Има части, където са описани събитията от един ден. След това няколко дни липсват, но написаното на следващата дата покрива и всичко, случило се от датата на последните записки. Като че ли човекът, който е писал дневника, е някой, живял по същото време и видял с очите си онова, което е написал – като че ли е бил не непременно от компанията на Исус, а някой, който ги е следвал. Нещо като последовател, може би. Няма ни най-малък намек кой би могъл да бъде. Той не казва кой е и няма никакви следи към личността му.

Архиепископа спря да говори и се втренчи в Дънкан.

– Ти, разбира се, си представяш какво би означавало ако документът е истински.

– Да, разбира се – отговори Дънкан. – Той би ни дал подробно, ден по ден, описание на делата на Нашия Господ.

– Той би направил повече от това, сине мой – обади си баща му. – Той би ни дал първото Негово описание от очевидец. Би ни дал доказателство, че наистина е имало човек, наречен Исус.

– Но, аз не мога, аз не...

– Това, което баща ти казва е истина – продължи архиепископът. – Освен тези няколко страници ръкопис, няма нищо друго, което да доказва действителното съществуване на Исус. Съществуват няколко откъси от съчинения, които могат да бъдат схванати като доказателство, че е имало такъв човек, но всички те са подозрителни. Или са пълна измама и фалшификация, или добавки, може би направени от преписващите монаси, които са позволили на предаността да изпревари честността. Ние, вярващите, не се нуждаем от доказателство. Светата църква не се съмнява, дори за миг, в съществуването Му, но нашето убеждение е основано на вяра, а не на нещо подобно на доказателство. Това е нещо, за което не говорим. Срещали сме се с твърде много неверници и езичници, така че няма да бъде мъдро да го обсъждаме. Самите ние не се нуждаем от такова доказателство, ако това, което се намира в ръкописа наистина е доказателство, но Майката църква би могла да го използва за да убеди тези, които не споделят нашата вяра.

– Ръкописът би сложил край – допълни бащата на Дънкан – на някои съмнения и скептицизъм в самата църква.

– Но, както казахте, възможно е да се окаже фалшификация.

– Би могъл – каза архиепископът. – Ние сме склонни да мислим, че не е. Но отец Джонатан, нашият човек в абатството, не притежава

достатъчно вещина за да прецени. Това, от което се нуждаем, е учен, знаещ сирийски, прекарал години в изучаването на езика, промените, които са настъпили в него и кога са се извършили. Това е език, който, за хиляда и петстотинте години, през които е бил в употреба, е имал много диалектни форми. В някои кътчета на източния свят все още се говори негов модерен диалект, но съвременните форми се различават твърде много от формата, използвана по времето на Исус, и дори формата, която Исус е използвал, е могла значително да се различава от диалекта, употребяван на сто мили оттам.

– Аз съм развълнуван и впечатлен, разбира се – заяви Дънкан. – Развълнуван съм от това, че от този дом е могло да дойде нещо с такава значимост. Но не ви разбирам. Вие казахте, че аз ...

– Има само един човек на света – поясни архиепископът, – който би имал някаква възможност да разбере дали ръкописът е автентичен. Този човек живее в Оксънфорд.

– Оксънфорд? Имате предвид на юг?

– Точно така. Той живее в малка общност от учени, която през последното столетие или приблизително ...

– Между нас и Оксънфорд – вмъкна бащата на Дънкан – се намират Опустошените земи.

– Решихме – каза архиепископът, – че малка група от смели и предани мъже може да бъде способна да се промъкне. Обсъдихме с баща ти възможността ръкописът да бъде изпратен по море, но тези брегове са така отрупани с пирати, че едва ли честен кораб би дръзнал да напусне пристана си.

– Колко малка група?

– Колкото е възможно по-малка – каза бащата на Дънкан. – Не можем да изпратим полк въоръжени мъже да прекосят с гръм и трясък почти половината Британия. Такава сила би привлякла твърде много внимание върху себе си. Малка група, която може да се придвижва тихо и ненатрапчиво би имала много по-голям шанс. Разбира се, най-лошото е, че такава група трябва да се движи направо през Опустошената земя. Заобиколен път няма. Според всички описания, тя обхваща широка ивица земя през цялата страна. Би било много по-лесно за експедицията ако имахме някаква представа къде се намират Опустошителите, но според докладите изглежда, че те се намират навсякъде във северната част. Според най-новите сведения, обаче, през последните седмици те се движат в североизточна посока.

Негова светлост кимна тържествено.

– Право към нас.

– Имате предвид, че Стендиш Хауз...

Бащата на Дънкан се засмя с прекъсълечен смях, който не приличаше съвсем на смях.

– Няма нужда да се страхуваме от тях, синко. Не и в този древен замък. Почти едно хилядолетие той е устоял на всички атаки. Но ако група ще се опитва да достигне до Оксфорд, може би най-добре ще бъде да потеглят колкото се може по-скоро, преди тези от Ордата да са се струпали пред прага ни.

– И вие мислите, че аз ...

Баща му каза:

– Мисля, че вече го споменахме.

– Не познавам по-подходящ човек от тебе – заяви Негова светлост. – Но всичко зависи от тебе. Това е рисковано предприятие, което трябва да се обмисли най-внимателно.

– Мисля, че ако решиш да отидеш – каза бащата на Дънкан – би имал добър шанс да успееш. Ако не мислех така, нямаше да ти го предложим.

– Той е добре обучен в изкуството на боя – обърна се Негова светлост към баща му. – Казаха ми, въпреки че не го знам лично, че твоят син е най-добрият фехтувач на севера и че се е записал в историите на турнирите...

– Но аз никога не съм изтеглял меч в пристъп на гняв – възрази Дънкан. – Познанията ми за меча са малко повече от обикновена фехтовка. От години сме в мир. От години не е имало войни ...

– Не те изпращаме за да се биеш – успокои го баща му. – Колкото по малко битки, толкова по-добре. Твоята задача ще бъде да преминеш през Опустошената земя без да бъдеш видян.

– Винаги има възможност да попадна на Опустошителите. Предполагам, че ще успея някак да се справя, въпреки че никога не съм си мислил, че ще изпълнявам подобна роля. Моите интереси, както и вашите, както и тези на вашия баща, се намират в тази земя...

– Не си изключение – заяви баща му. – Много хора от нашия род са живели в мир на същите тези акри¹, но когато са ги призовавали, те са отивали на бой и няма никой, който да ни е посрамил. Така, че можеш да разчиташ на това. Зад тебе стои дълга редица от воини.

– Кръвта ще си каже думата – каза Негова светлост. – Кръвта

---

1. акър – мярка за площ, приблизително 4 дка, Б.пр.

винаги си казва думата. Добрите стари фамилии, като Стендиш, са опората на Британия и на Нашия Господ.

– Е, след като сте го решили – каза Дънкан, – след като сте ме избрали да взема участие в този поход на юг, може би ще ми разкажете какво знаете за Опустошената земя.

– Само това, че е циклично явление – започна архиепископът. – Цикъл, попадащ на различни места приблизително на пет века. Знаем, че преди приблизително петстотин години той е преминал през Иберия. Петстотин години преди това – в Македония. Има признаци, че преди това същото се е случило в Сирия. Областта се напада от рояк демони и различни, свързани с тях зли духове. Те помитат всичко пред себе си. Жителите са избивани, всички жилища – изгаряни. Областта остава в пълно опустошение. Тази ситуация съществува неопределено дълго – поне десет години, обикновено повече. След това изглежда, че злите сили си отиват и хората започват да се завръщат, въпреки че може да отнеме столетие или повече за да се възстанови земята. Различни имена са давани на демоните и техните кохорти. През онова велико нашествие те са наричани Опустошители; понякога за тях се говори като за Ордата. Има, разбира се, още много, което би могло да бъде казано за явлението, но това е неговата същина. Доста учени са полагали усилия да разгадаят причините и мотивите, които са замесени. Засега те са по-скоро само слаби теории, а не истински доказателства. Разбира се, никой всъщност дори не е опитвал да изследва сполетяната област. Никакви изследвания на място. За което аз не мога да обвиня ...

– И все пак – вмъкна бащата на Дънкан – вие предлагате моят син

...

– Не предлагам да изследва, а само да опита да си проправи път през засегнатия район. Ако епископ Уайз в Оксфорд не беше толкова стар, щях да предложа да изчакаме. Но човекът е стар и, според сведенията, е станал много слаб. Дните му са преброени. Ако чакаме, можем да открием, че е отишъл да получи небесната си награда. Той е единствената ни надежда. Не познавам никой друг, който би могъл да прецени ръкописа.

– А какво ще стане ако ръкописът бъде изгубен докато се пренася в Оксфорд? – попита Дънкан.

– Това е риск, който трябва да бъде поет. Въпреки че зная, че ти ще го браниш с цената на живота си.

– Така би постъпил всеки – заяви Дънкан.

– Той е скъпоценен – каза Негова светлост. – Може би най-

скъпоценното нещо за цялото християнство. Върху тези няколко страници може би лежи бъдещата надежда на човечеството.

– Можете да изпратите копие.

– Не – възрази архиепископът, – трябва да бъде оригиналът. Няма значение колко внимателно е бил копиран, а в абатството ние имаме специалисти с голям опит, възможно е неволно да се пропуснат някакви характеристики, които да са от съществено значение при определянето дали е истински или не. Но изгубването на оригинала е катастрофа, за която е трудно да се помисли.

– А какво ще стане, ако епископ Уайз определи автентичността на текста, но повдигне въпрос за пергаментата или мастилото? Сигурно не е специалист и по пергаментите и мастилата.

– Съмнявам се – възрази архиепископът, – че той ще зададе подобни въпроси. С неговата ерудиция, той би знаел, вън от всякакво съмнение, дали е истински само като изследва текста. Ако, обаче, той постави такива въпроси, ще трябва да потърсим друг учен. Трябва да има такива, които да познават пергаментите и мастилата.

– Ваша светлост – каза бащата на Дънкан, – вие казахте, че има напредничави теории за мотива и причината. Може би вие имате любима теория.

– Трудно е да се избира – отвърна архиепископът. – Всички те са остроумни, някои от тях са с доста трудна логика. Една от тях, която ми се струва най-смислена, е предположението, че Опустошените земи се използват за подмладяване – злите сили на света понякога се нуждаят от почивка, през която да се пренасочат и обогатят, презареждайки силата си. Като църковното уединение, може би. Така че те опустошават областта, като я превръщат в място на ужас и разрушение, което служи като бариера, предпазваща ги от намеса, докато правят каквито и нечестиви процедури да са им необходими за да съберат сила за нови пет столетия на злосторничество. Човекът, предложил тази теория, се опитал да покаже отслабване на злото няколко години преди опустошенията и след това ново, голямо нарастване на злото. Но се съмнявам дали е успял. Няма достатъчно данни за подобно изследване.

– Ако това е вярно – каза Дънкан, – тогава нашата малка група, ако не стъпва внимателно и не се суети, би имала добър шанс да премине незабелязана през Опустошената земя. Силите на злото, убедени, че са предпазени от опустошенията, няма да бъдат толкова бдителни, колкото биха били при други обстоятелства и, също така, ще са заети с правенето на всички неща, които имат да правят, през това тяхно уединение.

– Възможно е да си прав – съгласи се баща му.

Архиепископът слушаше мълчаливо това, което Дънкан и баща му си говореха. Той седеше с ръце, кръстосани на шкембето си и полузатворени очи, като че ли се бореше с някакви свои мисли. Тримата поседяха мълчаливо известно време докато накрая Негова светлост се размърда и заговори:

– Струва ми се, че на тази велика сила на Злото, освободена над света от столетия, трябва да се направи изследване, едно наистина сериозно изследване. Ние му отговаряме, през всичките тези години, с ужас, като си го обясняваме с безсмислени предразсъдъци. Което не означава, че няма основание за някои от приказките, които чуваме и някои от историите, които ни разказват. Някои от историите, които човек може да чуе, са истина, в някои случаи дори документирана. Но много от тях са лъжа, приказки на глупави селяни, които, убеден съм, са ги измислили за да им минава времето. Освен техните конни състезания и прелюбодеяния, те често нямат с какво друго да се забавляват. А глупавите истории не правят нищо друго освен да скрият смисъла. Това, с което трябва най-вече да се занимаваме е разбиране на Злото. Ние си имаме нашите магии и чародейства, с които да прогонваме дяволи; ние имаме нашите истории за хора, прегърнати във виещи кучета или в нещо полошо; ние вярваме, че вулканите, може би, са устата на Ада; не твърде отдавна се носеше историята за някакви глупави монаси, които изкопали дупка и, като се спуснали в нея, открили Чистилището. Не от това се нуждаем. Това, от което се нуждаем е разбиране на Злото, защото само с разбирането му ние ще имаме някаква основа, върху която да се борим срещу него. И трябва да застанем в позиция да се борим резултатно с него не само за наше душевно спокойствие, заради униженията, раните и болките, които Злото ни нанася, но и заради развитието на нашата цивилизация. Да приемем за момент, че в продължение на много векове ние сме били инертно общество, което не прави никакъв прогрес. Това, което се прави всеки ден в това имение, това, което се прави всеки ден в целия свят, ни на йота не се различава от това, което се е правило преди хиляда години. Зърното се жъне както винаги се е жънало, вършее се както винаги се е вършало, полята се орат със същите неефективни плугове, селяните умират от глад както винаги са умирали от глад ...

– В това имение не е така – прекъсна го бащата на Дънкан. – Тук никой не умира от глад. Ние се грижим за хората си. И те се грижат за нас. Ние се запасяваме с храна за лошите години, и когато те настъпят, което рядко се случва, има храна за всички нас и ...

– Милорд – каза архиепископът, – моля да ме извините. Аз говорех най-общо. Това, което казах не е в сила за това имение, което аз зная добре, но е вярно като цяло.

– Нашето семейство – продължи бащата на Дънкан – владее тези земи от почти десет столетия. Като собственици на земята, ние сме приели пълната отговорност ...

– Моля ви! Нямах предвид вашият дом. А сега мога ли да продължа?

– Съжалявам, че ви прекъснах, но се чувствах задължен да поясня, че никой не гласува в имението Стендиш.

– Точно така – поде отново архиепископът. – А сега да продължим с онова, което говорех. Мое мнение е, че това голямо Зло, което се е стоварило върху плещите ни, работи срещу каквото и да е прогрес. Не винаги е било така. В древните дни хората са открили колелото, правели са глинени съдове, опитомявали са животни, культивирали са растения, топели са злато, но след това начало е било направено много малко. Имало е искра надежда в Гърция, но всичко е пропаднало. За момент Рим е притежавал известно величие, но в края се превръща на прах. Изглежда, че сега, през двадесети век, би трябвало да има някакви признаци на прогрес. По-добри каруци и по-добри пътища, по които да се движат каруците, по-добри плугове и по-добро разбиране как да се използва земята, по-добри методи за строене на къщи, така че селяните да не живеят в отвратителни колиби, по-добри кораби, които да порят моретата. Понякога съм размишлявал върху една алтернативна история, върху един алтернативен свят, където силите на Злото не съществуват. Свят, в който много столетия прогрес са разкрили възможности, за които не можем дори да мечтаем. Това би могъл да бъде нашият свят, нашият двадесети век. Но това, разбира се, са само мечти. Ние знаем обаче, че на запад от нас, отвъд Атлантика, има нови земи, огромни нови земи. Мореплаватели от Южна Британия и западните брегове на Галия са плавали натам на лов за моруни, но малцина други са опитвали, тъй като има малко надеждни кораби, с които да се тръгне. И, може би, малко желание, понеже предприемчивостта у нас е недостатъчна. Злото ни държи в робство и, докато не направим нещо с това Зло, ще продължава така. Нашето общество е болно – болно поради липсата на прогрес и по още много други причини. Размишлявал съм често и над възможността Злото да се храни от нашето нещастие, да събира сили от нищетата ни, и за да си осигури добра храна, то може активно да се грижи нещастieto да продължава. Струва ми се, че това голямо Зло не винаги е било с нас. В

стари времена хората са направили някакъв прогрес, създавайки тези малко неща, които правят възможно съществуването дори на такова бедно общество като нашето. Имало е време, когато хората са работили за да направят живота си по-удобен и безопасен, което доказва, че не са били възпирани от Злото, от което страдаме ние, или, поне, не са били възпирани толкова. И така въпросът е откъде е дошло това Зло? Това е въпрос, на който, разбира се, не може да бъде отговорено. Злото ни е спряло по нашия път. Малкото, което имаме, сме наследили от древните си предшественици, позацапано от гърците и с петна от Рим. Докато четох историята ни, стори ми се, че открих предумишлено намерение на част от това голямо Зло да попречи на нашето развитие и прогрес. През единадесети век папа Урбан предприема кръстоносен поход срещу езичниците турци, които преследвали християни и осквернявали храмовете на Йерусалим. Мнозина се събират под знамето на Кръста и ако им бе дадено време те несъмнено биха прорязали път до Светите места и биха освободили Йерусалим. Но това не се осъществява, тъй като тогава Злото поразява Македония и по-късно се разпростира над цяла Централна Европа, като я опустошава така, както сега са опустошени земите на юг от нас, създавайки паника между събраните за кръстоносния поход и блокирайки пътя, по който са щели да тръгнат. И така, кръстоносният поход се проваля, а други походи не са предприемани, тъй като са били необходими векове за да се излезе от разпрострелия се хаос след удара на Злото. Поради това, и до ден днешен Светите места, които са по право наши, все още се намират във властта на езичниците.

Той прекара длан по лицето си за да избърше сълзите, които се стичаха по пълните му бузи. След това преглътна и когато заговори отново в гласа му имаше подтиснати ридания.

– С провала на кръстоносния поход, въпреки че в крайна сметка това не е станало по наша вина, ние може би сме изгубили последната надежда да открием доказателства за действителното съществуване на Христос, които вероятно все още са съществували по това време, но сега несъмнено са извън досега на смъртните. В този контекст вие със сигурност трябва да оцените защо придаваме толкова голямо значение на ръкописа, намерен между тези стени.

– От време на време – каза бащата на Дънкан – е имало разговори за нови кръстоносни походи.

– Това е вярно, но те са останали неосъществени. Този удар на Злото, най-големият и жесток, за който се говори в историята, е изрязал смелостта ни. Възстановявайки се от последствията, хората са се

гушили на земята си, като са подхранвали неизказания страх, че друго такова действие би предизвикало отново Злото в цялата му ярост. Злото ни е направило свити и неефективни люде, без мисъл за прогрес и подобрене. През петнадесети век, когато лузитаните разгъват широка политика за разчупване на този застои, като тръгват по море за да откриват непознати земи, Злото изригва отново на Иберийския полуостров и всички планове са отхвърлени и забравени щом полуострова бива унищожен и ужаса тръгва из страната. При две такива доказателства не можете да не разсъждавате, че Злото, със своите опустошения, цели да ни задържи така, както сме, в нашата нищета, така че да може да се храни и да израства силно от същата тази нищета. Ние сме добитъка на Злото, затворени в нашите мизерни пасища, като му предлагаме нищетата, която то харесва, и от която се нуждае.

Негова светлост избърса с ръка лицето си.

– Мисля си за него нощем, преди да заспя. То ме измъчва. Струва ми се, че ако продължава така, ще настъпи краят на всичко. Струва ми се, че светлините си отиват. Те си отиват от цяла Европа. Имам чувството, че отново се потапяме в древния мрак.

– Говорил ли сте с други за вашето мнение? – попита бащата на Дънкан.

– С малцина – каза архиепископът. – Дават си вид, че не се интересуват от него. Те омаловажават това, което казвам.

От вратата се чу дискретно почукване.

– Да – рече бащата на Дънкан. – Кой е?

– Аз съм – обади се гласът на Уелз. – Мислех, че ще желаете малко бренди.

– Да, разбира се – възкликна архиепископът, връщайки се към живота. – Малко бренди би ми дошло добре. Вие правите такова добро бренди. Много по-добро от това в абатството.

– Утре сутринта – процеди бащата на Дънкан през зъби – ще ви изпратя едно буре.

– Това ще бъде много любезно от ваша страна.

– Влизай – подвикна на Уелз бащата на Дънкан.

Старецът внесе поднос с наредени върху него чаши и бутилка бренди. Като се движеше тихо с меките си чехли, той наля бренди и раздаде чашите.

След като си беше отишъл архиепископът се отпусна в креслото си като държеше чашата срещу светлината на огъня и гледаше косо през нея.

- Изящно! – заяви той. – Такъв хубав цвят.
- Колко голяма група имате предвид? – попита бащата на Дънкан.
- Имате предвид групата, която ще тръгне?
- Точно това обсъждаме.
- Това ще бъде приключение – каза архиепископът – в най-добрите традиции на вашия дом и семейство.
- Традицията – отвърна остро бащата на Дънкан – няма нищо общо с това.

След това се обърна към сина си и рече:

- Мислех си за дузина мъже или приблизително толкова.
  - Твърде много са – възрази Дънкан.
  - Може би. Колко ще предложиш?
  - Двама. Аз и Конрад.
- Архиепископът подскочи в креслото си.
- Двама ли? Кой пък може да е този Конрад?
  - Конрад е работник в обора. Занимава се със свинете.
- Архиепископът изпелтечи:
- Нищо не разбирам.
  - Конрад и синът ми са добри приятели от деца. Когато Дънкан отива на лов или за риба взема Конрад със себе си.
  - Той познава горите – каза Дънкан. – Прекарал е в тях целия си живот. Когато се случи да се зададат тежки времена, понеже задълженията му не са изнурителни, той поема към горите.
  - Струва ми се, че бягството в горите не е голяма квалификация.
  - Но ще ни бъде от полза – рече Дънкан. – Ние ще пътуваме през пустиня.

– Този Конрад – каза бащата на Дънкан – е як мъж, висок около седем фута и почти двеста и осемдесет фунта мускули. Бърз е като котка. Полуживотно. Храни сляпа вярност към Дънкан и е готов да умре за него, сигурен съм. Той носи кривак, голям дъбов кривак.

- Кривак ли! – изпъшка архиепископът.
- Той е сръчен с него – каза Дънкан. – Дори поставен срещу дузина, въоръжени с мечове, мъже, бих заложил на него и на кривака му.
- Не е лош избор – рече бащата на Дънкан. – Дватама ще се движат тихо и бързо. Биха се защитили, ако възникне нужда.

– Даниел и Дребосъкът ще дойдат с нас – обяви Дънкан.

Бащата на Дънкан видя повдигнатите вежди на архиепископа.

– Даниел е боен кон – обясни той, – трениран за битки. Равен е на трима мъже. Дребосъкът е голям мастиф. Той също е добре обучен да се

бие.

3

Седрик ги остави доста преди зазоряване, след като ги заведе до една гъста гора, където прекараха остатъка от нощта. Конрад събуди Дънкан скоро след изгрев слънце и двамата закусиха сирене и хляб, тъй като не желяеха да палят огън. След това се отправиха отново на път.

Времето се беше оправило. Вятърът постепенно намаля и спря. Облаците бяха изчезнали и слънцето беше топло.

Пътуваха през пуста местност покрита с дървета, с дълбоки дерета и приказни долинки, пресичащи гората. От време на време минаваха през малки ферми, където постройките бяха изгорени, а узрялото жито стоеше неожънато. Освен няколкото гарвана, които летяха мълчаливо, като че ли се страхуваха от тишината на страната, над която летяха, и случайните подплашени зайци, които изскачаха от един гъсталак и се шумгуваха в друг, те не видяха следи от живот. Цялата страна създаваше усещане за мир и благополучие, и това беше странно, понеже това беше Опустошената земя.

Няколко часа по-късно се изкачваха по стръмен склон през гората. Дърветата започнаха да изтъняват и скоро достигнаха края на гората. Пред тях лежеше неплоден, скалист хребет.

– Стойте тук – каза Конрад на Дънкан. – Аз ще отида напред и ще разузная.

Дънкан застана до Даниел, наблюдавайки как големия мъж се изкачва бързо нагоре по хълма, като се привежда, и се насочва към скалиста издатина, стърчаща над билото. Даниел потърка меката си муцуна в рамото на Дънкан и леко изпръхтя.

– Тихо, Даниел! – рече Дънкан.

Дребосъкът застана на няколко фута пред тях, с наострени уши. Красавица направи няколко крачки и застана от другата страна на Дънкан, който протегна ръка и я потупа по шията.

Тишината изтъня до пределната си точка, но не се пречупи. Нямаше нито звук, нито движение. Ни едно листо не шумолеше. Конрад беше изчезнал между скалите. Времето сякаш беше спряло. Даниел помръдна ушите си и отново потърка муцуната си в рамото на Дънкан. Този път не издаде звук.

Конрад се появи отново, като пълзеше като змия между скалите. След като беше изцяло прикрит от хребета, той тръгна бързо надолу по

склона.

– Видях две неща – каза той.

Дънкан изчака без да казва нищо. Понякога се налагаше Конрад да бъде изчакван.

– Има село от другата страна на билото – каза най-накрая Конрад. – Черно и изгорено. Освен църквата, Тя е каменна и не е могла да изгори. Никой не помръдва. Там няма нищо.

Той спря и след това заяви:

– Не ми харесва. Мисля, че трябва да заобиколим.

– Каза, че си видял две неща.

– Надолу по долината. Има мъже на коне, които отиват надолу по долината, далеч отвъд селото.

– Хора?

– Мисля, че видях начело пред тях Разбойника. Доста далече е, но мисля, че го разпознах. Около тридесет човека са.

– Мислиш ли, че ни преследват? – попита Дънкан.

– А защо иначе ще са тука?

– Поне знаем къде са те – каза Дънкан, – а те не знаят къде сме ние. Те са пред нас. Изненадан съм. Не мислех, че ще ни последват. Отмъщението може да излезе скъпо на място като това.

– Не е отмъщение. Те искат Дребосъка и Даниел.

– Мислиш, че заради тях са тук?

– Добре е да имаш боен кон и бойно куче.

– Предполагам, че е така. Вероятно ще си имат неприятности, ако се опитат да ги хванат. Двамата няма да сменят доброволно господарите си.

– Сега какво ще правим?

– Проклет да съм, ако знам – каза Дънкан. – Насочват се на юг, нали?

– На юг и на запад, също. Малко на запад. В посоката, в която отива долината.

– Тогава по-добре би било да завием на изток. Да заобиколим селото и да увеличим разстоянието до тях.

– Те са доста далече. Все пак, колкото по-далече, толкова по-добре.

Дребосъкът се изправи на крака, извъртайки се наляво и в гърлото му се надигна глухо ръмжене.

– Кучето усеща нещо – каза Дънкан.

– Човек – поясни Конрад. – Това е ръмжене за човек.

– Откъде знаеш?

– Знам целия му език – рече Конрад.

Дънкан се завъртя в посоката, в която гледаше Дребосъкът. Не видя нищо. Нямаше никакъв знак, че там има човек.

– Приятелю – подвикна Дънкан доброжелателно, – на твоє място бих излязъл. Не би ми харесало да насъкам кучето по тебе.

За момент нищо не се случи. След това няколко храста се размърдаха и от тях излезе човек. Дребосъкът се спусна към него.

– Остави го! – викна Конрад на кучето.

Човекът беше слаб и блед като мъртвец. Той носеше орфана кафява роба, която достигаше до глезените му. На раменете му се беше надиплила качулка. В дясната си ръка носеше дълга, възлеста тояга, в лявата стискаше шепа растения. Кожата му беше толкова плътно прилепнала към черепа, че костите си личаха. Брадата му беше проскубана.

– Аз съм Ендрю, отшелникът – заговори той. – Не исках да ви преча. Затова, щом ви зърнах, се скрих. Бях тръгнал да събирам зеленчуци, колкото да имам за моята вечеря. Дали няма да ви се намери малко сирене?

– Имаме сирене – изръмжа Конрад.

– Сънувам сирене – рече Ендрю, отшелникът. – Събуждам се нощем и разбирам, че си мисля за парченце сирене. Много време измина от последния път, когато вкусих сирене.

– В такъв случай – обяви Дънкан, – ще се радваме да ти дадем малко. Конрад, защо не свалиш този чувал от гърба на Красавица.

– Не, почакайте малко – възрази Ендрю. – Няма нужда да го правите. Вие сте пътници, нали?

– Можеш да видиш, че сме – отговори Конрад, не твърде радостно.

– В такъв случай, защо не прекарате нощта при мене. Зажднял съм за гледката на човешки лица и звука на човешка реч. С мене е Духът, разбира се, но да говориш с него има малко общо с разговора с някого от плът.

– Дух ли? – попита Дънкан.

– Да, дух. Един много честен дух. И много разбран при това. Нощем не се занимава с дрънкане на вериги и стенания. Той споделя килията ми от деня, когато беше обесен. Опустошителите го направиха.

– Опустошителите, разбира се – каза Дънкан. – Би ли ни казал как избяга от Опустошителите?

– Скрих се в килията си – рече Ендрю. – Всъщност тя е пещера и не е толкова малка, тясна и мизерна, колкото би трябвало да бъде истинската килия. Страхувам се, че не съм истински отшелник. Не се

занимавам с умъртвяване на плътта, както правят истинските отшелници. Отначало изкопах пещерата до размерите на килия, както предполагах, че трябва да направя, но с течение на годините аз я разширих и сега е просторна и доста удобна. Има достатъчно място за вас. Скрита е доста надалече. Там ще бъдете на сигурно място, далече от наблюдатели, както предполагам повечето пътници на място като това естествено биха искали да бъдат. Вечерта се спуска и тъй като скоро трябва да си търсите лагер, не бихте могли да намерите по-добро място от моята килия.

Дънкан погледна към Конрад.

– Какво мислиш за това? – попита той.

– Миналата нощ спяхте малко – каза Конрад. – Аз дори още по-малко. Този ми изглежда честен селяндур.

– Не забравяй духът! – предупреди Дънкан.

Конрад повдигна рамене.

– Нямам нищо против духовете.

– Добре, тогава – каза Дънкан. – Отец Ендрю, водете ни, ако обичате.

Пещерата се намираше на около една миля извън селото и за да стигнат до нея те минаха през гробища, които, съдейки по разнообразието и състоянието на надгробните камъни, трябва да са били в употреба от столетия. Близо до центъра се намираше малка гробница, направена от местен камък. Някога в миналото, може би по време на буря, тежкото стебло на голям дъб беше паднало върху гробницата, разтрошавайки малката статуя, закрепена отгоре и избутвайки покривната плоча накриво.

Скоро след това стигнаха до пещерата на отшелника, която беше изкопана в стръмния склон на хълма, с добре прикрит вход от дърветата и гъстия храсталак, и с бълбукащ надолу по дефилето поток.

– Влезте вътре – каза Конрад на Дънкан. – Аз ще разседлая Даниел и ще внеса вързоп на Красавица.

Пещерата беше тъмна, но дори в мрака създаваше усещане за простор. Малък огън гореше в огнището. Отшелникът намери опипом голяма свещ, запали я от огъня и я постави на масата.

Като се разгоря, свещта освети дебел килим от тръстика на пода, груба маса с пейки, които можеха да се придърпват към нея, зле направен стол, сандъци, наредени край пръстените стени, сламеник в единия ъгъл. В друг ъгъл, в един шкаф бяха наредени свитъци пергамент.

Като забеляза, че Дънкан гледа към тях, отшелникът каза:

– Да, аз мога да чета, но едва-едва. През свободното време сядам на

светлината на свещта, като сричам и се боря със значенията на думите на древните църковни отци. Съмнявам се, че съм схванал значението им, понеже аз прост човек, а понякога и глупав отгоре на това. Струва ми се, че често тези древни отци са били увлечени от думите, а не от значението. Както ви казах, не съм добър отшелник, но продължавам да се опитвам, въпреки че понякога се чудя на истинските задължения на отшелника. Мисля си, че отшелникът трябва да е най-глупавия и безполезен член на обществото.

– Но е професия – вмъкна Дънкан, – за която хората имат високо мнение.

– Когато се замислих дълбоко ми дойде на ум – продължи отшелникът, – че хората стават отшелници единствено за да избягат от трудностите на някакъв друг начин на живот. Със сигурност да бъдеш отшелник е по-добре за гърба и мускулите, отколкото да се ровиш в земята или да вършиш друга черна работа, с която човек може да изкара прехраната си. Запитах се дали съм такъв тип отшелник и, честно казано, трябва да отговоря, че не знам.

– Казахте, че сте се скрили тук когато Опустошителите дошли и, че те не са ви намерили. Това не ми изглежда съвсем вярно. През цялото ни пътуване не видяхме нито един оцелял. Освен една група главорези и бандити, които живеят в едно имение и са били достатъчно умели или щастливи да успеят да го защитят.

– Говорите за Харолд, Разбойника?

– Да. Как сте узнали за него?

– Вестите пътуват през Опустошените земи. Има разносвачи на новини.

– Не ви разбирам.

– Малкият народ. Елфите, тролите, джуджетата, феите и призраците ...

– Но те...

– Те са местен народ. Те живеят тук от незнани времена. Може да са непоносими понякога и са неприятни съседи, и, със сигурност, личности, на които не може да се вярва. Може да са пакостни, но не са злонравни. Те не се наредиха до Опустошителите, а сами се скриха. И предупредиха много други.

– Те ви предупредиха, така че можахте да се скриете.

– Едно джудже дойде да ме предупреди. Не го смятах за приятел, тъй като годините наред ми е погаждало жестоки номера. Но, за мое учудване, открих в негово лице неочакван приятел. Неговото

предупреждение ми даде време да загася огъня си, така че димът да не ме издаде, макар да се съмнявам, че малкото пушек от моя беден огън би ме издал на някого. Той би останал незабелязан в големия пожар, който настъпи, след като Опустошителите пристигнаха. Потънаха в пламъци колибите, купите сено и слама, хамбарите и нужниците. Те изгориха дори нужниците. Можете ли да си представите?

– Не, не мога – отвърна Дънкан.

Конрад влезе с тежки стъпки в пещерата и стовари седлото и вързопата встрани от вратата.

– Чух, че казахте дух – избуча той. – Тук няма никакъв дух.

– Той е плах – отговори Ендрю. – Крие се от посетителите. Мисли, че никой не иска да го види. Той не обича да плаши хората, въпреки че наистина няма нищо, което би могло да изплаши някого. Както ви казах, той е много разбран и внимателен дух.

Той повиши глас.

– Дух, излез оттам. Излез и се покажи. Имаме гости.

Струйка бяла пареообразна субстанция се заизточва с нежелание иззад шкафа с пергаментите.

– Хайде, хайде – подкани го нетърпеливо отшелникът. – Можеш да се покажеш. Тези господа не са изплашени от теб и ще е проява на учтивост да излезеш и ги поздравиш.

Отшелникът каза с половин уста на Дънкан:

– Имам си много неприятности с него. Той мисли, че е позорно да бъдеш дух.

Бавно Духът прие форма над шкафа, след което доплува до нивото на пода. Той беше класически дух, облечен с бял чаршаф. Единственият отличителен белег беше къса примка от въже завързано около шията му, с около два фута от въжето висящи надолу отпред.

– Аз съм дух – каза той с кук, бумтящ глас, – без място за обитаване. Обикновено духовете обитават мястото на смъртта си, но как би могъл някой да обитава дъбово дърво? Опустошителите извлякоха бедното ми тяло от гъсталака, в който се бях скрил, и незабавно ме окачиха на въжето. Можеха да ми окажат внимание, струва ми се, като ме обесят на някой могъщ дъб, един от тези горски патриарси, които се срещат толкова често в нашите гори, високи дървета, които стърчат доста над останалите и са с голяма обиколка. Но те не направиха това. Те ме обесиха на един мършав, недорасъл дъб. Дори в смъртта ми се подиграха с мене. През живота си аз просех милостиня пред църковните врати и живеех бедно от това, тъй като имаше хора, които разпространяваха слухове, че

аз бих могъл да работя както всеки друг човек. Те казаха, че аз само се преструвам, че съм сакал.

– Той беше мошеник – каза отшелникът. – Можеше да се труди като всички други.

– Чухте ли? – попита духът. – Чухте ли? Дори и мъртъв съм окачествяван като измамник и мошеник. Правят ме на глупак.

– Ще кажа следното за него – заяви отшелникът. – Удоволствие е да е край мене. Той не се занимава с триковете, които други духове използват за да досаждат.

– Ще се опитам – каза Духът – да бъда малка неприятност. Аз съм несретник, иначе нямаше да съм тук. Нямам подходящо място за обитаване.

– Е, след като посрещна господата и поговори с тях по приличен начин – продължи отшелникът – можем да преминем към други въпроси. Споменахте нещо за сирене – обърна се той към Конрад.

– А също бекон и шунка, хляб и мед – каза Дънкан.

– И вие ще споделите всичко това с мене?

– Не бихме могли да ядем и да не го споделим с тебе.

– Тогава аз ще стъкна огъня – възкликна Ендрю – и ние ще си направим пир. Ще изхвърля зеленчуците, които съм събрал. Освен ако не харесвате вкусът на зеленчуци. Може би с парче бекон.

– Не обичам зеленчуци – обяви Конрад.

4

Дънкан се събуди през нощта и в пристъп на паника не може да разбере веднага къде се намира. Нямахте отправна точка, само плесенясала тъмнина с особено трепкане в нея, като че ли се намираше в някакво предверие на ада.

След това видя вратата, всъщност не врата, а отвор, меката лунна светлина отвън и, на трепкащата светлината на огъня – силуета на Дребосъка, изтегнал се отпред. Главата му лежеше отпусната върху лапите му, протегнати пред него.

Дънкан огледа наоколо и видя, че светлината идва от слабия огън, който гореше в огнището. На няколко фута от него Конрад лежеше по гръб, с ръцете отпуснати покрай тялото. Големият му гръден кош се повдигаше и спускаше. Дишаше през уста, като издаваше пръхтящ звук при издишване.

Нямаше следа от отшелника. Вероятно той беше върху сламеника си в другия ъгъл. Въздухът миришеше слабо на дим, а над главата си Дънкан можеше да различи смътните форми на китките билки, окачени от отшелника да се сушат. Отвън се чу слаб тропач звук. Това сигурно беше Даниел, някъде не много далече.

Дънкан придърпа одеялото да брадичката си и затвори очи. Със сигурност до зазоряване имаше още няколко часа и би могъл да поспи още малко.

Но сънят не идваше с желание. Колкото и да се мъчеше да ги прогони, събитията от последните няколко дни маршируваха отново и отново из главата му. И този парад на събитията отново го накара да почувства суровостта на приключението, в което се беше впуснал. В пещерата беше доста уютно, но отвън лежеше Опустошената земя с нейния товар от зло, с изгореното село само на миля от тук, в което беше останала само църквата. Не само Злото, напомни си той, но и група лоши мъже, предвождани от Разбойника, които преследваха малкия му отряд. За момента, обаче, той можеше да забрави Разбойника, който беше отминал някъде напред.

След това мислите му го върнаха обратно към последния ден в дома му, когато беше седнал с баща си в библиотеката, същата стая, в която Негова светлост беше разказал историята на ръкописа, написан на сирийски.

Тогава той зададе на баща си въпроса, който мъчеше умът му откато чу историята.

– Но защо точно ние? – попита той. – Защо ръкописът е бил в Стендиш Хауз?

– Няма как да узнаем – отвърна баща му. – Семейната ни история е дълга и не твърде добре документирана. Има големи части от нея, които са изгубени. Има някакви записки, разбира се, някакви ръкописи, но повечето е легенди, истории от толкова отдавна и толкова често разказвани, че няма как да се прецени истината, която може би се намира в тях. Сега сме улегнали селяни, но е имало времена, когато не сме били такива. В семейните летописи и в легендите има много скитници и безсрамни авантюристи. Възможно е някой от тези, които са пътували надалече, да е донесъл ръкописа. Вероятно някъде от изток. Като част, може би, от плячката от завладян град или откраднат от някой манастир, или, помалко вероятно, честно купен за няколко монети като рядкост. Той не е могъл да бъде оценен и това е разбираемо, тъй като, докато не беше предаден в ръцете на отците от абатството, никой не е знаел неговата значимост. Намерих го в стар дървен сандък, изгнил наполовина, с плесен по документите в него. Ръкописът беше набутан между парчета пергамент, повечето от които лишени от стойност.

– Но вие видяхте или почувствахте някаква значимост в него. Достатъчна за да го дадете в абатството.

– Никаква значимост – отвърна баща му. – Нито дори мисъл за някаква възможна значимост. Просто празно любопитство. Знаеш, че чета малко гръцки и мога да се оправя с още няколко други езика, макар и много зле, но никога преди не бях виждал нещо, което да прилича на ръкописа. Просто бях учуден и донякъде заинтригуван какво може да бъде, и си помислих, че трябва да го покажа на тези дебели и мързеливи отци. В края на краищата, трябва от време на време да вършат по някаква малка работа за нас, ако няма друга причина да им напомним откъде идва издръжката им. Когато им протече покривът, ние сме тези, които отиват за плоча и я поставят. Когато се нуждаят от товар сено, понеже за тях е твърде маловажно да се занимават с косене, те знаят къде да дойдат и да вземат.

– Трябва да признаете – обади се Дънкан, – че са свършили доста работа с ръкописа.

– По-добре да правят това – изсумтя баща му, – което в края на краищата е полезна работа, отколкото да суетничат и губят щастливите часове на един или друг. Подозирам, че всички манастири, а най-вече

нашето абатство, са пълни с артистични глупаци, които имат твърде високо мнение за себе си. Стендишови владеят тази земя от близо хиляда години и през цялото време сме служили на абатството, но с всяка изминала година абатството става все по-алчно и ненаситено. Вземи например това буре с бренди. Негова светлост не го поиска, но стигна толкова близо до искането, колкото позволява добрият тон.

– Това бренди е слабото ви място, милорд – каза Дънкан.

Баща му засука мустаците си.

– От векове тази къща произвежда добро бренди. Това е причина за известна гордост, тъй като това не е страна на гроздето. Обаче през годините ние сме подрязвали и присаждали, докато сме получили вино, което би могло да бъде гордост за Галия. И ще ти кажа, сине, че едно буре с бренди не се прави лесно. Най-добре ще бъде Негова светлост да го използва пестеливо, защото скоро няма да получи друго.

Поседяха известно време без да говорят, а огънят пукаше в камината.

Най-накрая бащата на Дънкан се размърда в креслото си.

– Както сме постъпили с гроздето – заговори той – така сме направили и с много други неща. Тук имаме говеда, които стават с няколко центнера по-тежки, отколкото говедата в другите части на Британия. Отглеждаме добри коне. Нашата вълна е сред най-добрите. Житото, което отглеждаме е издръжливо за този климат – жито, докато мнозина от нашите съседи трябва да се задоволят с овес. И както е с посевите и добитъка, така е и с хората. По-голямата част от селяните и крепостните, които обработват нашите акри и живеят щастливо на тях, са били тук почти толкова, колкото и семейството. Стендиш Хауз, въпреки че не винаги е бил известен под това име, води началото си от времена на борби и несигурност, когато нито един човек не е бил в безопасност. Започнат е като дървено укрепление, построено върху могила, защитено с ограда и ров, както много господарски къщи са защитени дори до днес. Ние все още имаме нашия ров, разбира се, но сега той е станал приятно място, с водни лилии и други декоративни растения в него, със стени добре оформени с храсти и склонове, покрити с цветя. Освен това е и зарибен, което може да служи като спорт или храна на всеки, който би спуснал кукичка с примамка във водите му. Подвижният мост стои спуснат, като служи за мост над рова. Като ритуал, ние го вдигаме и спускаме поне веднъж годишно, за да бъдем сигурни, че все още работи. Разбира се, с годините страната е станала малко по-сигурна, но не всеки би забелязал това. Все още има скитащи глутници от човешки хищници, които се

появяват от време на време. Но с годините, нашият дом стана по-силен и вестите за тази сила се разпространяват. За последните триста години или повече нито един бандит или разбойник, или както и да се нарича, не е посмял да се хвърли срещу стените ни. Малкото единични нападения за да грабнат една-две крави или овце са всичко, което се случва сега. Въпреки това, не мисля, че само силата на нашите стени осигурява тази сигурност, на която се радваме. Дължи се на знанието, че хората ни са воители, дори и да не са нещо повече от селяни или крепостни. Ние не поддържаме армия от безполезни и надменни въоръжени мъже. Няма нужда повече да правим това. Ако се появи опасност, всеки човек от това имение ще грабне оръжие, тъй като всеки счита тази земя за своя толкова, колкото и ние. Така във все още размирното общество сме успели да си създадем кътче на мир и сигурност.

– Обичам тази къща – въздъхна Дънкан. – Няма да ми е лесно да я напусна.

– Нито на мене, сине, като я напуснеш. Знам, че отиваш към опасност и все пак не чувствам никакво голямо безпокойство, защото със сигурен, че ще се справиш. А и Конрад е верен другар.

– Такива са също – допълни Дънкан – и Даниел и Дребосъкът.

– Предишната вечер Негова светлост – каза баща му – говори за липсата на прогрес. Той каза, че сме едно общество в застой. И дори това да е вярно, аз виждам и някои хубави страни в това. Щом има прогрес в други неща, би имало прогрес и при оръжията. А всеки прогрес при оръжията би довел до непрекъснати войни, тъй като щом някой главатар или дребен крал придобие ново средство за война, той ще трябва да го изпробва срещу съсед, като си мисли, че поне за момент то ще му даде някакво предимство.

– Всички наши оръжия – додаде Дънкан – исторически са персонални оръжия. За да ги използва, човек трябва да се срещне лице в лице с друг човек на не повече от една ръка разстояние. Има малко, които достигат по-надалече. Копията, разбира се, но те са неудобни и веднъж хвърлени, не могат да бъдат взети за да бъдат хвърлени повторно. Те и прашките са всичко, което притежава някакъв далечинен фактор. При това прашките са трудни за употреба, предимно неточни и изобщо – не твърде опасни.

– Прав си – съгласи се баща му. – Има такива, като Негова светлост, които оплакват положението ни, но по мое мнение ние сме напълно щастливи. Ние сме постигнали социална структура, която служи на целите ни и всеки опит да я променим може да ни изкара от

равновесието и да ни доведе много неприятности, повечето от които, мога да си представя, сега дори не подозираме.

Внезапен хлад, мразовито дихание премина над Дънкан, изкарвайки го от спомените за последния ден. Очите му се отвориха и като се надигна, видя закритото с качулка лице на Духът, ако това можеше да се нарече лице. То беше по-скоро мрачен овал от завихрен дим, заобиколен от белотата на расото. Нямаше черти, само този димен вихър, но все пак той почувства, че се вира в лицето му.

– Сър Дух – каза той остро, – какви са намеренията ви, за да ме събудите толкова грубо и рязко.

Духът беше приклепнал до него и беше странно, че един дух можеше да приклепне.

– Милорд, искам да ви задам няколко въпроса – заговори Духът. – Задавал съм ги преди на отшелника, а той става нетърпелив, когато му задавам въпроси, които са извън знанията му, въпреки че човек може да си помисли, че като свят човек той има познания. Аз ги зададох и на вашия огромен другар, но той само изсумтя срещу мене. Той беше обиден, струва ми се, от това, че един дух е допуснал, че може да разговаря с него. Ако мислеше, че може да намери някакво вещество в мене, вярвам, че можеше да ме хване със ръцете си, подобни на бутове, за гърлото и да ме удуши. Въпреки, че повече не мога да бъда удушен. Аз бях удушен достатъчно. А също, мисля, че и вратът ми е счупен. Така че, за щастие, сега съм отвъд всякакви такива унижения.

Дънкан отметна одеялото и седна.

– След такава дълга прелюдия – каза той – вашите въпроси трябва да са необикновено важни.

– За мене те са.

– Възможно е да не съм в състояние да отговоря.

– В който случай няма да сте по-лош от останалите.

– Така че – каза Дънкан – питайте.

– Как мислите, милорд, защо съм облечен по такъв начин? Знам, разбира се, че това е подходящ костюм за дух. Той се носи от всички същински духове, въпреки че разбирам, че при някои духове в замъци облеклото може да бъде черно. Със сигурност не бях облечен в такава съвършено чиста дреха, когато бях обесен на дъба. Аз бях обесен в доста мръсни дрипи и, страхувам се, че от ужас ги нацапах дори още повече.

– Това е въпрос – отвърна Дънкан, – на който аз не мога да отговоря.

– Поне бяхте любезен да ми дадете честен отговор. Не ръмжахте и

не ми се зъбихте.

– Възможно е да има някой, който е изследвал подобни въпроси и би могъл да ви даде отговор. Някой от Църквата, може би.

– Е, тъй като едва ли скоро ще срещна някого от Църквата, съмнявам се, че мога да направя нещо за това. Не е твърде важно, но е нещо, което ме безпокои. Размишлявам над него.

– Съжалявам – каза Дънкан.

– Имам още един въпрос.

– Задайте го ако чувствате, че е нужно. Отговор не ви обещавам.

– Въпросът ми е – започна Духът, – защо точно аз? Не всички хора, които са умрели, дори не всички, чиито живот е завършил насилствено или в срам, приемат формата на дух. Ако всички го правеха светът щеше да е пълен с духове. Те щяха да си настъпват чаршафите. Нямах да има място живеене.

– Нито пък мога да отговоря на този.

– Всъщност – продължи Духът, – аз не бях истински грешник. По-скоро бях презрян и никой дори не ми беше казал, че да си презрян е грях. Имах си грехове, разбира се, но освен ако представата ми за грях е погрешна, те бяха много малки.

– Наистина си имате свои проблеми. Първия път когато се срещнахме, се оплакахте, че нямате подходящо място за обитаване.

– Мисля, че ако имах – каза Духът – щях да бъда по-щастлив, въпреки че може би духовете не трябва да бъдат щастливи. Доволни – може би. Може би за един дух е подходящо да чувства задоволство. Задоволството със сигурност не може да бъде забранено. Ако имах място за обитаване тогава бих имал цел и щях да се занимавам с нея. Въпреки че ако включва дрънкане на вериги и издаване на стенещи звуци, не бих я харесал много. Ако беше само промъкване наоколо и позволяване на хората да ме зърнат, това не би било лошо. Мислите ли, че липсата на място за обитаване и на работа за вършене могат да бъдат възмездие за начина, по който съм живял? Нямам нищо против да ви кажа, при все че не бих казал всекиму и не бих искал да пускате слухове, че ако ме бяха накарали аз можех да свърша някаква работа, като направя живота си честен, вместо да прося пред църквата. Лека работа, разбира се. Никога не съм бил твърде силен. Като дете бях болнав. Спомням си, че чудото в живота на моите родители беше факта, че са успели да ме отгледат.

– Задавате твърде много философски въпроси – рече Дънкан. – Аз не мога да се справя с тях.

– Споменахте, че отивате към Оксфорд – додаде Духът. – Може

би за да побеседвате с някой голям учен. Чувал съм, че там има събрани много велики доктори от Църквата, които провеждат учени беседи.

– Когато пристигнем, несъмнено ще видим някой от учените доктори.

– Мислите ли, че някой от тях може да отговори на въпросите ми?

– Не мога да отговоря със сигурност.

– Дали ще бъде твърде дръзко, ако помоля да пътувам с вас?

– Вижте – отговори Дънкан, ставайки нетърпелив, – ако искате да пътувате до Оксфорд можете да го направите лесно и безопасно сам. Вие сте свободен дух. Не сте ограничен в някакво място, което трябва да обитавате. А във формата, в която сте, никой не може да ви докосне.

Духът потрепери.

– Бих се страхувал до смърт.

– Вие сте вече мъртъв. Никой човек не може да умре повторно.

– Това е вярно – съгласи се Духът. – Не съм мислил за това. А какво ще кажете за самотата. Знаем, че ще бъда много самотен, ако пътувам сам.

– Ако искате да тръгнете с нас – отвърна му Дънкан – не знам как бихме могли да ви спрем. Но покана няма да получите.

– В такъв случай – заяви Духът, – ще тръгна с вас.

5

Закусиха с големи резени шунка и овесен кейк с мед. Конрад влезе и съобщи, че Даниел и Красавица са намерили добра паша в края на съседната ливада, а Дребосъкът си е осигурил храната, като е хванал заек.

– В такъв случай – обяви Дънкан – можем да тръгваме с чиста съвест. Стомасите на всички ни са пълни.

– Ако не бързате твърде много – поде Ендрю, отшелникът, – има една услуга, която бихте могли да ми направите, за което ще съм ви много благодарен.

– Ако няма да отнеме твърде много време. Задължени сме ви. Вие ни дадохте подслон през нощта и добра компания.

– Не би трябвало да продължи дълго – каза Ендрю. – Това е малка задача за много ръце и здравия гръб на магарето. Трябва да приберем реколтата от зеле.

– Какво е това зеле, за което говорите? – попита Конрад.

– Някой си е направил ранна градина – поясни Ендрю, – преди Опустошителите да дойдат. Занемарени през лятото, те са расли докато аз ги открих. Намира се недалече от църквата, съвсем близо е. Обаче има една загадка ...

– Загадка свързана със зелето? – запита Дънкан развеселен.

– Не със зелето. Не само със зелето, но и с другите зеленчуци. Морковите и ряпата, граха и боба. Някой ги краде.

– Предполагам – каза Дънкан, – че вие не сте ги крали.

– Аз намерих градината – решително отсече Ендрю. – Търсих тази личност, но не твърде решително, понеже, както разбирате, не съм войнствен тип и едва ли ще знам какво да правя ако се натъкна на него. Все пак, често си казвам, че ако не е твърде свадлив би било утешително да имаш някого, с когото да прекараш част от деня. Има, обаче, много хубави зелки и би било жалко да пропаднат или да бъдат взети от този градински крадец. Бих могъл да ги прибера сам, но ще са ми необходими много курсове.

– Можем да ти спестим времето – каза му Дънкан – в името на християнското милосърдие.

– Милорд – предупреди го Конрад, – имаме да вървим левги.

– Престани да ме наричаш милорд – сопна се Дънкан. – Ако се справим с тази неприятна добросъседска задача, ние несъмнено ще

пътуваме с по-леки сърца.

– Щом настоявате – каза Конрад, – аз ще хвана Красавица.

Градината, която се намираше на хвърлей камък зад църквата, представляваше прекрасни редици от зеленчуци, растящи между развилнелите се плевели, които на места достигаха на височина до пояса.

– Вие несъмнено не сте си счупили гърба да поддържате градина чиста – обърна се Дънкан към Ендрю.

– Беше твърде късно, когато я открих – оправда се Ендрю. – Плевелите имаха твърде добър старт.

Имаше три дълги редици от прекрасни зелки, големи и твърди. Конрад разстла едно голямо платнище и всички се заеха да дърпат зелките, да ги разгърсват, за да махнат полепналата по корените им пръст, преди да ги метнат върху платнището.

Зад тях се чу глас.

– Господа!

Имаше остра нотка на неодобрение в него.

Тримата се обърнаха бързо. Дребосъкът, завъртайки се с лице към опасността, заръмжа глухо.

Дънкан видя първо грифона, а след това жената, която го яздеше, и за миг остана като закован.

Жената беше облечена в кожени панталони и кожен жакет, а на шията и бе завързан бял шал. В дясната си ръка държеше бойна брадва, чието острие блестеше на слънцето.

– От седмици – заговори тя със тих и спокоен глас – наблюдавам как този жалък отшелник краде от градината и не съжалявах за това, което вземаше, понеже е само кожа и кости, и изглеждаше, че се нуждае от това. Но никога не съм очаквала да намеря джентълмени, които да му помагат в кражбата.

Дънкан се поклони.

– Милейди, ние просто помагахме на нашия приятел да прибере реколтата от зеле. Не знаехме, че вие, или който и да е, можете да имате претенции към тази градина.

– Внимавах много – каза жената – за да съм сигурна, че никой не знае, че съм наоколо. Мястото е такова, че човек не известява присъствието си.

– Милейди, сега вие го правите известно.

– Само за да защита малкото храна, която имам. Бих позволила на вашия приятел от време на време по някой морков или зелка. Но възразявам срещу обирането на градината.

Грифонът наклони голямата си орлова глава към Дънкан, преценявайки го с блестящото си златно око. Предните му крака завършваха с орлови нокти, а останалата част от тялото му беше лъвска, с изключение на това, че вместо опашка той имаше малко по-дълъг придатък, завършващ със застрашително жило. Огромните му криле се прегъваха назад и нагоре, като оставяха място за ездача. Той шракна с човка към Дънкан и дългата му опашка зашиба нервно.

– Няма нужда да се страхувате от него – успокои го жената. Той е като котенце, доброта му се дължи на необикновена му възраст. Видът му е прекрасен и свиреп, но той няма да ви нарани докато не го накарам да го направи.

– Госпожо – заяви Дънкан, – намирам, че всичко това е малко объркано. Името ми е Дънкан Стендиш. Аз и моят другар, онзи големият, пътуваме към Южна Британия. Едва снощи се запознахме с отшелника Ендрю.

– Дънкан Стендиш, от Стендиш Хауз?

– Това е така, но не мислех, че ...

– Славата на вашия дом и фамилия се носи из всички части на Британия. Трябва да кажа, обаче, че сте избрали странно време за да се впуснете в пътешествие през тези земи.

– Не е по-странно от това да откриеш благородна дама в същите тези земи.

– Моето име – каза тя – е Даян и не съм благородна дама. Аз съм нещо съвсем друго.

Ендрю пристъпи тежко напред.

– Извинете ме, милорд, но имам сериозни съмнения, че лейди Даян може да представи някакви официални, или дори етични претенции за тази градина. Това беше ранно засадена земя, от някой от селяните, преди Опустошителите да дойдат с огън и меч и тя я притежава не повече от мене. Ако си припомните, аз никога не съм претендирал за нея.

– Би било неприлично – каза Дънкан – да стоим тук и да се караме.

– Истината е – призна лейди Даян, – че той е напълно прав. Градината не е нито моя, нито негова. Моят гняв бе предизвикан от намесата на чужди хора, които също предявяват претенции към нея.

– Бих желал – предложи Ендрю – да я разделя с нея. Половината земя за мене, половината – за нея.

– Струва ми честно – каза Дънкан, – но не съвсем рицарско.

– Аз не съм рицар – сопна се Ендрю.

– Ако онзи там, отшелникът, може да ми даде известна информация

– заяви Даян – може би ще получи всичкото зеле, понеже аз няма да се нуждая повече от него.

Тя слезе от грифона и тръгна към тях.

– Какво ви кара да мислите – попита Ендрю, – че мога да имам информацията, която търсите?

– Ти си от това село, нали?

– Да, аз и всичките ми роднини.

– Тогава възможно е да знаеш. Имало е човек на име Уалфърт. Предполага се, че е живял тук преди време. Когато пристигнах тук, след като Опустошителите си бяха тръгнали, аз се настанях в църквата. Това беше единственият останал подслон. Претърсих в църквата за документи. Намерих малко, но нищо значимо. Енорийските свещеници, които сте имали, сър Отшелник, са били немарливи по отношение на съхраняването на документи.

– Казахте Уалфърт? – попита отшелникът. – Казахте човек, наречен Уалфърт. Преди колко време?

– Преди повече от сто години. Чували ли сте за него, говорил ли е някой за него?

– Един мъдрец? Един сят човек?

– Възможно е да се е представил за такъв. Той беше магьосник.

Отшелникът ахна и стисна с ръце главата си.

– Магьосник! – изстена той. – Сигурна ли сте?

– Напълно сигурна. Най-образованият магьосник.

– И не е бил от Светата църква?

– Какво лошо има? – попита Дънкан. – Какво става?

– На света земя – прошепна Ендрю. – О-о, позор. Положили са го на света земя. А не е трябвало, защото той е езически магьосник, а за да бъде човек магьосник трябва да бъде езичник, нали? Дори са му построили гробница.

– Странни неща стават – обади се Конрад. – Не мога нищо да разбера.

– Не е чудно – извика Ендрю, – не е чудно, че дъбът е паднал върху нея.

– Почакай за малко – каза Дънкан. – Имаш предвид дъб, паднал върху гробница. Вчера видяхме тези гробища.

– Моля ви, разкажете ми – намеси се Даян – за този дъб и тази гробница.

– Минахме през едни гробища – каза Дънкан. – Само на около миля от тук. Имаше една гробница и дърво, паднало върху нея. Преди доста

време, изглежда. Все още е там, лежащо напърно върху нея. Плочата, която покрива гробницата, се е отместила встрани и се е счупила. Тогава се учудих защо никой не я е поправил.

– Това с старо място за погребения – обясни Ендрю. – Не се използва от години. И може би не е имало много хора, които са знаели кой е погребан там.

– Мислиш, че това би могло да е гробницата на Уалфърт? – попита Даян.

– Срам за него! – изстена отшелника. – Да го погребат на света земя. Но хората не са знаели, не е имало начин хората от селото да знаят. Чувал съм за този Уалфърт. Смятало се е, че е свят човек, който търсел убежище от света в това самотно място.

Дънкан попита Даян:

– Това ли е информацията, която вие ...

И внезапно млъкна, понеже усети нещо странно. Смути го неочакваната тишина и това беше необичайно, понеже преди нямаше други звуци, нищо освен фона от звуци на насекоми и птици, постоянният шум, към който толкова се привиква, че остава незабелязан. И това беше причината – неочакваната тишина се дължеше на отсъствието на фонвия шум. Ненадейната тишина и усещането за очакване, като че ли човек се напънга за нещо, което ще се случи, без да знае какво е, но въпреки това се повдига на пръсти за да е готов.

Другите бяха забелязали тишина, а може би и очакването, понеже стояха замръзнали на местата си, напънгати, слушащи и гледащи.

Ръката на Дънкан се плъзна бавно и пръстите му обхванаха дръжката на меча, но без да го изтегли, понеже все още нямаше сигурни доказателства за опасност. Даян, видя той, беше вдигнала наполовина бойната си брадва. Грифонът беше променил позицията си и орловата му глава бавно се въртеше от една страна на друга.

Храстите в далечния край на градината се размърдаха и от тях се подаде фигура: кръгла глава, на пръв поглед човешка, закрепена върху къса, почти липсваща шия между масивни рамене. Плешив – гола глава, голи рамене, без следа от коса, но не като нещо, което си е избърснало косата, а по-скоро като нещо, което никога не е имало коса.

„Плешивите – каза си Дънкан, – плешивите, за които му беше разказал Разбойникът в нощта, когато спряха в господарската къща.“ Големи, бели, плешиви човешки плужеци, които всъщност не бяха хора.

Мечът изсвистя докато го изтегляше. Направи символичен замах във въздуха и острието проблесна на слънцето.

– Сега ще видим – рече той, наполовина на себе си, наполовина на Разбойника, който му беше казал за тези създания.

Плешивият се изправи в цял ръст, излизайки от храстите. Той беше малко по-висок от среден човек, но не чак толкова, колкото Разбойника го беше накарал да повярва. Стоеше на кривите се крака, извити напред в коленете и се тътреше като ходеше. Беше без дрехи и рибешкото бяло на издутото му тяло блестеше на слънцето. В едната си ръка държеше огромна възлеста тояга. Държеше я равнодушно, насочена към земята, като че ли тоягата беше продължение на ръката му.

Зад него имаше други, които пристъпваха от храстите и дърветата за да се наредят до първия. Те стояха в неравна редица, облите им глави бяха наведени напред, а мъничките им очички зад голите и изпъкнали вежди гледаха с заинтересуван, но презрителен поглед към стоящите в градината.

Те се потътриха напред бавно и несръчно, но изведнъж, без никаква знак, те нападнаха, носейки се с големи скокове през плевелите. Тоягите им не сочеха вече към земята, а бяха вдигнати високо и най-страшното на нападението беше, че те приближаваха мълчаливо. Нито викаха, нито крещяха. На Дънкан му се стори, че в самата тишина на тяхната атака има нещо мъртвешко.

Инстинктивно, без да мисли какво трябва да прави, той пристъпи напред за да ги срещне. Начело беше онзи, когото видяха пръв – Дънкан беше сигурен, че е той, въпреки че нямаше никакви отличителни белези, по които един от тях би могъл да бъде различен от друг. И същият този идваше право към него, като че ли го беше набелязал като специална жертва.

Тоягата в ръката на плешивия започна да се спуска и с бързо мушване Дънкан скочи под удара. Ръката с меча му беше назад и с цялата си сила той насочи острието си напред. Щом мечът се заби в гърлото му, плешивият падна към него като отсечено дърво. Дънкан се хвърли на една страна и острието, като се освобождаваше, направи назъбена рана в бялото плешиво гърло.

Тялото го закачи докато падаше, като го изкара от равновесие и го принуди да скочи несръчно една-две стъпки за да не падне. Встрани от него стоеше друго създание и още докато се опитваше да запази равновесие, Дънкан замахна и посече идващия плешив. Свистящото острие го засегна на мястото, където се съединяват шията и раменете и потъна навътре, отделяйки главата и другото рамо от тялото. С падането на главата като фонтан избликна струя кръв.

С крайчеца на очите си Дънкан видя, че Даян е паднала на земята и се мъчи да се освободи от трупа на един плешив. Острието на бойната и брадва беше изцапано с кръв и нямаше никакво съмнение, че плешивият върху нея е мъртъв. Изправен на задните си крака, над нея се издигаше грифонът. От орловите му нокти висеше един гърчещ се плешив. Ноктите го държаха за главата, като го повдигаха над земята, а краката му се движеха бързо напред-назад, като че ли плешивият се мъчеше да бяга във въздуха.

Някъде наблизко Конрад извика към него:

– Внимавайте, милорд!

Предупреден, Дънкан се гмурна встрани и същевременно се завъртя. Върху рамото му се стовари тояга и го прекатури. Падайки на земята, той се претърколи и бързо се изправи на крака. На няколко фута от него един от плешивите – може би същия, който беше го съборил – замахваше отново за удар. Дънкан понечи да замахне с меч си, но преди да успее Дребосъкът се блъсна в плешивия като фурия и мощните челюстите се склочиха около ръката, държаща тоягата. Плешивият падна и Дребосъкът, като пусна ръката му, се впи в гърлото му.

Доволен от това, че Дребосъкът държи ситуацията под контрол – нямаше нужда да се безпокои за някого, чието гърло Дребосъкът е захапал – Дънкан се огледа на около. Даян се беше измъкнала изпод тялото на плешивия и бягаше към грифона, който се беше изправил срещу трима атакуващи, като удряше с нокти и мушкаше с клюна си. Зад него лежеше тялото на първия, когото беше сграбчил, а тримата започнаха да отстъпват. Зад грифона Конрад беше зает със с упражнения по фехтовка с двама от плешивите – и тримата въоръжени с тояги, от които хвърчаха трески при ужасните удари, които се нанасяха, посрещаха и отбиваха. Малко по нататък един от плешивите беше захвърлил тоягата си и бягаше отчаяно, с всичка сила от Даниел, който го застигаше с протегнатата шия и оголени зъби. Докато Дънкан наблюдаваше, Даниел ухапа рамото на жертвата си и с едно тръсване на главата си го метна високо във въздуха.

От отшелника нямаше и следа.

С насърчителен вик, Дънкан се втурна да помогне на Конрад в неравния мач по фехтовка. Тичайки, той се спъна и падна на пред, в главата му затуптя, запулсира ярко червена болка, която пламтя докато накрая главата му почти експлодира. Точно в мига преди експлозията болката си отиде, само за да се върне отново. Не знаеше кога се е ударил в земята, не почувства удара при падането. По-късно, без да знае колко

точно, той се озова по корем, като се влачеше и драскаше с нокти за да се изправи. Смешното беше, че не усещаше да има глава. На нейно място стоеше мътна бъркотия, която не можеше нито да чува, нито да вижда. По-късно – не можеше да прецени дали е минало много или малко време – някой плискаше с вода лицето му и му говореше:

– Всичко е наред, милорд.

След това беше вдигнат и метнат на рамо, и се опита да протестира, но не можа да издаде звук, нито да помръдне мускул. Всичко, което можеше да прави беше да виси и да се клатушка върху рамото.

6

Най-накрая отново имаше съществуване. Но това беше всичко.

Това беше безцелно съществуване, което се носеше в място без отправни точки. То плуваше в празнота, която не беше завързана за нищо. Празнотата беше удобна и нямаше никакъв подтик да избяга от нея или да достигне отвъд нея.

Едва доловим звук се натрапи – плахо, далечно цвъртене, и празнотата на съществуването се опита да го изтласка или да се затвори за него. Може би беше разрушителен, а той не беше подготвен дори за таквова незначително нещо като цвъртенето.

Но цвъртящият звук упорстваше и ставаше все по-близък и по-силен, и нарастваше, като че ли можеше да има много източници, откъдето да идва.

Съзнанието плуваше в празнотата и слушаше с принудителна търпимост цвъртящия звук. И цвъртенето донесе една дума. Птици. Птиците бяха тези, които цвъртяха. Съзнанието мъчително се бореше с думата, понеже нямаше никаква идея какво може да значи думата и има ли значение.

Изведнъж то разбра какво значи думата и това донесе още нещо.

Аз съм Дънкан Стендиш, каза пустотата, лежа някъде и слушам птиците.

Това беше напълно достатъчно. Това беше всичко, от което се нуждаеше, това беше много повече, отколкото се нуждаеше. Тъй като, щом се появи толкова много знание, значи би могло да дойде още много, а това не беше желателно. Пустотата се опита да се свие, но това беше невъзможно. Достигнала веднъж донякъде, тя трябваше да продължи.

Не Дънкан Стендиш – съществуване, уравновесено в празнотата, а Дънкан Стендиш – нещо. Човек, помисли си той (или то), но какво значи човек?

Бавно той разбра. Разбра какво е той, и че има глава, и че в тази глава пулсира тъпа болка, и всичият комфорт си е отишъл.

Дънкан Стендиш, човек, лежащ в затворено пространство, тъй като сега той забеляза, че е затворен.

Той лежеше тихо, за да събере всичките си мисли, всички тези прости неща, които някога знаеше и сега преоткриваше. Но даже докато си събираще мислите, той държеше очите си затворени, понеже не

искаше да вижда. Ако не виждаше, може би щеше да успее да се завърне към пустотата и комфорта, познати му отпреди.

Обаче нямаше полза. Знанието отначало пълзеше бавно, а след това се втурна.

Отвори очи и се загледа в обедното небе през свода от листа. Повдигна ръката си, но я удари в гравав камък, като издраска кокалчетата си. Наведе очи и видя каменната плоча, която го покриваше почти до раменете. Върху плочата лежеше ствола на голям дъб, чиято кора беше обелена, като че ли то страдеше от някаква разрушителна болест.

Гробницата, помисли си той. Гробницата на Уалфърт, вълшебника, чийто покрив преди много години е бил съборен от падащо дърво. И сега аз съм напъхан в нея.

Конрад ме е напъхал в гробницата, помисли си той. Това беше една от глупостите, които Конрад правеше, убеден през цялото време, че е за добро, че е логически съвършено и че всеки човек би го направил.

Трябва да е бил Конрад, повтори си той. Някой му говореше, като го наричаше милорд, докато пръскаше с вода лицето му, а никой друг освен Конрад не би го нарекъл така. И след водата, плисната в лицето му, някой го беше вдигнал на рамо и понесъл, без каквото и да е усилие, като че ли не беше нещо повече от чувал зърно. Нямаше друг, толкова голям и силен, който би го направил толкова лесно, освен Конрад. А след това го беше натикал в гробницата и сигурно имаше причина за да направи това.

Първата му реакция беше да се изкатери навън, да се освободи от прегръдките на гробницата, но изведнъж се сепна. Имаше опасност и беше възможно все още да не е отминала. Беше ударен, вероятно от захвърлена тояга и въпреки че главата му все още пулсираше, и се чувстваше несигурен, изглежда, че беше добре.

Нямаше друг звук, освен чуруликането на птиците. Той се послуша внимателно за прошумоляването на лист или изпукването на клонка, които биха му подсказали, че някой е наблизо и се движи. Нямаше такива звуци. Необезпокоявани, птиците продължаваха тяхното чуруликане.

Дънкан се размърда, опитвайки се да разбере как е легнал и под него се чу сухо шумолене. Листа, помисли си той, сухи есенни листа, които са падали години наред в гробницата. Сухи листа и още нещо. Кости, може би костите на Уалфърт, вълшебника. С една ръка порови из отломките на гробницата. Не можеше да види какво е намерил, понеже каменната плоча му пречеше, но пръстите му казаха – сухи листа и няколко парчета, които биха могли да бъдат натрошени кости. Крайно време

беше да обърне внимание на нещото, което го подпираше от лявата страна, точно под лопатката. Може би черепът. Но би ли могъл черепът, учуди се той, да издържи повече от другите кости?

Той потрепера, пръстите на суеверния страх се опитаха да го сграбчат, но той се пребори с него. Не биваше да се паникьосва и да надава изплашен вой от гробницата. Заради безопасността, напомни си строго той, трябваше да раздели това място със смъртта.

Извъртя се малко, като се опитваше да избута черепа или каквото и да беше това, което го подпираше в ребрата. То не се помръдна и изглеждаше по-твърдо, отколкото би могъл да бъде череп. Може би, каза си той, това е камък, който някой е метнал в гробницата в пристъп на лъжлива смелост, преди да побегне, като че ли Дяволът е по петите му.

Ослуша се внимателно, като продължаваше да лежи тихо. Птиците, прелитайки от клон на клон, продължаваха тяхното чуруликане, но друг звук не се чуваше. Нямаше вятър и нито едно листо не помръдваше.

Премести ръката си за да докосне ножницата и откри, че мечът му е в нея. Конрад, педантичен дори в абсурдността на направеното от него, все пак беше намерил време да провери, че оръжието е на мястото си и е готово за употреба.

Дънкан надзърна предпазливо навън. Надгробните камъни дремеха на слънце. Нямаше нищо друго. Внимателно се надигна и се измъкна навън, плъзна се на земята и се сви до гробницата. Камъкът, върху който беше построена гробницата, забеляза той, беше покрит с лишеи.

В подножието на хълма, от другата страна на гробницата една клонче се счупи. Чува се провлечени стъпки в нападалите листа.

Дънкан тихо измъкна меча си и като го държеше пред себе си и се привеждаше за да не го забележат, пропъзля до края за да види кой идва.

Шумоленето се приближаваше неотклонно. Като премести тежестта си, Дънкан се приготви за бързи действия при необходимост.

Веднага, щом видя кой е той, отпусна меча си и изпусна въздишка на облекчение. Това го изненада – не беше разбрал, че съдържа дъха си.

Изправи се и размахва меча си за да поздрави Конрад. Конрад се приближи стремително и спря пред него.

– Благодаря на добрия Бог! – въздъхна той. – Вие сте добре.

– А ти? Как си ти?

– Добре – отвърна Конрад. – Ударен съм тук-там, но нищо особено. Плешивите си отидоха. Няма никой от тях наоколо. Исках да се уверя преди да се върна при вас.

Постави ръчището си на рамото на Дънкан и го раздруса с любов
– Сигурен ли сте, че сте добре? Не приличахте на мъртъв. Трябваше да намеря сигурно място, където да ви скрия.

– Но за Бога – попита Дънкан, – защо в гробница? Защо ме скри в гробницата.

– Мястото е необичайно – поясни Конрад. – Никой не би се сетил да ви търси там.

– Така е. Напълно си прав, Конрад. Много ти благодаря.

– Старият лорд ми поръча да се грижа за вас.

– Сигурен съм, че го е направил – каза Дънкан. – А как са останалите?

– Даниел и Дребосъкът са добре. Те защитават гърба ми. Красавица избяга, но Даниел я откри. Даниел има контузия високо на рамото си. Натупахме ги, милорд. Натупахме ги както трябва.

– А Даян? Жената?

– Тя отлетя с дракона.

– Не е дракон, Конрад. Грифон.

– Тогава грифон. Тя отлетя с него.

– Беше ли ранена?

– Беше цялата в кръв, но мисля че не нейна, а на плешивия когото уби. Отшелникът избяга. Няма и следа от него.

– Не се безпокой за него – засмя се Дънкан. Ще се върне за зелките си.

– Какво ще правим сега?

– Ще се регрупираме. Ще обсъдим положението и ще решим.

– Опустошителите сега вече знаят, че сме тук. Ще ни наблюдават.

– Може би беше глупаво да мислим, че можем да се промъкнем между тях – рече Дънкан.

Все пак навремето, когато го обсъждаха в Стендиш Хауз, изглеждаше напълно възможно. Областта, която беше опустошена, беше голяма и изглеждаше невероятно Опустошителите да я наблюдават цялата или дори да се опитат да я наблюдават цялата. Но очевидно те си бяха изработили система за да пазят всички приближаващи. Повече от сигурно беше, че използваша плешивите като предни постове за наблюдение на всеки, който се покажеше. Това обясняваше, защо в градината имаше само плешиви и никой друг от Ордата.

– Ще се върнем ли в пещерата на отшелника за да поговорим? – попита Конрад. – Можем да прекараме нощта там.

– Да, имаш право. Очаквам отшелника да се появи. Има нещо, за

което исках да поговоря с него.

Конрад понечи да тръгне.

– Почакай! – спря го Дънкан. – Пропуснах да направя нещо.

Той тръгна покрай гробницата и се надвеси за да разгледа по-добре.

– Мисля, че някой е хвърлил камък в нея – поясни той. Но е възможно да е нещо друго.

Беше нещо друго. Блестеше както никой камък не би могъл да блести.

– Накит – каза Конрад.

– Да – съгласи се Дънкан, – накит. И какво прави тук?

Беше голяма колкото човешки юмрук и с форма на круша. Дантела от златни орнаменти покриваше повърхността му, а в пресечните линии на орнаментите бяха инкрустирани малки, блестящи скъпоценни камъни. През орнаментите се виждаше сребърно тяло с форма на яйце, което изглеждаше доста тежко. От шията на външната крушовидна рамка висеше тежка верига, която вероятно беше също от злато, но не сияеше колкото обковката.

Дънкан подаде накита на Конрад и отново се наведе над гробницата за да разгледа. От единия ъгъл му се хилеше череп.

– Почивай в мир! – каза Дънкан на черепа.

Двамата мъже се спуснаха по хълма, в посока към пещерата.

7

– Предполагам – каза Ендрю, отшелникът, – никога не бих ви казал, че освен набожен, аз съм и същински страхливец. Сърцето ми извика да ви помогна, но краката ми казаха да бягам. В края на краищата те надделяха и ме отведоха далеч оттам с най-голяма бързина.

– Справихме се и без тебе – каза Конрад.

– Но аз ви провалих. Аз само държах тоягата си, а можех да нанеса един-два здрави удара.

– Ти не си боец – успокой го Дънкан – и не можем да те обвиняваме за това, че избяга. Но има друг начин, по който можеш да ни помогнеш.

Отшелникът довърши парчето шунка и посегна за резен сирене.

– По всички възможни начини – обяви той. – За мене ще бъде удоволствие да ви окажа помощ.

– Намерихме този накит в гробницата на Уалфърт – започна Дънкан. – Можеш ли да ни кажеш какво представлява? Възможно ли е да е това, което търсеше жената с грифона?

– А-а, онази жена! – викна Ендрю. – Повярвайте ми, моля. Аз нямах представа, че тя е там. Тя се е крила от мене. Сигурен съм. Тя се е криела и е наблюдавала как взимам бедната си храна от градината. Трябва да е имала някаква причина за криенето си.

– Сигурен съм – потвърди Дънкан. – Трябва да опитаме да открием причината.

– Тя се е криела в църквата – рече отшелника. – Какво място за криене може да бъде това? Това е светотатство, ето това е. Църквата не може да бъде място за живеене. Тя не е построена за да се живее в нея. Никой благоприличен човек няма да си помисли да живее в църква.

– Църквата беше единственото място в селото – възрази Дънкан, – което е имало покрив да я скрие. Ако е искала да остане, трябвало е да намери къде да се крие от промените във времето.

– Но защо е искала да стои тук?

– Чу я. Търсела е някакви вести за Уалфърт. Преглеждаше дали църковните ръкописи споменават за него. Знаела е, че е живял тук. Може да е мислела, че е напуснал това място и е търсела факти точно за това. По никакъв начин не е могла да знае, че той е погребан тук.

– Знаем всичко това – съгласи се отшелникът, – но защо ще го търси.

Дънкан разклати наикита срещу него, и в същия миг Ендрю се отдръпна назад в ужас, опитвайки се да застане колкото е възможно подалеч.

– Мисля, че е търсила това – каза Дънкан. – Случайно да знаеш какво е това? Имало ли е някакви истории в селото за него?

– Това е украшение – отвърна Ендрю. – Така са си мислили селяните. Така разказват старите истории. Накит, но такъв, за какъвто мисля, че никой не е чувал. Може би никой дори не знае. Селото е мислило, че Уалфърт е свят човек. Никога не им е казал друго. Оставил ги е да мислят, че е свят човек. Няма да бъде безопасно за него, ако са знаели, че е магьосник. Черен срам за него ...

– Да, знам – прекъсна го Дънкан равнодушно. – Той е бил погребан на света земя.

– Не само това – викна Ендрю, – но и гробницата, която хората от селото са му построили. Самите те са се задоволявали с грубо издялани камъни, но за него те са прекарвали много дни в изсичане на големи плочи от подбран камък и много дни в шлифоването им и строежа на място, където да го положат. И още нещо, имало е голям разход на вино.

– Вино ли? Какво общо има виното?

– За да го запазят, разбира се. Старите приказки разказват, че той е умрял в разгара на лятото и е било необходимо да го държат ...

– Разбирам. Но не е било необходимо да използват вино. Обикновен солен разтвор би свършил същата работа, а може би и по-добра.

– Може би сте прав – по-добра. Според една история им е излязъл доста скъп преди да може да бъде положен в гробницата. Но е имало такива, които мислели, че соленият разтвор би бил твърде вулгарен.

– Така че те погребали този магьосник с цената на много работа и с подходяща церемония, убедени че той е свят човек. И погребали украшението му заедно с него. Може би окачен на шията му.

Ендрю кимна нещастно.

– Предполагам, милорд, че обобщихте цялата история.

– Не ме наричай милорд. Не съм лорд. Баща ми е лордът.

– Съжалявам, милорд. Няма да ви наричам така повече.

– Как мислиш, защо историите за Уалфърт са се запазили толкова дълго? Поне век, може би няколко столетия. Имаш ли представа преди колко време се е случило?

– Никаква – отвърна Ендрю. – Имаше дата, отбелязана на статуетка, която се намираще върху гробницата, но тя бе разбита когато дървото падна. Въпреки това, не е за чудене, че историята е оцеляла. В село

като това минават месеци без да се случи нищо, абсолютно нищо. Така че, когато нещо се случи, то прави голямо впечатление, помни се дълго и предизвиква много разговори. Освен това, да имаш свят човек в селото е голяма работа. Това дава на селото забележителност, каквато никое околно село не притежава.

– Да – каза Дънкан, – това го разбирам. А накитът?

Ендрю се сви още по-близо до стената на пещерата.

– Не е накит – промълви той. – Това е адска машина.

– Но тя не прави нищо – намеси се Конрад. – Просто си виси.

– Може би не е активирана – рече Дънкан. – Не работи. Може би трябва да се каже някаква дума, да се включи някакъв механизъм.

– Съветът ми е – обади се Ендрю – да я закопаете дълбоко или да я хвърлите в течеща вода. Нищо добро няма да ни донесе. Достатъчно опасности и нещастия са ни сполетели за да питаме за още. Защо сте толкова заинтересувани от нея? Казахте, че пътувате за Оксънфорд. Не ви разбирам. Казвате, че е важно да достигнете Оксънфорд и, все пак, сте омаян от тази срамна дрънкулка, извадена от гроба на магьосник.

– Пътуваме към Оксънфорд по Господня работа.

– Имате предвид работа на вашия господар?

– Не, Божия работа. Свята работа.

– Конрад! – викна остро Дънкан.

Ендрю се обърна с умолителен вид към Дънкан.

– Вярно ли е това, което той казва? Наистина ли пътувате по Божия работа? Свята работа.

– И така може да се каже, предполагам. Не говорим за това.

– Трябва да е нещо важно – възкликна Ендрю. – Пътят е дълъг, тежък и опасен. Въпреки това, вие притежавате нещо, което казва, че пътуването трябва да бъде направено.

– Сега ще бъде по-трудно – отбеляза Дънкан. – Надявахме се, че малката ни група би могла да се промъкне незабелязана. Но сега Опустошителите са известни. Сблъскахме се с това, което трябва да е било предният им пост и сега те ни наблюдават. Няма да можем да направим стъпка без да сме под погледа им. Цялата история ме изнервя. Щом имат предни постове, тогава има нещо, което Ордата пази. Нещо, на което не искат никой да попада.

– Как ще се придвижваме тогава? – попита Конрад.

– Право напред – каза Дънкан. – Това е единственият начин да се справим. Можем да се опитаме да пътуваме по на изток, но се боя, че също ще попаднем на Опустошителите. Ще бъдем по-далеч от пътя си и

може би няма да сме по-сигурни. Ще тръгнем право напред, като пътуваме колкото е възможно по-бързо и ще бъдем нащрек.

Духът стоеше в единия ъгъл на пещерата, докато те разговаряха и сега доплува по-напред.

– Бих могъл да разузнавам вместо вас – предложи той. – Мога да отида напред и да разузная. Страхът ще сгърчи душата ми, ако все още имам душа, но от любов към вас, които ми позволихте да тръгна с вас, заради светата цел, аз ще го направя.

– Не съм ви молил да ни придружавате – каза Дънкан. – Казах, че не виждам как бих могъл да ви попреча да го направите.

– Вие не ме приемате! – изстена Духът. – Вие не гледате на мене като на нещо, което някога е било човек. Вие не ...

– Ние ви виждаме като дух, каквото и да е това. Можете ли да ми кажете, сър, какво е това дух?

– Не знам – въздъхна Духът. – Бидейки такъв, аз не мога да ви отговоря. Вие ме питате за едно определение, а сега аз ще ви попитам за друго. Можете ли да ми кажете какво човек?

– Не, не мога.

– Мога да ви кажа – продължи Духът, – че да бъдеш дух е горчиво нещо. Един дух не знае какво е той всъщност, нито как би трябвало да действа. Особено дух като мене, без място за обитаване.

– Можеш да обитаваш църквата – предложи Ендрю. – През живота си си бил близко свързан с нея.

– Но никога не съм бил в нея – възрази Духът. – Извън нея. Седнал на стъпалата, просещ милостиня. И ще ти кажа, Отшелнико, че това не беше като цяло толкова хубав живот, колкото си мислех, че може да бъде. Хората в селото бяха стиснати.

– Те бяха бедни – рече Ендрю.

– А също и скъперници. Малко от тях бяха толкова бедни, че да не могат да отделят една монета. Имаше дни, в края на които нямаше никакви монети, нито едничка.

– Тежък жребий ти се е паднал – каза безчувствено Ендрю. – А така също и на всички нас.

– Има една компенсация – рече Духът. – Да бъдеш дух не е толкова зле, колкото да си мъртъв, особено мъртъв, който трябва да отиде в Ада. Има много бедни души, живи в момента, които знаят, че умрат ли ще трябва да идат право в Ада.

– А ти?

– Отново не знам. Аз не бях грешник, а само мързелив.

– Но нещата се оправят. Ще отидеш с тези хора в Оксфорд. Там може да ти хареса.

– Казват, че няма начин да ми попречат да тръгна с тях, което е много нелюбезно от тяхна страна. Но, както и да е, аз тръгвам.

– Аз също – каза Ендрю. – Тоест, ако ми позволят. През целия си живот съм копнял да бъда войник на Бога. Това си мислех, че правя, когато се отдадох на отшелничеството. Свят ентузиазъм се разгоря в гърдите ми, може би не твърде ярко, но поне се разгоря. Опитах много неща за да докажа набожността си. Години наред аз се взирах в пламъка на свещта, отделяйки време само за да си намеря храна и да се погрижа за телесните си нужди. Спях само когато не можех повече да стоя буден. Понякога главата ми клюмваше и си опърлях веждите на пламъка на свещта. И не стигнах доникъде. Взирането в свещта не ми даде нищо. Дори не се докоснах до нещо. Взирам се в пламъка на свещта, казах си, за да стана един от тези, разбиращи падането на листата, песента на птиците, неуловимия цвят на залеза, сложната плетеница, изтъкана от паяка, и в тази мъдрост ставайки едно цяло с вселената – и нищо от това не се случи. Падането на листата не значи нищо за мене; не бих могъл помалко да обръщам внимание на песните на птиците. Бях пропуснал нещо или идеята беше погрешна, или тези, които твърдяха, че са успели преди са били просто лъжци. След известно време разбрах, че аз съм мошеник.

– Сега, обаче – продължи той – аз имам възможността да бъда истински войник на Бога. Може и да съм страхливец, и с не повече здравина от тръстика, но с моята тояга вярвам, че мога да ударя едни-два яки удара, ако се наложи. Ще положа всички усилия за да не бягам, както направих днес, когато ни заплашваше опасност.

– Не си единственият избягал днес – рече Дънкан кисело. – Лейди Даян също избяга с бойната брадва и всичко останало. също избяга.

– Но не и преди всичко да свърши – възрази Конрад.

– Мисля, че ми каза ...

– Не сте ме разбрали правилно – поясни Конрад. – Когато започна битката, тя беше на земята, но след това възседна грифона и двата се биха заедно. Тя с бравата си, грифонът с клон и нокти. Едва след като плешивите бяха разбити и избягаха, тя отлетя.

– Това ме кара да се чувствам по-добре – каза Дънкан. – Не приличаше на човек, който би избягал. В такъв случай аз единствен съм изклинчил.

– Получихте лош удар с тояга – рече Конрад. – Стоях над вас за да

отблъсна тези, които идваха. Повечето поражения на плешивите нанесоха милейди и драконът.

– Грифон – поправи го Дънкан.

– Точно така, милорд. – Грифон. Бъркам ги двете.

Дънкан се изправи.

– Трябва да отидем до църквата и да видим дали можем да открием дамата. Все още е светло.

– Как е главата ви? – попита Конрад.

– Имам голяма цицина и ме боли. Но иначе съм добре.

Църквата не беше голяма, и все пак беше по-внушителна постройка, отколкото можеше да се очаква от такова село. През вековете благочестивите селяни се бяха трудили за да я издигнат, бяха вадили и дялали камъни, бяха ги издигали на местата им, бяха настлали дебелите плочи, образуващи пода, бяха рязали столовете и олтара, и цялата останала мебел от местен дъб, бяха тъкали gobлените за да украсят стените. Около нея, каза си Дънкан, витаеше дух на сурова простота, която и придаваше очарование, толкова рядко срещано в други, много по-големи и сложни сгради.

Gobлените бяха смъкнати от стените и лежаха на пода, стъпкани и намачкани. Някои от тях бяха палени, но не бяха изгорели. Столовете и другите мебели бяха разбити, а олтара – разрушен.

Даян и грифона не бяха там, въпреки че имаше следи от някогашното им пребиваване. По пода имаше следи от грифонски тор. Откриха параклиса, който жената беше използвала за спалня с легло, направено на пода от овчи кожи, малко, грубо огнище, стъкмено от камъни и половин дузина съдове.

В другия параклис се намираще голяма маса, като по чудо останала непокътната. Върху нея бяха разпилени купища пергаментови листа. Насред разхвърляята стояха, закрепени в поставката си, мастилница и перо.

Дънкан вдигна един от пергаментите. Той се нави при докосването. Написаното беше нечетливо, с правописни грешки, които граничеха с неграмотност. Някой си бил роден, друг умрял, двама се оженили, загадъчна болест уморила дузина овце, вълците били лоши през годината, ранна слана попарила градините, но затова пък снегът се забавил почти до Коледа.

Взе друг лист. Всичките бяха еднакви. Архиви на години селски баналности. Раждания, смърти, женитби, малки местни катастрофи. Ключките на стариците, малките страхове, малките триумфи – затъмнение на луната и страхът за нейната поява, периоди на падащи звезди и учудването от тях, ранният цъфтеж на горските цветя, силната лятна буря, празниците и честванията, добрите реколти и лошите – цялата историческа незначителност, записките на селски пастор, толкова впечатлен от ставащото в селото, че не е имал други интереси.

Претърсила е всички тези ръкописи – обърна се Дънкан към Ендрю. – Търсила е споменаване за Уалфърт, някаква нишка, която да я насочи къде може да открие следи от него. Очевидно не е намерила нищо.

– Но тя трябва да е знаела, че той е вече мъртъв.

– Не него – каза Дънкан. – Не самия човек. Не е търсела това. Наки-тът, нима не разбираш. За нея е била важно украшението или, ако настояваш, адската машина.

– Не разбирам нищо.

– Ти си ослепял – възмути се Дънкан – от пламъка на свещта ти, от цялата ти набожност. Всъщност набожност ли е това?

– Не знам – въздъхна Ендрю. – Винаги съм мислил, че е така. Милорд, аз съм искрен отшелник, или поне се опитвам да бъда.

– Не можеш да видиш по-далече от носа си – рече Дънкан. – Не можеш да приемеш, че това, което наричаш адска машина, може да притежава някаква стойност. Не би могъл да отдадеш дължимото на един магьосник. Имам много страни, толкова християнски, колкото и нашата, в които магьосниците, колкото и неприятна да ти е мисълта за тях, са на почит.

– Около тях се носи воня на езичество.

– Стари истини – каза Дънкан, – стари идеи, стари решения, стари методи и процедури. Не можеш да си позволиш да ги отхвърлиш само защото предшестват християнството. Милейди е търсела това, което магьосникът е притежавал.

– Има нещо, което ти не разбираш – рече Ендрю меко. – Нещо, за което не си мислил. Самата тя може би е магьосница.

– Вълшебницата, имаш предвид. Опитна вещица.

– Предполагам – отвърна Ендрю. – Но каквото и да е правилното название, вие никога не сте мислил за това.

– Не съм – съгласи се Дънкан. – Възможно е да си прав.

Лъчите на следобедното слънце се спускаха през тесните, високо прозорци, приличайки много на лъчите от ореолите, които библейските художници рисуваха светещи над светците. Прозорците бяха направени от цветно стъкло, поне тези които все още имаха стъкла, тъй като повечето бяха изпочупени от хвърлени камъни. Като гледаше останалите цветни стъкла Дънкан се учуди как селото, въпреки цялата си набожност и благочестие, е могло да си ги позволи. Може би неколцина богати жители, каквито сигурно е имало много малко, са се обединили за да платят изработката и поставянето, и чрез това са си купили благославия и опрощаване на греховете, поддържайки увереността си в отиването си

на небето.

Дребни пращинки танцуваха в бляскавите лъчи на слънцето, като им придаваха усещане за живот, за движение и съществуване, които обикновената светлина никога не може да има. И зад живите светлинни лъчи нещо мръдна.

Дънкан сграбчи ръката на Ендрю.

– Там има нещо – прошепна той. – Отзад, в ъгъла.

Той посочи с пръст и отшелникът се втренчи в указаната посока, като присвиваше очи за да види по-добре. След това се засмя тихо, като видимо се отпусна.

– Това е Снупи² – каза той.

– Снупи ли? Кой, по дяволите, е Снупи?

– Така го наричам аз. Понеже винаги шпионира наоколо. Винаги гледа за нещо, което би могъл да обърне в своя полза. Той е един малък досадник. Разбира се, той има друго име. Име, което не бихте могли да произнесете. Изглежда, той не възразява да го наричам Снупи.

– Някой ден твоето многословие ще ти докара смъртта – прекъсна го Дънкан. – Всичко това е много хубаво, но би ли ми казал, кой е ...

– Но аз мислех, че знаеш – рече Ендрю. – Мисля, че го споменах. Снупи е таласъм. Един от тукашните момчета. Доста ми е досаждал и не го обичам много, но всъщност не е лош.

В това време таласъмът мина през изкривените от прозореца лъчи светлина и се приближи към тях. Той беше дребен – може би до кръста на възрастен човек. Беше облечен в лешниково-кафяви дрехи: островърха шапка, изгубила твърдостта си и прегъната в горния си край, куртка, панталони, плътно прилепнали по вретеновидните му крака, обувки, които се навиваха смешно нагоре на върха. Ушите му бяха големи и заострени, а лицето му имаше лисичи вид.

Без предисловие Снупи каза на Ендрю:

– Това място е обитаемо сега. Изгубило е малко от миризмата на святост, която беше нетърпима както за мене, така и за събратята ми. Може би това се дължи на грифонския обор. Няма нищо по-добро от миризмата на грифонски тор, което да парфюмира и измести аромата на святост.

Ендрю се наежи.

– Отново ставаш нахален.

– В такъв случай – рече Снупи, – ще се обърна и ще си ида.

---

2. От англ. spoor – надзъртам, шпионирам. – Б.пр.

Извинете ме. Опитвах се само да се държа добросъседски.

– Не! – спря го Дънкан. – Почакайте за малко, моля. Не обръщайте внимание на острия език на нашия добър приятел, отшелника. Възгледите му са изкривени от опитите му да бъде свят човек и, може би, от не съвсем подходящата посока, в която го прави.

Снупи погледна към Дънкан.

– Мислите ли?

– Възможно е – рече Дънкан. – Той ми каза, че е прекарал много време, вирайки се в пламъка на свещта, и не съм сигурен, че това е начинът да се действа, ако човек чувства подтик да бъде свят. Разбирате все пак, че не съм специалист по подобни неща.

– Изглеждате много по-разумен човек от този, приличен на изсушена ябълка, отшелник – каза таласъмът. – Ако ми дадете дума, че ще го държите настрана от мене и ще го принудите да затвори мръсната си уста, аз ще продължа с това, за което дойдох.

– Ще направя всичко, което е по силите ми, за да го съдържам – обеща Дънкан. – Защо не ни кажете това, за което дойдохте.

– Стигнах до мисълта, че бих могъл да ви бъда от някаква малка полза.

– Не му обръщайте внимание – предупреди го Ендрю. – Всяка помощ, която можете да получите от него ще се превърне в силен удар по носа.

– Моля те – каза Дънкан, – остави ме да продължа. Какво може да ни навреди ако го изслушам.

– Ето, виждате ли – заяви Снупи. – Той постъпва по този начин. Няма никакво чувство за благоприличие.

– Нека не спорим за миналите различия между вас двамата – намеся се Дънкан. – Ако имате някаква информация, ще се радвам да я чуя. Струва ми се, че се нуждаем от нея. Но има едно нещо, което ме безпокои и ще трябва да задоволите любопитството ми.

– Кое е това нещо, което ви безпокои?

– Предполагам, знаете, че ние възнамеряваме да пътуваме по-нататък през Опустошените земи, които, в момента, се владеят от Опустошителите.

– Знам това – каза Снупи – и точно заради това съм тук. Мога да ви осведомя кой ще бъде най-добрият маршрут и за какво трябва да внимавате.

– Точно това – поясни Дънкан – ме безпокои. Защо ще искате да ни съдействате срещу Опустошителите? Струва ми се, че трябва да

чувствате повече близост към тях, отколкото към нас.

– Вашето предположение е донякъде вярно – рече Снупи, – но разсъжденията ви не са твърде проникателни, може би защото не сте напълно запознат със ситуацията. Нямаме основания да обичаме хората. Моите хора, същият този народ, когото вие толкова обидно наричате Малкия народ, са обитатели на тази страна, всъщност на целия свят, много преди вие, хората, да се появите, проправяйки си път между нас толкова безчувствено, без дори да благоволите да ни забележите, гледайки на нас като на паразити, които трябва да бъдат пометени в страни. Вие не гледате на нас като на законна интелигентна форма, игнорирате правата ни, неучтиви сте към нас и не ни разбирате. Ние имахме желанието да приспособим начина си на живот към вашия, за да живеем в хармония с вас. Ние имахме това желание дори и когато вие дойдохте между нас като арогантни нашественици. Притежаваме способности, които искахме да споделим с вас, може би в замяна на нещо ценно за нас. Но вие нямахте желанието да се унизите, както вие го чувствате, да достигнете дотам, че да общувате с нас. Вие се напъхахте между нас, изритахте ни от пътя си, принудихте ни да живеем в потайни места. Така, в края на краищата, ние се обърнахме срещу вас, но поради вашата свирепост и безчувствена жестокост, не можехме да направим много – ние никога не сме ви били равностойни противници. Бих могъл още дълго да систематизирам нашите оплаквания срещу вас, но това, най-общо, са причините, уважаеми сър, да не можем да ви обичаме.

– Вие представихте интересен случай – започна Дънкан – и, без да приемаме, че казаното е напълно вярно, каквото право аз нямам, и което не бих направил в никакъв случай, трябва да призная, че има истина в думите, които казахте. Което напълно доказва моето твърдение. Тъй като ни мразите, защо ще ни предлагате съдействието си? Знаейки вашите чувства към нас, как бихме могли да ви вярваме?

– Защото ние мразим Опустошителите повече, отколкото мразим вас – отвърна Снупи. – Опустошителите не са от нашите хора, както, във вашата човешка глупост, вие си мислите. Ние и те сме много различни. За това има няколко причини. Те са чисто зло, а ние не сме. Те живеят само заради злото, но не и ние. Но понеже вие хората ни смесвате с тях от векове, те са ни изкарали лошо име. Обвинявани сме за много неща, вършени от тях. Има много области, в които бихме могли да се приспособим към хората, но Опустошителите са ги затворили за нас, защото техните действията и вашата обърканост са ни направили да изглеждаме толкова лоши, колкото и те. Когато ги порицавате, наравно с

тях порицавате и нас. Има някои по-интелигентни и състрадателни хора, които са си направили труда да ни опознаят по-добре и не се присъединяват към това порицание, но техните състрадателни гласове се губят във вихъра на омразата срещу нас. При тези нашествия на Опустошителите, ние сме страдали заедно с хората, може би не колкото хора, понеже си имаме своите малки вълшебства, които представляват някаква защита за нас, магии, които вие хората можехте да споделите с нас, ако бяхте пожелали да ни приемете. В крайна сметка, ние мразим Опустошителите повече отколкото хората и по тази причина искаме да ви помогнем.

– След това становище – каза Ендрю на Дънкан – би било неразумно да му вярвате напълно. Би могъл да ви заведе направо в клопка. Не ме интересува неискрената му омраза към Опустошителите, въпреки че преди време той ме предупреди за тях. Казвам ви, в случая няма гаранции, че това е истина.

Дънкан не обърна внимание на Ендрю, а попита Снупи:

– Казвате, че Опустошителите не са от вашите хора, че не сте свързани с тях. Откъде, тогава са дошли? Какъв е произходът им?

– Появили са се за пръв път – отговори Снупи – преди около двадесет хиляди години, а може би дълго преди това. Така разказват нашите легенди и ние внимаваме много тези легенди да се предават непроменени от поколение на поколение. Отначало са били малко на брой, но с времето техният брой нараснал. През времето, когато са били малко на брой, сме имали възможността да научим що за народ са те. Веднъж узнали цялото зло в тях, ние сме били способни, донякъде, да се защитаваме. Предполагам, че същото се е случило на първобитните хора, живели по това време, но без магия хората са могли да направят много малко. Жалко, че малцина от тези хора, може би защото са били толкова първобитни, са се научили да ни разбират. Мнозина не правят разлика между нас и другите, които сега наричат Опустошителите, но са били известни под много други имена през вековете.

– За пръв път са се появили, казахте, преди двеста века. Как точно са се появили?

– Те просто са били там, това е всичко.

– Но откъде са дошли.

– Има такива, които казват, че те са дошли от небето. Други твърдят, че са дошли изпод земята, където са били затворени, но те или са се освободили, или са надделели над силата, която ги е затворила, или, може би, тяхното затворничество е било за определен срок и това време е

изтекло.

– Но те не могат да бъдат от една раса. Казаха ми, че те пристигат в най-различни форми и размери.

– Вярно е – съгласи се Снупи. – Те не са раса. Те са рояк.

– Не ви разбирам.

– Рояк – повтори Снупи нетърпеливо. – Рояк. Не знаете ли какво е рояк?

– Говори на своя жаргон – поясни Ендрю. – Той има много такива думи и понятия, които не могат да бъдат разбрани от хората.

– Добре, да оставим това – каза Дънкан. – Важното сега е това, което той има да ни каже.

– Но не смятате да му повярвате?

– Склонен съм да го направя. Нуждаем се поне от това, което може да ни каже.

– Мога да ви покажа маршрута, по който ще бъде най-безопасно да тръгнете – заяви Снупи. – Мога да ви начертая карта. В един от параклисите има мастило и пергамент.

– Да, знам – каза – Дънкан.

– Стая – рече Снупи, – където ред треперещи свещеници са писали непоследователни безсмислици и неуместни съдби и събития.

– Току що – потвърди Дънкан – прочетох някои от тях.

Снупи ги поведе към параклиса, последван от Дънкан, а най-отзад раздражено пристъпваше Ендрю. Конрад избърза, за да застане до Дънкан.

Щом стигнаха в параклиса Снупи се изкатери на масата и започна да рови с кривите си пръсти из документите докато намери един с останало неизписано място върху него. Внимателно го разтла върху масата. Взе перото, потопа го в мастилото и направи кръстче върху пергамента.

– Ние сме тук – започна той, като посочи кръстчето. – В тази посока е север – той драсна черта за да отбележи посоката. – Тръгвате право на юг от тук, през долината, на юг и малко на запад. Ще се движите като се прикривате добре. Може да има съгледвачи по върховете на хълмовете. Внимавайте за тях. Вероятно няма да ви причинят неприятности. Повече от сигурно е, че няма да ви нападнат, а само ще съобщят за вас. На около четиридесет мили от тук потока тече през блато – мочурлива земя, вирове, гъста растителност ...

– Не ми харесва това – прекъсна го Конрад.

– Ще го заобиколите – продължи Снупи – като се придържате в ляво от блатото. Отляво има високо канари, които оставят тясна ивица

между тях и блатото.

– Могат да ни вкарат в блатото – каза Конрад. – Няма да имаме място, където да им окажем съпротива.

– Те не могат да дойдат през блатото – поясни Снупи. – Скалите са високи и не могат да се изкачат. Със сигурност не можете да се изкатерите по тях, но и никой, стоящ на върха, не би могъл да се спусне.

– Възможно е да има дракони, харпии, други летящи твари.

Снупи повдигна рамене.

– Не много. И ще можете да ги отблъснете. Ако ви атакуват по земя, това ще бъде отпред или отзад, на тесен фронт. Не могат да минат откъм фланговете ви.

– На мене също не ми допада – рече Дънкан. – Господин таласъм, няма ли някакъв друг път?

– Ще трябва да пътувате много повече мили – отвърна му Снупи – и дори тогава няма да сте изминали много. Тежко пътуване. Нагоре и надолу по хълмовете. Лесно можете да се изгубите.

– Но този крие опасности.

– Опасен, може би, но затова пък е лесен. Маршрут, по който няма да очакват да тръгнете. Ако се придвижвате през нощта, като се прикривате ...

Дънкан поклати глава.

– Няма безопасни места – каза таласъмът. – Не и в Опустошените земи.

– Ако ти пътуваш – попита Конрад, – би ли пътувал така, както ни съветваш?

– Приемам риска – каза Снупи. – Ще пътувам с вас. И аз ще съм в опасност, като вас.

– Господ да ни е на помощ! – възкликна Дънкан. – Отшелник, дух и таласъм. Прерастваме в армия.

– Като тръгвам с вас – рече Снупи – аз само доказвам честността си.

– Добре – успокои го Дънкан. – Приемам честната ви дума.

– По този бряг, между скалите и блатото, се достига до един проход, една дупка, една цепнатина в скалите, която прорязва хълмовете. Съвсем късо разстояние, около пет мили.

– Това е капан – заяви Конрад. – Мирише ми на клопка.

– Щом веднъж излезете от прохода, се озовавате на просторно и чисто място. Там се намира един замък.

– Ще вървя плътно до тебе – каза Конрад. – Ако се окаже, че това е

клопка ще ти прережа гърлото.

Таласъмът сви рамене.

– Свиваш рамене – рече Конрад. – Може би искаш да ти го прережа.

Снупи гневно захвърли перото. Мазилени капки пръснаха по пергамента.

– За мене е трудно да разбера – каза Дънкан – защо първо казахте, че ще ни начертаете карта, а след това решихте, че ще пътувате с нас. Защо да се занимавате с картата? Защо просто не казахте в началото, че ще дойдете с нас за да ни покажете пътя?

– Отначало – отвърна таласъмът – не мислех да идвам с вас. Имах предвид само картата. След това, когато поставихте под въпрос искреността ми, реших, че трябва да тръгна с вас, защото в противен случай няма да ми имате вяра.

– Това, което искаме от тебе е истината – рече Конрад. – Не искаме вяра.

– Едното – отвърна Снупи – не може без другото.

– Добре – прекъсна ги Дънкан. – Продължете. Казахте, че там има замък.

– Стар замък. Разрушен. Разпадащ се. Зъберите са се срутили. Мирише на старост. Предупреждавам ви за замъка. Заобиколете го отдалече. Не го доближавайте. В никакъв случай не влизайте в него. Той също е зло. Не Злото на Опустошителите. Друг вид зло.

– Изкарайте всичко това от главите си – каза отшелникът. – Той иска да ни избие, ако не и по-лошо. Никога, дори и за момент не можете да му вярвате.

– Решете сами – рече Снупи. – Казах ви всичко, което имах за казване. Опитах се да ви бъда от полза и заради това ме заплашвате. Ако утре сутринта решите да тръгнете, ще ме намерите тук.

Той скочи от масата и гордо излезе от параклиса.

Дребосъка влезе смело в параклиса, като пристъпяше бързо и внимателно. Застана до Конрад и се облегне дружески на крака му. Отвън, в църквата, Даниел пръхтеше тихо и удряше с копита по каменния под.

– Е? – попита Ендрю.

– Не знам – отвърна Дънкан. – Трябва да го обмислим. Трябва да направим нещо. Не можем просто да стоим тук.

– Изненадан съм от тебе – обърна се Дънкан към Конрад. Мислех си, че от всички нас ти би му имал вяра. У дома ти имаше вземане-даване с Малкия народ. Те идваха да повървят с тебе докато се разхождаше

през гората. Струваше ми се, че се разбираш с тях. Онзи ден беше смутен от това, че не бяхме видели никой от тях. Безпокоеше се, че Опустошителите може да са ги унищожили.

– Това, което казвате е истина – съгласи се Конрад. – Харесват ми. Измежду тях имам много приятели. Но за този трябва да бъдем сигурни.

– И поради това го предупреди, че ще му прережеш гърлото ако не ни води където трябва.

– Това е единствения начин. Той трябва да го разбере.

– Добре тогава, какво мислиш наистина.

– Мисля, милорд, че можем да му вярваме. Аз само исках да съм сигурен. Исках да разбере, че всичко е много сериозно и няма място за игри. Малкият народ, колкото и приятни да са те, винаги погаждат номера. Дори на приятелите си. Исках да съм сигурен, че този не ни играе номер.

– В ситуация като тази той едва ли би ни погледил номера.

– Точно тук грешите – рече Ендрю. – Те са винаги готови за номера, някои от тях на границата на злобата. Аз също ще трябва да го наблюдавам. Ако Конрад не му пререже гърлото, аз ще му счупя главата с тоягата си.

Прав бях, мислеше си Дънкан, там, в църквата. Не можем повече да стоим тук. Това е пилеене на време, а той имаше чувството, че времето може да се окаже важно.

Той седна с гръб опрян на стената на пещерата и придърпа тежкото одеяло до кръста си. Дребосъкът лежеше пред входа на пещерата. Отвън се чуваше как Даниел потропва и Красавица обикаля наоколо. В ъгъла Конрад хъркаше героично, като се давеше силно между хърканията. Ендрю, отшелникът, свит под одеялото си върху сламеника, мърмореше в съня си. Духът беше изчезнал.

Разбира се, двамата с Конрад могат да се върнат, помисли си Дънкан. Обратно в Стендиш Хауз. И никой не би ги обвинил. В самото начало планът беше, че малка група, която се движи бързо и тихо, би могла да се промъкне незабелязана през Опустошените земи. Сега това изглеждаше невъзможно. обстоятелствата се бяха стекли по такъв начин, че да го направят невъзможно. Със сигурност е било невъзможно от самото начало. Сблъсъкът им с плешивите беше отбелязал присъствието им. Вероятно експедицията на Разбойника, който беше тръгнал да ги следи, беше предупредила Опустошителите. Дънкан се зачуди какво ли се е случило с Разбойника и хората му. Нямаше да бъде чудно ако ги е постигнала лоша участ, тъй като те бяха неприятна компания.

Не ми харесва, каза си той. Нищо в тази ситуация не му харесваше. Цялото приключение тръгна накриво. Като я обмисляше той осъзна, че едно от нещата, които най-малко му харесват, са доброволците, които се събраха. Духът беше нещо лошо, но нямаше какво да се направи срещу един дух. Най-лошото беше отшелникът. Той беше стар мърморко, склонен да досажда и на всичкото отгоре и страхливец. Каза, че иска да бъде войник Бога и нямаше начин, по който човек да спори срещу това, само за да го държи настрана другите. Проблемът беше, разбира се, в това, че досега не беше отбягвал никого. Ако го оставят с тях, той ще им се мотае из краката на всяка крачка. Но какво може да се направи? Да му кажат, че не може да тръгне с тях? Да му кажат, че няма място за него? Да му кажат това, след като се бяха възползвали от гостоприемството му?

Може би се измъчвам без причина, рече си Дънкан. Десет към едно, че отшелника ще се откаже, че в последния момент ще реши, че има

неотложни причини, поради които не може да напусне килията си.

И Снупи, таласъмът, какво да правят с него? Не могат да му имат вяра, това е повече от сигурно, въпреки че донякъде беше направил от себе си внушителен случай. Трябва да го наблюдават внимателно. Това може да се остави на Конрад. Вероятно Снупи беше повече от изплашен от Конрад и имаше право да бъде. Когато му каза, че ще му пререже гърлото Конрад не се шегуваше. Конрад никога не се шегуваше.

И така, какво да правят? Да продължат или да се върнат? Имаха доводи да изоставят пътуването. Не им беше поръчано да се срещат с голяма опасност, да си пъхат главите в примката, да продължават независимо от риска.

Но залогът беше висок. Беше важно възрастният учен в Оксънфорд да види ръкописа и ако сега се върнеха имаше възможност той никога да не го види. Човекът беше стар, Негова светлост беше казал, че дните му са преброени.

И сега, мислейки си, той си спомни нещо друго, което Негова светлост беше казал онази вечер в библиотеката на Стендиш Хауз. „Светлините загасват, каза той. Загасват в цяла Европа. Имам чувство, че се потапяме отново в древната тъмнина.“ След всичко казано, Негова светлост беше нещо като престорено-набожен дърдорко, но дори допускайки това, той не беше глупак. Щом, при цялата тържественост, той беше изразил чувството, че светлините загасват, тогава имаше големи шансове, че те наистина загасват и древната тъмнина ще пропълзи отново.

Духовникът не беше казал, че доказването истинността на ръкописа ще има дял в отблъсването на тъмнината, и все пак Дънкан помнеше, че там имаше недомлъвка. Защото ако може, извън всякакви съмнения, да се докаже, че човек, наречен Исус, наистина е ходил по земята преди две хилядолетия, ако може да се покаже, че Той е казал думите, които се твърди, че е казал, че е умрял по начина, който се описва от Евангелията, тогава църквата ще спечели сила. А силната църква би била могъщ фактор, който да задържи тъмнината, спомената от Негова светлост. От почти две хиляди години тя е била единствената голяма сила, говореща за благоприличие и състрадание, стояща твърдо сред хаоса, даваща на хората стрък надежда, в който те могат да се вкопчат пред лицето на явната безнадеждност.

А какво ще стане, запита се той, ако човекът в Оксънфорд, след като види ръкописа, обяви, че е лишен от стойност, че е мистификация, жестока измама спрямо човечеството? Дънкан стисна очи и разтърси глава. Това беше нещо, за което не трябваше да мисли никога. По

някакъв начин вярата трябваше да бъде запазена. Целият въпрос за ръкописа беше риск, каза си той с цялата си откровеност, който трябва да бъде поет.

Легна, с глава отпусната на пръстената стена и с мъка, извираща в него. Без да е набожен, той все пак принадлежеше на църквата. Това беше наследство, което не можеше да игнорира. Почти четиридесет поколения от неговите предци са били християни от един или друг вид, някои от тях набожни, други значително по-малко набожни, но все пак християни. Хора, които са се противопоставили на смеха и подигравките на езическия свят. И сега, най-накрая, имаше възможност да се нанесе удар в полза на Христос, шанс какъвто никой друг от фамилията Стендиш не е имал. Още докато си мислеше това, той знаеше, че няма начин, по който би отстъпил от отговорността, лежаща върху него. Нямаше съмнения, че трябва да продължи. Вярата, колкото и слаба да беше тя, беше част от него, беше в кръвта му и не можеше да я отрече.

10

Снупи не ги чакаше в църквата. Потърсиха го, повикаха го, почакаха го, но той не се появи. На края тръгнаха без него. Дребосъка зае позиция, като обикаляше доста напред и на всички страни. Отшелникът крачеше зад Конрад, редом с Красавица, докато Дънкан и Даниел заеха тила.

Ендрю все още мърмореше за таласъма.

– Трябва да се радвате, че не се появи – обърна се той към Дънкан. – Казах ви, че не може да му се вярва. Не можете да вярвате на никой от тях. Те са непостоянен народ.

– Ако той беше с нас – отбеляза Дънкан – можехме да го държим под око.

– Под око, разбира се. Но той е едно хлъзгаво дяволче. Може да си тръгне без да забележите. А какво ще правите с останалите?

– Останалите ли?

– Да. Другите таласъми. Различните гноми, дяволи, банши, троли, великани-човекоядци и други подобни.

– Говориш, като че ли има много от тях тук.

– Нагъсто са като козината на куче и са замислили нещо лошо. Те ни мразят.

– Но Снупи каза, че още повече мразят Опустошителите.

– На ваше място – рече отшелникът – не бих заложил живота си, а ние правим точно това – залагаме живота си на това, което ни е казал един таласъм.

– Все пак, когато Снупи ни разказваше за най-краткия и лесен път, ти не го поправи и не му противоречеше.

– Таласъмът беше прав – обясни Ендрю. – Това е най-лесният път. А дали е също и най-безопасният ще видим.

Вървяха по малка долчинка, гъсто обрасла с дървета. Ручеят, който започваше от извора близо до пещерата на Ендрю, ромолеше и бърбореше в скалистото си корито.

Щом долината се разшири, те излязоха до няколко малки ферми, някои напълно изгорели, а от други бяха останали по няколко почернели греди или запазен комин. Узрелите посеви лежеха на откоси върху земята, а тежките класове бяха пречупени от дъжда и вятъра. Плодните дръвчета бяха изсечени.

Духът не се появи, въпреки че на няколко пъти на Дънкан му се стори, че го зърва да прелита между дърветата по склона на долината.

– Виждал ли си Духа? – попита той Ендрю. – С нас ли е?

– Как бих могъл да знам? – измърмори отшелникът. – Кой знае какво би направил един дух?

Той продължи да върви ядосано, като гневно потропваше с тоягата си по земята.

– Ако не искаш да бъдеш тук защо не се върнеш? – запита го Дънкан.

– Може и да не ми харесва – отвърна Ендрю, – но това е първият ми шанс да бъда войник на Бога. Ако го изпусна сега, може никога повече да нямам тази възможност.

– Както желаяш – съгласи се Дънкан.

По обяд спряха за кратка почивка и за да хапнат нещо.

– Защо не яздите коня? – обърна се Ендрю към Дънкан. – Ако имах кон бих си пазил краката.

– Ще го яздя когато настане време за това.

– И кога ще бъде това?

– Когато двамата можем да работим заедно като бойна единица. Той не е ездитен кон, той е боен кон, трениран за битки. Той ще се бие с или без мене.

Ендрю измърмори. Мърмореше от самото тръгване.

– Не ми харесва – заяви Конрад. – Твърде тихо е.

– Трябва да се радваш на това – обади се Ендрю.

– Дребосъкът щеше да ни предупреди, ако наоколо имаше някой – предположи Дънкан.

Конрад разрови пръстта с върха на тоягата си.

– Те знаят, че сме тук – каза той. – Чакат ни някъде.

Щом отново се отправиха на път, Дънкан откри, че е склонен да бъде по-невнимателен отколкото сутринта, когато потеглиха. Въпреки случайните изгорени ферми и общата липса на живот, долината, която ставаше все по-широка и по-малко дива с напредването им, изглеждаше мирна и красива. Укоряваше се, когато усетеше, че е станал невнимателен, но след няколко минути изпадаше отново в бездейност. В край на краищата, каза си той, Дребосъкът разужнава напред. Ако има нещо нередно ще ги предупреди.

Когато се концентрира отново, той откри, че гледа небето вместо околните хълмове и му трябваше известно време за да разбере, че очаква Даян и нейния грифон. Къде можеше да отиде, запита се той, и, по-

важното, защо си отиде? И коя можеше да бъде? Ако имаше време, би опитал да открие, но време нямаше. Загадъчното нещо край нея беше интересът и към Уалфърт, магьосникът, мъртъв от столетия, със сивосини лишеи върху гробницата си. Повече от сигурно беше, че тя търси накита на Уалфърт, а не самия него, въпреки че нямаше доказателства за това. Той усети очертанията на накита, набутан в кесията на колана му. Разбираемо беше, каза си той, че това, което е търсила, е било накита. Никой не би имал полза от костите на Уалфърт. Ако наистина се захванеше сериозно за работа и изследваше накита, възможно беше да открие някаква нишка към предназначението му. Въпреки че, помисли си той, нямаше да бъде лесно да направи това. Ендрю го нарече адска машина. Все пак това можеше да бъде отхвърлено, понеже беше реакция, която можеше да се очаква от един отшелник. Ако е машина, както отшелника каза, адска или някаква друга, той, Дънкан Стендиш, не знаеше нищо за машините. Нито пък много други хора, помисли си той, като се успокояваше.

Навел глава, той ходеше зад Красавица. Сепнат, той отстъпи и малкото магаре, извъръщайки глава за погледне назад към него, метна игрив ритник, който го уцели по коляното. Ритникът беше слаб, с малка сила.

Всички бяха спрели, видя той и гледаха надолу към долината. Към тях се приближаваше, като кущаше и се оплакваше силно, стара жена. Зад нея, като я подкарваше, идваше Дребосъкът.

Конрад възкликна горда:

– Дребосъкът е хванал някого.

Останалите не казаха нищо. Дънкан излезе напред за да се присъедини към Конрад.

Старата жена дойде до тях и се строполи на земята, като придърпа дрипите си около себе си. Приличаше на вещица. Носът и беше дълъг и заострен, с косми, като паешки крака, растящи от него. От брадата и също бяха израсли косми. Имаше не повече от половин дужина зъби и сивата и коса се спускаше над очите и.

– Повикайте кучето си – изписка тя. – Подкара ме като крава. Но, трябва да призная, направи го възпитано. Не откъсна парче месо от това бедно тяло, както, предполагам, можеше да направи. Но ме изкара от мръсната бърлога, която аз наричам мой дом и ме подкара нагоре по долината. А на мене това не ми харесва. Не ми харесва да бъда подкарвана. Ако имах една десета от някогашната си сила, щях да му покажа. Но сега нямам никаква сила. Те взеха всичко, което бях събрала – кръв от сова, мозък от прилеп, очи от тритон, кожа от жаба, пепел от огън, на

който е била изгорена вещица, зъб от куче, ухапало свещеник ...

– Почакай, бабо – прекъсна я Дънкан. – Кой взе от тебе това голямо съкровище

– Как кой, Опустошителите – отвърна тя. – И не само ми взеха всичко това, но и се надсмяха отвратително над мене. Да, точно така се смяха – отвратително. След това ме изхвърлиха навън и подпалиха бедната ми колиба.

– Имаш късмет – намеси се Ендрю, – че не са те обесили или хвърлили в огъня.

Тя се изплю с отвращение на земята.

– Животни! – рече тя. – Хулигани! А аз съм почти една от тях. Почти принадлежа към тях. Те ме опозориха, ето това направиха. Накратко, те казаха, че не струвам парчето въже или смуцаването на огъня.

– Трябва да си доволна, че са те опозорили – каза Ендрю. – Позорът е за предпочитане пред смъртта.

– Аз работих усилено толкова много години – изрида тя. – Опитвах се да си изградя професионална репутация на вещица, на която клиентите могат да разчитат. Изучих кабалата³ и практикувах, практикувах безспирно за да усъвършенствам изкуството си. Работех усилено и непрестанно търсех материалите, необходими в моят занаят. Не искам да мисля за часовете, прекарани на гробището в търсене на различни видове гробна плесен ...

– Опитвала си да бъдеш вещица? – прекъсна я Конрад.

– Точно така, момче. Аз бях честна вещица. Една честна вещица, каквито няма много. Зли – може би. Вещицата трябва да има нещо зло в себе си. Иначе няма да е вещица. Зла, но честна.

Тя погледна към Дънкан.

– А сега, сър, желаете ли да ме прободете с този меч ...

– Не възнамерявам – рече Дънкан. – Някоя друга вещица – може би, но не и една честна вещица.

– Какво възнамерявате да направите с мене? След като кучето ви ме докара тук, какво ще правите с мене?

– На първо време ще те нахраним – отговори Дънкан. – Ако се нуждаеш от храна, разбира се. Изглеждаш така, като че ли се нуждаеш. Защо да не бъдем любезни към една честна вещица, за която са настанали тежки времена?

– Ще съжалявате – заяви Ендрю на Дънкан. – Правете си шеги със

---

3. Кабала – наука за смисълът на числата – Б.пр.

вещици и някои от магиите им ще ви застигнат.

– Но тази едва ли е вече вещица – възрази Дънкан. – Чу я да го казва. Изгубила е всичките си принадлежности. Няма с какво да работи.

Дребосъкът беше седнал и я гледаше шеговито. Държеше се така, като че ли мислеше, че тя му принадлежи.

– Махнете този отвратителен звяр от мене – обади се вещицата. – Въпреки, че изглежда в добро настроение, има лоши очи.

– Дребосъкът не е лошо куче – рече Конрад. – Иначе щеше да бъдеш без ръка или крак.

Старицата се подпря с ръце на земята и се опита да се изправи.

– Ето – викна и Конрад, като и подаваше ръка.

Тя я хвана и той я изправи на крака. Отръска се за да намести дрехите си на мястото им.

– Всъщност – обяви тя – вие сте двама джентълмени. Единият не ме прободете с меч си, а другият ми помогна да се изправя. Старата Мег ви благодари.

Тя прехвърли погледа си към Ендрю.

– За този не знам нищо – каза тя. – В най-добрия случай е с раздразнителен характер.

– Не му обръщай внимание – вмъкна Дънкан. – Той е един кисел стар отшелник и дните му минават трудно.

– Не обичам вещиците – заяви Ендрю. – Ще ви кажа откровено. Нито таласъмните, нито гномите, нито магьосниците, нито който и да е от този род. Има прекалено много от тях на този свят. Щяхме да сме по-добре ако ги нямаше.

– Споменахте нещо за храна – обади се Мег, вещицата.

– Имаме още един-два часа път до края на деня – каза Дънкан. – Ако можеш да изчакаш дотогава.

– Имам в джоба си парче сирене – намеси се Ендрю, – което взех в случай, че се почувствам отслабнал. Ако го иска, моля.

– Но Ендрю, аз мислех, че ...

– На жената – поясни Ендрю, – а не на вещицата. Всеки, който гладува ...

Той и подаде парчето сирене, което тя прие скромно, ако създание като нея можеше да бъде скромно.

– Благословен да си – рече тя.

– Не приемам благословията ти – заяви решително Ендрю.

Спряха за нощувка доста преди залез слънце, като събраха дърва, накладоха огън и донесоха вода.

– Няма причина да не палим огън – заяви Дънкан. – Ако наблизко има някой, той ще знае, че сме тук.

Мег беше се возила на Даниел, който отначало, след като я качиха на седлото, напираше да се изправи на задните си крака, но после се успокои и продължи с бавно темпо, за да се приспособи към торбата кокали, която яздеше на гърба му.

Приклекнал пред огъня, Конрад избута встрани горещи въглени и изпече овесени кейкове и тънки резени бекон.

Лагерът им се намираше в края на малка горичка, с поток, минаващ пред него, а между потока и гората се простираше ивица пясъчлива земя.

Хапнаха, докато тъмнината се спускаше над земята. Малко след това, Духът дойде, носейки се плавно.

– Ето те и тебе – рече Ендрю. – Чудехме се какво ти се е случило.

– Бях много изплашен – поясни Духът, – понеже пътувах твърде открито. Дневната светлина е неприятна за мене. Разузнах областта.

– Колко далече стигна? – попита Дънкан.

– До началото на блатото. Не отидох по-нататък. Много призрачно място.

– И ти си призрак – отбеляза Конрад.

– Дух – поправи го с официален тон Духът, – а не призрак. Между двете има разлика.

– Разбира се, нищо не си видял – предположи Конрад. – Дребосъкът беше през целия ден напред.

– Има от тези, които вие наричате плешиви – отвърна Духът. – На няколко мили източно. Няколко малки групи. Поддържат същото темпо като вас. Пътуват в същата посока.

– Как е могъл да не ги види Дребосъкът?

– Придвижвам се много по-бързо от кучето – обясни Духът. – Над хълмовете и долините. Но съм много изплашен. Не е дадено на един дух да бъде на открито. Присъщото му място е в постройките, където е защитен от небето.

– Може би те дори не знаят, че сме тук – предположи Ендрю.

Дънкан поклати отрицателно глава.

– Страхувам се, че знаят. Ако не знаеха, щяха да пътуват по същия лесен път, вместо да се катерят нагоре-надолу по-хълмовете. Струва ми се, че ни подкарват, но не така очевидно, както Дребосъка подкарваше вещицата. Те знаят, че заради блатото не можем да отидем на запад. Застанали са така, че да не можем да си пробием път на изток.

Мег, вещицата, задърпа Дънкан за ръкава.

– Сър, онези, другите.

– Какво има, бабо? Какви други?

– Другите, освен плешивите. Наблизо са. Прокрадват се в мрака. Те са онези, които се смеят отвратително, дори когато те погубват.

– Ако имаше някой наблизо – намеси се Конрад, – Дребосъкът щеше да го усети и да ни предупреди.

Дребосъкът лежеше край огъня, отпуснал глава върху протегнатите си лапи. Не даваше знак, че е усетил нещо.

– Възможно е кучето да не знае – рече Мег. – Имате си работа с нещо, което е много по-хитро и с много по-голяма способност за измама, отколкото злото, с което се сблъсквате във всекидневието. Те са ...

– Но Разбойникът говореше за демони и дяволи – прекъсна я Конрад. – Той ги познава. Бил се е с тях.

– Той е използвал единствените имена, които знае – обясни Мег. – Не е имал названия за другите, които не се виждат толкова често, колкото демоните и дяволите. Възможно е да е имало и дяволи, и демони, понеже Ордата привлича голям брой последователи. Цялото обикновено зло се присъединява към нея така, както големи групи хора биха следвали човешка армия.

– Но ти не си се присъединила към тях – каза Дънкан. – А каза че си зла. Едно малко зло, както каза. Трябвало е да бъдеш зла за да си изобщо вещица.

– По такъв начин ме открихте – отвърна Мег. – Аз само се опитвах да бъда зла. Ако можех, щях да бъда зла, защото тогава моите способности щяха да бъдат по-големи. Но аз само опитвах да бъда. Някога се мислех за по-голямо зло, отколкото съм и не почувствах страх, когато Ордата дойде, фучейки, защото бях сигурна, че те ще ме разпознаят и ще ме оставят на мира, или ще ме научат, може би, на още по-голямо зло. Но те не направиха това. Откраднаха всичките ми амулети, изгориха колибата ми и се надсмяха над мене – най-неучтивия начин, по-който да се отнесеш към някой, който прави всичко, на което е способен за да бъде такъв, каквито са те.

– Не чувстваш ли срам от това, че търсиш злото? Считаш ли, че си постъпила правилно, като си станала зла?

– Само за да върша по-добре работата си – отвърна Мег без следа от срам. – Веднъж заловил се с делото на живота си, човек трябва да разбере, че трябва да прави най-доброто, на което е способен, без значение къде ще го заведе вещината му.

– Не съм сигурен, че те разбирам напълно – каза Дънкан.

– Разбрах със сигурност, че не си зла – отбеляза Конрад – още щом те зърнах. В очите ти нямаше злина. Не повече, отколкото в един тала-съм или гном.

– Има такива, които считат, че таласъмите и гномите са покварени от злото – заяви важно Ендрю.

– Не е вярно – възрази Конрад. – Те принадлежат към Малкия народ, различават се от нас, понеже владеят някои малки магии, докато ние не знаем нищо за магията.

– Спокойно мога да преживея и без техните малки магии – рече Ендрю. – Дотягат ми почти до смърт с тези техни магии.

– Казваш, че онези от Ордата – обърна Дънкан към Мег – са наоколо, край лагера, дори и сега? И че е възможно кучето да не може да ги усети?

– Не мога да кажа нищо за кучето – отвърна Мег. – Възможно е да ги е усетило и само да е леко озадачено. Недостатъчно за да им обърне внимание, тъй като не ги познава. Но старата Мег ги усеща, много слабо, и знам какво са те.

– Сигурна ли си?

– Напълно – рече тя.

– В такъв случай – обяви Дънкан – не можем да разчитаме само на Дребосъка да ни пази от тях, както бихме направили при други обстоятелства. Ще трябва да поставим стража през нощта. Аз ще поема първи поста, а Конрад – втори.

– Забравихте ме – намеси се Ендрю, леко разгневен. – Претендирам за правото си да стоя моят дял от стражата. В края на краищата съм войник на Бога. Аз споделям опасностите с вас.

– По-добре си почини – каза Дънкан. – Чака ни тежък ден.

– Не по-тежък отколкото за вас и Конрад.

– Все пак си почини – настоя Дънкан. – Не можем да се бавим заради тебе. Освен това умът ти трябва да бъде бистър и точен за да ни показваш пътя ако се наложи.

– Вярно е – съгласи се Ендрю, – че знам пътя, понеже съм го

изминавал много пъти, когато бях по-млад. Но той не представлява проблем. И глупак би го следвал.

– Въпреки това настоявам да си отдъхнеш.

Ендрю не каза ни дума повече, и седна край огъня, като си мърмореше нещо.

Последен заспа Ендрю. Конрад се просна и като се зави с одеялото, почти веднага захърка. Мег, навита на кълбо край седлото и вързопите, заспа като бебе, от време на време издавайки плачливи звуци. Малко по-настрани легна да спи Даниел; Красавица заспа права, с отпусната глава, като носят и почти допираше земята. Дребосъкът дремеше край огъня, като от време на време ставаше, за да обиколи със стегната крачка край лагера, издавайки гърлено ръмжене, но без да дава признаци, че е необходима незабавната му намеса.

Дънкан, седнал край огъня, близо до Дребосъка, не срещна никакви проблеми с бодърстването. Беше нервен и напрегнат, и когато се опита да се пребори с напрегнатостта, тя отказа да си отиде. Не беше за чудене, след всичките приказки на Мег за Злото, което било наблизко. Но ако наблизко имаше Зло той не можеше да го открие. Ако го имаше, не шумолеше в храстите, не издаваше какъвто и да е звук. Ослушваше се съсредоточено за шум от стъпки или от лапи, или от копита, но нямаше нищо.

Земята задряма в течната лунна светлина. Не полъхваше вятър и листата стояха тихи, бездейни. Единственият звук беше тихото клокочене на водата, която течеше в тясната ивица камъчета между два вира. Веднъж-дваж дочу бухане на бухал в далечината.

Притисна с пръсти торбичката, висяща на колана му и чу слабо шумолене на пергамента. Заради това, помисли си той, заради тези няколко крехки листа, той и другите (които, с изключение на Конрад, не знаеха истината) пътуваха дълбоко в Опустошените земи, където само Бог знаеше какво може да ги очаква. Крехко, но също така и вълшебно нещо? Вълшебно, защото ако се окажеше, че е истинско, тогава Църквата щеше да набере сили, и повече ще намерят вяра, и светът, след известно време, щеше да стане по-добро място. Ордата на Злото имаше нейните големи магии, Малкият народ – своите малко магии, но тези пергаментови листа, в крайна сметка, можеха да се окажат най-голямата магия от всичките. Без да произнася наистина думите, той сведе глава и започна да се моли наистина да се окаже така.

Докато се молеше, се чу някакъв звук и в първия момент не беше сигурен какво точно е това. Звукът беше толкова далечен, толкова

приглушен, че отначало не беше сигурен, че го чува, но слушайки съсредоточено, той стана по-различим и накрая успя да го разпознае. Далечният тропот на копита, безспорният звук на конски копита, а сетне и друг звук – отдалечения лай на кучета.

Въпреки че не стана по-силен, звукът беше отчетлив и ясен. Не можеше да има никакво съмнение – дивият тропот на препускащ кон и лаят на хрътки, а от време на време, макар да не беше сигурен в това, подвикването на мъж или мъже.

Странното беше, че като че ли звукът идваше от небето. Вдигна поглед към обсипаното със звезди, обляно с лунна светлина небе, но там нямаше нищо. И все пак изглеждаше, че звукът идва оттам.

Това продължи само няколко минути, след което звукът затихна и тишината на нощта се спусна отново.

Дънкан, който беше станал, за да огледа небето, седна отново. До него Дребосъкът ръмжеше тихо, с вдигната нагоре муцуна. Дънкан го потупа по главата.

– И ти го чу, нали?

Кучето спря да ръмжи и се успокои.

По-късно Дънкан стана и се разходи до потока, за да налее чаша вода за пиене. Докато беше коленичил край потока, една риба подскочи във вира над него, нарушавайки тишината. Пъстърва, помисли си той. Ако сутринта има време, можеха да опитат да хванат няколко за закуска. Ако имат време – това беше проблемът. Защото нямаше време за губене. Колкото по-бързо се отправеха на път, толкова по-добре, защото по-скоро щяха да преминат Опустошените земи

Когато луната се спусна забележимо на запад, той събуди Конрад, който веднага застана прав, бдителен, без следа от сънливост.

– Всичко наред ли е, милорд?

– Всичко е наред – отвърна Дънкан. – Нямаше нищо обезпокоително.

Не спомена нищо за конския тропот и кучешкия лай из небето. Докато оформяше наум думите си, за да ги каже на Конрад, те му прозвучаха твърде глураво и си замълча.

– Събуди ме по-рано – рече той. – Ще опитам да наловя малко пъстърва за закуска.

Дънкан нави наметалото си за да го използва вместо възглавница. Като легна на коравата земя, той придърпа нагоре одеялото. Легнал по гръб, съзерцаваше небето. Пръстите му притиснаха меката еленова кожа на торбичката и се чу слабо шумолене на ръкописа. Стисна здраво

очи, опитвайки се да заспи по този начин, но зад клепачите му се нижеха картини, въпреки волята му и без да ги разбира. След това дойде осъзнаването на това, което въображението му показваше с цялата си активност. Нетърпеливо опита да освободи съзнанието си, но без успех. Колкото и да опитваше да се отърси, измислиците на въображението му упорито оставаха. Обърна се настрани и погледна към лагерния огън, към Дребосъка, легнал отстрани, и Конрад, мерзелеещ се зад него.

Затвори отново очи, като реши, че този път ще заспи. Виденията му се съсредоточиха върху един дребен плах човек, който се суетеше за да чуе всичко, което можеше да бъде чуто или видяно сред малката група хора, присъединили се към един слаб, свят човек. Всички тези хора, както и светият човек, бяха млади, макар и твърде мрачни, целенасочени, със странна светлина в очите си. Те бяха безспорно от народа, понеже бяха облечени в дрипави дрехи и докато някои носеха сандали, други нямаха нищо на краката си. Понякога групата беше сама, друг път тълпи от хора се събираха за да видят светия човек, напрягайки слуха си за да чуят това, което той казваше.

И винаги плахия човек обикаляше по края на тълпата или пък се прокрадваше зад малката група, когато бяха сами, слушащ толкова внимателно, че изглеждаше, че ушите му се изкривяват напред за да чуят всяка дума, а светлите му, ясни, почти невестулчи, очи се свиваха от светлината на пустинята, но наблюдаваха неотклонно, без да пропуснат нито едно направено движение.

А по-късно, свит край някоя скала или прегърбен край малък огън в потайна доба, той пишеше всичко, което е чул или видял. Пишеше сбито за да не свърши пергамента, като използваше всяко бяло петно за да изпише с думи, като бръчкаше лицето си и кривеше малката си уста в усилието да намери точните думи, изказвайки с тях всичко, на което е бил свидетел.

Дънкан опита безуспешно да види изцяло потайния човек, да го погледне в лицето, за да може да прецени какъв тип човек е той. Но никога не беше в състояние да го направи. Лицето беше в сянка или, точно в този момент, извърнато настрани, но най-накрая помисли, че го е видял. Той беше нисък човек, с унил израз. Краката му бяха боси, със следи от удари от скалите и камъните на пустинята. Облечен беше в прашни дрипи, толкова изпокъсани, че постоянно ги придърпваше в усилие да прикрие мършавата си голота. Дългата му коса беше несресана, а брадата му неподредена. Не беше такъв човек, върху който случаен наблюдател би хвърлил втори поглед. Той беше нищожество. Губеше се в

тълпата. Той беше неразличим и маловажен човек между много други хора, човек толкова неотличим, че не привличаше внимание. Нямаше нищо, което да го накара да изпъкне между другите хора; той беше просто погълнат и абсорбиран от тях.

Дънкан тръгна след него, следвайки постоянно и упорито прокрадането му, като се опитваше да го заобиколи за да застане срещу него и по този начин да види лицето му. Но не успяваше. Като че ли плахият човек го усещаше и нарочно стоеше надалече от него или се извърщаше встрани при доближаването му.

А след това някой го разтърси и му изсъска да мълчи. Отвори с труд очи и седна. Срещу него се беше привел Конрад. Полусвитата му ръка беше вдигната на нивото на лицето на Дънкан, а недвусмислено изпънатия му пръст сочеше отвъд загасващия лагерен огън, към пръстена от тъмнина обхващащ кръга на светлината на огъня. Там, на границата между тъмнината и светлината, застинал в стойка, беше застанал Дребосъкът, изпънат напред, като че ли някой го държеше на каишка, с оголени зъби, а от гърлото му се чуваше дълбоко ръмжене.

От тъмнината проблясваха две големи кълба от зелен огън, а под тях – жабешка уста, оградена с блестящи зъби и над всичко това – зъбите и огнените кълба – впечатлението от глава или лице, толкова жестоко на вид, с толкова смразяващи очертания, че умът отказваше да го побере, отхвърляше съществуването на подобно нещо. Устата беше жабешка, но не и лицето. Цялото беше ръбато, а над него се издигаше подобие на гребен. И в момента, в който Дънкан го зърна, в ъгъла на устата имаше слюнки, лигав глад, който се стремеше към огъня, но беше възпрян от нещо – може би от ръмжация Дребосък, може би от нещо друго.

Видя го само за момент, а след това то се разтвори мрака. Огнените кълба и острите, блестящи зъби се скриха. За миг се задържаха очертанията на лицето, или по-скоро намек за тях, след което те също изчезнаха.

Дребосъкът направи крачка напред, а ръмженето се надигна в гърлото му.

– Не, Дребосък! – възпря го меко Конрад. – Не.

Дънкан стана на крака.

– Наоколо са от около час – обясни Конрад. – Дебнеха в тъмнината.

Но това е първият, когото видяхме.

– Защо не ме събуди по-рано?

– Нямаше нужда, милорд. Дребосъкът и аз пазахме. Те само ни наблюдаваха.

– Много ли бяха? Имаше ли други освен този?

– Повече от един, мисля, но не много.

Дънкан сложи дърва в огъня. Дребосъкът обикаляше край лагера.

– Ела. Успокой се – рече му Конрад. – Няма да дойдат повече тази нощ.

– Откъде знаеш, че няма да има други тази нощ? – попита Дънкан.

– Само ни наблюдаваха. Но сега са решили, че няма да ни закачат тази нощ. Може би по-късно.

– Откъде знаеш това?

– Не знам. Само предполагам. Вътрешно усещане.

– Намислили са нещо за нас – предположи Дънкан.

– Може би – съгласи се Конрад.

– Конрад, искаш ли да се върнеш?

– Точно когато става интересно ли? – изхили се злобно Конрад.

– Това имам предвид – рече Дънкан. – Тук е опасно. Не искам да водя всички ни към смъртта.

– А вие, милорд?

– Аз, разбира се, ще продължа. Може би сам ще успея да се справя.

Но не настоявам останалите да ...

– Старият лорд каза да ви пазя. Ако се върна сам ще ме одере жив.

– Да, знам – отбеляза Дънкан. – Така беше още когато бяхме момчета.

– Отшелникът – предположи Конрад. – Може би отшелникът би се върнал. Оплаква се откакто сме тръгнали.

– Отшелникът – поясни Дънкан – е самопровъзгласил се войник на Бога. Нуждае се от това за да възстанови самочувствието си. Той смята, че се е провалил като отшелник. Макар и изплашен, той все пак няма да тръгне обратно докато не го направят и другите.

– Тогава продължаваме – заяви Конрад. – Трима другари по оръжие. А какво ще правим с вещицата?

– Може да избира. Няма какво да губи, независимо кой път ще избере. Тя не притежаваше нищо когато я открихме.

И така, без значение какво им беше казал Духът, помисли си Дънкан, не само плешивите ги наблюдаваха и следяха. Мег беше права. Другите също бяха наоколо, може би са били там през цялата нощ, и са ги наблюдавали от тъмнината. Дори когато е седял край огъня, по време на неговата смяна, те са били там без да го знае. И още повече, без Дребосъкът да го знае. Само вещицата беше го разбрала. И поради странността си, не беше се обезпокоила много. Въпреки, че знаеше, че те са

там, беше се свила край седлото и вързопите и беше заспала като бебе, издавайки тези плачливи звуци, които и придаваха още повече бебешки вид.

Може би по някакъв начин усещаше, че са в безопасност, че няма да бъдат атакувани. Откъде би могла да знае, учуди се той, и защо тези, другите, не ги нападнаха? Както се бяха скупчили край лагерния огън, една бърза атака щеше да е достатъчна – нямаше да има начин, по който такава малка група да им се противопостави.

И как биха могли да ги отблъскват през следващите дни? Със сигурност щеше да настъпи време, когато Опустошители ще тръгнат за да ги избият. Ще бъдат бдителни, разбира се, но бдителността не беше целия отговор. Ако достатъчно от Опустошителите желаят да срещнат смъртта, те ще си свършат работата.

Все пак, каза си той, няма да се върна обратно. Той носеше със себе си сигурен талисман, който можеше да задържи светлините запалени и да отблъсне древния мрак. А ако той не се върне, няма да се върне нито Конрад, нито отшелника.

Зората беше близо. Тъмнината се оцеджаше от дърветата и човек можеше да види пътя между дърветата. Ято патици прелетя над лагера, като крякаха докато летяха, и се насочиха, може би, към любимото си място за хранене.

– Конрад – попита Дънкан, – виждаш ли нещо странно?

– Странно ли?

– Да, начина, по-който изглежда това място. Струва ми се, че цялото е погрешно. Не изглежда така, както изглеждаше когато направихме лагера.

– Това е от светлината – предположи Конрад. – Нещата изглеждат различни по зазоряване.

Но не беше само светлината на зората, рече си Дънкан. Опита се да разбере какво точно е погрешно, но не успя. Нямаше нищо определено, което да може да се посочи. И все пак беше различно. Дърветата бяха погрешни. Потокът беше погрешен. Усещането на нещата беше погрешно. Като че ли някой беше взел местността в ръце и я беше усукал леко, без твърде много да я променя, но достатъчно за да бъде забелязано, достатъчно за да даде на наблюдателя чувството, че е изкривена.

Ендрю се надигна, подпирайки се на лакти.

– Какво е станало? – попита той.

– Нищо не е станало – изръмжа Конрад.

– Но нещо не е наред. Знам го. Усеща се във въздуха.

– Имахме посетител през през нощта – поясни Дънкан. – Надзърташе от храстите.

– Бяха повече от един – допълни Конрад, – но само един се показа.

Ендрю бързо стана на крака и грабна тоягата си.

– В такъв случай вещицата беше права – рече той.

– Разбира се, че беше – обади се Мег от мястото, където се беше сгушила между седлото и вързопите. – Старата Мег е винаги права. Казах ви, че дебнат наоколо. Казах ви, че ни наблюдават.

Даниел скочи на крака и направи няколко крачки към огъня, след което спря. Изпръхтя гневно през ноздрите си и тропна с крак по земята.

– Даниел също разбра – каза Конрад.

– Всички знаем – намеси се Ендрю. – Какво ще правим?

– Ще продължим нататък – отвърна Конрад – Ако, разбира се, искаш.

– Какво те кара да мислиш, че няма да искам?

– Мислех си, че ще искаш – рече Конрад.

Мег отметна одеялото си, изправи се на крака и намести дрипите си в някакво подобие на форма около себе си.

– Отишли са си – заяви тя. – Не мога да ги почувствам повече. Но са ни омагьосали. Намираме се в клопка. Определено мирише на това.

– Не виждам никаква клопка – каза Конрад.

– Не ние сме омагьосани – обади се Ендрю. – Омагьосано е мястото.

– Как го разбра? – попита Дънкан.

– Поради странността му. Погледнете там, точно над потока. Виждате ли дъгата, която трепти във въздуха?

Дънкан погледна. Не може да види никаква дъга да трепти във въздуха.

– Малкият народ понякога се опитват да го направят – поясни Ендрю, – но го правят много лошо. Както правят повечето неща. Те са несръчни.

– А Опустошителите не са ли?

– Не и Опустошителите – намеси се Мег. – Те притежават необходимата сила. Това им е работата.

Лудост е, помисли си Дънкан, спокойно да си стоим тук и да твърдим, че мястото е омагьосано. И все пак може би имаше магия. Той беше забелязал странния начин, по който местността беше усукана, леко не на фокус. Не видя дъгата на Ендрю, но забеляза, че мястото е изкривено. Поглеждайки го отново, той видя, че все още е така.

– Може би трябва да тръгваме – каза Дънкан. – Закуската може да почака. Ако потеглим незабавно ще може да се измъкнем от това странно място, което наричат омагьосано. Сигурно не се разпростира върху голяма площ.

– Нататък ще стане по-лошо – рече Ендрю. – Сигурен съм, че върху нас тегне още по-силна магия. Ако се върнем, скоро ще можем да бъдем извън нея.

– Точно това очакват от нас – заяви Конрад. – Иначе защо ще правят магии? А освен това ние няма да се върнем. Милорд реши, че ще продължим.

Взе седлото и го сложи на гърба на Даниел.

– Ела насам – подвикна към Красавица. – Време е да те натоварим.

Красавица размърда уши и изприпка към него, така че да може да сложи пакетите върху гърба и.

– Не сте длъжни да го правите – обади се Дънкан. – Конрад и аз решихме да продължим. Но другите не са задължени.

– Чухте ме – заяви Ендрю, – че казах, че ще дойда.

Дънкан кимна.

– Да, чух те. Бях сигурен, че ще дойдеш с нас.

– А също и аз – заяви Мег. – Честно казано, в тази пустиня няма много за едно старо момиче като мене. А освен това съм виждала и по-лоши магии.

– Не знаем какво може да лежи пред нас – предупреди я Дънкан.

– Поне при вас има храна – отвърна тя, – което значи много за една бедна, стара душа, която понякога е била принуждавана да си изкарва прехраната като яде корени и орехи, като прасе, което яде като се рови в гората за да намери вечерята си. А, освен това, имам компания, каквато не съм имала никога преди.

– Нямаме време за губене – рече мрачно Конрад.

Сграбчи Мег за кръста и я вдигна на седлото.

– Дръж се – подвикна и той.

Даниел се поизправи на задните си крака, за да поздрави ездача си.

– Дребосък, води – обади се отново Конрад.

Кучето изтърча напред по следата, веднага зад него Конрад. Красавицата зае мястото си, а до нея се потътри Ендрю, енергично потропвайки с тоягата си. Даниел и Дънкан тръгнаха последни.

Магията се задълбочаваше. Местността стана по-дива, отколкото беше преди. Чудовищни дъбове растяха в гъсти гори, хрусталакът стана по-гъст и наоколо витаеше нереалност, която можеше да накара човек

да се зачуди дали наистина дъбовете и храстите са там, дали камъните имат такъв дебел пласт от лишеи и са толкова стари, колкото изглеждат. Над всичко тегнеше жестокост. Дълбока тишина обхващаше земята, тишина на всеобщо и предвестно очакване, зловещо и гибелно.

Ако дъбовете бяха само чудовищни дъбове, ако храсталакът беше само гъст, ако камъните бяха само древни купчини лишеи, човек можеше да ги приеме, помисли си Дънкан. Но освен това тези обикновени неща бяха изкривени, бяха усукани и наклонени, като че ли не бяха постоянно поставени на земята, като че ли някой проектиреше тяхна картина и все още не беше решил какъв вид картина точно иска. Това беше картина, която трептеше, също както отражението върху водна повърхност се колебае, при почти неусетното движение на водата, едно люлееене, едно разместване, едно загадъчно непостоянство. Тук-там, от време на време, можеха да бъдат зърнати части от цветовете на дъгата, която Ендрю беше споменал по-рано, но Дънкан не беше видял, когато я потърси. Но сега я виждаше – нещо подобно на блещукането, което се вижда когато светлината свети през дебело стъкло и лъчите и се разпръскват в милиони нюанси. Те се появяваха и изчезваха, не продължаваха дълго и никога нямаше цяла дъга, а само части от нея, натрошена дъга, като че ли някой беше взел една идеална дъга и я беше счупил в ръцете си, беше я натрошил, а след това разпръснал парчетата във вятъра.

Долината все още беше на мястото си, а също и хълмовете, които се издигаха край нея. Но слабата следа, която следваха изчезна и сега си пробиваха, както можеха, път през заплетена гора. Конрад задържаше Дребосъка близко пред себе си и не му позволяваше да отива напред както преди. Даниел беше нервен, тръскаше глава и от време на време пръхтеше.

– Всичко е наред, момче – успокои го Дънкан и Даниел отвърна с кратко цвилене.

Пред Дънкан Ендрю пристъпваше до Красавица, тропайки с необичайна сила с тоягата си. Красавица ситнеше до него, оставайки наблизо. По необясним начин тя беше харесала странния си придружител. Може би вярваше, засмя се мислено Дънкан, че се е сдобила със собствен човек, както Дребосъкът имаше Конрад, а Даниел – Дънкан.

В началото на колоната Конрад и Дребосъкът бяха спрели. Другите се присъединиха към тях.

– Има тресавище пред нас – обяви Конрад. – Препречва ни пътя. Възможно ли е да е блатото?

– Не е блатото – отвърна Ендрю. – Блатото не препречва пътя. То

лежи от едната страна и представлява открита вода.

Треса̀вището можеше да се види през дърветата – мочурлива площ, която не беше открита, а изпълнена с дървета и друга изобилна растителност.

– Може би не е дълбоко – предположи Дънкан. – Може би ще успеем да си проправим път през него, ако се придържаме близо да хълма.

Той тръгна напред, Конрад закрачи до него, другите ги последваха. Дънкан и Конрад спряха в края на водата.

– Струва ми се дълбоко – заяви Конрад. – Нататък се виждат дълбоки виро̀ве. Със сигурност има кал. А освен това хълма, за който говореше. Няма никакъв хълм.

Това, което каза беше вярно. Линията на хълмовете, която следваша, пропадеше и отляво, както и отдясно, лежеше треса̀вището.

– Стойте тук – рече Дънкан.

Пристъпи във водата. С всяка стъпка водата ставаше все по-дълбока, а зад него се чуваше шляпането на кал и тиня. Пред него лежеше един от виро̀вете, които беше посочил Конрад – черен като най-черното мастило, с вид на масло, на нещо по-тежко и по-коварно от вода.

Промени посоката си, за да го заобиколи и в този момент мастилена чернота на водата закипя, разплиска се яростно от нещо, което се мъчеше да се измъкне от нея. Змиеподобен гръб се изви и се измъкна от чернотата на вира. Дънкан сграбчи дръжката на меч си и го изтегли до половината. Гърбът се потопи и водата отново придоби масления си вид. Но в един друг вир, малко по-далече, повърхността експлодира в пяна и навън изхвъркна зловеща глава, прикрепена към змийско тяло, което се издигна над нивото на вира. Два рога увенчаваха люспестата глава, а бузите му имаха вид на бронирани плочи, които изтъняваха в човкоподобна муцуна. Създанието отвори уста, по-голяма от главата му. От челюстите стърчаха извити жестоки зъби.

Дънкан измъкна цялото острие и застина, готов за нападението, но нападение не последва. Бавно, почти неохотно, тялото се плъзна обратно във вира и главата изчезна под повърхността. Треса̀вището стана отново тихо, черно и заплашително.

– Мисля, че е най-добре да се върнете – обади се Конрад.

Бавно, пристъпвайки внимателно, Дънкан излезе от треса̀вището.

– Никаква възможност да го пресечем – заяви Конрад.

Ендрю пристъпи тежко към тях и Красавица го последва.

– Няма треса̀вище – рече той. – И никога не е имало. Това всичко е магия.

– Треса вище или не – намеси се Мег, сгушвайки се върху Даниел, – магия като тази може да те убие.

– В такъв случай какво ще правим? – попита Дънкан.

– Ще опитаме друг път – отвърна Ендрю. – Ще минем покрай омагьосаното място. Без значение е колко могъщи са тези, които са ни омагьосали, те не биха могли да обхванат всичко. Те знаят къде отиваме и магията е разположена върху този маршрут.

– Имаш предвид през хълмовете – рече Дънкан. – Ако тръгнем на там, колко добре познаваш местността?

– Не толкова добре, колкото тази долина, но я познавам. На няколко мили, право на изток, има друга пътека. Лоша пътека. Прави много завои, нагоре-надолу по хълмовете. Трудно се върви. Но ще ни отведе на юг. Ще ни отведе отвъд тези хълмове, които препречват пътя ни на юг.

– Мисля – обади се Мег, – че е най-добре да потърсим тази пътека.

12

Откриха пътеката на Ендрю, но се оказа, че е погрешна. На средата на един стръмен хълм тя внезапно свърши.

Оставиха магията далече зад тях, измъкнаха се от нея. Сега нямаше нюанси на дъга, липсваше усещането, че пейзажът е изкривен. Местността беше такава, каквато човек очакваше да види. Дъбовете бяха истински дъбове, истинските камъни имаха истински лишеи по тях, храсталаци бяха нормални храсталаци. Мрачното усещане беше си отишло, беше изчезнало очакването.

Беше много трудно. Нямаше равна земя. Непрестанно се катереха или внимателно се спускаха по стръмни склонове, което, в някои случаи беше по-изтощително от изкачването.

Сега, когато пътеката най-накрая изчезна, Дънкан погледна към небето. Слънцето стоеше почти в зенит.

– Да спрем за да хапнем и починем – предложи той. – След това ще поемем на изток и ще се опитаме да намерим истинската пътека. Сигурен ли си, че има такава – обърна се той към Ендрю.

Ендрю кимна.

– Пътувал съм по нея, но само няколко пъти и то преди много години. Не съм добре запознат с нея.

Пътеката беше изчезнала върху малка, сравнително равна площадка, простираща се върху не повече от няколко ярда, преди отново да започне стръмният склон. Конрад събра дърва и запали огън. Даниел и Красавица стояха с отпуснати глави, почивайки си от тежкото пътуване. Дребосъкът се просна на земята.

– Можем да използваме Духа – каза Конрад, – но той е напред, за да разузнае земите пред нас.

– Ще кажа следното за Духа – започна Ендрю. – Уважавам го много повече, отколкото преди. Изисква се смелост за един дух да излезе открито на дневна светлина и да върши това, което той прави.

Между дърветата под тях премина сива сянка.

– Има един вълк – предупреди Дънкан.

– Наоколо има много вълци – заяви Ендрю. – Повече, отколкото бяха, когато Опустошителите дойдоха.

Друга сива сянка последва първата, а по-долу се виждаше още една.

– Поне три са – каза Дънкан. – А може би има още. Мислите ли, че ни преследват?

– Няма защо да се безпокоим – рече Конрад. – Вълците са страхливи. Погледни го в очите и той ще избяга.

Мег се сгуши, треперейки леко.

– Усещат мириса на кръв – обяви тя. – Те могат да помиришат кръвта дори преди да я има.

– Бабини деветини – рече Конрад.

– Не са измислици – отвърна Мег. – Знам го. Те усещат кога приближава смъртта.

– Но не нашата смърт – каза Конрад – и не нашата кръв.

Появи се вятър и надолу по склона можеше да се чуе стенанието на дърветата. Земята беше покрита с дебел килим нападали листа. Над всичко тегнеше мрачност, усещане за приближаващата есен, психично предупреждение за идването на снега. Дънкан почувства слабо безпокойство, въпреки че, каза си той, няма нищо, за което да се безпокои. Скоро ще намерят верния път и ще тръгнат отново, наистина по по-тежък маршрут, но все пак в желаната посока.

Още колко ли дни, запита се той и беше учудващо, че нямаше никаква представа. След като излязат от хълмовете, повече от сигурно беше, че ще могат да се движат по-бързо. Досега не бързаха, а вървяха със спокойно темпо. Сега е времето, каза си той, шом се приготвим, да се движим наистина бързо.

– Ако Снупи беше тук – обади се Ендрю – той би знаел как да намерим верния път. Но това е самозалъгване. Няма никаква честност в него. Дори и когато ни обеща, когато ни даде честната си дума, той не е имал намерение да ни помогне.

– Ще се справим и без него – рече Дънкан остро.

– Поне се освободихме от магията, която ни направиха – намеси се Конрад.

– От магията, да – заяви Ендрю, – но ще има и други неща.

Хапнаха и след това тръгнаха, придържайки се на изток или поне колкото се можеше по-близо до източната посока, понеже в тази заплетена и извиваща се местност нямаше такова нещо като следване на една посока. Правеха отклонения – заради лошия терен, заради особено стръмен склон, който се опитваха да заобиколят, заради плетеница от паднали дървета, край които трябваше да минат. Но, като цяло, се движеха на изток.

Слънцето се спусна на запад и все още нямаше следа от пътека.

Придвижваха се през област, в която нямаше нито от хора, нито следа, че някога е имало. Нямаше нито следи от изгорени ферми, нито следи от сечене на дървета. Вековните дървета стояха необезпокоявани, побелели от старост.

От време на време зърваха вълците, но винаги на разстояние от тях. Нямаше как да разберат дали са същите вълци, които видяха по-рано.

Изгубили сме се, рече си Дънкан, въпреки че не каза нищо на останалите. Въпреки всичко, което казваше Ендрю, въпреки всичко, което претендираше да знае, може би нямаше път. Можеха дни наред да обикалят из тази пустош, като се лутат объркани и да не намерят нищо, което да им помогне. Възможно е, помисли си той, магията все още да работи, макар и не толкова очевидно, колкото в предишния случай.

Слънцето почти се беше скрило, когато се спуснаха по един дълъг склон в дълбока долчинка, заобиколена отвсякъде с хълмове, като че ли потапяйки се в самата земя – едно място на безмълвие и сенки, изпълнено с меланхолично усещане. Беше място, където човек ходи тихо и не повишава глас. Слънцето все още докосваше върховете на хълмовете над тях и позлатяваше есенните дървета с пламтящи цветове, но тук долу нощта падаше бързо.

Дънкан избърза напред за да се изравни с Конрад.

– Това място има мирис на зло – заяви Конрад.

– Зло или не – отвърна Дънкан, – това е място да си направим лагер. Защитено е от вятъра. Вероятно ще намерим вода. Някъде наоколо трябва да има поток. По-добре, отколкото да останем на някой хълм.

– Мисля, че мярнах нещо напред – рече Конрад. – Нещо бяло. Църква, може би.

– Странно място за църква – вмъкна Дънкан.

– Не съм сигурен. В този мрак е трудно да се види.

Докато говореха, продължиха напред. Дребосъкът ги изчака за да върви с тях.

За момент Дънкан зърна белота пред тях.

– Мисля, че също го видях – обяви той. – Точно пред нас.

Щом се придвижиха още малко можаха да видят, че това е постройка, изглеждаща като малка църква. Над нея се извисяваше остър, дълъг връх, а вратата зееше отворена. Малка площадка пред нея беше разчистена от дърветата и храсталака, и те прекосиха това място, което изглеждаше толкова странно. Защото тук не беше място за църква, дори и за малка. Наоколо не живееше никой, който да се грижи за нея и все пак тя стоеше тук, малка постройка, като кукленска църква. Може би е

параклис, помисли си Дънкан. Един от тези параклиси, забутани надалеч, на място встрани от утъпканите пътища, поради една или друга неясна причина.

Дънкан и Конрад спряха пред нея и Ендрю дойде при тях, бързайки.

– Исус на хълмовете – поясни той. – Параклиса на Исус на хълмовете. Чувал съм за него, но никога не съм го виждал. Нямах представа как може да се стигне до него. За него се говори наполовина като за чудо, наполовина с невяра.

– И ето го тук – рече Конрад.

Ендрю беше видимо потресен. Ръката му, държаща тоягата, трепереше.

– Свято място – предположи Дънкан. – Място за поклонничество, може би.

– Отскоро е свято място – отвърна Ендрю. – Едва през последните няколко века. Намира се върху най-несвятата земя. В стари времена е имало езическо светилище.

– Има много свети места, които са издигнати върху местност, която някога е била особена за езичниците – рече му Дънкан. – Може би, с мисълта, че езичниците ще възприемат по-лесно християнството ако култовите места са построени на позната земя.

– Да, знам – потвърди Ендрю. – Докато четях светите писания, неколкократно срещнах подобна мисъл. Но това тук е нещо съвсем различно.

– Както каза – езическо светилище. Място на Друидите⁴, най-вероятно.

– Не Друидите – рече Ендрю. – Не светилище на хората, а сборно място на злото, където някога са се организирали карнавали.

– Но, в такъв случай, защо параклиса е построен тук? Струва ми се, че това е място, което църквата трябва да избягва, поне за известно време.

– Не знам – отговори Ендрю. – Не и със сигурност. В стари времена е имало някои духовници, които веднъж по неволя хванали злото за рогата е трябвало да го срещнат лице в лице ...

– И какво се е случило?

– Не знам – отвърна Ендрю. – Легендите са неясни. Има най-различни истории, но може би нито една от тях не е вярна.

---

4. Друид – келтски свещеник – Б.пр.

– Но параклиса е тук – обади се Конрад. – Позволено е било да остане.

Дънкан пристъпи напред, измина три малки крачки, които го отведоха до вратата на параклиса и през нея.

Мястото беше малко, подобно на къщичка за кукли. От всяка страна имаше по един прозорец, направен от леко оцветено стъкло, което блестеше на отслабващата светлина, и шест стола, по три от всяка страна на тясната пътека. А над олтара ...

Дънкан зяпна от ужас. Усети горчивина да нахлува в устата му. Стомахът му се сви на топка при вида на разпятието, окачено зад олтара. То беше изрязано от голям дъбов дънер, цялото от едно парче дърво, кръстът и резбованият Исус, висящ на кръста.

Разпятието беше обърнато с главата надолу. Фигурата на Христос стоеше на главата Си, като че ли Той беше хванат по средата на салто. Върху Него беше намазана мръсотия, а върху дървото бяха изписани на латински неприлични фрази.

Все едно, прелетя през главата на Дънкан, че някой ме е ударил силно през устата. С усилие успя да задържи колената си да не се подгънат. И дори като реагираше на поругаването и светотатството, се учуди защо това се случва с него – кротък християнин, с неголямо благочестие и набожност. И все пак човек, който рискуваше главата си и главите на други за да служи на църквата.

Разпятието беше подигравка, силен удар на езическия смях, пародия на Вярата, освиркване, осмиване, гавра, но също и омраза, може би. Ако врагът не може да бъде победен, поне може да бъде подигран и осмян.

Конрад беше посочил, че независимо от езическата земя, на която е построен, на параклиса беше позволено да остане. И тези наблюдения невявно отговаряха, защо му е било позволено да стои. Това обърнато разпятие и насилието над него бяха причината. Преди години беше дошъл духовник, войнствен мъж, с намерението да натъпче християнството в езическите гърла и беше построил параклиса. А сега шегата се беше обърнала срещу него и параклиса стоеше като подигравка.

Чу ахкания зад себе си щом Конрад и Ендрю видяха разпятието и усети въздействието на ужаса.

Дънкан прошепна към тях:

– Подигравка. Жива подигравка. Но Нашият Бог може да понесе това. Той може да приеме една малка подигравка.

Параклиса беше чист и добре поддържан. Нямахше следи от

опустошенията на времето. Беше метен наскоро. Беше поддържан в добро състояние.

Бавно заотстъпва през врата, Ендрю и Конрад заедно с него. На стъпалата отпред седеше сгушена Мег.

– Видя ли? – попита тя Дънкан. – Видя ли?

Поразен, той мълчаливо кимна.

– Не знаех – поде тя. – Не знаех, че отиваме на това място. Ако знаех, щях да ви кажа, да ви спра.

– Знаеше ли какво има тук?

– Бях чула за него. Това е всичко. Чух за него.

– И не го одобряваш?

– Да не го одобрявам ли? А защо да не го одобрявам? Не възразявам срещу него. И все пак не бих те оставила да го видиш. Ядох храната ти, яздох коня ти, голямото ти куче не откъсна месо от мене, не ме прониза с меч си, големият ми подаде ръка за да се изправя и ме качи на коня, дори оная кисела ябълка, отшелникът, ми даде сирене. Защо ще ви желая нещо лошо?

Дънкан се наведе и я потупа.

– Всичко е наред, бабо. Случайно попаднахме на него.

– Сега какво ще правим? – попита Ендрю.

– Ще прекараме нощта тук – отвърна Дънкан. – Изморени сме от пътуването през деня. Не сме в състояние да продължим. Нуждаем се от храна и почивка.

– Не съм в състояние да преглътна дори една хапка – обяви Ендрю. – Не и на такова място.

– Тогава какво да правим? – попита Дънкан. – Да хукнем през хълмовете, да се промъкваме през гората в тъмнината. Няма да изминем дори една миля.

Докато изричаше тези думи си мислеше, че ако не бяха Ендрю и Мег, двамата с Конрад можеха да продължат и да оставят това езическо място зад тях, да открият по-безопасно място за лагер. Или да продължат да вървят през цялата нощ, ако е необходимо, за да се отдалечат от параклиса на Исус на хълмовете. Но краката на Ендрю залитаха от наказанието, което бяха понесли, а Мег, въпреки че вероятно нямаше да възрази, беше на края на силите си. В пещерата на отшелника се безпокоеше за доброволците, които взимаше със себе си и сега имаше доказателство, че е бил прав да се безпокои.

– Ще събера дърва и ще запаля огън – обади се Конрад. – Вдясно има поток. Чух там да тече вода.

– Ще отида за вода – предложи Ендрю.

Дънкан го наблюдаваше, като знаеше колко смелост му трябва за да предложи да отиде сам в тъмнината.

Дънкан повика Даниел и Красавица, свали седлото на Даниел и разтовари вързопите от Красавица. Красавица се стуши до Даниел и той изглеждаше много доволен от това, че тя е до него. Двамата също знаят, помисли си Дънкан, че има нещо лошо. Дребосъкът обикаляше наоколо неуморно с вдигната глава, за да хване и най-леката миризма на опасност.

Мег и Конрад приготвиха храната на огъня, който Конрад запали на малко разстояние от стъпалата, които водеха към параклиса. Светлината на пламъците се отразяваше от белотата на малката постройка.

На хълма от запад зави вълк и от север му отговори друг.

– Някои от тези, които видяхме през деня – отбеляза Конрад. – Все още са наоколо.

– Вълците бяха лоши тази година – вмъкна Ендрю.

С падането на нощта долината се изпълни с влажното, мокро чувство на страх, на опасност, която ходи на меки лапи и се движи към тях, Усещайки това, Дънкан се зачуди дали това чувство се дължи на видяното от него опозоряване на разпятието или щеше да присъства дори ако нямаше нито параклис, нито разпятие.

– Конрад и аз ще даваме двойна стража през нощта – каза Дънкан.

– Отново ме забравяте – обади се Ендрю, но с нещо в гласа му, което прозвуча на Дънкан като облекчение.

– Искаме да си починете – заяви Дънкан. – И двамата, така че утре да имаме повече време. Ще тръгнем веднага, щом можем да виждаме. Доста преди напълно да стане светло.

Застана край огъня, взирайки се в мрака. Откри, че е трудно да не вдигнеш тревога заради въображаема форма или шум. На два пъти реши, че вижда движение отвъд осветения от огъня кръг, но всеки път решаваше, че това е въображението му, изострено от страхът, който се мъчеше да скрие, но не можеше, макар да отричаше пред себе си.

От време на време се чуваше вълчи вой, не само от запад и север, но също и от изток и юг. Тази страна, каза си той, гъмжи от зверове. За сега, обаче, воят беше надалече – изглеждаше, че вълците не се приближаваха. Могат да дойдат по-късно, помисли си Дънкан, след като съберат повечко кураж и движението около огъня стихне. Въпреки че те не се страхуваха от вълци. Ако дойдеха, Даниел и Дребосъкът, щяха да си го изкарат на тях.

Ако се страхуваше от нещо, това не бяха вълците, а нещо друго. Като си припомняше, той отново видя жабешката уста, пълна със зъби, светещите очи, загатнатото лице, направено от плоскости и остри ъгли – лицето, което се беше втренило в него над огъня предната нощ.

Мег ги повика за вечеря и те наклеяха край огъня, поглъщайки я набързо. Ендрю, въпреки уверенията, че не би могъл да погълне хапка, отдаде дължимото на храната.

Говореха малко, само отделни фрази подхвърлени от време на време, без никаква връзка. Никой не говореше за това, което откриха в параклиса. Като че ли всички бяха заети да го изтрият от умовете си.

Но случилото се не беше нещо, което лесно да се забрави. Откакто го видя, дори за миг не беше се отдалечавало много от съзнанието му. Подигравка, каза си той, и то разбира се беше подигравка, но би могло да бъде и нещо повече. Омраза, досети се той със закъснение. Но сега, след като размисли, беше очевидно, че в него има толкова омраза, колкото и подигравка.

И това беше разбираемо. Древните езически богове имаха право да мразят тази нова вяра, появила се преди по-малко от две хилядолетия. Но веднага след това се упрекна, че приема като нещо законно омразата на езическите богове, и че приема, между другото спокойно, че те са съществували и съществуват. Не беше това начина, по който трябва да мисли едни християнин. Набожният християнин би ги пратил в ада, би отрекъл дори съществуването им. Но той знаеше, че това е гледна точка, която не може да приеме. Трябваше все пак да мисли за тях като за вечно съществуващ враг и това беше особено вярно на място като Опустошените земи.

Пръстите му се спуснаха към кесията, закачена на колана му и усетиха в нея шумоленето на листите, които носеше. Там лежеше неговата вяра, помисли си той, а на мястото, където седеше, лежеше друга вяра. Може би криво разбрана вяра, може би вяра, която не трябваше да бъде приемана, а напротив – на която да се противостои с всички сили, но все пак вяра – вяра, която човек, в своето невежество, без друга вяра и копнейки за нещо, което да го защити от невъобразимата безкрайността и жестокостта на съдбата, беше прегърнал, въпреки цялата и жестокост и ужас, като си е мислил, че всяка вяра, която си струва, трябва да бъде ужасяваща и жестока, тъй като в тези две качества се крие мощта, а мощта е нещо, от което човек се нуждае за да се защитава от заобикалящия го свят.

Тук, върху същата тази, несъмнено са се извършвали някои

отвратителни и отблъскващи обреди, за които той не знаеше и беше щастлив, че не знае. Може би тук, като жертвоприношение, са умирали хора. Тук кръвта се е разливала по земята, тук са се осъществявали неприлични обичаи, тук чудовищни същества са се тъпчели със зли намерения – не само напоследък, но и много преди това, в непредположими времена, дори и преди появата на хората.

Даниел дойде към мястото, където беше седнал протегна глава за да докосне с муцуна господаря си. Дънкан погали голямата конска глава и Даниел меко изпръхтя към него.

От запад се чу вълчи вой и, като че ли, този път воят беше по-близо.

Конрад се доближи с широка крачка към тях.

– Ще трябва да поддържаме силен огън през цялата нощ – заяви той. – Вълците се страхуват от огъня.

– Няма защо да се страхуваме от вълците – отвърна Дънкан. – Не ги гони гладът. В горите има достатъчно какво да хванат и да ядат.

– Приближават се – рече Конрад. – Зърнах очите им да блестят.

– Любопитни са. Това е всичко.

Конрад приклепна до Дънкан и започна да рови с тоягата си напред-назад.

– Какво ще правим утре?

– Предполагам, че ще тръгнем да търсим пътеката на Ендрю.

– А какво ще стане ако не я открием.

– Ще я открием. Трябва да има път през тези хълмове.

– Възможно ли е магията да е затворила пътищата за нас? Да прави така, че да не ги виждаме.

– Ние избягахме от магията, Конрад.

Въпреки това, припомни си Дънкан, през деня си беше мислил, че е възможно магията да е все още с тях.

– Загубили сме се – каза Конрад. – Не знаем къде се намираме. Не мисля, че Ендрю знае.

В края на кръга, образуван от светлината на огъня, две очи проблеснаха за миг срещу Дънкан и веднага след това изчезнаха.

– Току що видях един от твоите вълци – обърна се той към Конрад. – Или поне очите му.

– Дребосъкът пази – рече Конрад – и постоянно обикаля напред-назад. Той знае, че са там, наблизо.

Вълците се придвижиха по-близо. Тъмнината в края на светлия кръг беше обрамчена със светещи очи.

Дребосъкът направи няколко крачки към тях. Конрад го извика:

– Не още Дребосък. Не още.

Дънкан се изправи на крака.

– Трябва да сме готови. – предупреди тихо Конрад. – Подготвят се да ни атакуват.

Даниел се приготви да посрещне приближаващите вълци. Тръсна глава и изцвила гневно. Дребосъкът, като се върна обратно, застана до Конрад. Козината му настръхна, а в гърлото му заклокочи ръмжене.

Един от вълците пристъпи напред. На светлината на огъня сивата му козина изглеждаше почти бяла. Беше голям и груб, с типична вълча глава. Изглеждаше, че се колебае, протегнал голямата си мършава глава, оголил зъби, с очи отразяващи пламъците.

Друг вълк излезе зад него и застана от едната му страна, с глава до рамото на първия.

Дънкан изтегли меча си. Скриптенето на изтегляния метал прозвуча сурово в тишината, паднала над откритото място. Огънят се отрази от блестящата стомана.

– Спокойно, Даниел! Спокойно, момче! – обърна се Дънкан към конят зад него.

При звукът от тътрене на крака зад него, Дънкан рискува, метна бърз поглед над рамото си и видя, че това е Ендрю. В ръка държеше, полувдигната, тоягата си. Качулката се беше смъкнала от главата му и сивата му коса изглеждаше като ореол в светлината на огъня.

От тъмнината в края на откритото пространство заговори глас, силен и чист, но с думи, които Дънкан никога преди не беше чувал – нито английски, нито латински или гръцки, нито с окончатията на галски език. Думи дрезгави и гърлени, с ръмжене в тях.

При тези думи вълците се хвърлиха напред – големият вълк, който се беше появил пръв, последван от втория вълк, който беше застанал до него и други, излизачи от всички страни, полусвити, готови за скок, избликващи от тъмнината по сигналът или заповедта на този, който беше говорил в тъмнината.

От страната на Дънкан, Даниел се надигна, удряйки с предните си копита. Дребосъкът беше стрела от развихрена омраза, която нанасяше удари между зверовете. Големият вълк се надигна и скочи без усилие, като челюстите му се насочиха към гърлото на Дънкан. Мечът проблесна и удари проточената шия, отхвърляйки го в страни от въздействието на удара.

Вторият вълк, който тичаше зад него скочи в движение и се смачка

в тоягата на Конрад. Пред Конрад, Дребосъкът хвана трети за гърлото и с мощно тръсване на главата си го метна, въртящ се, във въздуха.

Към Дънкан скочи друг зъб с оголени зъби и уста отворена широко за удар. Докато Дънкан вдигаше меча си, край него се промуши копиеподобна тояга и се заби в отворената уста на звяра, влизайки дълбоко в гърлото му. Вълкът се отпусна още въз въздуха, но тласъкът на скока му го носеше напред, повличайки копието в падането си.

Кракът на Дънкан се закачи в падащата тояга и той коленичи. Друг вълк се втурна към него и той понечи да вдигне оръжието си, но, преди да успее, Даниел замахна силно с копито, като закачи животното зад изпъкналите лопатки. Вълкът се строполи с хрускане на строшени кости.

Дънкан се изправи и видя Дребосъка, вкопчен в битка с един от зверовете и друг, атакуващ, а също и яростния Конрад, който стоеше зад кучето с вдигната, готова за нападащия вълк, тояга. Непосредствено зад биещото се куче, Красавица се мъчеше отчаяно да се освободи от един от зверовете, който я беше захапал за предния крак, а други два вълка се бяха насочили към нея.

Дънкан се спусна да помогне на Красавица, но не беше направил и няколко крачки когато една фурия, размахваща две пламтящи главни, се спусна към нападателите на магарето. Едната главня хвъркна във въздуха, като се въртеше и премяташе, и двата атакуващи звяра се отклониха.

– Мег! – викна Дънкан. – За Бога, Мег, внимавай!

Но тя не му обърна внимание, и като тичаше като вятър, древното и тяло се тресеше върху люлеещите се крака, които изглежда, че трепереха с нейното люлеене. Тя грабна останалата главня и я хвърли срещу вълкът, който беше захапал Красавица за кракът. Вълкът изскимтя, завъртя се и изчезна в тъмнината.

От тъмнината отново се чу силният, чист глас, говорещ на непознатия език, и щом думите проехтяха на откритото място, всички вълци се обърнаха и избягаха.

Дънкан спря и бавно се обърна на ляво. Отвъд огъня стоеше Даниел, а близо до него Ендрю беше хванал единия крак на мъртъв вълк, за да го придържа докато отчаяно теглеше тоягата си, забита дълбоко в гърлото му.

Конрад и Мег се приближаваха към огъня, последвани от Дребосъка, а зад него идваше куцайки Красавица. Тук-там лежаха телата на вълци. Един от тях, може би този, когото Дънкан беше ударил, се опитваше отчаяно да се измъкне, като се придърпваше с предните си лапи, докато задницата му се влачеше.

Докато Дънкан отиваше към огъня, Ендрю внезапно изпищя, изостави тояга си, която дърпаше, и се отдръпна от мъртвия вълк, с ръце поставени на лицето му.

– Не! Не! – изпищя той. – Не! Не това!

Дънкан хукна към него, но внезапно спря и се втренчи, шокиран и невярващ, в мъртвия вълк.

Тялото на вълкът се променяше бавно и докато те го гледаха ужасени, то се превърна в тяло на гола жена, от гърлото на която все още стърчеше тоягата на отшелника.

Зад Дънкан, Мег изцвъртя към него с висок, скърцащ глас:

– Щях да ви кажа, но нямах тази възможност. Всичко стана твърде бързо.

Конрад пристъпи до Дънкан, хвана тоягата в ръчището си и я издърпа.

Тялото на вълкът зад жената се превърна в мъж, а зад тях двамата, нещото със счупения гръбнак, което се влачеше, внезапно застана с човешки глас – плач на болка и ужас.

– Ще се погрижа за него – рече Конрад мрачно.

– Недей – спря го Дънкан. – Засега го остави.

– Върколаци – изплю се Конрад. – Стават само за убиване.

– Има нещо, което искам да разбера – каза Дънкан. – Те бяха много.

Атакуваха ни само няколко от тях. Останалите стояха назад. Ако всички бяха ни нападнали ...

– Някой ги повика обратно – отбеляза Конрад.

– Не, не е това. По-точно, не само това. Има нещо друго.

– Взemi – каза Конрад, подавайки на Ендрю тоягата му.

Отшелникът се отдръпна.

– Не, не – изстена той. – Не искам да я докосвам. Убих жена с нея.

– Не беше жена. Върколак. Ето, взemi я. Дръж я здраво. Никога няма да намериш друга тояга като тази.

Той я набута в ръцете на Ендрю и отшелника я хвана. Удари с нея по земята.

– Винаги ще помня – заяви той.

– Добър спомен – съгласи се Конрад. – Силен удар за нашия Бог.

Дънкан отиде до края на осветеното място, застана над стенеция човек с пречупен гръбнак, а след това бавно коленичи до него. Мъжът беше стар. Ръцете и краката му бяха тънки като сламки, а колената и лактите стърчаха като възли. Ребрата му личаха през кожата. Снежнoblата му коса се спускаше до шията му и се навиваше, а на челото се

беше сплъстила от пот. Човекът погледна към Дънкан със страх и омраза в блестящите си очи.

– Кажи ми – запита го Дънкан – кой говореше, там, в мрака?

Устните на мъжа се изтеглиха назад, разкривайки пожълтелите му зъби. Той изръмжа и се изплю.

Дънкан посегна да го сграбчи за рамото, но той се отдръпна. Отвори уста и изпищя, с глава отметната назад, а жилите на шията му се изпънаха като въжета. Бяла пяна се събра в ъгълчетата на устата му и той изпищя, изстена, а нотките му слабо дращеха земята в усилие да го издърпат. Мъжът се гърчеше в агония.

Нечия ръка се протегна, сграбчи Дънкан за рамото и го издърпа на крака.

– Остави на мене – каза Конрад.

Тоягата му се стовари и се чу гадния звук на счупен череп. Човекът се сгърчи и застина.

Дънкан се обърна гневно към Конрад.

– Не трябваше да правиш това. Казах ти да не го правиш.

– Когато убиваш змии – отвърна Конрад – просто ги убиваш. Не ги галиш.

– Но аз го бях попитал.

– Попитахте го и не получихте отговор.

– Но можеше да отговори.

Конрад поклати глава.

– Не и този. Прекалено го беше страх от вас.

И това е вярно, помисли си Дънкан. Върколакът не беше на себе си от страх. Той пищеше и драскаше с нокти за да се измъкне. Гърчеше се в агония.

Конрад докосна ръката му.

– Да се върнем при огъня. Трябва да видя как е Красавица.

– Накуцва. Това е всичко. Мег я спаси.

– Да, видях – съгласи се Конрад.

– Как е Дребосъка?

– Ухото му е разцепено. Има следи от зъби тук-там. Ще се оправи.

Малко ще го поболи.

Когато се върнаха при огъня, Ендрю беше добавил нови дърва и пламъците скачаха високо. Ендрю и Мег стояха един до друг. Конрад се отпрати да види как е Красавица.

– Това, което направи беше много смело – обърна се към Мег Дънкан. – Да изтичаш да помогнеш на Красавица.

– Имах огън. Върколаците се страхуват от огън – тръсна глава Мег. – Предполагам, че се чудите защо ви помогнах. Е, добре, ще ви кажа. Малко магия и някои леки чародейства, с това се занимавах. Навремето съм направили много такива. Няма нищо погрешно в това. Често помага. Но ви казах, че в мене няма истинско зло и точно това имах предвид. Върколаците са зло и аз не мога да ги търпя. Подло, явно, порочно зло. Никой не е призван да бъде такова зло.

– Те бяха цяла глутница – отбеляза Дънкан. – Бяха много. Не знаех, че върколаците се движат на глутници, въпреки че е възможно да го правят. Спомена за тези, които следват лагера на Опустошителите. Възможно ли е това да е причината за толкова голяма глутница?

– Трябва да е това. Сигурно са се струпали от цяла Британия.

– Чу ли гласа?

Тя обгърна раменете си с ръце, като се стискаше здраво и трепереше.

– Знаеш ли думите? Разпозна ли езика?

– Думите – не – отвърна тя, – но езикът – да. Единични думи туктам. Това е много древен език.

– Колко древен?

– Не мога да ви кажа, сър. Не се измерва в години или векове. Губи се дълбоко в миналото. На този език се е говорило преди да проговорят хората, може би преди да е имало такова нещо като хора.

– Първичен – заговори Дънкан. – Думите на първичното зло.

– Не знам.

Беше на върха на езика му да я попита как е разпознала думите, но се съдържа. Нямахше нужда да я измъчва повече. Беше уверен, че е честна в отговорите си и това беше напълно достатъчно.

Конрад се върна.

– Красавица е добре – обяви той. – Малко я боли кракът. Излязохме късметлии.

Поляната беше спокойна. Изгърбените тела на мъртвите върколаци лежах в края на заобикалящата ги тъмнина.

– Може би – предложи Ендрю – трябва да ги погребем.

– Върколаците не се погребват – обади се Конрад. – Може би трябва да им забием кол в сърцата. Освен това нямаме лопата.

– Няма да правим нищо – рече Дънкан. – Ще ги оставим така, както са.

Параклиса стоеше бял на трепкащата светлина на огъня. Дънкан погледна към отворената врата. Светлината не достигаше достатъчно

навътре за да се види обърнатото разпятие и той се радваше, че е така.

– Няма да мога да мигна тази нощ – каза Ендрю.

– По-добре опитай да поспиш – рече грубо Конрад. – Дойде ли утринната светлина, пред нас ще бъде дълъг, тежък ден. Мислиш ли, че можеш да откриеш пътеката.

Ендрю смутено поклати глава.

– Не съм сигурен. Всичко е преобърнато наоколо. Нищо не изглежда така, както трябва.

Протяжен писък проряза нощта и изглежда, че писъкът се носеше точно над главите им, като че ли пищящият висеше в мрака над тях.

– Боже мой – изскимтя Ендрю. – Не искам повече. Стига ми за тази нощ.

Писъкът се чу отново, с стенания и хленчения в него. Беше звук, който стягаше сърцето и смразяваше кръвта.

От осветената зона им заговори спокоен глас:

– Нямате причина да се страхувате – поясни гласът. – Това е само Нан, баншито.

Дънкан се завъртя за да види кой говори. В първия момент не го позна. Дребен човек, с увиснала шапка, вретеноподобни крака, несъразмерни уши.

– Снупи – рече той. – Какво правиш тук?

– Търся ви – отвърна той. – От часове ви търсим. Дори и Духът ни каза, че е изгубил дирите ви.

Духът долетя при тях, а до него друга фигура, която контрастираше на белотата на Духа.

– Чиста случайност беше – заговори Духът, – че попаднах на тях.

– Беше повече от случайност – рече Снупи, – но вие не бихте ни разбрали. Нямаме време за обяснения.

Духът се спусна по-ниско, докато бялата му дреха докосна земята. Нан, баншито, се отпусна, настанявайки се на земята срещу огъня. Тя беше отблъскваща. Хълтналите и очи блестяха иззад рошавите вежди. Гъста черна коса се спускаше почти до кръста и. Лицето и беше слабо и сурово.

– Честно – рече тя, – добре сте се скрили. Много време ни отне да ви открием.

– Мадам – отговори Дънкан, – не сме искали съзнателно да се крием. Просто стигнахме дотук и спряхме за нощувка.

– И сте си избрали хубаво място – каза Снупи, като идваше към тях. – Знаете, че не можете да останете тук.

– Възнамеряваме да останем – възрази Конрад. – Отблъснахме глутница върколаци. Можем да се справим с каквото и да е.

– Търсихме те, таласъме – намеси се Ендрю. – Защо не беше в църквата, където ни каза, че ще бъдеш.

– Съобщавах, че се нуждаете от помощ. А при това ваше пипкане ще се нуждаете от всичката помощ, която можем да ви осигурим.

– Малко помощ си намерил – рече Ендрю хапливо. – Една скапана стара банши.

– Ще ти кажа, простако – отвърна Нан, баншито, – че мога да ти дам асо и пики и да те победа без никакви проблеми.

– По-късно ще дойдат и други – поясни кротко Снупи. – Те ще бъдат там, където ще се нуждаете най-много от тях. А освен това разбирате, че не можете да останете тук повече. Без значение какво казвате във вашата надменност и невежество, трябва да отидем някъде другаде.

– Знаем – обади се Дънкан, – че това е езическо светилище.

– Повече от това – продължи Снупи. – Много повече от това. Това е място, което е било свещено за Злото дори преди да е имало езичници, които да обожават Злото. Тук, в самото начало са се сбирали създания, които биха накарали дребните ви душици да се сгърчат, само ако хвърлите и най-бегъл поглед към тях. Вие осквернявате земята. Вие опетнявате мястото. Няма да ви позволят да стоите тук. Върколаците са първите. Ще има и други, които не можете да победите толкова лесно, колкото върколаците.

– Но тук, в този параклис ...

– Те изгърпяха построяването на параклиса. Наблюдаваха строежа, осъществен от надменни и неразбиращи хора, от глупави духовници, които би трябвало да разбират много по-добре. Спотайваха се в сенките, наблюдаваха какво става и изчакваха благоприятен момент, и когато този момент настъпи ...

– Не можеш да ни изплашиш – прекъсна го Конрад.

– Може би трябва да сме изплашени – вмъкна Дънкан. – Може би ако бяхме разумни щяхме да сме изплашени.

– Точно така – съгласи се Мег. – Трябва да сте изплашени.

– Но ти дойде с нас. Не протестира когато ние ...

– Къде другаде да отиде една стара и слаба вещица?

– Можеше да отлетиш на метлата си – обади се Конрад.

– Никога не съм имала метла. Нито пък която и да е вещица. Това е само една от многото глупави истории ...

– Не можем да продължим преди да си починем малко – отбеляза

Дънкан. – Конрад и аз можем да продължим, но вещицата е слаба, а Ендрю вървя през целия ден. Изтощен е.

– Имах достатъчно сила за да убия един върколак – посочи отшелникът.

– Говориш сериозно, нали? – каза към Снупи Конрад. – Не ни поднасяш.

– Напълно е сериозен – обади се Нан, баншито.

– Можем да качим Ендрю на Даниел – отбеляза Конрад. – Ще оставим Красавица да носи Мег. Тя не е по-тежка от перце. Вързопите можем да носим ние. Красавица, дори с болен крак, ще може да носи Мег.

– В такъв случай – рече Снупи – да се заемем с това.

– Призовавам ви – заговори Духът. – Моля ви, направете го. Ако останете тук, на сутринта ще се присъедините към мене. И може да нямате добрия шанс да станете духове.

След известно време очите на Дънкан се приспособиха към тъмнината и той откри, че донякъде може да вижда. Всъщност можеше да различава дърветата достатъчно за да не се блъска в тях. Но нямаше начин да разбере какъв е терена под краката му. Постоянно се спъваше в някой паднал клон или падаше щом стъпеше в дупка. Беше по скоро газене, отколкото ходене. Не се отклоняваше само защото не вдигаше очи от широкия гръб на Конрад и от белотата на вързопа, които той носеше. Ако не беше Конрад и вързопът, беше сигурен, че щеше да се отклони.

Снупи водеше, а Духът се носеше точно над него, служейки донякъде като фар. Даниел следваше Снупи и Духа, а Красавица следваше другаря си Даниел. Конрад и Дънкан бяха последни. Нан летеше някъде над тях, но от нея нямаше голяма полза. Дрипите, които носеше бяха черни или сиви и не можеше да бъде видяна, а освен това имаше объркващия навик да изпуска от време на време мъчителни стонове.

Ендрю възрази срещу това да се вози на Даниел, но когато Конрад го вдигна и качи на седлото, не се опита да слезе. Яздеше отпуснат, а главата му клюмаше. Мег лежеше надлъж върху малкото магаре, прилепнала като пиявица, с ръце около шията на Красавица. За Красавица нямаше седло и закръгленото и тяло не беше удобно за езда.

Времето се проточи. Луната бавно се плъзгаше към западния край на небето. Понякога изкрепяваше нощна птица, вероятно в отговор на стенанията на Нан. Дънкан желяше тя да млъкне, но нямаше начин да я накара да го направи, а освен това нямаше дъх за да и викне. Вървенето беше наказание. Постоянно слизаха и се изкачваха по хълмове. Дънкан имаше впечатлението, че се движат в същата посока, откъдето бяха дошли, но не беше сигурен в това. Беше напълно объркан. Като се замислеше, струваше му се, че са се объркали от известно време.

Ако не беше магията можеха да продължат до блатото и след това по брега. По това време, повече от сигурно, щяха да бъдат близо до откритата земя, за която Снупи им беше казал, и да се освободят поне от тези мъчителни хълмове.

Беше странно помисли си той. Опустошителите бяха направили три опита да ги спрат или отклонят: сблъсъкът в църковната градина, магията от предишния ден и нападението на върколаците. Но всяка от атаките беше по-слаба, отколкото беше очаквал. Плешивите бяха прекъснали

битката в градината без да полагат големи усилия. Магията се беше провалила или може би беше успяла. Може би всичко, което тя трябваше да направи беше да ги отклони от пътя, който следваха. А при параклиса – ако всички върколаци бяха направили съгласувано нападение, щяха да унищожат малката група хора. Преди това да се случи, обаче, те подвиза опашки и избягаха, призовани от гласа, който извика в тъмнината.

Имаше нещо нередно, помисли си той. Всичко случило се беше неразбираемо. Опустошителите бяха профучали през страната, избивайки жителите, изгаряйки селата и фермите, превръщайки областта в опустошена земя.

Малък отряд като техния със сигурност не би могъл да им противостои.

С изключение на жабешката уста, пълна със зъби, която се вирише в тях от мрака, нямаше никакви признаци за Опустошителите. Нямаше как да знае, призна си той, дали жабешката муцуна беше Опустошител, макар да не напомняше на нищо друго, което да е видял или за което да е чул, и предполагаше, че беше точно това.

Дали той и неговата група не пътуваха под нечия могъщата закрила? Може би ръката на Господа се простираше над тях, въпреки че като си помислеше, разбра, че тази мисъл е глупава. Бог рядко действаше по този начин.

Може би се дължи, каза си той, като само наполовина го вярваше, на амулета, който взе от гробницата на Уалфърт – играчка, беше го нарекъл Конрад. Но може би беше нещо повече от играчка. Може би беше могъщ магически инструмент. Ендрю го нарече адска машина. Ако го приемеше като машина, помисли си той, тогава трябваше да има начин, по който да го включи и приведе в действие. Но ако беше магия, нямаше нужда да се включва. Щеше да действа винаги, когато се появят изискваните условия. Беше го пуснал в кесията, където държеше ръкописа и оттогава почти не беше помислял за него. Но трябваше да признае възможността, че магията ги беше защитила от гнева на Опустошителите.

Не бяха Опустошителите, каза си той. И все пак, възможно ли беше плешивите да не са Опустошители, или поне едната им ръка? Харолд, Разбойникът, беше ги споменал, като едни от тези, които са атакували имението. Беше напълно възможно, рече си Дънкан, те да са бойната ръка на Опустошителите – ударния отряд, създаден да защитава истинските Опустошители, докато те се събират за да участват в тези мистериозни ритуали на подмладяване. Ако, разбира се, правеха точно това. Не

можеше дори да бъде сигурен в това. Такава беше просто една от хипотезите, споменати от Негова светлост.

Исусе, помисли си той, ако можех със сигурност да знам поне едно нещо. Ако можех да съм сигурен в поне един аспект на тази объркана каша.

А какво трябваше да мисли за Уалфърт? Считан в селото, където беше отишъл д живее, за свят човек, той не беше поправил заблудата, в която бяха изпаднали селяните. Не беше ги поправил защото грешката му даваше безопасност. Магьосник, който се крие. Защо трябва да се крие един магьосник? И, след като се замисли за това, какво трябваше да мисли за Даян? Тя е знаела, че Уалфърт е магьосник, търсела е информация за него. Но когато я откри, не я последва, а отлетя. Къде беше сега? Ако можеше да поговори с нея, възможно бе тя да му обясни нещо от това, което се беше случило.

Луната почти беше достигнала западния хоризонт, но все още нямаше и намек за утринна светлина. Възнамеряваха ли да спират изобщо? Бореха се с тези хълмове от часове и нямаше никакви признаци, че ще спират. Какво разстояние беше необходимо да оставят между тях и параклиса на Исус на хълмовете, за да бъдат в безопасност и защитени от ревнивото зло?

От известно време Нан беше престанала да вие. Излязоха от гората на едно от случайните голи места, които намираха по върховете на хълмовете. Хребетът на хълма представляваше оголена скалиста маса.

Като погледна нагоре, Дънкан видя Нан – жена, подобна на черен прилеп, която летеше в небето, очертана от бледата лунна светлина.

Дори и най-слабия ветрец беше замрял, което беше сигнал за идващата зора. Тежко безмълвие царуваше над всичко. Единствения звук беше случайното звънване на подкованите с железни подкови, копита на Даниел или Красавица когато срещнеха камък.

А след това, от обляното в лунна светлина небе, отново долетяха звуците, които Дънкан беше чул предишната нощ – тропот на копита в небето, далечни викове на хора и отдалечения лай на кучета.

Пред него Конрад спря и видя, че и другите също са спрели. Снупи стоеше на малък скалист рид пред тях и се взираше в небето. Мег се надигна върху Красавица и също се втренчи нагоре. Ендрю остана отпуснат на седлото, прегънат на две, дълбоко заспал.

Викове станаха по-силни, ляат се увеличи и засили, а тропотът се чуваше като гръмотевица, търкаляща се в небесата.

Нереалната фигура на нещо се появи над върховете на дърветата на

север и като наблюдаваше, Дънкан видя, че има само един конник, яздещ в небето, надигнал се прав, размахващ ловджийски рог и крещящ за да подкара кучетата, които бягаха пред него – зли, скачащи, ловджийски кучета, които се лигавеха по следата на невидима плячка. Грамадният черен кон галопираше през празният въздух без да има нищо под гърмящите си копита.

Конят, конникът и кучетата извиха към групата, стояща на върха на хълма и минаха над тях. Нямаше как да видят чертите на мъжа, на конят или на кучетата, защото те бяха черни, като силуети, движещи се през небето. Копитата удряха толкова силно, че изглеждаше, че предизвикват ехо между хълмовете, а лаят беше пороен звук, който ги погълна. Конникът вдигна рога към устата си и го наду един-единствен път – звук, който изпълни небето, а след това конникът и глутницата му си отидоха. Изчезнаха над дърветата от южната страна, а звукът постепенно намаля, докато накрая не можеше да се чуе нищо, макар на Дънкан да му се струваше, че все още чува звъntenето на подковите, дълго след като звукът беше изчезнал.

Нан се спусна стремително от небето и се приземи до Дънкан. Направи една-две крачки за да възстанови равновесието си, застана срещу него и проточи врат нагоре. Потропваше от възбуда.

– Знаете ли какво беше това? – попита тя.

– Не, не знам. А вие?

– Това беше Дивият ловец – изпищя Нан. – Видях го веднъж, преди години. В Германия. Това беше когато бях млада и не бях улегнала. Дивият ловец и неговите хрътки.

Мег се спусна от Красавица и дойде, залитайки, към тях.

– Винаги е бил в Германия – допълни тя. – Никога не е бил другаде. Това доказва, казаното от мене, за всички зли неща, които се събират край Опустошителите.

– Нас ли търсеше? – запита Конрад.

– Съмнявам се – отвърна Мег. – Всъщност той не преследва някого или нещо. Просто язди из небето. Крещи, вика, надува рога си, а неговите кучета правят такава врява, че могат да те изплашат почти до смърт. Но не иска да каже нищо с това. Просто е такъв.

– Кой е той? – попита Дънкан.

– Никой не знае – отвърна Нан. – Името му е забравено. Толкова дълго язди из небесата, че вече няма никой, който да го помни.

Снупи изприпка при тях от върха на хълма.

– Хайде да тръгваме – подкани ги той. – Намира се малко по-

нататък. Там ще сме при първата светлина.

– Къде ни водиш? – обади се Дънкан. – Имаме право да знаем.

– Водя ви там, където трябваше да бъдете през цялото време. Обратно на брега.

– Но това е там, или поне близо до мястото, където навлязохме в омагьосана област. Те ще ни чакат там.

– Не и сега – поясни Снупи. – Точно сега там няма никой. Ще бъдете в безопасност. Няма да си помислят, че ще се върнете.

Духът се размърда в изчезващата лунна светлина, точно над главите им.

– Точно така – рече той. – През целия благословен ден няма да има и следа от тях. Бих казал, че пътят е чист.

– Имаме право на почивка – заяви Дънкан, – преди да се отправим към брега. Всички ние сме на практика мъртви от умора, заради недоспиването.

– Ендрю поспа малко – намеси се Конрад.

– Но само той – отбеляза Дънкан. – Ще му се наложи да плати за това. Когато отидем там, той ще застане на пост, докато останалите си отдъхнат малко.

Хлъзгавото чудовище се измъкваше от блатото, люспестата, триъгълна, увенчана с рога глава, със зъбати челюсти и тънък змийски език, закрепена върху дебелилото като бъчва змийско тяло, се издигаше над него, докато той стоеше потънал до бедрата във вода, а тинята на тресавището всмукваше краката му, като го задържаше, така че не можеше да избяга, а трябваше да застане срещу чудовището. Изкрещя срещу него в гняв и отвращение, докато то се надигаше над него, съскащо, доминиращо над него, сигурно, че няма да избяга, без да бърза, висящо там като удар на съдбата, докато той чакаше с неговият, подобен на клечка за зъби, меч – добра стомана, остър и смъртоносен, добре прилягащ в ръката му, но толкова малък, че изглеждаше невъзможно да причини нещо повече от драскотина на люспестото чудовище, което евентуално щеше да реши да нападне.

Блатото беше тихо с изключение на съскането на чудовището и бавното капане на вода от блестящата му кожа. Усещаше се странна неземност, като че ли не беше нито на земята, нито пък, на което и да е друго място – момент и пространство, уравновесени върху някаква капризна гранична линия между реалността и нереалността. Провлечени струйки мъгла се стелеха над черната, неподвижна вода – черна, гъста като меласа вода, твърде плътна за да бъде истинска вода, по-скоро дяволска смес, която димеше и вонеше на гнило. Дърветата, които растяха във водата бяха прокажени, техните сиви и напукани стволове носеха белега на незайна и отвратителна болест, която може би измъчваше целия свят от другата страна на граничната линия.

След това главата се спусна унищожително към него, а тялото я последва, извиващо се и навиващо се на спирала, като го удряше, като че ли с юмука на някой великан, отхвърли настрани ръка му, държаща меча, завърза коленете му, обхвана с гладките си и мускулести примки тялото му, обхвана го с цялата си сила, като изкара въздуха от дробовете му, трошеше ребрата му и изкълчваше ръцете му, нагъваше го и тогава един глас изкрещя:

– Внимавайте с кучето. Вържете го здраво, но да не остане следа по него. Струва повече от всички вас, взети заедно. Ако бъде ударено, ще обеса за палците човека, който го е направил.

В устата му имаше пясък, а не вода и го държаха ръце, а не

голямото змийско тяло. Помъчи се да се освободи, като се бореше с ръце и крака, но ръцете го държаха толкова здраво, че не постигна нищо. Между плещите му се беше забило коляно, а друго притискаше раменете му. Лицето му беше здраво притиснато към земята. Отвори очи и видя едно паднало листо, върху което бавно пълзеше буболечка, като си проправяше път през гладката и хлъзгава повърхност.

– Вържете този големия здраво – заповяда викация глас. След това добави – Внимавайте с този кон. Може да ви изкорми ако ви ритне.

Някъде Дребосъкът ръмжеше свирепо, другаде Даниел се биеше или се опитваше да се бие с тези, които го бяха хванали. От всички страни се чуваше звукът от юмручни удари и сумтенето на борещи се мъже.

Дънкан почувства как в китките му се връзват здрави върви, след което някой го раздруса и преобърна. Лежеше по гръб и гледаше към небето. С периферното си зрение видя фигурите на недодяланите мъже, мерзелеещи се над него. От някъде се чу неестествен писък.

Помъчи се да се изправи, като се отблъскваше със завързаните зад гръба си ръце нагоре, докато накрая успя да седне, а вързаните му крака стърчаха право напред.

На няколко фута от него Конрад, овързан като коледна гъска, все още се мъчеше да се освободи.

– Веднъж да освободя ръцете си – изрева Конрад срещу мъжете, които тъкмо се отдалечаваха от него – и ще ви изкормя.

– Приятелю Конрад – обади се един от мъжете. – Силно се съмнявам, че ще имаш тази възможност.

В този човек имаше нещо познато на Дънкан, но главата му беше полуизвърната и не можеше да бъде сигурен. След това мъжът се отместил малко и той видя, че това е Харолд, Разбойникът.

Мозъкът на Дънкан се помъчи да осъзнае действителността. Но това беше твърде трудно защото преходът беше твърде бърз. Той сънуваше – да, така беше, той сънуваше змиеподобно чудовище, което изскочи от блатото, сън, повече от сигурно, предизвикан от чудовището, което изплува от мастиления вир в омагьосаното тресавище. А след това, изведнъж той не сънуваше повече, а се оказа хванат и завързан от тази противна, дрипава тайфа.

Хвърли бърз поглед наоколо, опитвайки се да обхване с него цялата ситуация. Ендрю беше привързан към едно малко дърво, като ръцете му бяха завързани за дървото, а около кръста му минаваше друго въже. Нямаше следа нито от Мег, въпреки че сигурно беше някъде наблизо, нито от Даниел, но търпеливата Красавица беше привързана към друго дърво

с тежко въже, минаващо като оглавник около главата и врата и. С ъгълчето на окото си можеше да види Дребосъка, чиито четири лапи бяха завързани заедно, а челюстите му бяха стегнати с няколко пъти намотана връв, стегната здраво около тях. Дребосъкът се мъчеше яростно да се освободи, като се мяташе, но изглежда, че имаше малка възможност да спечели свободата си. Конрад все още лежеше на няколко фута, повече от всякога изглеждащ като коледна гъска готова за фурната.

Намираха се на края на малка горичка, в началото на брега – място където бяха спрели при първите утринни лъчи и се бяха проснали без да помислят за огън или закуска, като желяеха само да поспят няколко часа, докато Ендрю стои на пост.

Снупи не се виждаше никъде, нито път Нан, баншито или Духът. Коего не беше по-различно, рече си Дънкан, от това, което можеше да се очаква. След като ги беше оставил в безопасност на брега, Снупи, може би придружен от Нан, беше отишъл да събира групата си от Малкия народ. Духът, повече от сигурно, беше на разузнаване, нащрек за всяка опасност. Предната нощ Духът беше казал, че предишния ден не е видял никого, че тук ще бъдат в безопасност. И ако наистина беше така, учуди се Дънкан, къде, по дяволите, са се крили Разбойникът и хората му.

Разбойникът се приближаваше към него и Дънкан го наблюдаваше докато идва, объркан от емоциите, които този човек предизвикваше в него – малко страх, може би малко омраза, но страхът и омразата се отмиваха от пълното презрение, което чувстваше към такъв мошеник. Разбойникът принадлежеше към изметта на земята, противен опортюнист без каквито и да е принципи – едно нищо, дори по малко от нищото.

Разбойникът спря на няколко стъпки от него и застана с ръце, поставени здраво на хълбоците си, като гледаше надолу към него.

– Е, милорд, харесва ли ви сега? – попита той. – Сменихме си ролите. Може би ще си направите труда да ми кажете за какво е всичко това.

– Казах ви – отвърна Дънкан – онази нощ в имението. На път сме за Оксфорд.

– Но не ми казахте защо.

– Казах ви. Носим съобщения.

– И това е всичко?

Дънкан повдигна рамене.

– Това е всичко – потвърди той.

Разбойникът се наведе напред, хвана кесията, закрепена за колана на Дънкан и с едно дръпване я откъсна.

– Сега ще видим – рече той.

Без да бърза, той внимателно разкопча катарамите и отвори кесията. Бръкна вътре и извади амулета на Уалфърт. Той се разклати на синджира си и блестящите скъпоценни камъни се превърнаха в огън на светлината на залязващото слънце.

– Хубаво нещо, без съмнение – заяви той – и, може би, ценно. Кажете ми какво представлява?

– Това е само една дрънкулка – отговори Дънкан. – Направена само заради красотата си.

А дълбоко в себе си се молеше: „Не ръкописа! Само не ръкописа“.

Разбойникът пусна амулета в джоба си, бръкна отново в кесията и извади ръкописа.

– А това?

– Няколко листа пергамент – поясни Дънкан, колкото можеше спокойно, – които взех за четене. Любимото ми четиво. Не ми е оставало време за да го прочета.

– Хмм...! – изсумтя Разбойникът с отвращение. Смачка ръкописа в ръка и го хвърли настрана. Вятърът го подхвана и го плъзна няколко фута по пясъка. След това го закачи един малък храст и той остана там, все още поклащан от вятъра.

Ръката на Разбойника се мушна отново в кесията и измъкна броеница, чиито мъниста бяха направени от кехлибар, а кръстчето от слонова кост. Разгледа я внимателно.

– Осветена ли е? – попита той. – Може би е осветена от някой свят човек.

– От Негова светлост, архиепископът на абатството Стендиш – отвърна Дънкан. – Което я прави умерено осветена.

– Все пак прекрасна работа – заяви Разбойникът любезно, като я пускаше в джоба си. – Може би ще успее да взема за нея някой грош.

– Струва много повече – добави Дънкан. – Ще бъдете глупак ако я продадете за грош.

След това Разбойникът се прехвърли към звънящата кесийка от еленова кожа.

– А сега това – рече той, като се изхили, показвайки острите си зъби – прилича повече на онова, което търся.

Отвори кесията изсипа няколко монети върху дланта си и ги разрови с един от пръстите, държащи кесийката.

– Добра сума – заяви той – и е добре дошла за човек в такова затруднено положение като моето.

Изсипа монетите обратно в кесийката и също я пусна в джоба на

куртката си.

Разтваряйки широко кесията, той се втрени в нея и бръкна с ръка за да проучи останалите дреболии.

– Смет – изсумтя той презрително и метна кесията встрани.

– А сега мечът – рече той. – оръжие, носено от джентълмен. Много по-добро, предполагам, от простото желязо, което ние носим.

Пристъпи встрани и изтегли меча на Дънкан от ножницата. Като приклепна срещу Дънкан, той го разгледа с практичен поглед.

– Добра стомана – заяви той – и полезна при това. Но къде е златото, къде са скъпоценните камъни? Очаквах, че един потомък на благородници носи нещо по-добро от това.

– Златото и скъпоценните камъни са за церемониите – отвърна Дънкан. – Това е бойно оръжие.

Разбойникът кимна.

– Това, което казвате е истина. Остро е и с връх като игла. Много е добро, наистина.

Замахна с меча нагоре и направи пробождащ удар на инч или два от гърлото на Дънкан.

– Да предположим – започна той, – че ми кажете какво става всъщност. Къде е съкровището, което търсите? Какво представлява то?

Дънкан не каза нищо. Седеше мълчаливо, докато всеки инстинкт му крещеше да се дръпне настрана. Но ако отбягне насочената стомана, каза си той, това с нищо няма да помогне. Едно леко движение с китката и мечът отново щеше да е насочен към гърлото му.

– Ще ти прережа гърлото – заплаши го Разбойникът.

– Ако го направиш – отбеляза Дънкан – ще се лишиш от всички обяснения.

– Колко вярно – съгласи се Разбойникът. – Наистина, колко вярно. Може би по-добър начин е да ви одера жив. Кажете ми, наблюдавали ли сте някога докато одират жив човек?

– Не, никога.

– Не е приятна гледка – каза Разбойникът. – Прави се съвсем бавно, по малко. Има различни методи за извършване на процедурата. Започва се от пръстите на краката, а понякога от пръстите на ръцете. Но това е много досадна работа за извършителя, който трябва да бъде много внимателен поради деликатността на техниката. Мисля, че ако го правех аз щях да предпочета да започна от корема или чатала. Въпреки, че е доста сложно, мисля, че бих предпочел да започна от чатала. Областта е много чувствителна и това обикновено дава бързи резултати. Ако се наложи да

го правим с вас, откъде бихте предпочели да започнем? Ще ви дадем възможността да направите свой избор.

Дънкан не каза нищо. Можеше да почувства как потта избива по челото му и се надяваше, че това не се вижда. Понеже, усещаше той, това не беше празен разговор. Не възнамеряваха само да го сплашат. Този касапин беше решил да го направи.

Изглежда, че Разбойникът беше изпаднал в дълбок размисъл, премисляйки ситуацията.

– Може би ще бъде по-добре – заговори той – ако го направим първо на някой друг и ви позволим да погледате, преди да започнем с вас. Може би онзи голям дебелак, ей там. Той е подходящ за целта. Има превъзходна кожа. Толкова е много и в такова добро състояние. След като веднъж се свали, от нея може да се направи куртка. Или пък дребния отшелник, завързан за дървото. Той би крещял повече от дебелака. Би се гърчил в агония. Би пищял и би се молил за милост. Най-жалко би призовавал Бога. Би направил голямо шоу. Все пак се колебае. Кожата на отшелника е толкова сбръчкана, че едва ли си струва труда.

Дънкан все още мълчеше.

Разбойникът махна неодобрително с ръка.

– Е, добре – рече той, – твърде късно е за да го обсъждаме сега. За да се направи първокласно одиране на кожа е необходима силна светлина, а слънцето почти е залязло. Това ще е първото нещо, което ще започнем утре. Така ще имаме цял ден пред нас.

Изправи се тежко на крака, пхна меча на Дънкан под мишница, потупа се по издутия джоб на куртката си и направи движение, като че ли да се обърне. След това се завъртя и погледна към Дънкан, като му се ухили.

– Това ще ви даде една нощ за размисъл – отбеляза той. – Щом дойде утрото, можем пак да си поговорим.

Обърна се към хората си и викна:

– Ейнар и Робин, вие ще останете първа стража при скъпоценната ни плячка. Не сваляйте очи от тях. И не искам никакви следи по тях. Не искам повреди по кожата им. Искам да са идеални, когато ги смъкнем от тях. А ако се провалите, ако им позволите, по някаква причина, да избягат или ако, поради некадърността си, се отнасят зле с тях, ще ви откъсна топките.

– Разбойнико – обади се Дънкан – информиран си погрешно. Няма никакво съкровище. Нашето пътуване не е търсене на съкровище.

– Е, добре – съгласи се Разбойникът, – по-късно ще преценим това.

При все че се страхувам, че ако накрая ме убедите, че съм сгрешил, може да се окаже трудно да залепя кожата ви обратно върху вас.

Направи няколко крачки отвъд края на горичката, за да излезе в началото на брега и отново извиси гласа си във вик.

– Седрик, за Бога, защо толкова далече? Казах ти да направиш лагера наблизко.

Някъде отблизо свистящият глас на стария Седрик отговори:

– Тук има малко паша за конете – ще искаме да ги държим под око – а също и добър запас от нападали дървета, готови за огъня.

Разбойникът измърмори слабо, след което каза:

– Добре, мисля, че наистина няма никаква разлика. Тези са завързани сигурно. Самият дявол не би могъл да ги освободи. Ще ги наблюдават отблизо, а и ние сме на една крачка.

Ейнар, когото, през нощта в имението, накараха да се премести за да се освободи място за Дънкан и Конрад, предложи:

– Можем да ги завлечем в лагера. Ще бъде удоволствие.

Разбойникът се замисли за момент, след което отвърна:

– Не, не мисля. Ще има двама човека, които ще ги наблюдават през цялото време. Защо да губим сили? А освен това, тук ще бъдат на тишина за да съберат мислите си и да решат какво ще правят, щом дойде утрото.

Обърна се и тръгна по брега, а останалите го последваха. Ейнар и Робин, двама яки дебелака, останаха.

– Чу го какво каза – обърна се Ейнар към Дънкан. – Не иска лудо-рии. Заповядано ми е да не оставям белези по тебе. Но поне мога да те нахраня с пясък докато се задавиш.

– Добре ли сте, милорд? – попита Конрад.

– Без разговори – подвикна Робин, пазачът. – Дръжте си устите затворени.

– Добре съм – отвърна Дънкан. – А също и Ендрю. Но не виждам Мег.

– Тя е вляво от мене, недалече от Даниел. Него го завързаха между две дървета.

– Казах, без разговори – изкрещя Робин, като направи бърза крачка напред и размаха ръждива сабя.

– Кротко – предупреди го Ейнар. – Разбойника каза без следи.

Робин се отдръпна и пусна сабята на земята.

– Милорд – обади се Конрад. – Струва ми се, че сме в голяма опасност.

– Напълно съм съгласен – отвърна му Дънкан.

Ръкописът все още стоеше там, където беше отвян, заплетен в малкия храст и задържан там от натиска на вятъра.

15

Нещо се движеше в групата върби, разположени на края на горичката. Дънкан се изпъна, като че ли е глътнал бастун и се втренчи в мястото, където беше видял движението или поне си мислеше, че го е видял. Не беше сигурен какво е видял. Лисица, помисли си той, макар да изглеждаше невероятно лисица да се промъкне толкова близо. Или, може би, някакво друго животно, някой друг нощен скитник, тръгнал да си търси храна.

Групата преплетени върби закриваха лагера на Разбойника. През плетеницата от клони, Дънкан можеше да види светлината на огъня. Отначало вечерта се огласяше от виковете, смехът и песните на мъжете, но с напредването на нощта шумът затихна.

Луната вече беше изгряла и изминала половината си път в източната част на небосвода. Риданията, които беше чул преди, все още се носеха с прекъсвания и сега беше сигурен, че звукът идва откъм блатото.

Китките го боляха от напрегането на въжето с надеждата, че ще успее да го разхлаби или дори да ги измъкне. Но вече не се напъваше, понеже те не поддаваха и беше разбрал, че няма начин да се освободи от тях.

Трябва да има начин за бягство, рече си той, просто трябва да има. От часове измъчваше мозъка си за да открие начина. Можеше да изпълзва остър камък, в който да търка вървите докато се претрият и прережат накрая или поне да ги повреди дотолкова, че да може да ги скъса. Но не си виждаха никакви камъни, а само пясък, примесен с пръст и глина. Вероятно беше възможно, със сложни движения на тялото да плъзне завързаните си ръцете отдолу и като се прегъне на две да ги издърпа под краката си, като по този начин ги извади отпреде си, където би могъл да достигне въжето със зъби. Но това беше невъзможно с двамата наблюдаващи го стражи. Всъщност, той не беше сигурен, че това изобщо би могло да бъде направено. А ако успееше да изпълзи до Конрад, можеше или той да прегризе въжето на Конрад, или Конрад да прегризе неговото, което беше по-вероятно, понеже зъбите му бяха поголеми, а челюстите му – по-силни. Но това също не беше възможно заради Ейнар и Робин, които наблюдаваха.

Започна да си измисля различни начини за спасение – как Снупи се връща и след като успява да се промъкне, прерязва вървите на единия от

тях, който след това се заема със стражите, докато Снупи освобождава останалите; как Духът пристига и се втурва да потърси, каквато и да е, помощ; как Даян се спуска, възседнала своя грифон, грабнала в ръка бойната си брадва; дори как Дивият ловец и глутницата му кучета изоставят своя вечен лов из небесата и се втурват на помощ. За съжаление знаеше, че нищо такова не може да се случи.

Шансовете бяха в полза на това, че нямаше да успеят да избягат и да се спасят, а когато дойдеше утрото... Отказа се да мисли за това, затвори ума си за тези мисли. Това бяха възможности, които човек не можеше да предвиди. Като си мислеше за тях в малките отрязъци време, през които не можеше да ги подтисне, той си призна, че беше малко вероятно да издържи, по какъвто и да е подходящ начин, мъченията. А най-лошото беше, че нямаше какво да каже на Разбойника, което би могло да предотврати тези мъчения.

Причината беше, че нямаше никакво съкровище, дори не бяха си помисляли да търсят такова. Чудно беше откъде на Разбойника му беше хрумнала такава идея. Все пак, като се замислеше, това беше почти автоматично за човек като него. Като приписваше собствените си мотиви и очаквания на другите хора, не беше необичайно за Разбойника да подуши миризмата на съкровище или подобен подтик у някого, когото беше срещнал.

Дребосъкът беше изоставил опитите си да се освободи, въпреки, че ги подновяваше от време на време. От доста време Конрад не помръдваше и понеже го познаваше добре, Дънкан реши, че може да е заспал. Ендрю стоеше край дървото си, увиснал на въжетата, които го придържаша. Откъм лагера на Разбойника се носеха приглушени звуци от пиршество, макар и да бяха отслабнали доста от вечерта.

Ръкописът все още беше преплетен в ниския храст, а страниците му шумоляха от повеите на вятъра. Дънкан копнееше да положи някакво усилие да го скрие, но се страхуваше, че това може да привлече внимание към него.

Стражите не бяха сменявани и започнаха да стават неспокойни. Тихо обсъждаха помежду си възможността Разбойникът да е забравил за тяхната смяна.

Дънкан откри с изненада, че е гладен и жаден. Можеше да разбере жаждата, но гладът го озадачаваше. Със сигурност, човек в неговото положение, изправен лице в лице с това, което му се беше случило, нямаше де мисли за глад.

Колко дни минаха, зачуди се той, откакто той и Конрад напуснаха

Стендиш Хауз? Изглеждаха половин вечност, но всъщност, като ги преброеше, излизаха пет или шест, макар и да не беше сигурен. Като си замислеше, те, по някакъв начин, се преплитаха. Толкова малко дни, а успя да попадне в толкова много беди; толкова много време, а успя да измине толкова малко разстояние.

– Трябва да са изпратили някой да ни смени – каза тихо Робин на Ейнар, но все пак достатъчно силно, така че Дънкан успя да го чуе. – По това време, вероятно всички вече са затъпели от виното, което беше дадено за всички ни. А ние дори не сме вкусили от него.

– Не бих възразил срещу една чаша – потвърди Ейнар. – Толкова рядко имаме вино. С нетърпение очаквам да си пийна. От месеци се наливаме само с бира, докато получим киселини от нея.

– Намислил съм – рече Робин – да прескоча и да взема една кратунка за нас. Ще се върна след минутка.

– Разбойникът ще ти откъсне ушите ако напуснеш поста си.

– Разбойникът, каквото и да разправяш за него – възрази Робин – е разумен мъж и не би накарал хората си да страдат излишно. Ако отида и поговоря с него, може би той ще изпрати някой да ни смени. Просто е забравил откога стоим тук.

– А затворниците?

– Нито едни от тях не е помръднал през последния час. Няма какво да се страхуваме от тях.

– Все пак тази идея не ми харесва – повтори Ейнар.

– Отивам за вино – обяви Робин. – Не е честно да ни държат тук, докато те се търкалят пияни. Ще се върна за по-малко време, отколкото е необходимо да се залюлее агнешка опашка. Може би всички са толкова къркани, че няма да ме забележат.

– Дано да има останало вино.

– Трябва да има. Бяха три бурета.

– Е, добре, щом си решил. Но побързай. Все още си мисля, че това, което правиш е безразсъдно.

– Веднага се връщам – рече Робин.

Завъртя се и бързо се скри, превръщайки се в петно зад върбовите дървета.

Вино, помисли си Дънкан, кого ли са могли да срещнат, който да им даде вино?

Откъм върбите се чу плахо шумолене. Лисицата, или каквото и да беше, все още стоеше там или се беше върнало отново.

Ейнар, който също трябва да беше чул шумоленето, започна да се

обръща, но фигурата, която се надигна от върбите, се движеше твърде бързо за него. Към гърлото му се насочи ръка и се видя проблясък на метал, който потъна в гърдите на Ейнар с тъп звук. Пазачът им се изпна моментално, изхъхри и се строполи на кълбо на земята. Единият му крак се разтрепери конвулсивно, като удряше земята.

Мъжът, който изскочи от върбите, се втурна към Дънкан и коленичи до него. На светлината на луната Дънкан зърна лицето му.

– Седрик! – прошепна той.

– Както ви споменах по-рано – прошепна Седрик в отговор – малък удар тук-там.

Ножът в ръката му пререза вървите, които свързваха ръцете на Дънкан, след което се насочи към краката му и пресече въжето, намотано около глезените му. Седрик бутна ножа към Дънкан.

– Вземи – рече той. – Ще имаш нужда от него.

Старият пчелар се надигна и се загледа към върбите.

– Почакай, човече! – прошепна Дънкан. – Остани тук и ела с нас. Ако Разбойникът разбере ...

– В никакъв случай. Заради пчелите ми. Те все още се нуждаят от мене. Без мен са изгубени. И никой няма да забележи. Натъркаляли са се като мъртви.

Дънкан се изправи. Краката му бяха вцепенени от продължителното завързване. Старият Седрик си беше тръгнал, потъвайки между върбите.

Дънкан изтича при Конрад и го побутна, така че да достигне ръцете му.

– Какво има, милорд?

– Тихо! – изсъска Дънкан.

Пререза въжетата, които стягаха ръцете на Конрад и му подаде ножа.

– Освободи краката си – каза той, – а след това развържи останалите. Вторият страж се връща. Аз ще се погрижа за него.

Конрад грабна ножа.

– Благодаря ти, Боже!

Докато тичаше към върбите, Дънкан можеше да чуе тътрещите се стъпки на Робин, газещ из пясъка. Наведе се и грабна захвърлената от Ейнар сабя. Беше неудобно, тежко оръжие, което не пасваше на ръката му. Изтръпналите му пръсти се затрудниха да обхванат дръжката, но най-накрая успя да го стисне здраво.

Робин започна да говори на Ейнар още преди да е излязъл от

върбите.

– Взех едно неотворено буре – триумфално обяви той. – Никои не забеляза. Поне така мисля. Всички са се оляли.

Изпъшка, докато прехвърляше бурето от едното си рамо на другото.

– Имаме достатъчно за да изкараме нощта – продължи той. – Пове-че от достатъчно. Ще остане дори да си измием краката, ако внезапно почувстваме нужда.

Той заобиколи групата върби и Дънкан бързо пристъпи напред. В удара нямаше нито финес, нито фантазия, нито благородство. Просто стовари сабята върху главата на Робин. Черепът се строши със звукът на пукаш се пъпеш; ръждивото желязо спря чак когато достигна до гръдна-та кост. Силата на удара разтресе ръцете на Дънкан. Робин не издаде звук. Строполи се като дърво под ударите на брадва. Бурето се удари в земята, подскочи и се търколи, а съдържанието му се разплиска в него.

Дънкан се приведе над тялото, хвана дръжката на меча на Робин и го измъкна. След това се втурна за ръкописа, притиснал двете оръжия под мишница, грабна го, прегъна го сръчно и го пхна под ризата си, къ-дето той прилепна към кожата му.

Ендрю беше освободен и се клатушкаше на неустойчивите си кра-ка. Подобно беше и състоянието на Мег. Конрад се беше привел над Дребосъка и внимателно разрязваше въжетата, с които бяха привързани челюстите на голямото куче. Дънкан се втурна към Даниел, който се дръпна изплашен при приближаването му.

– Всичко е наред, Даниел. Спокойно, момчето ми – каза му той меко.

Преряза въжетата и щом се почувства свободен конят се втурна напред, след това спря треперещ. Красавица, вече освободена, изприпка в страни, а въжето, което и служеше като оглавник, се повлече след нея.

Конрад се насочи към Дънкан. Дънкан му подаде едната от сабите. Конрад вдигна ръка за да покаже, че е намерил тоягата си.

– Бяха я оставили до мене – поясни той.

Дънкан метна едната сабя на страни.

– Какво, по дяволите, става с Ендрю? – попита той.

Отшелникът се препъваше наоколо и се взираше в земята.

Дънкан се насочи към него и го сграбчи за ръката.

– Хайде – подкани го той. – Трябва да се махаме оттук.

– Тоягата ми – изохка Ендрю. – Не мога да намеря тоягата си.

Внезапно се наведе напред.

– А-а, ето я – рече той с облекчение.

Грабна я в ръка и тупна с нея по земята.

– Накъде, милорд? – запита Конрад.

– Обратно към хълмовете. Там имаме по-големи шансове.

Конрад се втурна напред, грабна Мег и я метна на гърба на Даниел.

– Дръж се здраво – рече и той. – Навеждай се, за да не те одраскат клоните. Трябва да се вкопчиш с цялата си сила, понеже нямаме седло. Аз дори не знам къде е проклетото седло.

16

Спряха на откритото било на скалистия хребет, където предишната нощ Дивият ловец беше завил по небето. Луната беше слязла ниско на запад и в дърветата под тях няколко птици започваха да се размърдват и цвърчат. Мег се спусна от Даниел, благодарна за престоя, а Ендрю приседна на един камък.

– И двамата изнемогват – обърна се Дънкан към Конрад. – Може би трябва да се окопаем тук и да изчакаме какво ще се случи.

Конрад се огледа наоколо.

– Мястото е добро – съгласи се той. – Можем да застанем с гръб към скалите и да ги задържим, ако се появят. По-добре отколкото да ни хванат в гората.

Показа китките си на Дънкан. Те все още носеха грозни червени ивици от въжетата, кожата беше протрита и кървеше.

– Забелязах, че и вашите са същите.

– Вързаха ни здраво – отбеляза Дънкан. – Ако не беше Седрик ...

– Той трябваше да дойде с нас. Ако Разбойникът открие, че той ...

– Може би няма да разбере. Всичките бяха мъртво пияни. Някой беше им дал три бурета вино. И те, разбира се, са се опитали да го изпият. Кой ли им е дал вино?

– Може би са го намерили. В някоя от изгорените ферми.

– Не. Ейнар, а може и да беше Робин, каза, че някой им го е дал.

– А вие сте попитали старият Седрик дали иска да дойде с нас?

– Точно така. Той отговори, че не би могъл. Че пчелите му се нуждаели от него.

– Духът не се появи тази нощ.

– Може би е идвал и като е видял какво се е случило, е хукнал да търси за помощ Снупи.

– Ако се беше появил, щеше да изкара ангелите на двамата пазачи. И двамата щяха да се изпарят.

Дънкан поклати глава.

– Какво щяхме да спечелим от това? Дори и тогава, Духът нямаше да може да ни развърже.

– Да – съгласи се Конрад, – може би е станало точно така. Може би се е появил и след това си е тръгнал. Но какво да правим сега, милорд?

– Ще трябва да го обсъдим, да го обмислим – отвърна Дънкан. –

Все още не съм напълно сигурен какво трябва да направим. Може би трябва да намерим място, където да се скрием и да изчакаме ситуацията да се поизбистри.

– Ако се избистри.

– Трябва да направим нещо. Нямаме храна, нямаме одеяла. Нищо нямаме. Освен това Разбойникът взе магьосническия амулет.

– Малка загуба – отбеляза Конрад. – Това е само една красива играчка.

– Може да е нещо повече от това – възрази Дънкан. – Може да е могъщ талисман. Може да ни е предпазвал. Успяхме да се измъкнем от магията, с лекота победихме плешивите, върколаците подвиха опашки и избягаха. За всичко това може да е допринесъл амулетът.

– Обаче не ни защити от Разбойника.

– Така е – съгласи се Дънкан. – Срещу Разбойника не ни помогна. Но съм сигурен, че в останалите случаи го е направил.

Ендрю стана от камъка си и се приближи към мястото, където бяха седнали.

– Знам – започна той – какво си мислите за мене. Преди нямаше време за това, но сега, след като си поехме дъх, може би искате да ме накажете за това, че изоставих поста си. Аз бях този, който трябваше да пази. Оставихте ме като страж срещу всяка възможна опасност. Но аз задряхах. Сигурен съм, че съм придрямал. Това трябва да е начинът, по който са ни нападнали – аз съм клюомал, докато е трябвало да съм на пост.

– Значи така се е случило – рече Конрад. – Позачудих се малко, но няхах време да мисля повече за това. Значи ти си заспал бързо. Защо е трябвало да спиш? Ти спа през цялата предишна нощ, отпуснат в седлото на Даниел.

– Това, разбира се, е вярно – съгласи се Ендрю, – но сънят ми не беше спокоен. Не беше такъв сън, какъвто може би си мислите. По-скоро приличаше на дремане. Не здрав и стабилен сън. Макар да не предлагам това като извинение за провала си. Всичко стана заради някаква слабост в мене, слабост на тялото. Умът може да казва на тялото да изпълни нещо, но тялото да не успява. Не съм от материал, подходящ за правене на мъченици.

– А освен това – прекъсна го Конрад – имаш уста, която не млъква.

– Не мисли повече за това – рече Дънкан. – Всеки си има своите слабости. В края на краищата, всичко се оправи.

– Ще се постарая – заяви Ендрю – да компенсирам провалът ми в

този случай. Ще опитам по-сериозно да изпълнявам задълженията си като войник на Бога. Кълна ви се, отсега нататък можете да разчитате напълно на мене.

– Ако това може да те накара да се почувстваш по-добре – предложи Конрад, – ще бъда очарован да те ритна по задника. Това може да облекчи съвестта ти, която изглежда, че страда болезнено.

– Ако ще го направите, сър – рече Ендрю пламенно, – моля ви, нека да бъде як ритник, без силата му да отслабва поради съображението, че съм ви спътник.

Завъртя се и като се наведе напред, повдигна дрехата си и показа голия си, мършав си задник.

– Прекратете тези палячовщини – викна Дънкан. – Не подобава на един войник на Бога да излага кокалестия си задник пред добрите си другари. Спусни си дрехата и се изправи като мъж. Сър отшелник, отсега нататък ще очаквам от вас повече благоприличие.

Ендрю спусна дрехата си и се изправи.

Конрад се обърна към Дънкан.

– Може би щеше да е по-добре, милорд, ако ми бяхте позволили. Трябва да се направи нещо, което да му поизправи гърба и да направи по-добър войник от него. А освен това, не се е случвало един бърз ритник отзад да не помогне на един злосторник.

Дънкан вдигна ръка за да ги накара да мълчат.

– Слушайте – каза той. – Стойте тихо всички и слушайте.

Слабо, от много далеч, идваха крясъци и писъци. От време на време звукът се засилваше и след това отслабваше до не повече от шепот във вятъра.

– Откъм брега – поясни Конрад. – Чува се откъм брега.

Продължиха да се вслушват. Далечните и заглушени викове и крясъци все още се чуваха. За известно време изглеждаха спрели, след това се чуха отново и накрая спряха напълно.

– Хората на Разбойника – заяви Конрад. – Попаднали са на някого.

– Може би плешивите – предположи Ендрю.

Постояха известно време, но нищо повече не се чу. Първите лъчи на слънцето обагряха в червено източния хоризонт, а в дърветата под тях птиците чуруликаха.

– Трябва да узнаем какво се е случило – рече Конрад. – Ако боят, ако това беше наистина бой, ги е помел от брега, тогава можем да го използваме безопасно и да преминем през тези проклетни хълмове, без да си правим целия този труд да ги изкачваме.

– Нека да отида аз – предложи Ендрю – Ще бъда много внимателен. Няма да им позволя да ме видят. Моля ви, нека ви докажа новооткритото си решение да бъда член на компанията, който заслужава доверие.

– Не – каза Дънкан. – Не, оставаме тук. Няма да мърдаме оттук. А ако ни нападнат, тук поне имаме възможност да им се противопоставим.

– Тогава, многоуважаеми сър – изцвъртя Мег до лакътя му, – нека аз да ида. Безспорно, ако ни нападнат, можете да се лишите от малкото ми сила. Но мога да отида и да се върна за да ви разкажа какво е станало с цялото това крещене и пищене.

– Ти? – попита Конрад. – Едва можеш да лазиш наоколо. През цялото време с нас, ти язди за да запазиш малкото си сили.

– Мога да го направя – възрази Мег. – Мога да се промъкна през храсталака като бягащ паяк. Мога да използвам малкото магия, която все още може да е останала у мене. Мога да отида и да се върна, за да ви разкажа.

Конрад погледна въпросително към Дънкан.

– Може би – започна Дънкан, – може би ще успее да се справи. Мег, наистина ли искаш да го направиш?

– С нищо не съм ви помагала – отвърна Мег. – Досега бях само бреме за вас.

– Трябва да разберем какво е станало – продължи Дънкан. – Можем с дни да си седим на върха на хълма, без да разберем какво се е случило. Важно е да знаем. Но не можем да разделим малкото си сили, за да пратим някой друг да разузнае ситуацията.

– Ако Духът беше тук – обади се Конрад.

– Духът не е тук – рече Дънкан.

– В такъв случай – рече Мег – мога да отида аз.

Дънкан кимна и тя бързо изприпка надолу по хълма. Известно време стояха и наблюдаваха как се промъква между дърветата, но накрая я изгубиха от поглед.

Дънкан отиде до няколко каменни плочи, отчупили се и паднали преди време от скалистия хребет. Като избра едната от плочите, той седна върху нея. Конрад се разположи от едната му страна, а от другата седна Ендрю. Наредени в редица, тримата мълчаливо седяха. Дребосъкът се приближи полека към групата натрошени скални плочи и легна замислено срещу Конрад. Надолу по склона Даниел и Красавица пасяха оскъдната трева.

И така ето ни тук, помисли си Дънкан, седнали един до друг върху пукната каменна плоча в пустош, забравена от Бога, трима авантюристи,

почти толкова жалки, колкото изобщо могат да бъдат намерени.

Коремът му къркореше от глад, но не го спомена на другите, защото без съмнение те също бяха гладни, и нямаше смисъл да го споменава. Преди да е изтекъл денят, най-късно до сутринта, трябваше да намерят някаква храна. Може би Дребосъкът щеше да успее да хване някой елен, но като се замисли, Дънкан си спомни, че не бяха виждали нито елени, нито пък някакъв друг дивеч освен зайци. Дребосъкът можеше да хване зайци и го правеше със сигурност, за да се нахрани, но нямаше да може да хване достатъчно, за да има храна за всички. Вероятно в гората имаше корени, горски плодове и друга „храна“, която можеше да облекчи глада им, но не знаеше какво да търси или какво да избере, а и се съмняваше, че някой от другите знае. Може би Мег щеше да им помогне. Като вещица тя вероятно имаше познания за храната, която можеше да се намери в гората, тъй като се беше занимавала със събиране на материали за отровите си.

Замисли се какво трябва да предприемат по-нататък и за предстоящия път, и откри, че потреперва при тази мисъл. Досега бяха напреднали малко, а бяха успели да попаднат в толкова много беди. Сега трябваше да пътуват без амулета на Уалфърт, а без него неприятностите можеха да станат по-лоши. Беше убеден, че амулетът им е помогнал да се справят с магията, плешивите и върколаците, но все пак, щом се замисли, разбра, че някъде греша. Амулетът не е могъл да им бъде от полза при плешивите, тъй като при битката си с тях все още не беше го намерил. При все че беше възможно, помисли си Дънкан, всичко да е било просто случайност. Със сигурност амулетът е бил някаква защита срещу магията и върколаците. Може би победата над плешивите можеше да бъде обяснена с нещо друго – Даян и нейният грифон. Вероятно, до последният момент плешивите не са очаквали да видят Даян и грифонът и редом с останалите. Да, рече си той, като си мислеше озадачено, това трябва да е обяснението.

И все пак знаеше, че трябва да продължи – с или без амулета, по какъвто и да е начин, независимо при какви условия. Нямаше избор, беше взел това решение в нощта, когато лежеше в пещерата на отшелника. Дългата история на предците му правеше другите решения невъзможни. А когато тръгнаше, другите щяха да потеглят с него – Конрад, защото двамата бяха неразделни като братя, Ендрю, заради налудничавата си мания да бъде войник на Бога. А Мег? Нямаше причина Мег да продължи, нито пък това щеше да и донесе някаква полза, но все пак беше убеден, че ще дойде.

Слънцето се издигна високо в небето и въздухът се изпълни със сънливост – мека, топла сънливост. Дънкан усети, че клюма, полузаспал. Стана прав, няколко пъти пое дълбоко въздух за да се отърси от дрямката, но след няколко минути отново клюмаше. Тялото го болеше, а китките му бяха възпалени от ожулванията. Празният му стомах виеше от глад. Жадуваше за сън. Ако можеше да заспи, помисли си той, може би когато се събудеше болките и възпалението, а дори и остротата на глада, щяха да са преминали. Но не трябваше да заспива. Не сега. Не още. По-късно щеше да има време за сън.

До него Конрад се изправи на крака, взирайки се надолу към склона. Направи половин крачка напред, като че ли несигурен в това, което вижда, след което заяви:

– Ето я.

Дънкан се застави да стане и се загледа надолу заедно с Конрад. Ендрю не помръдна. Прегънат на две, сграбчил с ръце тоягата си, с глава почти до коленете му, той дълбоко спеше.

В края на гората под тях Дънкан съзря слабо движение. След това, като се взря по-внимателно, видя, че това е Мег. Катереше се с усилия по склона, приведена, почти лазеше. После се препъна, с мъка се изправи на крака и пак продължи, като се придвижваше бавно, с криволичене.

Конрад тичаше надолу по хълма. Когато стигна до нея я вдигна, прегърна я в ръце и се заизкачва нагоре по хълма заедно с нея. Внимателно я свали на земята срещу Дънкан. Когато тя се опита да се изправи, той и помогна и я вдигна да седне.

Тя погледна към тях с мъничките си очички. Челюстите и се размърдаха и от устата и се чу дрезгав звук.

– Мъртви – рече тя.

– Мъртви ли? – попита Дънкан. – Хората на Разбойника?

– Всичките – прошепна тя хрипливо. – Лежат на брега.

– Всичките са мъртви?

– Всичките. Мъртви и кървави.

Дрипите на прегърбените фигури, лежащи по пясъка, се развяваха от вятъра, който подухваше откъм блатото – не на всички, понеже беше очевидно, че някои от мъртвите са от плешивите, а те нямаха дрипи, които да бъдат развявани. Огромни черни птици бяха накацали по телата или подскачаха сърдито между тях, но имаше също и други птици, макар да бяха незабележими от пръв поглед, малки птици от гората и крайбрежието, които подскачаха или тичаха наоколо, като кълвяха със зловещите си малки човки късовете месо, разпръснати по земята или из черната, съсирена кръв, събрала се на локви по пясъка. Телата лежах на малка площ, като че ли групата на Разбойника се беше събрала за да образува плътен фронт срещу масираното нападение, което трябва да беше направено от три страни, като им беше отрязало пътищата за отстъпление с изключение на блатото, което само по себе си беше смърт. Багаж и дисаги, тенджери и тигани, одеяла и дрехи, кани, оръжия лежах разпръснати навсякъде. Огънят все още слабо тлееше и изпращаше към небето тънки, извиващи се нишки дим. Нататък по плажа половин дузина коне стояха унили, с наведени глави. Останалите коне не се виждаха. В този момент сигурно се бяха разпръснали надалече. Край разбъркана купчина дърва за горене небрежно бяха натрупани седла, плъстени подложки и други такъми.

Щом стигна край върбовата горичка Дънкан спря, а с него и останалите, и се загледаха в сцената на клането. Като гледаше към нелепото струпване на тела, Дънкан усети горчив вкус да се надига в гърлото му и се опита да подтисне желанието си да повърне, защото това щеше да бъде унизително. При все че беше чел в ръкописите на Стендиш Хауз зловещите, смразяващи описания на битки и мрачните, черни описания на техните последици, сега за първи път виждаше със собствените си очи касапницата на сражение.

Странно беше, помисли си той, да се се чувства по този начин. Не усети нищо подобно при схватката с плешивите в градината или при боя с върколаците. Само преди няколко часа сцели черепа на неподозиращия Робин и това беше само една подробност, необходима работа, която трябваше да се свърши в борбата им за оцеляване. Но тук беше различно. Липсваше личното му участие. Той не беше замесен. Това беше смърт в голям мащаб, доказателство за смъртта и за насилието, което я

беше донесло на тази малка земя, разпротряла се между плоското блато и стръмно издигащите се хълмове.

Ето тук лежи човек, каза си Дънкан, който е изпитал насилието и мъката, а с него и останалите, и, втрещен в малката група изкривени тела, се опита да убеди себе си, че трябва да се радва, че това им се е случило, че това го освобождава от страха му, дори че това може да е по някакъв начин резултат от неговата омраза, но с изненада откри, че не може да мрази мъртвите.

Не за първи път срещаше смъртта. Беше на около десет години, когато старият Уелз дойде в стаята му, където се криеше и го заведе в голямата стая, където дядо му лежеше умиращ. Останалата част от фамилията беше там, но той не виждаше ясно друго лице освен изострените ястребови черти на лицето на стария човек, който лежеше на леглото. В четирите ъгъла на леглото бяха запалени високи, дебели свещи, като че ли, ако старият човек, лежащ там, беше вече мъртъв, техният трепкащ пламък можеше да отблъсне поне малко черния мрак на смъртта. До леглото беше застанал Негова светлост, обвит с блестящата си и все пак мрачна дреха на духовник, мърморещ латински молитви за успокоение и благославяне на умиращия. Но всъщност той наблюдаваше дядо си, единственият когото истински виждаше, крехкото старо тяло увенчано от свирепостта на ястребовото лице. И въпреки отчаяната свирепост на лицето – човек, крехък като мидена черупка, човек, направен от восък, восъчен дубликат на един човек, който вече си е отишъл.

Конрад докосна ръката му.

– Милорд?

– Да – рече Дънкан. – Съжалявам. Бях се замислил.

Тръгнаха напред бавно, като пристъпяха тежко и замислено и с приближаването им големите черни лешояди, като грачеха обидено заради нарушаването на техния пир, разпериха криле и ги размахаха мощно за да издигнат тежките си тела. Малките птици изчакаха малко за да погледнат нахалниците, а след това също отлетяха във във вихрушка от размахани криле.

Бели и пусти лица, някои от тях с очи, вече изкълвани от хищните птици, гледаха неразбиращо към тях от купчината преплетени тела.

– Това, което трябва да направим сега – заяви Конрад – е да направим онова, което ни взеха – вашия меч, амулета, на когото толкова се уповавате, седлото на Даниел, нашите одеяла и малко храна за нас. А след това можем да оставим това място след нас, благодарни, че всичко е свършило.

Дънкан спря, а Конрад продължи бавно да обикаля между мъртвите. Мег изтича напред, като се привеждаше, наподобявайки донякъде отлетелите лешояди, и събираше разни вещи, които лежаха по земята. Ендрю стоеше назад, облегнат замислено на тоягата си, а слабото му лице надзърташе изпод качулката. Дребосъкът следваше Конрад по петите като ръмжеше тихо срещу мъртвите.

– Милорд – подвикна Конрад, – моля ви, елата насам.

Дънкан побърза да заобиколи купчината мъртви за да отиде от страната на Конрад. Погледна към тялото, което му сочеше Конрад. Очите му бяха отворени и гледаха към тях.

– Разбойникът – рече Конрад. – Кучият син е все още жив. Да го довърша ли?

– Няма нужда да го довършваш – отвърна Дънкан. – Няма да си тръгне оттук. Дошъл е последният му час.

Устата на Разбойника се раздвижи и думите се процедиха навън.

– Стендиш – рече той. – Значи пак се срещнахме.

– При малко по-други обстоятелства от последния път. Тогава възнамеряваше да ме одереш.

– Те ме измамиха, Стендиш – думите затихнаха и Разбойникът затвори очи. След това отново се засилиха, но очите му останаха затворени. – Казаха ми да те убия, но аз не те убих.

– И поради това трябва да изпитвам към тебе милосърдие?

– Използваха ме, Стендиш. Използваха ме за да те убия. Нямаха желание сами да свършат тази работа.

– Кои са тези „те“, за които говориш?

Очите се отвориха отново и се втренчиха в Дънкан.

– Ще ми кажеш ли нещо честно? – попита Разбойникът. – Заклевах ли се в кръста?

– Пред един умираш, да. Кълна се в кръста.

– Има ли съкровище? Имаше ли изобщо някакво съкровище.

– Няма никакво съкровище – отговори Дънкан. – Никога не е имало.

Очите на Разбойника се затвориха отново.

– Това беше всичко, което исках да зная. Просто трябваше да го зная. Сега можеш да позволиш на онзи, големия дръвник, който стои до тебе ...

Конрад вдигна тоягата си.

Дънкан поклати отрицателно глава към него.

– Няма нужда. Нищо няма да спечелим.

– Освен удовлетворението.

– Няма да има никакво удовлетворение – възрази Дънкан.

Ендрю беше дошъл за да застане до тях.

– Трябва да бъдат казани някои последни думи – обърна се той тихо към Дънкан. – Последни обреди за умиращия. Не съм нито екипиран, нито упълномощен да ги извърша. Но няколко думи ...

Разбойникът отвори отново очи, но те не можаха да се задържат отворени. Клепачите потрепераха и се спуснаха отново.

– Разкарайте лицемерното копеле отгук – измърмори той толкова тихо, че думите едва се чуваха.

– Не си добре дошъл – каза Конрад на Ендрю.

– Само една последна услуга – прошепна Разбойникът.

– Да, каква е тя, Разбойник?

– Ударете ме по проклетата глава.

– Не мисля да го направя – възрази Конрад.

– Лежа пред смъртта си. Помогнете ми да умра.

– И без друго скоро ще умреш – рече му Конрад.

Ендрю пусна тоягата си и издърпа голямата тояга от ръцете на Конрад. Тя се вдигна и се спусна.

Конрад се втренчи с удивление в празните си ръце.

– Една последна дума? – попита Дънкан. – Това ли е последният ти обред?

– Аз му дадох милост – рече Ендрю, като връщаше тоягата.

18

Направиха бивак на брега, на известно разстояние от купчината мъртви. Нощта се спускаше и откъм блатото се чуха далечните ридания. Вятърът раздуваше огъня, който хвърляше трепкаща светлина, достигаща до високите канари и до края на неподвижното блато.

Блатото е ужасяващо място, каза си Дънкан, като седеше край огъня, ужасяващо в своята разпростряла се гладкост, в своята самота, водна пустош, която достигаше докъдето ти виждат очите – нито езеро, нито тресавище, а едно място на множество малки вирове и мудни потоци, разделени от гъсто растяща блатна трева и тръстики, изпъстрено туктам от малки върбови горички и други водолубиви храсти и дървета. Попаднал в средата му, човек трудно би намерил безопасен път навън.

Конрад, който седеше срещу Дънкан от другата страна на огъня, се обади:

– Лесно се измъкнахме, милорд. Не само си спасихме главите, но и си върнахме това, което ни принадлежи – вашия меч, амулета и останалото заграбено.

– Жалко за стария Седрик – рече Дънкан.

– Трябваше да останем да го погребем – заяви Ендрю. – Той заслужава поне това.

– Няма да му направим голяма услуга – възрази му Конрад. – Независимо от това колко дълбоко ще изкопаем гроба, вълците ще го изровят за един-два дни.

– Става късно – каза Дънкан. – Имаме само няколко часа преди да стане тъмно. Искам да се отдалечим колкото се може повече преди залез слънце.

Духът доплува при тях. Носеше се във въздуха между тях и блатото.

– Е, най-накрая – заговори с отвращение Ендрю. – Къде беше досега? Попаднахме в беда ...

– Аз знам, че бяхте в беда – прекъсна го духът. – Върнах се онази нощ и съзрях бедата ви. Не се показах защото знам, че, поради моята нематериалност, нищо направено от мене не би ви помогнало. Така че незабавно се отправих да търся Снупи или, може би, някой друг като него, като се надявах да ги призова

да ви окажат каквато могат помощ. Но не успях да ги открия ...

– Този Снупи – възкликна Ендрю. – Нищо не струва, а освен това е безотговорен, както и ти. Ще ви кажа, че не трябва да му се вярва. Нищо хубаво няма да ни докара.

– През онази нощ ни помогна – обади се Дънкан. – При Христос на хълмовете. Предупреди ни да се махнем от там. Показа ни пътя.

– Е, добре – отстъпи отшелникът, – от време на време може би е от някаква полза. Когато има желание. Но не може да се разчита на него. Склонността му към пакости е дълбоко вкоренена в него.

– Щастлив съм да докладвам – намеси се Духът, – че понастоящем няма никаква опасност. Каквито и плешиви да има, те са далеч отвъд хълмовете, от другата им страна.

– Плешивите са били тук тази сутрин – каза Конрад. – Убили са Разбойника.

– Това го знам – отвърна Духът. – Обаче не са се бавили. Сега са далече.

– Може би Разбойникът и хората му са се крили в прохода – предложи Дънкан. – Поради това никой не ги е видял. Сигурен ли сте, че плешивите не се крият в прохода.

– Сигурен съм – отговори Духът. – Току що идвам оттам. Хрумна ми същата мисъл. Идвам направо оттам. Пропътувах цялата му дължина – той потрепера. – Ужасяващо място.

– Отвъд него трябва да има замък – каза Дънкан. – Така каза Снупи.

– Било е замък някога. Сега е развалина, нищо повече. Камъните са нападали. Не е по-различно от могила. Върху него растат дървета и целият е покрит с мъх.

Мег си мърмореше нещо, приведена на мястото където седеше край огъня, далеч от останалите. Беше взела няколко камъчета и като че ли играеше някаква игра с тях.

– Хвърляш руни – рече Ендрю с отвращение в гласа си. – Какво ти казват? Какво видя за нас?

– Беда – отвърна вещицата. – Нова беда. Голяма беда.

Дънкан се обади:

– Ние бяхме вече в беда, стара бабо. Получихме своя дял от бедите.

– Никой не е получил своята част – каза Мег. – Не са разделени равно. Някои познаха и мъка и беда, а други – нищо.

– Можеш ли да ни кажеш какъв вид има тази беда? – попита Конрад. – Така ще бъдем подготвени когато ни сполети.

– Руните не казват толкова много – Само, че на пътя пред нас лежи голяма опасност.

– Мамиш ни – намеси се Ендрю. – Всичко това е измислица. Това, което имаш не са руни. Това не са нищо повече от камъчета. Руните са камъни, които има някакви магически знаци по тях.

– Не е любезно да говориш така – прекъсна го Дънкан. – Трябва да приемем, че жената си разбира от работата.

– Добре казано – каза Мег, – за което ви благодаря, сър. Когато човек си разбира от работата може да вземе всеки камък и той ще му послужи за целта. Тайната не е в камъните, а в знанията на хвърлящия.

– Има нещо, което можеш да ми кажеш – рече Дънкан. – Мисля, че може би знаеш. Какво е това ридаене, което се чува откъм блатото? В него звучи печал.

– Това е печал – отвърна Мег. – Тъгуване за света. За целия живот на Земята. За хората и всичко, което съществува сега или е съществувало преди изобщо да има хора.

– Говориш светотатства – обади се Ендрю. – Чувал съм някъде това и преди, не твърде отдавна и тогава не говорих за него. Но сега ще говоря. Библията казва, че не е имало живот преди човека, че всичко живо е сътворено в един и същ ден. В Битието е написано, че ...

Дънкан го прекъсна.

– По-кратко, приятелю. Има някои големи доктори, изучаващи скалите, които мислят другояче. Те са открили отпечатани върху камъните

...

– Аз също чух за това – продължи Ендрю. – Нямам им никаква вяра. Всичко това са измислици.

– Всекиму своята вяра – каза Дънкан. – Няма да я аргументираме.

След това се обърна към Мег.

– Печал, казваш. От кога или откъде идва тази печал?

– Не знам – отвърна Мег. – Това е скрито за мене. Това, което знам е, че на много места по света се чуват тези звуци на печал. Пустни места, самотни и изоставени. Оплакване на света.

Дънкан седна и се заслуша в оплакването на света. Като че ли идваше от някакво далечно място, не задължително в блатото, макар и да идваше над него – може би, помисли си той, от някое тайно място, където нещастията и разочарованията на света се събират в един общ фокус. Оплакване за всички събития, които са могли да бъдат, но не са се осъществили – за кръстоносния поход, който никога не получил подходящ старт, като оставил Йерусалим в ръцете на неверниците; за иберийските кораби, които никого не прекосили океана до тези пристанища или непознати земи, които все още ги очакват; за Европа, която все още лежи в

застоя, като оре изтощените земи със същите рала, които са били използвани преди столетия, а селяните, в по-голямата си част, все още живеят в мрачни и отвратителни коптори ; за петната от неверие, които все още стоят, някои от тях почти в сянката на величествените църкви, издигнати с потта и молитвите на християните за прослава на Бога.

Една зла сила, беше казал Негова светлост, която се угоява и дебелее от нещастieto на човечеството, която се придвижва по стратегически кризисни точки за да гарантира продължаването на нещастieto. Това Зло в миналото беше удряло на много места, в стратегически точки и сега беше ударило Британия. Какви фактори бяха направили Британия стратегическо място за удар? Британия, през цялата си история, е била тихо място, едно затънтено кътче на света, където може да е имало местни караници и дрънкане на оръжие, но никога не е била район, който да е предизвиквал голямо внимание.

– Добри ми господине – каза Духът, като се придвижи до него. – Вярвам, че не съм направил нещо лошо. Бях ви верен при разузнаванията си. Винаги съм ви казвал истината.

– Бяхте лоялен – допълни го Дънкан, – макар и да не разбирам вашата лоялност. Няма причина на света, поради която да сте лоялен към мене.

– Казахте ми веднъж, обаче, че не бихте ме поканили да дойда с вас, въпреки че не виждате начин, по който можете да ме спрете да го направя. Знам, че това не беше забележка, която е трябвало да бъде нелюбезна, но от тогава тя гризе сърцето ми.

– И какво смятате, че трябва да кажа? – попита Дънкан. – Че ако имам друга възможност, трябва да ви поканя? Не знам дали ще кажа това или нещо друго. Радвам се, че избрахте да дойдете с нас.

– Наистина ли мислите така, сър?

– Най-искрено смятам така, Дух.

– Тогава – заяви Духът, – аз ще продължа с леко сърце. Кога предполагате, че ще стигнем в Оксфорд. Горя от нетърпение да открия някой уважаван доктор там и да дискутирам с него моя случай.

– Със скоростта, с която се придвижваме досега, може никога да не стигнем там.

– Не е възможно наистина да мислите така, сър.

– Предполагам, че не мога. Все някой ден ще стигнем в Оксфорд.

Но още докато го казваше, се чудеше дали наистина е така. Досега бяха изминали твърде малко мили и ако се забавят много епископ Уайз може да е мъртъв много преди да успеят да сложат ръкописа в ръцете

му. И ако не заварят добрия епископ там, тогава тяхното пътуване в най-добрия случай щеше да бъде една глупава мисия.

Щеше да помогне, помисли си той, ако знаеха разположението на Ордата на Опустошителите. Трябваше да са някъде в Северна Британия, може би събрани за тази странна процедура, която ще им донесе подмладяване. Определено сега беше времето да започне процедурата, помисли си той, понеже със сигурност бяха прочистили напълно тази област на опустошение, която беше предназначена да ги защитава от всякаква намеса. Възможно бе, каза си той, Опустошителите да бяха поставили тези барикади по пътя му по простата причина, че неумишлено се е насочил право към тяхното сбирнище и чрез това създавайки тази възможност за намеса, от която се пазеха. Ако знаеха къде се намират, той и групата му можеха да ги заобиколят отдалече и беше възможно Опустошители да ги оставят на мира.

Замисли се за маршрута, по който пътуваха досега, като се надяваше да открие някаква нишка, която да му бъде полезна при планирането на по-нататъшното придвижване. Но при това припомняне се сети за Даян и нейния грифон. Опита се да я приеме, колкото е възможно потвърдо, само като една случка по пътя, но умът му се колебаеше и се връщаше към спомена за нея. Опита се да си я представи, да възстанови спомена, който беше задържал за нея, но откри, че е неспособен да го направи. Всичко, което беше останало в ума му беше, че носеше бойна брадва и яздеше грифон. Какъв цвят беше косата и? Удивен установи, че не знае. Какъв цвят бяха очите и? Отново не можеше да каже. Формата на лицето и, откри той, също напълно му убягваше. Като се замисли, разбра, че беше гледал за нея, беше я търсил всеки ден, откакто я срещна за пръв път, което беше само преди няколко дни, но изглеждаше, по някаква причина, много по-отдавна, отколкото беше всъщност.

Защо, учуди се той, беше толкова завладян от нея, без всъщност да знае в умът си, че е обхванат от такава мания, но все още мислещ за нея, през свободните минути, всеки ден откакто я видя.

– Милорд – каза Конрад – пада мъгла. Ще трябва да внимателно да наблюдаваме през нощта.

Казаното от Конрад беше вярно. През последните няколко минути високо във въздуха над блатото се беше надигнала мъгла и сега пълзеше към тях. Откъм блатото долиташе, заглушен от надигащата се, сгъстяваща се мъгла, ридещият звук – оплакването на света.

Достигнаха края на брега когато слънцето се беше спуснало доста на запад и навлязоха в прохода. Той представляваше тясна пукнатина между две издигащи се скални стени, като че ли някога, в далечното миналото, великан с тежък меч беше разцепил с един-единствен удар планината. Пясъкът от брега се беше нанесъл на известно разстояние в прохода и образуваше вълни и малки дюни, нашарени от следите на хора и коне – вероятно от групата на Разбойника. Но след няколко ярда пясъкът свършваше и дъното на цепнатината беше твърда скала. Случваше се на известно разстояние да бъде равен като под, след това можеше да е грапав и разбит за известно време, а често почти препречен от каменни плочи, откъртили се от скалите и нападали на дъното на прохода. Нямаше никаква растителност – нито стрък трева, нито малки храсти или дървета, вкоренени отчаяно в стените от твърда скала. Постоянен безмилостен вятър духаше през пукнатината откъм блатото. Високо горе в празнотата напористия вятър виеше и стенеше, понякога стихваше до шепот, друг път се извисяваше до пискливо и жалостиво ридание.

Заеха автоматично редът, в който се придвижваха от тръгването си от селото – Дребосъкът водеше, но стоеше много по-близо, отколкото на открито място. Зад него следваше Конрад, зад Конрад – Красавица и отшелникът, които сега вървяха в редица, понеже нямаше място за да застанат един до друг. Зад тях двамата идваше Дънкан, следван по петите от Даниел, а Мег се беше сгушила на гърба на коня, вкопчена в седлото за да се предпази от падане при погрешна стъпка на Даниел.

Проходът тънеше в здрач. Слънчевата светлина можеше да достигне до дъното само за кратко време през деня, когато слънцето беше точно отгоре. Горните части на източната скала бяха осветени от слънцето, но с отминаването на деня, сянката пълзеше все по-нагоре по стената, а ивицата слънчева светлина ставаше все по-тясна и сянката в долната част на прохода – все по-плътна.

Дънкан имаше чувството, че вървят по дъното на кладенец, изолирани от външния свят, отрязани от всичко, което би могло да се случи там, изолирани, но не и защитени, защото това място можеше да бъде и капан.

Заеха по навик обичайния си ред и макар и подходящ ако бяха на открито място, Дънкан разбра, че тук беше погрешен. Ако имаше място,

където да маневрира, Даниел, който беше последен, можеше да се завърти и да посрещне всяка опасност, идваща зад тях. Но тук мястото за маневриране беше малко, а имаше участъци по пътеката, където завъртането би било невъзможно. Дънкан се притисна към дясната скална стена и когато Даниел, виждайки го да спира, също спря, господарят му го подтикна напред.

– Всичко е наред, момче – успокои той коня. – Искам да мина най-отзад.

Ако в началото на колоната се появи някаква опасност, каза си той, Дребосъкът и Конрад можеха да я задържат, докато успееше да се присъедини към тях.

Като пристъпваше внимателно, почти изящно, Даниел мина покрай него, притискайки го силно с косматото си тяло към скалата. Дънкан каза на Мег:

– Наблюдавай какво става напред. Каж ми веднага ако стане нещо.

Над тях вятърът пищеше и стенеше. Освен това, обаче, единствениите звуци бяха звътенето на подкованите с желязо копита на Даниел и потропването на копитцата на ситнящата Красавица.

Пристъпвайки бавно зад Даниел, Дънкан докосна с ръка кесията си, която откри и приши отново на колана си, и усети податливото пукане на ръкописа. Като премести ръката си малко по-долу срещна малката издатина на амулета на Уалфърт, който взе обратно от джоба на Разбойника. При докосването му се почувства окуражен. Нещо беше спомогнало за да ги прекара невредими през всички опасности, с които се срещнаха, и той се почувства уверен, че това не може да е било само случайност. Възможно ли е да е бил амулетът? Дали не е възможно, през годините, в които е лежал в гробницата на Уалфърт да е увеличил магията си, както доброто бренди, като остарява придобива по-добър вкус и аромат? Но магия или не, каза си той, могъщ или слаб, той се чувстваше по-добре като го имаше отново.

Времето минаваше и сянката бавно изпълзяваше нагоре по лявата стена на скалата. Нямаше никакъв признак, че приближават края на прохода; напред не се мерзелееше никаква дневна светлина. По необходимост вървяха с бавно темпо, но по това време трябваше да приближават края. Какво беше казал Снупи – пет мили или приблизително толкова? Въпреки, че, както казваше Ендрю, вероятно не можеше да се възлага голямо доверие на това, което казваше таласъмът. Ако таласъмът беше близо до истината, дори при тяхната бавна скорост трябваше досега да са изменили това разстояние. За момент Дънкан си представи, че

проходът няма да свърши никога; че е омагьосан и че продължава вечно; че те никога не биха могли да достигнат края му.

От доста време му се струваше, че звуците, издавани от вятъра в горната част на пукнатината са се променили и вече не са просто звуци на вятър, а гласове, като че ли крещеше и пишчеше конгрес на прокълнати души, викащи напред-назад неразбираеми думи.

Вятърът утихна, звуците спряха и всичко стана мъртвешки тихо. На Дънкан тишината се стори по-ужасяваща от воя и писъка. Тропотът на копитата на Даниел и Красавица проеца остър и ясен, като ударите на барабан, под които те маршируваха към незнайна, но сигурна участ.

Отново задуха вятър и гласовете се чува пак, като че ли бяха гласове, а не негови фантазии. Но сега над писъците от страх и виковете на агония се издигна един глас, който заглуши всички останали. Той повтаряше непрекъснато „Свещен! Свещен! Свещен!“ Една и съща дума се повтаряше отново и отново, всяко повторение възплащаваше възторжен и ужасяващ плам. От време на време на Дънкан му се струваше, че думата става по ясна, след това не можеше да бъде напълно сигурен, при все че миг по-късно беше убеден, че я е чул правилно. Но независимо от това ясна или не, тя носеше тази объркваща, почти смущаваща пламенност на еуфоричен възторг – такъв възторг, какъвто би изразила осъдена душа, която внезапно и неочаквано е била издигната от Чистилището до самите порти на Рая.

Дънкан сложи ръце на ушите си за да заглуши звукът на този радостен химн и когато ги махна няколко мига по-късно, Конрад крещеше напред:

– Светлина – викаше той. – Виждам светлина. Приближаваме се към края.

Като се взря напред Дънкан не можа да види светлина, но това не беше за чудене, понеже тук пътеката беше изключително тясна и голямото тяло на Даниел запълваше по-голямата част от нея, като му закриваше гледката. Но след малко успя да различи слаб проблясък, който направи каменните стени малко по-светли. Възторжения глас продължаваше да крещи „Свещен! Свещен! Свещен!“, но със засилването на светлината звукът загуби силата си и възторга си, и най-накрая изчезна напълно. Писъкът на вятъра отслабна до мънкане, прокълнатите души замлъкнаха, а напред можеше да зърне зелената и приятна местност, за която беше споменал Снупи.

Наистина беше зелена и приятна местност, широко извита долина, преградена от хълмовете, през които бяха минали. Пред тях лежах

развалините на замъка, за който ги беше предупредил таласъмът.

Замъкът беше малко повече от купчината, която беше описал Духът. Две разпадащи се кули все още стояха на стража във всеки край, но между тях камъните лежах натрупани на неподредени купчини, а острите им ръбове бяха закръглени и смекчени от промените във времето. Но това, което привлече вниманието на Дънкан бяха разположените на голямо разстояние изправени камъни, които вече не бяха вертикални, а наклонени под различни ъгли. Беше несъмнено, че някога целият замък е бил заобиколен и пазен от кръг масивни камъни, подобни на тези в Стоунхендж и, в по-малки размери и на други места, или поне така му бяха казали. Но този кръг беше по-голям от кръгът в Стоунхендж, доколкото можеше да се вярва на приказките на пътниците, може би дори много по-голям, понеже този замък някога е обхващал много акри. В онези дни, помисли си Дънкан, трябва да е представлявал внушителна гледка, но сега, както и замъкът, беше значително разрушен. Трегерните камъни бяха паднали от местата си при бавното накланяне на вертикалните, и сега лежах полузаринати на повърхността или, все още не напълно паднали, стояха подпрени в единия си край на изправения камък.

Няколко минути дяляха слънцето от западния хоризонт и сенките в долината се протягаха, и ставаха все по-тъмни. Отвъд замъка течеше спокойна река, без да бърза в своя ход, над нея летяха малки ята патици, а други плуваха по повърхността и. Зад себе си Дънкан можеше да чуе смекчения шепот на вятъра, духащ през прохода.

Отиде напред за да се присъедини към Конрад. Дребосъкът изтича напред, като претърсваше склона пред тях, душейки земята.

– Предлагам да се спуснем до реката и да направим лагер там – каза Дънкан. – Утре ще тръгнем по-рано.

Конрад кимна в знак на съгласие.

– Ще бъде добре – допълни той – да повървим на открито. Ще можем да се движим по-бързо.

– Трябва да се движим по-бързо – заяви Дънкан. – Загубихме много време.

– Ако бяхме успели да хванем няколко коня от тези на Разбойника.

– Опитяхме – отвърна Дънкан. – Не позволиха на никого от нас.

– Все пак можем да се движим бързо – рече Конрад. – Имаме добри крака.

– Отшелникът ще ни забави.

– Можем да го качим на Даниел заедно с Мег. Този кон може да ги носи и двамата, и да не забележи.

– Ще се погрижим за това – каза Дънкан. – Отшелника ще нададе вой. Той иска да бъде същия като тебе и мене.

– Ще му позволя това – обяви Конрад – ако може да издържи с нас.

Тръгнаха надолу по склона, а другите ги последваха. Бяха стигнали до края му и тръгнаха да пресичат долината, когато Мег нададе писък.

Те се обърнаха.

От обраслия с дървета хълм, намиращ се от източната страна на прохода, към тях идваха в редица плешиви, а след тях се мерзелееше куп мъгла, или поне приличаше на мъгла, която се вълнуваше и колебаше, като че ли обхваната от някакво смущение. От търкалящия се куп избликваха струйки и изглеждаше, че отпуснатите фигури на плешивите се движат, потънали до коленете в мъгла. През пукнатините във въртящата се мъгла се мяркаше някаква отвратителна чудовищност, създаваща впечатление за зъби, рога, човки и блестящи очи.

Конрад пое дълбоко въздух.

– Магия – заяви той.

Останалите от групата се спускаха по хълма. Достигнаха до Дънкан и Конрад и застанаха в редица, за да срещнат настъпващите плешиви и следващият ги размътен облак от мъгла.

– Тук ли ще заемем позиция? – попита Конрад.

– Трябва – отвърна Дънкан. – Няма място за отстъпление. Ако побегнем ще ни унищожат.

– Развалините на замъка – предложи Конрад. – Можем да застанем с гръб към тях. Тук могат да заобиколят фланговете ни. Ще се спуснат върху нас като вълци.

– Нямаме време да стигнем до замъка – възрази Дънкан. – Освен това Снупи ни предупреди за него.

Даниел беше застанал от дясната му страна, Ендрю от лявата, след това Красавица и Мег и най-отляво – Дребосъкът и Конрад.

– Мег, какво правиш тук – попита Дънкан. – Махай се оттук. Бягай и се спасявай.

– Мога да хапя и дращя – изкрюка тя към него. – Мога да ритам. Мога да призова някаква магия.

– Чумата да ги тръшне твоите магии – рече и Ендрю. – Онези, които идват срещу нас, са с магиите.

Плешивите идваха бавно надолу по хълма с тяхната тежка походка, като държаха в ръчищата си тоягите си готови за бой. Зад тях се търкаляше облакът мъгла, който сега изглеждаше осветен от проблясващи в него мълнии, пламтящ при кипежа си.

Последните слънчеви лъчи все още докосваха върховете на северните хълмове, но в долината сенките се спускаха над земята.

Дънкан извади мечта си и доволен установи, че в него няма страх. Беше безполезно, каза си той, да се опитват да устоят срещу такава сила. Плешивите ще ги ударят и за известно време ще настане суматохата на боя, след което плешивите и чудовищата ще преодолеят тънката им линия и това ще бъде края. Но какво можеше да направи? Да бяга, за да бъде преследван и влачен като животно? Да падне на колене и да моли за милост, когато знае, че милост няма да има? Просто да застане и да посрещне смъртта си. Не, за Бога, не, каза си той. Ще се бие и когато всичко свърши, когато всичко бъде известно, няма да има срам в Стендиш Хауз.

За момент си припомни, толкова ясно, като че ли стоеше пред него, стария човек в Стендиш Хауз, изправеното му тяло, суровото му лице с късо подрязани мустаци, сивата му коса и ясната, честна сивота на очите му. Човек, чийто син не би го посрамил.

При приближаването на първия плешив вдигна мечта си. Още една стъпка, каза си той. Плешивият я направи, тоягата му се издигна и започна да се спуска. Дънкан замахна с мечта. По-скоро почувства, отколкото видя, удара в плътта. След това плешивият падаше, а мястото му зае друг. Мечът се спусна отново, пропусна целта си, отбит от тоягата, но отсече ръката, която я държеше точно над лакътя. До него Даниел цвилеше гневно, така, както само един боен кон може да цвили и изправен на задните си крака, удряше с предните, трошеше черепи, и премяташе плешивите, които се хвърляха срещу него. Отляво на Даниел, Ендрю се мъчеше да измъкне тоягата си от търбуха на един от нападателите. Друг плешив замахна с тоягата си към него, но преди да успее да го удари Дънкан замахна с мечта си и преряза гърлото на създанието.

Дънкан изгуби представа за времето. Нямаше минало, нямаше бъдеще, а само окървавено, напрегнато настояще, в което мушкаше и удряше, като че ли някой, там отзад, му подаваше един по един плешивите за да ги удря, като че ли това беше някаква глупава игра, в която падналия се заместваше от друг, който го атакуваше за да даде нова цел за мечта му. Струваше му се невероятно, че може да продължи, но продължаваше.

Внезапно срещу него застана не плешив, а съскаща, зловеща фурия, която се състоеше само от нокти и остри зъби, черна като най-тъмната нощ, излъчваща ненавист, и с пламъка на сляпа омраза, каквато не беше почувствал към плешивите, той стовари мечта си върху нея, разсичайки я

на две.

Нещо го блъсна отстрани и губейки равновесие се претърколи. Докато ставаше на крака, видя какво го е блъснало. Размахал криле над въртящия се облак мъгла, който все още се прорязваше от блясъка на светкавици, се спускаше яростен грифон с грабливи нокти и пронизващ клон, като разсичаше, раздираше, промушваше, разкъсваше нещата вътре в облака. Приведена върху гърба на грифона, една жена, облечена в кожен жакет, с развети от вятъра на битката червено-златни коси, въртеше бойна брадва, чието острие беше омазано с червена кръв и слуз, черна като тази, която шурна от тялото на съскащата фурия, убита от Дънкан.

Докато ставаше на крака, чу тътен на копита, идващ над него, като че ли конят препускаше по небето, след това ненадеен зов на ловджийски рог и силен лай на ловджийски кучета.

Направи крачка напред и отново се препъна, като се подпря на колена върху падналото тяло на отшелника. Пред него един от плешивите, като се люлееше върху извитите си крака, бързаше към Дребосъка, който систематично разкъсваше някаква пищяща и квичаша ужасия. Дънкан скочи на крака и се втурна към плешивия. Върхът на мечата му го прободеше в гърлото и ударът на тоягата се стовари върху земята, на косяк от Дребосъка.

След това тътенът на копита и дълбокия дрезгав лай на ловджийски кучета изпълниха долината, и от небето се спуснаха те – черни силуети на кон, конник и кучета – обвити в мъгла сенки, които все пак имаха някаква вещественост, а заедно с тях и виещ вятър, който почти събори Дънкан.

Дивият ловец и глутницата му се спуснаха за да разкъсат мътният облак мъгла, криещ отвратителни форми с противни зъби, човки и нокти, изплуваха отново, докато се издигаха в небето, след което завиха обратно.

От гърба на грифона, с високо вдигната брадва, от която капеше кръв, Даян изкрещя на Дънкан.

– Замъкът! Спасявайте се! Бягайте към замъка!

Дънкан се обърна за да изправи Ендрю, но отшелникът вече ставаше на краката си, като използваше тоягата си за да се изправи. Лицето му беше ожулено от едната страна и кръвта капеше от рядката му брада върху парцаливата му дреха.

– Към замъка – викна му Дънкан. – Бягай. Колкото сили имаш.

Даян все още крещеше.

– Всички към замъка. Това е единствения ви шанс.

Дънкан посегна към Даниел, като го сграбчи за гривата.

– Хайде, Даниел, идвай – викна той.

Нямаше повече плешиви, които да ги нападат. Купът мъгла лежеше раздърпан, светкавиците бяха изчезнали, а нагоре по хълма подскачаше, бягаше, пълзеше и се гърчеше множество мрачни форми.

Дънкан се завъртя наоколо за да потърси Конрад и го видя да отива с куцане към развалините на замъка, като с една ръка теглеше за нашия-ника разярения Дребосък. Мег и Красавица бягаха една след друга към замъка. Мег куцаше и се поклащаше в отчаяно усилие да не изостава от малкото магаре. Ендрю вървеше тежко след тях, като гневно потропваше с тоягата си по земята.

– Хайде, Даниел – каза Дънкан и тръгна с несигурна походка, следван от големия кон.

Дънкан погледна през рамо и видя Дивия ловец и глутницата му стремително да се изкачват в небето. Чу плясък на кожени криле и видя Даян и грифонът също да се насочват към замъка.

Наклонените камъни бяха точно пред тях и той се зачуди каква ли безопасност можеше да им предложи замъкът. Ако злите сили и оставащите плешиви атакуват отново, а те сигурно щяха да го направят веднага щом се прегрупират, той и хората му трябваше да се бият отново. Можеха да използват развалините на замъка за прикритие откъм гърба си, но дори и така, колко дълго можеха да се надяват да устоят на такава сила? Беше просто късмет, че успяха да окажат дори тази съпротива. Ако не беше намесата на Дивия ловец и Даян, сега всички те щяха да бъдат мъртви. Ами Дивия ловец, зачуди се той. Защо този див конник се беше намесил? Какъв интерес можеше да го е накарал?

Погледна зад себе си и видя неправилните купчини на мъртвите плешиви, лежащи в неравна редица. Плешивите, а също и другите неща – съскащата фурия, която беше разцепил на две и пиращото нещо, разкъсано от Дребосъка, а може би имаше и други подобни на тях.

Мина между два от изправените камъни заедно с Даниел, и в мига в който стъпи между тях, тревата под краката му се превърна от запусната ливада в добре поддържана, кадифена моравя.

Сепнат, той се огледа и ахна в почуда. Руините на замъка бяха изчезнали. На тяхно място стоеше прекрасен замък, сграда, взета от вълшебна страна, съвсем нов и блестящ, с каменни стъпала, водещи към широкия вход, осветен от свеци, каквито се виждаха също и през някои от многото прозорци.

Грифонът седеше изгърбен на ливадата срещу него, а Даян се приближаваше, облечена в кожените си дрехи, с коси като златен ореол в изчезващата на запад светлина, все още носеща кървавата бойна брадва.

Спря на няколко стъпки от него и направи малък реверанс.

– Добре дошли – приветства го тя – в замъка на вълшебниците.

Останалите бяха там, застанали върху безупречната морава, вдигнали нагоре глави за да разгледат замъка, всичките със сигурност не помалко озадачени от него.

Все още държеше меча в ръката си и понечи да го прибере в ножницата, но Даян направи движение за да го спре.

– Не – каза тя, – не преди да го избършете. Ето.

Вдигна ръка към шията си и свали белия шал, който носеше.

– Използвайте това – рече тя, като му го подаваше.

– Не бих искал ...

– Не се безпокойте. Имам много други. И без това този е стар.

– Мога да го избърша с малко трева.

Тя поклати отрицателно глава и Дънкан взе от нея парчето плат. Беше фино изтъкано и копринено на пипане.

– С ваше позволение, мадам – рече той.

Внимателно бърса и лъска острието, докато по него не остана нито едно петънце.

– Дайте ми този парцал – каза Даян.

Подаде и колебливо изцапаното парче плат и тя, на свой ред, го използва за да избърше брадвата си.

– Беше добро развлечение – заяви тя. – Добър лов.

Дънкан смутено повдигна рамене.

– Да, накрая стана така. Положението ни беше доста тежко, докато не се показахте вие и Дивия ловец. Кажете ми, какво общо може да има Ловецът с тази история? А в същност, какъв е вашият интерес? И този замък ...

– Казах ви – прекъсна го тя. – Това е замъкът на вълшебниците.

Щом веднъж пресечете магическия кръг, попадате на омагьосана земя.

Конрад, следван от Дребосъка, доуца до него.

– Какво се е случило с тебе? – попита Дънкан.

Конрад бавно се обърна за да покаже кървавата рана, която минаваше от бедрото до коляното.

– Нещо ме раздра. Мисля, че беше нещото, каквото и да е било то, което Дребосъкът разкъса. Но вие сте наред, милорд.

– Крилото на грифона ме събори, това е всичко.

Вдигна ръка за да докосне челото си и тя стана лепкава от съсирената кръв.

– Съжалявам – обади се Даян. – Понякога Хубърт е малко несръчен. Но това наистина не е негова грешка. Той е толкова стар.

Обърна се към Конрад.

– По-добре влезте. Тази рана ...

– Ще зарасне. Получавал съм и по-лоши.

– Може да има отрова в нея. Имам мазило, което ще се погрижи за това. Знам доста за мехлемите и лекарствата.

– Моите благодарности – отвърна Конрад, опитвайки се да бъде вежлив, но без да се справи твърде добре.

Дънкан погледна към изправените камъни. Сега всичките бяха на местата си, сложени правилно. Нямаше нито едни наклонен. Върху тях под прав ъгъл лежаха трегерните камъни. Всички камъни, и трегерните, и изправените, бяха нови и бели, блестящи на отслабващата светлина, като че ли са били изсечени едва вчера.

– Не разбирам нищо – каза той към Даян. – Всички камъни са изправени, замъкът е нов и блестящ, тази морава, каменните пейки по нея, храстите и дърветата, малките езерца, алеите, всичко е толкова добре подредено.

– Това е омагьосано място – отвърна тя. – Особено място. Извън вълшебния кръг всичко изглежда разрушено, както би трябвало да бъде, понеже е построено преди много столетия. Но щом сте в кръга, всичко е такова, каквото е било в деня, когато е създадено. Тук времето и разрушенията му се държат на разстояние. Някога тук са живели могъщи вълшебници, които са владеели големи тайни. Можели са да задържат света и времето на разстояние. Можели са ...

– Някога, казвате. А сега?

– Сега тук живее един вълшебник. Той е последният от тях.

Отвори уста за да зададе следващия си въпрос, но млъкна преди думите да излязат.

Тя се засмя весело.

– Искахте да попитате за мене?

– Нямам право, милейди.

– Нямам нищо против да ви кажа. Имам магьосническа кръв.

– Вие сте магьосница?

Тя поклати глава.

– Не. Опитах се да бъда. Исках да бъда. Открих, че не съм. Уалфърт. Помните, че разпитвах за Уалфърт.

– Да, спомням си.

– Уалфърт беше моя праядо. Но ние стоим и разговаряме тук, а трябваше да влезем вътре. Трябва да се погрижим за раната на големия ви другар. А може би има и други наранявания. Вие имате драскотина на челото си. И всички, предполагам, умирате от глад.

Конрад се проясни видимо.

– Бих похапнал – заяви той. – А дали ще ви се намери нещо за пийване. Човек ожаднява от боя.

– Моля ви да го извините – намеси се Дънкан. – Няма капка срам.

– Нямаме прислуга – каза Даян. – Нито един слуга. Имаше дни, когато навсякъде в замъкът имаше прислужници, когато имаше хора, на които можеше да им потрѣбва прислужник. Но сега наистина има малка нужда от тях, а освен това е трудно да се намери верен слуга, каквѣто човек би искал. Няма много за правене. Приготвянето на храната, оправянето на леглата и други неприятни задачи. Магията се грижи за всичко останало.

– Милейди – заяви Конрад, – мисля, че донякъде аз и милорд можем да готвим, а предполагам също и старата Мег. За отшелника не знам. В най-добрия случай той е скромен човек.

– Добре, да вървим – каза Даян. – Килерът е добре зареден. Той е винаги добре зареден. Няма да останем гладни.

Даян поведе застаналите от двете и страни Конрад и Дънкан към голямото, широко стълбище, която водеше към входа на замъка. Мег се нареди зад тях.

– Ще намерим месо за кучето – обяви Даян. – Моравата ще осигури добра паша за коня и магарето.

– Благодарим ви, милейди – каза Конрад. – Вашето гостоприемство надхвърля всякаква любезност. Това, което направихте днес за да ни помогнете ...

– Помощта беше взаимна – възрази тя. – Вие направихте за нас толкова, колкото и аз и Хубърт за вас. Вие подмахихте Злото навън и му нанесохте мощен удар. Накарахте ги да страдат. Кутбърт ще бъде доволен. Това е нещо, което би направил сам ако не беше толкова стар, слаб и самотен. Виждате ли, той има само мене. Всичките му стари другари ги няма.

– Кутбърт ли?

– Той е магьосникът, за когото говорех. Последният от могъща група вълшебници. Но сега останалите са си отишли и той е изгубил много от бившата си сила поради загубата на приятелите си, въпреки че би го

отрекъл, ако му го споменете.

– Казахте, че е стар и болен. Не знам ...

– Магьосниците не са свръхестествени същества – прекъсна го Даян. – Сигурно знаете това. Те са просто хора, които знаят много за някои тайни и следователно могат да вършат много удивителни неща, но не са защитени от обикновените болести и неволи на човечеството. Възнамерявах да дойда отново в църквата, където се срещнахме за първи път, но когато се върнах намерих Кутбърт много болен и оттогава стоя тук за да се грижа за него.

– И как е той сега?

– Много по-добре, благодаря. Грешката е негова, може би. Когато го оставя сам, той забравя да яде. Става толкова зает, че забравя да се храни. А стар човек като него се нуждае от подходящи грижи.

Стигнаха в подножието на голямото стълбище и започнаха да се изкачват. На половината път Дънкан се обърна и видя, че отвъд кръга от изправени камъни е гъсто обрасло с дървета.

– Тези дървета преди не бяха там – наостри се той.

– Какви дървета? – попита Даян.

– Дърветата извън кръга.

– Вие не разбирате – каза тя. – От това място всичко се вижда така, както е изглеждало когато е създаден замък. След това е станало така, че тази земя се превърнала в пустош, населявана само от няколко диви племена и случайни ловци, преминаващи по няколкото пътеки през нея.

Продължиха изкачването си и накрая стигнаха до големия вход, водещ в обширна стая, нещо подобно на приемна. Подът беше покрит с добре пасващи цветни каменни плочи и от него тръгнаха няколко други къси каменни стълбища към другите части на замък. В свещниците, закрепени на стените, горяха дебели осъчени свещи, които хвърляха мека светлина върху залата.

В центъра на залата стоеше шестостенна колона, висока около три фута, и при вида на това, което се беше свило върху нея, Дънкан и всички останали замръзнаха на местата си.

– Елате – каза Даян нетърпеливо. – Това е само Дявол. Няма нужда да се страхувате от него. Уверявам ви, че е напълно опитомен и безопасен.

Бавно тръгнаха напред под внимателното наблюдение на създаването върху колоната.

– Само Дявол, каза тя – обади се създаването, – и е права, както обикновено, понеже е много правдива и дори приятна личност. Вие

виждате пред вас, дали за съжаление, или за пренебрежение, един демон, дошъл направо от подземията на Ада.

– Винаги драматизира – каза Даян. – Спира всеки посетител, за да му разкаже историята си. Сега, разбира се, няма кой да прецени доколко е вярна, но той има много за казване. Дайте му възможност и той ще ви умори от приказки.

– Но какво е той – попита Дънкан.

– Той е това, което ви каза – демон от Ада. Служи тук като портиер почти откакто съществува замъкът.

– Определят ме като такъв – заговори Дяволът, – но аз не пазя никаква врата. Прикован съм тук, за тази колона, като прицел на глупавите човече, които често ме използват като развлечение. По-скоро, струва ми се, трябва да съм обект на дълбоко съжаление, аз, най-нешастното създание, беглец от родното си място, без да съм истински обитател на този дворец на изобилието и щастието. Взрете се в мене, моля ви, и ми кажете ако греша. Вижте смачкания ми рог, забележете гърбицата ми, уродливите ми нозе, сакатите ми ръце, изкривени като от артрит, резултат от мръсния, влажен и мразовит климат на тази най-варварска страна.

– Дявол, млъкни – викна остро Даян.

– И моля, – продължи Дяволът, – вижте ми опашката, която, заедно с рогата, е гордостта на всеки демон. Погледнете я и ми кажете ако ви прилича на нещо, което може да бъде предмет на гордост. Счупена е на три места и никога не е оправяна както трябва, въпреки че наместването би било детска игра за един компетентен хирург.

– Дявол – каза Даян, – заповядвам ти да млъчиш. Спри това безкрайно бърборене. Нашите гости не се интересуват от тебе.

Всичко, което Дяволът беше казал за себе, беше вярно, видя Дънкан. Последната третина на опашката му беше приела формата на забавен зиг-заг, като че ли е била счупена и не е бил направен опит да се наместват костите, или ако е правен, той е бил направен много лошо. Левият му крак беше куц, а в добавка към уродливостта – безформено копито. Над кривото място беше занитена дълга верига, която висеше чак до пода, където другият край беше захванат за тежка метална скоба, забита в камъка. Грозна гърбица беше възседнала плещите му, като изтласкваше горната половина на тялото напред. Левият му рог беше напълно оформен, къс, но здрав, докато другият беше изкривен и израснал повече, набръчкан с грозни гънки, като следите по мидена черупка, и извит към челото му. Протегнатите му ръце бяха усукани и изкривени, а пръстите – конвулсивно полусвити.

Конрад се приближи към колоната, протегна ръка за да докосне едната от сакатите ръце.

– Ти, беден кучи сине – каза Конрад.

Даян се обади хладно:

– Да вървим. Не заслужава да си хабите състраданието за него.

20

Първото, с което се захвана Даян бяха раните – намаза с мехлем раната на Конрад, проми ожуленото лице на Ендрю и го натри с някаква маз и почисти драскотината на главата на Дънкан. Мег, която се беше измъкнала без нито една драскотина, седеше на един твърде висок за нея стол, като краката и се клатеха над пода и покряхваше, докато си спомняше направеното от нея.

– Наистина – заяви тя, – старото момиче знае какво да прави. Седнах на земята, където не можеха да ме наранят. Не убих нито един от тях, защото нямам сили да го направя, но ги притесних. Намерих един трънест клон, паднал от едно близко дърво и, както бях се свила на земята, ги удрах по пишялките. Аз биех с всичката сила на мършавите си ръце, а те не знаеха какво ги е ударило. Карах ги да подскачат и да бягат и, както подскачаха и бягаха, милорд ги сечеше със мечта си или отшелника ги промушваше с тоягата си.

– Винаги в корема – обади се гордо Ендрю. – Коремът е мек и в него се прониква лесно с определен удар.

– Не знам как се справихте – каза Даян. – Бързах колкото можех, но ...

– Ръцете ни бяха силни – рече Конрад набожно – защото делото ни е право.

След като се излекуваха, се захванаха да изследват килера и откриха добре изпечен бут говеждо, голям самун пшеничен хляб, пита сирене, поднос с пържени птици, останал от предния ден, малък гълъбов пай, каче, пълно до средата със солена херинга и кошница със сочни круши.

– Когато не забрави да яде – вмъкна Даян, – Кутбърт обича да си похапва. Обича добрата храна и, твърде често, яде много. Подаграта не му е непозната.

Седнаха около кухненската маса, където Даян беше ги лекувала, избутаха лекарствата в единия край, а в другия поставиха яденето.

– Трябва да ви се извиня – каза Даян, – че ви сервирам на такова приятно място, но трапезарията е твърде разкошна. Кара ме да се чувствам неловко. Прекалено е разкошна за моя вкус, а предполагам и за вашия. Освен това, щом приключи вечерята има твърде много съдове и прибори за миене, сушене и прибиране. Това е прекалено много работа.

– А Кутбърт? – попита Дънкан. – Често го споменавате. Кога ще можем да поговорим с него? И ще можем ли изобщо?

– Най-вероятно – отвърна Даян, – но не тази вечер. Имаше време, когато прекарваше на писалището си половината нощ, но през последните години си ляга щом се смрачи. Човекът е стар и се нуждае от почивка. А сега предполагам, че ще ми разкажете всичко, което се случи от деня, когато за първи път ви срещнах в градината. Разбира се, имаше слухове за това, което сте направили, но знаете как стоят нещата със слуховете. Не може да се разчита на тях.

– Нищо особено – започна Дънкан. – Попадахме от една беда на друга, но всеки път успяхме да се измъкнем на косъм.

Разказаха и историята в хор, докато тя седеше и ги слушаше внимателно, с наклонена напред глава, а пламъкът на свещите правеха друг блестящ пламък от косите и. Дънкан не и каза само за едно нещо, а също и останалите, които или не възнамеряваха, или, щом видяха, че той го пропусна, не го споменаха – намирането на амулета в гробницата на Уалфърт.

Докато я наблюдаваше как слуша, Дънкан се колебаеше дали да не се върне обратно в разказа си и да и каже за амулета, но накрая реши да се въздържа. Определено, това беше нещо, което щеше да я заинтересува и може би имаше право да знае – не, със сигурност имаше право да знае ако Уалфърт и е роднина, както тя твърдеше.

Накрая, когато разказа приключи, тя попита за Уалфърт:

– Спомнете си, че го търсех – каза тя – или по-скоро търсех споменаване за него, защото отдавана трябва да е мъртъв. Вие, господин отшелник, преди да бъдем прекъснати от плешивите, показяхте, че знаете нещо за него. По някаква причина, която не обяснихте, вие изглеждате много нещастен.

Ендрю вдигна глава и погледна през масата към суровото лице на Дънкан.

– Само от това, което съм чувал, мадам – отговори той спокойно, – зная, че той е погребан в селските гробища. Това, което ме мъчи е, че селото го е считало за свят човек. За мене беше шок да науча, че той вместо това е бил магьосник.

– Били сте обиден от това, че той е магьосник, а не светец?

– Милейди – каза Ендрю, – аз и хората от селото ми сме прост народ. Може би невеж народ. Не знаем нищо за магьосниците. Мислехме, че ...

– Мога да отгатна какво сте мислили – прекъсна го Даян. – И,

струва ми се, споменахте, че е бил положен в гробница, построена му от селото, което го е считало за свят човек.

– Точно така – съгласи се Ендрю, – но един дъб падна и я разруши. По време на някоя силна буря, може би.

– Има една история, може би нищо повече от легенда, че той е носил със себе си къс удивителна магия. Чувал ли сте за това?

– Не, мадам. Дори не си спомням да съм чувал нещо подобно.

– Предполагам, че не сте – каза Даян. – Той го е пазил в тайна. Предполагам, че сега е изгубен. Жалко за него.

– Защо съжалявате за него, мадам? – попита Конрад.

– Легендата твърди, че той е бил замислен като талисман срещу Ордата на Злото, известна из тези земи като Опустошителите.

– И вие се надявате да си го възвърнете? – вмъкна Дънкан.

– Да – съгласи се Даян, – това беше моята надежда. Сега има нужда от него.

Дънкан усети погледите на другите върху себе си.

– Дори да го бяхте открили – отбеляза той – той щеше да бъде от малка стойност. Трябва да знаете как да го приведете в най-ефективно действие.

– Не, не мисля така. Смятам, че самото му притежание е напълно достатъчно. Магията се крие в самия талисман, не в потребителя му.

– Може би трябва да претърсите гробницата – намеси си Конрад, като се плъзна по тънък лед.

– Може би – съгласи се Даян. – Имах такава идея. Възнамерявах да се върна обратно. Но след инцидента с плешивите в градината имях отчаяното чувство, че Кутбърт се нуждае от мене и долетях право тук. Открих, че той наистина се нуждае от мене. Оттогава се грижа за него.

Направи движение с ръце.

– При все че се съмнявам, че претърсването на гробницата може да бъде от полза. Дори и талисманът да е бил погребан заедно с него, което не е сигурно, когато дъбът е паднал върху гробницата нейното съдържание е станало достъпно за всеки, който е искал да разгледа. Вероятно в селото е имало такива с мерзки наклонности. Несъмнено, ако е бил там, той отдавна е откраднат.

– Това, което казвате, би могла да бъде напълно вярно – каза Ендрю, – но никога не съм чувал за талисмана, за който говорите.

– Грабителят на гробници – заяви Даян – не би се разкрил.

– Предполагам, че е така – съгласи се Ендрю.

Никой вече не го гледаше, забеляза Дънкан. Делото беше сторено.

Правилно или не, лъжата беше казана. Бяха го подкрепили в запазването на тайната. Единствено Мег не беше казала нищо, но тя нямаше да тръгне срещу останалите. Пръстите го сърбяха да докосне кесията, да опипа изпъкналостта на амулета за да се увери, че все още е там, но успя да се пребори със себе си и не го направи.

Дребосъкът, който се беше нагълтал изобилно с парчета от печеното, отначало беше легнал и заспал в един ъгъл на кухнята, но сега беше излязъл някъде, забеляза Дънкан. Сигурно беше отишъл да проучи наоколо. Замъкът имаше много кътчета и скрити места, в които можеше да надзърне.

– Има нещо, което ме интригува – Дънкан се обърна към Даян. – Попитах ви по-рано, но нямаште възможност да ми отговорите. Отнася се до Ловеца. Защо реши да се намеси?

– Той мрази Злото – каза му Даян. – Както и много от нас. Напротив, трудно би се намерил някой от Малкия народ, който да харесва Злото. Всъщност те не са зли, а просто различни. Определено има някои зли създания, като върколаците, вампирите и други, които доброволно ще се наредят до Опустошителите, като ги държат на почит и смятат, че са едно цяло с тях. Но Малкия народ е почитен, а такъв е и Ловецът.

– Чудех се – отбеляза Дънкан – дали е възможно да ни е наблюдавал през цялото време. Видяхме го преди няколко нощи, и съм сигурен, че го в чух и преди това в небето.

– Възможно е да е така.

– Но защо трябва да се безпокои за нас.

– Ловецът е волна душа. Знаем много малко за него, макар да го срещнах веднъж преди няколко години. Произхожда, мисля, от Германия, но не мога да бъда сигурна в това. Може би някога в миналото е бил свидетел на разрушенията донесени от Опустошителите и оттогава ги наблюдава.

– Кръстоносец на правдата?

– Не, едва ли бих го нарекла така.

– Във всеки случай – намеси се Ендрю, – благодарни сме му за ролята, която изигра днес.

– Това Зло – вмъкна Дънкан. – Чудя се какво ли е всъщност.

– Ако запитате Кутбърт – отвърна Даян, – той би ви отговорил много по-добре от мене.

– Нашият архиепископ в абатството у дома предполага, че тези създания може би се хранят от нещастieto на света и са готови на всичко за да продължава това нещастие.

– Чух за това – каза Даян, – но Кутбърт е експерт по Злото. Прекарал е дълги години в изучаването му. Има под ръка много документи, отнасящи се до него. Той е човекът, когото трябва да попитате.

– Дали ще иска да го обсъди с нас? Мнозина експерти стават донякъде ревниви към придобитите от тях знания.

– Мисля, че ще се съгласи.

Отнякъде се чу взрив от свиреп лай. Конрад скочи на крака.

– Това е Дребосъка – каза той. – Ще се погрижа за него. Понякога не се държи възпитано.

Като се обърна, се втурна през врата, последван от останалите.

– Дръж го, момче – провикна се Мег.

– Не, недей – възпря я Конрад. – Не го окуражавай.

Изтичаха през хола и великолепната трапезария, която излизаше на обиколния коридор, водещ към фойето.

Там видяха Дребосъка. Беше застанал срещу колоната на демона, с извит високо гръб и протегнати напред предни крака, а муцуната му – сложена върху тях. Опашката му се размахваше диво и от време на време вдигаше глава от лапите си за да издаде полуигрив, полудив лай към сгушения Дявол.

Конрад изтича тропайки надолу по стълбите.

– Дребосък, престани – викна той. – Дребосък, ти проклет глупако. Остави Сатаната на мира.

Демонът викна към него в знак на протест.

– Не Сатаната. Това е съвсем друг демон. Той е пълноправен дявол. Нарекоха ме Дявол само като игра на думи. Тези, които ми направиха клопка и ме хванаха се давеха от смях и се търкаляха по пода когато ме нарекоха Дявол. По причина, която не разбирам напълно, това за тях беше голяма шега. Но те ме нарекоха Малкия сатана, за да ме различават от другия, нали разбирате. В края на краищата стана просто Дявол и оттогава ме наричат така. Това не е обръщение, което харесвам твърде много, но понеже ми беше залепено през всичките тези години, трябва да живея с него.

Конрад прекоси помещението, хвана Дребосъка за нашияника и го дръпна на крака.

– Засрами се – каза той. – Виж, прикован е към камъка, докато ти тичаш свободен. Трябва да се засрамиш.

Дребосъкът се погали в Конрад, но не изглеждаше много засрамен.

Дънкан, който идваше след Конрад, се обърна към Дявол.

– Изглеждаш добре. Причини ли ти някаква пакост?

– Ни най-малко – отвърна демонът. – Само играеше някаква кучешка игра. Не възразявам срещу това. Не е имал намерение да ме нарани, нито, вярвам, да ме изплаши. С кучешкия си ум е мислел, че само си играе с мене.

– Много великодушно от твоя страна – каза Дънкан.

– Благодаря ви, сър. Много е приятно да чуя това от вас.

– Между другото – попита Дънкан – вярно ли е, че си демон, дошъл направо от Ада? И ако е така, как се озова тук?

– Това е дълга и тъжна история – отвърна Дяволът. – Някой ден, ако имате време, ще ви я разкажа цялата. Аз бях демон-чирак, прикрепен към предверията на Преизподнята за да усвоя задълженията си. Но се страхувах и се справях много лошо. Тъй да се каже, бях много несръчен. Никога нищо не правех както трябва. Предполагам, че не успях нито веднъж да вникна в духа на работата. Бях постоянно в немилост. Непрекъснато ме порицаваха за липсата на истински ентузиазъм у мене.

– Може би не си призван да бъдеш демон.

– Възможно е. Но понеже съм демон, аз няхах избор. Имаше само няколко възможни места, които бяха отворени за мене. Искам да ви уверя, че винаги съм правил най-доброто, на което съм способен.

– И какво се случи после?

– Как какво, избягах. Не можех повече да издържам. Просто един ден се магнах. И знаете ли, сър, това беше най-неприятното бягство – не вярвам, че са положили големи усилия да ме настигнат и върнат обратно.

– С изключение на веригата, тук се отнасят добре с тебе.

– С изключение на веригата, бих казал, че е така. Знам, че донякъде съм по-добре третиран, отколкото би бил човек, който е попаднал в Ада.

21

Кутбърт лежеше подпрян на две възглавници, поставени една над друга между него и таблата на кревата. Носеше изумителна червена ношна шапка и ношница с набори около врата и китките. Беше много слаб. Очите му бяха хлътнали дълбоко под гъстите бели вежди, а ношната шапка се спускаше толкова ниско над челото, че изглеждаше, че се опира във веждите. Лицето му беше толкова изпито, че си личаха костите на черепа, с изпъната върху тях кожа, носът му стърчеше напред като клюн, а устата му представляваше една хлътнатина между стърчащия нос и издадената брадичка. Гърдите му бяха хлътнали, а кокалестите раменете се издигаха над тях. Под юргана стомахът му беше толкова плосък, че тазовите кости стояха като две гърбици под завивката.

Гласът му изскряка, когато се опита да заговори, след което се чу дрезгав глас.

– Така. Даян ми каза, че сте ги направил на пух и прах. Само така. Това е единственият език, който те разбират.

– Групата ми и аз – каза Дънкан. – Не го направих сам.

– По-късно ще видите и останалите – вмъкна Даян. – Събрани са от кол и въже.

След това се обърна към Дънкан.

– Нали не възразявате да ги наричам така?

– Предполагам, че можете да ги наричате така – отвърна Дънкан, не твърде поласкан.

– Ти ми каза за тях – обърна се Кутбърт към Даян. – Кон, куче, а също и едно малко магаре. Искам да ги видя и тях.

– Кучето, може би – съгласи се Даян. – Но конят със сигурност – не.

– Искам да ги видя всичките – настоя Кутбърт. – Искам да видя добре този малък отряд, който ги е направила на пух и прах. Радвам се да узная, че все още има смелчаци из тези земи. Не са побягнали от тях, квичейки, а са им се противопоставили.

– Конят и магарето ще се затруднят да дойдат тук – възрази Даян. – Как ще изкачат всичките тези стълби.

– В такъв случай аз ще отида да ги видя.

– Сър, знаете, че не трябва да се напрягате.

Кутбърт изропта срещу нея с тихо мърморене. След това заяви на

Дънкан.

– Ето така става когато човек остарее. Не бива да се напрягате. Не можете да отидете до клозета. Трябва да ходите по нужда на гърне. Трябва да се движите бавно и да си стоите в леглото. Трябва да ядете меки храни защото стомахът ви не може да се справи с обикновеното месо. Трябва да се пазите от виното. Не можете да направите нищо, което да ви донесе радост, но трябва да правите много други неща.

– Накратко – заяви Дънкан, – ще се надявам и ще се моля да може отново да правите нещата, които ви доставят радост. Но трябва да се грижите за себе си и ...

– Вие сте се съюзили с нея – обвини го Кутбърт. – Всички се съюзават с нея. Може да навие силен мъж на малкия си пръст. Вижте я проклетницата, всички тези златни коси и начина, по който върти очи.

– Знаете, сър – наостри се Даян, – че никога не въртя очи. И ако поведението ви не се подобри значително, ще ви сготвя зеленчуково пюре и ще ви нахраня с него за вечеря. И, освен това, ще ви изчакам да го изядете пред мене.

– Виждате ли – обърна се Кутбърт към Дънкан. – Човек няма никакъв шанс. Особено когато остарее. Погрижете се никога да не ставате по възрастен от тридесет години. А сега, предполагам, ще ми разкажете за този малък отряд и за тази голяма битка.

– Нямахте да преживеем битката – заяви Дънкан – ако не беше Даян с грифона си и Дивият ловец ...

– А-а, Ловецът си го бива. Спомнях си когато ... – той метна към Дънкан остър поглед. – Не ми казвайте, че вие сте Ловецът. Може би си приличате, но със сигурност не сте вие. Не можете да ме излъжете с вашите приказки. Познавам Ловецът. Не можете да се закичите с ...

– Сър – прекъсна го Даян, – казах ви за този джентълмен. Той не е Ловеца и не претендира, че е. Отново си въобразявате. Дънкан Стендиш е потомък на голямата фамилия на север.

– Да, да – съгласи се Кутбърт, – сега си спомням. Стендишови, да, чувах за тях. Ако сте от тази фамилия, тогава какво правите тук? Защо не изчакате на север в безопасност, зад стените на замъка?

– Отивам със съобщение в Оксфорд – отвърна Дънкан.

– Оксфорд ли? А-а, Оксфорд. Да, знам за Оксфорд. Едно голямо общество от изтъкнати учени. Имам приятели в Оксфорд.

Отпусна глава назад, върху възглавницата и затвори очи. Дънкан погледна въпросително към Даян и тя му направи знак да прояви търпение.

След известно време магьосникът се размърда върху възглавницата, отвори очи и се придърпа в по-изправено положение. Погледна към Дънкан.

– Все още сте тук – каза той. – Мислех, че може да сте си отишли. Останалите сте по време на дрямката ми. Трябва да ме извините, сър. По някога необяснимо изпадам в тези кратки дрямки.

– По-добре ли се чувствате сега, сър?

– Да, много по-добре. Даян ми каза, че имате въпрос към мене.

– Отнася се за Ордата на Злото. Нашият архиепископ ми каза, че ...

– Какъв е този архиепископ?

– Негова светлост от абатството Стендиш.

– Един дърдорко – зави магьосникът. – Празнодумец. Не сте ли съгласен с мене?

– Понякога си мисля, че е така.

– И какво казва той за Ордата на Злото?

– Много малко, сър. Той не знае какво са те. Смята, че се хранят от човешкото нещастие и, че опустошенията, които идват на равни интервали, могат да бъдат периоди на обновлението им.

– Искате да ви кажа какво представлява Злото?

– Ако знаете, сър.

– Разбира се, че знам. Какво си мислите, че сме правили аз и групата от вече мъртвите мои събратя през всичките тези години? Отговорът е, че ние осъществявахме много задачи и копаехме надълбоко в търсене на истината. В процеса на работата ни не можехме да пренебрегнем Злото. Какво би искал да знаеш за него?

– Какво представлява то, сър. Откъде идва. Как е започнало това?

– То идва от звездите – отвърна магьосникът. – Това знаем със сигурност. Не сме сигурни защо е дошло. Може да е било изгонено от звездите от по-голяма сила, на която не е могло да се противопостави. Или, може би, така се е развилняло в алчността си между звездите, че там не е останало нищо, от което да се храни и, вместо да чака гладна смърт, то е потърсило нов свят и по една случайност, или може би не чак толкова случайно, дошло на този наш беден свят, където открило изобилен живот, който е можел да му осигури нещастieto, от което се е нуждаело за да се храни и расте. Очевидно добре се е справило. Под влияние на нещастieto на света то е събрало сили и е ставало все по-многочислено с изминаването на всяко столетие. Ако скоро не се направи нещо, то ще изгълта целия живот на Земята и тогава, може би, ще трябва отново да тръгне между звездите в търсене на друг свят.

– Дошли са тук незнайно кога – продължи той. – Нямаме представа колко години са прекарвали тук. С появата на човека, с неговата по-голяма способност за нещастие – по-голяма от тази на нашите приятели, зверовете, макар че те също могат да страдат – започнало да прибира по-богата жътва и като следствие е станало по-дебело, и сега има малки изгледи някой да успее да го спре или да му се противопостави. Поради това аз ценя толкова много вашата съпротива – доказателство за това, че все още има хора, които могат да застанат твърдо срещу него, без страх в сърцата си.

– Вие грешите – отвърна Дънкан. – Аз се страхувах.

– И все пак се противопоставихте.

– Сър, нямаше какво да направим. Нямахме къде да избягаме.

– Вие сте честен човек – заяви вълшебникът. – Изисква се честност и смелост за да признаеш страха в себе си. Но, в такъв случай, вие сте могъщ воин.

– Не съм – възрази Дънкан. – Разбира се, обучен съм да се бия, но преди това пътуване никога не бях вадил меч в пристъп на гняв. Аз съм по-скоро земеделец. Интересува ме много повече как да отгледам по-добри овце и говеда, как посевите ми да бъдат по-добри ...

– Това е хубаво – прекъсна го Кутбърт. – Британия и светът се нуждаят от земеделци като тебе. Повече нужда, може би, отколкото от тези, които сръчно боравят с меч. И все пак, ти си вещь също и с меча.

Спря и каза на Даян:

– Зеленчуци, казваш. Няма да ги ям. Зеленчуци и чорби, а понякога каша, това е всичко, с което ме храниш. Как можете да очаквате от човек да бъде силен когато го хранят с такава свинска помия – обърна се той към Дънкан.

– Може би вашият стомах ... – започна Дънкан.

– Какво знае една кокетка като нея за стомаха на един възрастен мъж? Месо, ето от това се нуждае. Хубаво, червено месо, не препечено, а розово в средата и оставящо кръв върху подноса.

– Давам ви месо – напомни му Даян, – но вие го хвърляте.

– Сготвено е лошо – каза той. – Много лошо сготвено. Дай ми добре приготвен говежди бут или овнешка плешка и ...

Умът му прескочи към друга тема.

– Имаше някакъв друг въпрос. Какъв беше той? – обърна се той към Дънкан.

– Имам един друг въпрос. Всъщност, няколко въпроса. Но все още не съм го задал. Моят архиепископ ...

– И така, връщаме се обратно към онази баба – духовникът.

– Той казва, че опустошенията, което Злото причинява, могат да им служат като област, където никой няма да се намеси в техния процес на обновление. Там те увеличават силите си, а може би и броя си, и така се подготвят за нови векове на злодейства.

– Чух тази теория – каза магьосникът – и в някои случаи може би има известна истина в нея, при все че изглежда по-вероятно опустошенията да служат за друго – създадени са с цел да спрат развитието, което би могло в бъдеще да подобри живота на човечеството. В нашия случай, при настоящото опустошение, аз съм убеден, че целта е не е подмладяване, ако това е, което те правят. Този път Злото е много изплашено. Страхува се от нещо, което ще се случи. То събира силите си за да предотврати предстоящото събитие. И все пак, по някаква причина Злото изглежда много объркано, несигурно в себе си, като че ли се задава някакво непредвидено събитие, което превръща всичките им планове в нищо. Честно да си кажа, зарадвах се когато този път опустошението започна в този район, защото този път, казах си аз, ще ми бъде по-лесно да го изучавам от първа ръка, вместо да използвам стари описания и чужди наблюдения, които е възможно да не са толкова точни в това, което описват, колкото е желателно да бъдат. Това е шанс, който идва веднъж в живота за такъв като мене, но съм затруднен поради липсата на верни помощници. Казах си, обаче, че мога да свърша работата сам, понеже имам дългогодишен опит в подобни занимания. И така, аз започнах ...

– Вие работихте твърде сериозно – вмъкна Даян. – Затова сега сте в такова положение.

Умът на магьосникът отново прескочи на друга тема.

– Говорехме за Ловеца – рече той. – Знаете ли, той веднъж прекара една седмица с нас? Тогава все още бяхме няколко и понякога имавме гости през почивните дни. Но Ловецът не беше поканен. Той просто се спусна. Пристигна една вечер върху коня си, заедно с всичките си кучета. Приземиха се в голямата трапезария, която сте видели, където ние току-що довършвахме добре сготвената вечеря. Кучетата наскачаха върху бюфета и се нахвърлиха върху един поднос с яребици, шунка и печено еленово месо, като се биеха из цялата зала за своя дял, докато ние седяхме като вкаменени край масата от нелепостта на ситуацията. Междувременно Ловецът надигна едно буренце с бира и започна да пие направо от него, като го изливаше директно в гърлото си, и, кълна се, можеше да се чуе как кълколи щом стигнеше стомаха му. След първоначалната ярост, всичко си дойде на мястото и ние прекарахме весела

седмица с всички тези кучета, които изядоха всичко, и Ловеца, който изпи всичко. Но ние не възразявахме много, понеже Ловецът ни разказа истории, които след това цяла година разказвахме един на друг, като им се наслаждавахме.

– Трябва добре да сте си живели през онези дни – каза Дънкан първото, което му дойде наум.

– О-о, да – съгласи се вълшебникът. – Трябва да ме попиташ за нощта, когато банда мошеници ни донесе този демон. Като им досадил и решили да се отърват от него, намислили да си направят великолепна шега като ни го подарят. Между другото, видяхте демона, нали?

– Да, видях го – потвърди Дънкан.

– За демон не е лош – заяви магьосникът. – Твърди, че в него няма дори една кост, която да крие злоба и макар да не съм чак толкова ...

– Сър – прекъсна го нежно Даян, – говорехте за Ордата на Злото.

Кутбърт я изгледа изненадан.

– Така ли? – попита той. – За това ли говорехме?

– Мисля, че беше така – каза Дънкан.

– Както казах – започна магьосникът и спря за малко, – но всъщност казвах ли нещо? Просто не мога да си спомня. Но, както и да е, мисля, че всъщност повечето хора нямат истинска представа как живеят група магьосници. Мога да си представя как сравняват магьосническия замък с манастир, където невзрачните монаси навиват тихите си обиколки из лабиринтите на доктрините на теологията, вкопчени с грубите си души в гърдите си, без да смеят да си поемат въздух от страх да не вдишат полъха на ерес. Или може би си мислят, че замъкът е място, пълно със скрити клопки, със зловещи фигури, облечени в черно и с качулки на главите, които се крият зад ъглите или пък дебнат зад пердетата, а по коридорите свири зловещ вятър и от магическите лаборатории се носи отвратителен мирис. Разбира се, не е нито едното, нито другото. Сега това място е пусто, но имаше дни когато беше весело, шеговито и обичащо смеха. Защото ние ставахме весела компания щом оставехме работата настрана. Работехме сериозно, понеже задачите, които бяхме си поставили не бяха леки, но също тъй знаехме как да прекараме щастливи часове заедно. Сега, като лежа тук, мога да си ги спомня всичките. Кеулин и Артур, Етелберт и Редуолд, Едуин и Уалфърт – спомням си за всички тях с умиление, но за Уалфърт чувствам силно разкаяние, защото това, което направихме беше необходимо, но все пак трудно и тъжно за приемане решение. Ние му посочихме вратата ...

– Сър – намеси се Даян, – забравяте, че Уалфърт ми беше

родственик.

– Да, да – съгласи се Кутбърт. – Отново забравих и езикът ми се развърза. Струва ми се, че напоследък доста забравям.

Посочи с пръст Даян и каза на Дънкан:

– Това е напълно справедливо. Във вените и тече магьосническа кръв или, може би, вече знаете. Възможно е да ви е казала.

– Да, каза ми – потвърди Дънкан.

Вълшебникът лежеше тихо на възглавницата си и изглеждаше, че разговорът е приключил, но той отново се размърда и заговори.

– Да, Уалфърт – каза той. – Той ми беше нещо като брат. Но когато настъпи време да се вземе решение, аз застанах на страната на другите.

Замълча и след това продължи да говори.

– Високомерие – каза той. – Да, виновно беше високомерието му. Той се противопостави на останалите. Противопостави своите знания и умения на нашите знания и умения. Казахме му, че си губи времето, че в талисмана му няма сила, и въпреки това, като не обърна внимание на нашите мнения и приятелството ни, той продължи да настоява, че в него се крие голяма мощ. Каза, че в нас говори завистта ни. Опитахме се да го вразумим. Говорихме с него като братя, които хранят голяма любов към него. Но той не ни послуша, а упорито ни противостоеше. Съгласен съм, че този негов талисман беше красива вещ, и то по много начини, понеже той беше забележителен майстор, вещ в прилагането на тайните умения, но се изисква повече от красотата за ...

– Сигурен ли сте? – попита Даян.

– Мила моя, напълно съм сигурен. Може би незначителна сила. Той твърдеше, че този негов глупав талисман може да бъде използван за да се тръгне срещу Ордата на Злото, но това е чиста лудост. Просто някаква незначителна мощ и това е всичко. Определено не беше нещо, което да може да се използва срещу Злото.

– Защо никога преди не сте говорили с мене за това – запита Даян.

– Знаете, че търсех някаква информация за него, че се надявах да намеря талисмана.

– Защо трябваше да ти причинявам болка? – отвърна магьосникът.

– И сега не бих го казал, но ми се изплъзна поради моята глупост и слабост. Не бих заговорил доброволно, понеже знам колко си му вярна. Или по-точно вярна на паметта му. Защото предполагам, че сега е мъртъв. Мисля, че ти ми го каза.

– Да, от един век, а може би и повече. Открих къде е бил погребан. В едно село, точно зад хълмовете. През последните си години се е

представял за свят човек. Селото е щяло да го изгони ако се е разберяло, че е магьосник.

Очите на стария човек се замъглиха. Една сълза се търкулна по слабата му буза.

Махна с ръка към тях.

– Вървете си сега – рече той. – Вървете. Оставете ме сам с моята скръб.

22

Дънкан имаше проблем и фактът, че има проблем го безпокоеше много. Не трябваше да има такъв проблем – не беше в характера му да действа по такъв начин, че да си създава подобни проблеми. През целия си живот беше честен и откровен, като казваше точно това, което мисли, без да крие истината, без да казва лъжа. Но това беше по-лошо от лъжа – това беше безчестие.

Амулетът или талисманът, понеже така го описа Кутбърт, не му принадлежеше. Той принадлежеше на Даян и всяка клетка в Дънкан крещеше да и го върне. Беше конструиран от прадядо и и трябваше да и бъде предаден. И все пак не беше казал нищо за това, че го притежава, и беше поставил нещата така, че и никой друг от групата да не го каже.

Кутбърт беше казал, че той не притежава сила, че изработването му е било провал. И все пак Уалфърт, прадядото на Даян, беше приел доброволно заточението, наложено му от магьосниците, вместо да признае, че той няма сила.

Всичко се дължеше на постоянното усещане, почти убеждение, че той притежава могъща сила, която действаше така, както трябваше да действа. Защото ако талисманът притежаваше някаква мощ, ако може да даде на този, който го носи дори най-слабата защита, тогава той, Дънкан, имаше по-голяма нужда от него от всеки друг. Не той, разбира се, а ръкописът, защото това беше неговата задача – ръкописът. Трябваше да го отнесе в Оксфорд и нямаше нищо, което би могъл да пренебрегне, нищо, което би могло да му помогне да се добере дотам.

Не беше заради него това, че той, който никога не е бил нечестен, сега се занимаваше с безчестие. В Стендиш Хауз Негова светлост беше казал, че в ръкописа се крие най-голямата надежда на човечеството, може би последната оставаща надежда. Ако това беше вярно, в което Дънкан не се съмняваше, нечестият беше незначителна цена, която трябваше да се плати за да се отнесе ръкописа на неизвестния последовател на Исус в ръцете на епископ Уайз.

И все пак това не се харесваше на Дънкан. Чувстваше се някак нечист. Недостоен и нечист, измърсен от лъжата и безчестият, мошеничеството и измамата.

Кое беше правилно? Докато мислеше границата между правилното и неправилното стана неясна и замазана, както никога по-рано не му се

беше случвало. Винаги досега знаеше инстинктивно, без да му казват, кое е правилно и кое – грешно. Нямахте неясноти, нямахте замазване. Но всичките му досегашни решения, разбра той, винаги бяха свързани с прости съображения, в които нямахте усложняващ фактор. А тук имаште усложняващ фактор, който по никакъв начин не можеше да се впише в решението.

Седна на най-долното стъпало на стълбите, които водеха към входа на замъка. Срещу него се простираше млада зеленина, която достигаше от мястото, където седеше до извивката на кръга от изправени камъни, обхващащи в пръстен парка на замъка. През парка преминаваха извиващи се пътеки и алеи, настлани с тухли. Из равната морава бяха разпръснати каменни пейки, езерца и бликащи фонтани, покрити с рози беседки, цветни градини, групи храсти и дървета, разположени с вкус в разпротрялата се зеленина на тревата.

Мястото беше красиво, помисли си той, едно място не на естествената, а на изкуствената красота, създадено не от хора, както би било при градините и парковете на други замъци, а от вълшебството на група хора, вещи в извършването на действия, които стоят отвъд естественото.

В него имаше мир и спокойствие, които не беше мислил, че са възможни във владението на магията. И все пак, каза си той, несправедливо беше да мисли така, понеже магьосниците не бяха непременно зли хора, макар да имаше някои, ако историята беше вярна, които се бяха насочили към злото. Съблазнителите на злото, разбра той, винаги щяха да съществуват между хора като тях, които владееха толкова могъщи сили, но това не означаваше, че злото им е присъщо; може би само една малка част от тях ставаха зли. Силите им бяха големи заради знанията, които притежаваха и това можеше да бъде причината за лошата репутация, която имаха магьосниците. Простолюдието, голямата част от обикновените хора, гледат с подозрение на всички големи възможности и обширни знания. Те гледат с подозрение всичко, което не могат да разберат, а знанията на вълшебниците са невъобразимо далеч отвъд разбиранията на останалата част от човечеството.

Близко до изправените камъни играеха Конрад и Дребосъкът. Конрад хвърляше една пръчка, а Дребосъкът, извън себе си от радост, защото не можеше често да играе, тичаше след хвърлената пръчка и я донасяше обратно в уста, като подскачаше е екстаз от забавлението, което не съвпаднаше много със склонностите на едно бойно куче. Встрани стояха Даниел и Красавица и наблюдаваха играта. Даниел, стори се на Дънкан, гледаше презрително, като че ли разбираше, че това поведение е под

достойнството на Дребосъка. Красавица, обаче, изглежда нямаше нищо против. От време на време откъсваше по малко трева, но повече стоеше и наблюдаваше с необичаен интерес. Вероятно, помисли си Дънкан, ако Конрад и хвърлеше пръчката, също щеше да изтича и да я донесе.

На малко разстояние от Даниел и Красавица, Хубърт, грифона на Даян, лежеше на моравата, с високо вдигната орлова глава, с полуизвита край тялото дълга опашка, както би я завила легнала котка, а заоблените му лъвски, жълтокафяви хълбоци изпъкваха на фона на зелената трева.

Зад себе си Дънкан чу слаб звук и обърна глава. По стъпалата слизаше една различна Даян. Беше облечен с тънка, прилепнала дреха, която започваше от шията и стигаше до пръстите на краката и, а на кръста си имаше колан. Цветът на дрехата беше зелен, като първите пролетни, бледи жълтозелени листа на върбата. Косите и с цвят на пламък изглеждаха почти крещящи на фона на бледата тъкан.

Дънкан стана бързо на крака.

– Милейди – заговори той, – вие сте красива. Красива и очарователна.

Тя се засмя леко.

– Благодаря ви, сър. Кой, кажете ми, може да бъде красив в дрехи от еленова кожа?

– Дори тогава – каза той – около вас се усещаше чарът ви. Но сега – аз просто нямам думи.

– Не се случва често – заяви тя – да мога да се облека по този начин, нито пък имам тази възможност. Но в къща пълна с гости какво друго бих могла да направя?

Тя приседна на стъпалото и той седна до нея.

– Наблюдавах как Конрад и Дребосъка играят – каза Дънкан.

– Неразделни са – рече Даян. – Отдавна ли ги познавате?

– Конрад и аз сме неразделни от деца. А Дребосъка – от кутре.

– Мег е в кухнята – каза тя – и приготвя кисело зеле със свински джолани. Казва, че от години не е яла такова ядене. Чудя се, харесвате ли я?

– Много – отвърна Дънкан. – А какво става с отшелника? Не съм го виждал през целия ден.

– Скита се – каза Даян. – Обикаля навсякъде. Застава, подпрян на тоягата си и се взира в нищото. Вашият отшелник е неспокоен човек.

– Той е един объркан човек – поясни Дънкан. – Несигурен в себе си. Разкъсан от множество въпроси. Не може да определи напълно душевното си състояние. Дълго време е опитвал, по различни начини, да

бъде праведен човек и сега стана войник на Бога, а това е професия, което не му се отдава лесно.

– Бедният човек – рече тя. – Има в себе си толкова много доброта, а няма възможност да я изрази. А Кутбърт? Допадна ли ви Кутбърт?

– Внушителен е – отвърна Дънкан. – Макар понякога да ми е трудно да го разбирам. Трудно ми е да следвам мисълта му.

– Той е оглупял – каза Даян.

Дънкан я погледна удивено.

– Сигурна ли сте в това?

– А вие не сте ли? – попита го тя, вместо отговор. – Блестящ ум, остър и надарен, но сега притъпял от времето и болестите. Не можете да следите мислите му. Понякога е нелогичен. Наблюдавам го внимателно, за да не го нараня.

– Изглежда, че е имал неприятности.

– Той е последният от многото – отвърна тя, – които са упорствали стотици години. Сега всички са си отишли, освен Кутбърт. Опитаха се да задържат групата им от разпадане, като взимаха млади чираци, но това не помогна. Няма повече големи вълшебници. Изисква се човек да бъде особен за да стане магьосник. Способност да възприема огромни количества от магически знания и да работи с тях. Може би нещо повече от това. Инстинкт за вълшебството, може би. И определена насоченост на ума. Вероятно на света днес има малко подобни хора.

– А вие?

Тя поклати глава.

– Жените рядко успяват в магията. Може би причината е точно тази насоченост на ума. При жените тя не е такава. Трябва да бъде ум на мъж. Мъжкият ум може да бъде оформен и насочен в по-различна посока от този на жената. Аз, разбира се, опитах, а те ми позволиха да опитам, защото макар да бяха принудени да заточат Уалфърт, те се отнасяха към него с уважение, дори в заточението му. И при все че мога да схвана някои от концепциите, мога да осъществя някакви малки магии и да направя някои от по-простите манипулации, аз не съм подходяща за магьосничеството. Те не ми казаха това. Ако беше дошъл моментът, те щяха да ми кажат, но аз не ги принудих да го направят. Сама осъзнах, че никога не бих могла да бъда нещо повече от един лош чирак-магьосник. А на света няма място за неработоспособни чираци.

– Но вие обитавате магьосническия замък.

– Любезност – поясни тя. – Искрена и прочувствена любезност. Само защото имам в жилите си от кръвта на Уалфърт. Когато родителите

ми починаха от чумата, която помете околността, Кутбърт напусна замяка за пръв път от създаването му, за пръв и за последен път, защото не го е напускат оттогава, и ме обяви за наследничка на великия си, добър приятел, който по това време, сега вече знам, отдавна е бил мъртъв. Последният от вълшебниците ме отгледа тук и понеже го обикнах се опитах да изуча уменията им, но успях. За това как Кутбърт е дошъл да ме вземе са ми разказвали, защото тогава съм била твърде малка за да го помня. И не само ме отгледаха тук и се грижеха за мене, но и ми дадоха Хубърт, който е бил грифонът на дядо ми, изоставен когато дядо е трябвало да напусне това място, защото не е можел да го вземе със себе си.

– Ще дойде ден, когато Кутбърт ще умре – започна Дънкан внимателно. – Какво ще правите тогава? Ще продължите ли да стоите тук?

– Не знам – отвърна тя. – Старала съм се да не мисля за това. Без Кутбърт тук ще бъде пусто. Не знам какво бих направила. Във външния свят няма да има място за мене. Не съм живяла там, не знам какво трябва да правя, нямам съм тази възможност. И не бих могла за дълго да крия, че имам в себе си магьосническа кръв. Страхувам се, че външният свят няма да се отнесе любезно към мене, ако разбере.

– Светът може да бъде жесток – въздъхна Дънкан. – Иска ми се да ви кажа, че не е, но той е.

Тя се наклони към него и бързо го целуна по бузата.

– Светът може да бъде любезен – възрази тя. – Вие бяхте мил към мене. Вие говорихте за проблема ми с много благородна доброта.

– Благодаря ви, милейди – изрече сериозно Дънкан. – Благодаря ви за думите. И за целувката. Това беше една прекрасна целувка.

– Шегувате се с мене – рече Даян.

– Ни най-малко, Даян. Признателността ми е искрена, още повече, че не съм направил нищо за да я заслужа.

– Кутбърт – смени внезапно темата Даян – изрази желание да ви види.

– Това трябва да стане скоро – заяви Дънкан. – Забавихме се твърде дълго тук. Трябва да продължим пътя си.

– Защо толкова скоро? – възрази тя, малко смутена. – Трябва да си починете няколко дни. Всички вие се нуждаете от почивка. Не ви е било леко.

– Бяхме задържани – рече Дънкан – от много нещастни случки. По това време трябваше да сме в Оксфорд.

– Оксфорд може да почака – заяви Даян.

– Съжалявам, милейди, но не вярвам, че може.

Тя скочи на крака.

– Трябва да отида при Кутбърт. Не мога да го оставя дълго време сам.

– Ще дойда с вас – рече Дънкан. – Казахте, че е искал да ме види.

– Не сега – спря го Даян. – Ще ви повикам, когато е готов за вас.

23

Докато Дънкан пресичаше хола, Дявол, демонът, застанал върху пиедестала си, викна към него:

– Бързате ли, сър? – попита той. – Дали ще ви се намери малко излишно време? Ако е така, ще бъде много милостиво от ваша страна да спрете и да си побъбрите с мене. Въпреки цялото това великолепие от камък и фантастични орнаменти, въпреки издигнатия трон, с който съм снабден, понякога времето ми минава бавно.

Дънкан промени посоката си и се насочи към колоната на Дявол.

– Нямам какво да правя – заяви той. – Господарката Даян отиде да види как е магьосникът, а спътниците ми очевидно са заети с техни занимания. Ще прекарам малко време с тебе.

– Това е добре – каза демонът. – Двама мъже със същите мисли, това е приятен начин да се прекара малко време. Но няма нужда да стоите прав и да протягате шия за да гледате към мене. Ако ми помогнете да слеза, можем да седнем на онази каменна пейка. Веригата ми е достатъчно дълга за да я достигна и да поседна с някого.

Дънкан отиде до колоната и протегна ръце нагоре. Демонът се наклони напред и Дънкан го хвана за кръста, и му помогна да слезе долу.

– Като изключим това, че единият ми крак е куц, което допълнително се утежнява от веригата, аз бих могъл да слеза лесно долу сам – обяви Дявол. – Всъщност аз често го правя, но по начин, който едва ли бихте нарекли лесен. А и тези не помагат – вдигна той изкривените си от артрит ръце.

Отидоха до пейката и седнаха един до друг. Дявол кръстоса крак върху крак, като постави сакатия отгоре, и размърда ритмично копитото си така, че веригата се раздрънка.

– Онзи ден ви обяснявах – започна той, – че моето име е Дявол – първоначално Младия дявол, а не само Дявол, но никога в смисъла на онзи дявол, който ръководи операциите в Ада. След като това име ми е дадено, предполагам, трябва да го търпя, но никога не съм го харесва. Това е име, което може да се даде на куче. Дори на грифона на милейди е дадено истинското име Хубърт, което е много по-добро от Дявол. Години наред съм клечал на колоната и съм си мислил, между другото, за друго име, което бих носил с радост. По-подходящо име, с повече достойнство и звучащо по-благозвучно. Прехвърлил съм стотици имена

през ума си, без да бързам, защото цялото време е мое, като обмислях всяко име, което ми хрумваше, усуквах и го въртях в ума си, за да погледна критично на него от всички страни, и го премях в устата си за да добия представа за звука и да го почувствам. И след всичките тези години на проучвания, мисля, че накрая открих име, което ще ми подхожда и с което ще се гордея. Обзалагам се, че не можете да отгатнете кое е това име.

– Нямам ни най-малка представа – потвърди Дънкан. – Откъде бих могъл да го знам?

– То е Уолтър – обяви триумфално Дявол. – Това е едно великолепно име. Мислите ли, че е така? В него има един цялостен, кръгъл звук. Това е име, което е цялостно само по себе си и не крие никаква хитрина. Макар да осъзнавам, че би могло да бъде съкратено до Уолт. Ако имах такова име щях да се мръщя при скъсяването му. Това не е някакво измислено име. Няма никакъв подтекст в него. Това е солидно име, създадено за солиден и честен мъж.

– Значи така прекарваш времето си – каза Дънкан. – Като си измисляш ново име. Предполагам, че като средство за убиване на времето е толкова добро, колкото и много други.

– Това е само едно от нещата, които правя – възрази Дявол. – Представям си много неща. Представям си, например, как нещата можеха да се развият различно за мене. Ако бях се справил като чирак-демон, ако бях оправдал надеждите, сега щях да бъда старши демон или дори, само като възможност, младши дявол. Щях да съм много по-голям от сега, въпреки че може би нямаше да променя много размерите си. Виждате ли, аз съм си дребен и винаги съм си бил такъв. Възможно е в това да е бедата ми. Може би дребосъкът е предопределен да се проваля, може би дребосъкът не може да направи нищо добро. Но дори като знам това, продължавам да си въобразявам. Мога да си представя как бих изглеждал като старши демон или младши дявол, с голямо шкембе, космат по гърдите и с много мръсен смях. Това е нещо, което никога не съм могъл да постигна, този гаден смях, който може да смрази човешката кръв и да разтрепери душата му.

– Изглежда, че се отнасяш към положението си напълно философски – вмъкна Дънкан. – Не си се озлобил. Мнозина други, по-малки, биха се озлобили. А освен това не хленчиш за милост.

– Какво бих постигнал – попита Дявол – ако виках или буйствах или хленчех? Никой не би ме заобичал повече. Всъщност биха ме обичали по-малко. Макар да не знам защо говоря за любов, след като

никой не ме обича. Кой би могъл да обича демон? Има такива, които биха почувствали малко съжаление към мене, но това не е любов. Това, което най-често правят е да ми се смеят – на кривата ми опашка, на кучия ми крак, на смачкания ми рог. А смехът, милорд, се преглъща трудно. Ако се отдръпвах в страх от мене, или дори в отвращение, бих бил много по-доволен. Бих могъл да живея с това.

– Не съм ти се смял – заяви Дънкан – нито пък чувствам някакво смазващо състрадание към тебе. Но не мога да твърдя, че те обичам.

– Това не се очаква от вас – рече Дявол. – Бих имал подозрения към човек, който си дава вид, че ме обича. В такъв случай бих потърсил някакъв мотив.

– И вероятно бихте открили – съгласи се Дънкан, – но понеже не съм обявявал, че ви обичам и по този начин да ви накарам да се чувствате задължен към мене, мога ли да ти задам един откровен въпрос?

– Ще се радвам да ви отговоря.

– В такъв случай, какво можеш да ми кажеш за Ордата на Злото? Вероятно в този замък, докато магьосниците са разговаряли, може да си чул да споменават нещо?

– Така е. Какво бихте искали да знаете? Въпреки че ми се струва, че сте научили нещичко лично. Казаха ми, че вие и отряда ви сте се сблъскали с тях не много отдавна.

– С една малка група, съставена предимно от плешиви, въпреки че имаше и други. Не знам колко бяха точно и колко вида.

– Плешивите – каза Дявол – ако съм разбрал правилно смисълът на тази дума, са ударната пехота, охраната, бойците, които вършат първоначалната мръсна работа. В известен смисъл те не са истински зли същества и не принадлежат действително към Ордата. Всичко, което притежават са кости и мускули. Те имат в себе си малко магия, а може би изобщо нямат.

– А останалите? Говорих с един, който е виждали тези, другите. Или поне така ми каза. Говореше за дяволчета и демони, но аз се съмнявам, че е бил прав. Той използваше само названията, които знаеше, обикновените имена на злото. В схватката ни извън стените, аз убих едно от тези създания, а Дребосъкът уби друго и те не бяха нито дяволи, нито демони. Всъщност не знам какво бяха.

– Напълно сте прав – потвърди Дявол. – Те не са нито дяволчета, нито демони. Дяволите и демоните са от този свят, а онези другите не са. Знаете, разбира се, че Ордата е дошла от звездите.

– Така ми казаха – рече Дънкан.

– Те са изчадия от други места, други светове, които подозирам, че не са като нашия свят. Става ясно от само себе си, че Злото, което те са породили е различно от злото на Земята. Пристигнали в невъобразими форми и образи. Самата им чуждост е достатъчна да накара кръвта да се съссири във вените. Техните навици, мотиви и начини на действие, предполагам, също не съвпадат с навиците, мотивите и начините на действие на злите същества на Земята. Изправяйки се срещу тях, вие се сблъсквате със същества, каквито никога не сте си представяли, може би дори не бихте могли да си представите.

– Някой ми каза – вмъкна Дънкан, – че те изобщо не са орда, а всъщност са рояк. Какво би могло да значи това?

– Наистина не знам – отговори Дявол. – Разбирате, че нямам истински познания за тях. Това е само чутото от мене.

– Разбирам това. Но относно рояка. Преди да ми кажат, че приличат повече на рояк, отколкото орда, разговарях с един почтен пчелар и той ми спомена за роящите се пчели. В този смисъл, възможно ли е да има някаква връзка?

– Сетих се нещо – каза Дявол, – при все че това беше само един кратък разговор, който имах възможността да дочуя. Възможно е да има нещо общо с това роене.

– Моля те, продължавай – настоя Дънкан. – Каж ми какво беше то.

– По времето когато Ордата е в процес на опустошаване на областта – каза Дявол, – както опустошиха Северна Британия, членовете на Ордата понякога се събират и образуват нещо като жив куп. Подобен, може би, на рояк пчели. Тези, които говореха за това, бяха го узнали от няколко раздалечени и изолирани наблюдатели и бяха много озадачени от докладваното действие. През другото време, когато не са в процес на опустошение, отделните членове на Ордата действат сами или на групи от по няколко от тях заедно. Но когато възнамеряват да започнат опустошение, те се събират, или както казват наблюдателите, скупчват се в рояк ...

– Почакай минута – прекъсна го Дънкан. – Мисля, че може би тук се крие ключът. Един учен човек ми каза неотдавна, че те опустошават областта за да са в безопасност и така да могат да се заемат с подмладителен процес, нещо като уединение, подобно на духовниците, които понякога се уединяват. Предполагаш ли ...

– Знаете ли – намеси се Дявол възбудено, – като че ли има нещо вярно в това. Събиране на цялата общност на Злото, много близко събиране, личен контакт, един с друг и от този контакт те може би

придобиват незначителна сила, нещо като обновление. Какво мислите? Звучи ми логично.

– Точно това имах предвид. Радвам се, че си съгласен с мене.

– Това може да обясни роенето.

– Мисля, че би могло. Въпреки че има толкова много фактори, толкова много неща, които не разбираме и вероятно никога не ще разберем.

– Това е вярно – съгласи се Дявол, – но хипотезата е добра. Може да бъде използвана. Говорихте с Кутбърт. Какво каза той за това?

– Не говорихме с него за роенето. Тогава не знаех за него, а той, ако е знаел, не го спомена. Аз му изложих теорията за обновлението, но той не се замисли върху нея. Каза, че Ордата е изплашена от нещо, вероятно се събира за да тръгне срещу него, но, по някаква причина, е объркана. Кажете ми нещо. Ако беше принуден да вземеш страна в тази история, ако нямаше начин да избегнеш вземането на страна, чия страна щеше да избереш?

Демонът размърда нагоре-надолу копитото си и веригата издрънча.

– Може да ви се стори странно – заяви той, – но ако бях принуден да взема страна, аз щях да застана на страна на хората. Може би злото е в мене, но това е човешко зло или поне земно зло. Не бих понесъл обединението с чуждо зло. Аз няма да ги познавам, те няма да ме познават и бих се чувствал неудобно с тях. Злото си е зло, но то съществува под различни форми и те не винаги могат да бъдат обединени.

Чуха се стъпки по стълбата водеща от балкона към приемната зала и Дънкан се огледа. Все още облечена в зелената си дреха, Даян като че ли плуваше надолу по стълбите. Само потракването на сандалите и издаваше, че ходи.

Дънкан стана от пейката, последван от Дявол, който застана сковано до него.

– Дявол – попита Даян, – защо си слязъл от стълба си.

– Милейди – намеси се Дънкан. – Накарах го да слезе и да поседне с мене. Беше по-удобно за мене. По този начин не се нуждаех да стоя прав и да си кривя шията за да гледам към него.

– Досаждаше ли ви?

– Ни най-малко – каза Дънкан. – Имахме приятен разговор.

– Предполагам – заяви Дявол, – че е най-добре да се качвам отново.

– Почакай секунда – рече Дънкан. – Ще ти подам ръка.

Наведе се и вдигна демона така, че да може да се хване с кривите си ръце и да се изкатери обратно на върха на колоната.

– Разговорът с тебе беше удоволствие – заяви Дънкан. – Благодаря

ти, че ми отдели от времето си.

– Много любезно от ваша страна, сър. Ще поговорим ли пак?

– Със сигурност – отвърна Дънкан.

Демонът клекна на върха на стълба и Дънкан се обърна към Даян. Тя го чакаше на входа.

– Мислех си – заговори тя – да пообиколим из парка. Бих искала да ви го покажа.

– За мене ще бъде удоволствие – рече Дънкан. – Много мило от ваша страна.

Предложи и ръка и двамата тръгнаха заедно надолу по стълбите.

– Как се чувства Кутбърт? – попита Дънкан.

Тя поклати глава.

– Не толкова добре като вчера. Загрижена съм за него. Изглежда много нелогичен. Сега спи. Изчаках, преди да сляза долу, за да се убедя, че е заспал.

– Възможно ли е моята визита при него ...

– Ни най-малко – успокои го тя. – Болестта му се развива от ден на ден. Понякога има дни на подобрение, но те не са твърде чести. Очевидно не е бил на себе си, откакто го изоставих за да търся Уалфърт. Предполагам, че не трябваше да го оставям, но той каза, че ще бъде добре, че може да се справи без мене.

– Много ли го обичате?

– Трябва да помните, че той ми беше като баща. Още от времето когато съм била бебе. Двамата с него сме едно семейство.

Достигнаха края на стълбището и завиха по една алея, която водеше към задната част на парка на замъка. Моравата се спускаше към реката, преградена от пръстена на изправените камъни.

– Несъмнено мислите – каза тя, – че съм груба с Дявол.

– Струва ми се, че донякъде е така. Той определено има право да слиза от колоната и да сяда на пейката.

– Но той досажда на всички – възрази Даян. – Сега рядко имаме посетители, но по-рано мнозина идваха в замъка и той винаги им досаждаше, като искаше по този начин да прекара деня, закачайки се за тях колкото се може по-дълго за да ги занимава с бърборенето си. Кутбърт счита, а аз споделям мнението му, че той е едно затруднение.

– Разбирам как стоят нещата – каза Дънкан, – но според мене в него няма нищо лошо. Естествено, аз не съм специалист по демоните, така че не мога ...

– Дънкан.

– Да?

– Нека да прекратим този глупав брътвеж. Има нещо, което трябва да ви кажа и ако не го кажа сега, никога няма да имам смелостта да го направя.

Даян спря на завоя на пътеката, точно срещу голяма група брези и борове. Той се завъртя така, че да застане срещу нея и видя, че лицето и е измъчено и бледо.

– Не може да има нещо чак толкова лошо – рече той, сепнат от вида и.

– Да, може да има – възрази тя сериозно. – Помните ли, преди около час ми казахте, че скоро трябва да си тръгвате и аз ви казах да не бързате, а да останете и да си починете.

– Да, спомням си.

– Трябваше да ви кажа тогава. Но не можах. Просто не можах да произнеса думите. Трябваше да ви оставя за да събера смелост.

Дънкан отвори уста за да каже нещо, но тя вдигна ръка за да го спре.

– Не мога да чакам – рече тя. – Не можем повече да разговаряме. Трябва да ви кажа сега. Дънкан, то е следното: Не можете да напуснете. Никога не можете да напуснете замъка.

Дънкан застана глупаво на пътеката, без да възприеме думите, отказвайки да ги възприеме.

– Но това не може да бъде – започна той. – Аз не ...

– Не мога да го кажа по-просто. Няма начин, по който да напуснете. Никой не може да ви помогнете да напуснете. Това е част от магията. Няма как да я разрушите ...

– Но вие току що казахте, че сте имали посетители. И вие самата ...

– Необходима е магия – прекъсна го тя. – Ваша лична магия, а не нечия друга. Изискват се магически знания, които всеки пази в себе си. Посетителите имаха тези познания, тази магия. Поради това те можеха да отидат там, където никой друг не би могъл. Аз самата владее част от това знание, а също и особено освобождаване ...

– Имате предвид, че понеже никой от нас не владее тези знания ...

Тя кимна със сълзи в очите си.

– И не можете ли да ни помогнете? Магьосникът не може ли да ни помогне?

– Никой не може да ви помогне. Способностите трябва да са ваши.

Внезапно в него пламна гняв, който го заслепи.

– Проклятие – викна той, – тогава защо ни казахте да бягаме към

замъка? Знаели сте какво ще се случи. Знаели сте, че ще бъдем в капан. Знаели сте ...

Спря по средата на изречението, понеже се усъмни, че тя го чува. Даян открито плачеше, с наведена глава и ръце отпуснати покрай тялото. Просто стоеше там, самотна и плачеше.

Вдигна обляното си в сълзи лице за да го погледне, като се сви.

– Щяхте да бъдете убит – каза тя. – Ние разбихме редицата на Опустошителите, но те щяха да се върнат отново. Това беше само едно затишие в битката. Щяха да се върнат и да ви преследват като диви животни.

Протегна ръце към него.

– Разбирате ли? – изплака тя. – Моля ви, разберете.

Тя направи крачка към него и той я прегърна, придърпа я към себе си, и я притисна силно. Даян облегна глава на гърдите му, като плачеше конвулсивно, а тялото и се разтърсваше от хълцания.

– Снощи лежах – каза приглушено тя – и мислех. Чудех се как бих могла да го направя, как изобщо бих го казала. Мислех, че мога да по-моля Кутбърт да го стори. Но това нямаше да е справедливо. Аз бях тази, която го направи, аз трябваше да ви кажа. И го направих – и го направих ...

24

Известно време, след като Дънкан спря да говори, седяха мълчаливо, не толкова шокирани, колкото вцепенени.

Мег заговори първа, като се опита да хвърли жизнерадостна светлина върху станалото.

– Е, не знам – започна тя. – Не е чак толкова лошо. Има много по-лоши места, където една стара жена като Мег може да прекара последните си дни.

Никой не и обърна внимание.

Накрая Конрад се размърда и рече:

– Казахте, че човек трябва да притежава някои магически знания. Какви са шансовете да придобием тези знания?

– Не са твърде големи – отвърна Дънкан. – Предполагам, че то би трябвало да бъде подробно и специфично знание, може би добре подплатено от други знания. Едва ли всички можем да научим това изкуство, а може би никой няма да успее. И кой би могъл да ни научи? Кутбърт е стар и умиращ. Знанията на Даян са твърде малки. Разбрах, че не знанията, които има, а някакво особено разрешение и позволява да идва и да си отива.

– Предполагам, че сте прав – вмъкна Конрад, – но, както и да е, ще отнеме твърде много време. Ние не разполагаме с толкова време.

– Не, не разполагаме – съгласи се Дънкан. – Двама умиращи мъже – единият тук, а другият в Оксънфорд.

– А Дребосък? А Даниел и Красавица? Те не могат да бъдат научени на тези умения. Дори и да можем да тръгнем, не можем да ги изоставим. Те са част от нас.

– Вероятно можем да ги вземем с нас – каза Дънкан. – Не знам. Например грифонът на Даян. Той може да идва и да си отива. Сигурно не знае тези умения.

– Дори и да няма никой, който да ни научи – намеси се Ендрю – има книги. Намерих библиотеката тази сутрин. Огромна стая пълна с тонове съчинения.

– Ще отнеме твърде много време – възрази Дънкан. – Ще трябва да пресеем купища свитъци и може да не успеем да разпознаем търсеното, дори и да го намерим. А и няма кой да ни ръководи при изследванията ни. Освен това ще има проблеми с езика. Подозирам, че много от

книгите са написани на древни езици, които днес са малко познати.

– За мене лично – обяви Ендрю – този развой на събитията не е голяма трагедия. Ако няма други съображения, бих се установил тук напълно доброволно, защото мястото е приятно и бих могъл да упражнявам професията си, както и навсякъде другаде. Но за вас двамата, знам, е от голяма важност да се доберете до Оксънфорд.

Конрад удари с тоягата си по земята.

– Трябва да идем в Оксънфорд, Трябва да има начин. Лично аз няма да се предам и да кажа, че няма начин.

– Нито пък аз – допълни Дънкан.

– Имах предчувствие, че ще стане така – рече им Ендрю. – Или, ако не точно за това, то за нещо много лошо. Когато видях птиците и пеперудата ...

– Какво общо, по дяволите, имат птиците и пеперудите? – възкликна Дънкан.

– В дърветата – отвърна Ендрю, – в гората точно отвъд изправените камъни. Птиците седят замръзнали в клоните и не помръдват, като че ли са мъртви, но имат вид на живи. Има и една пеперуда, кацнала върху млечка. Нито се движи, нито помръдва. Знаете начина, по който седят пеперудите – бавно помръдват крилца нагоре-надолу, не твърде много, но все пак има някакво движение. А тази не се помръдва изобщо. Дълго време я наблюдавах и тя не направи никакво движение. Мисля, че видях, макар да не съм сигурен, тънък слой прах върху нея. Като че ли е била там дълго време и прахът се е събрал върху нея. Мисля, че дърветата също са част от вълшебството и че времето е спряло освен за хората и Хубърт. Всичко друго е същото както в деня,когато замъкът е бил създаден с магия.

– Спиране на времето – повтори Дънкан. – Да, би могло да бъде. Замъкът е съвсем нов, такива са изправените камъни. Следите от длетото по тях са съвсем пресни, като че ли са изсечени едва вчера.

– Но отвън – добави Конрад, – в света, който изоставихме, за да дойдем в този свят, замъкът лежи в развалини, а камъните са нападнали. Кажете ми, милорд, какво мислите, че става всъщност?

– Това е вълшебство – каза Мег. – Много могъщо вълшебство.

– И преди сме се справяли с вълшебства – заяви Конрад. – Победихме магията, която падна върху нас, когато приближавахме брега.

– Това беше една слаба магия – възрази Мег, – която целеше да ни обърка, да ни изкара от пътя, който следвахме. Не много добре направена магия, нито пък създадена внимателно, каквато е сигурно тази.

Дънкан знаеше, че това, което Мег казва е вярно. Въпреки фалшивата им смелост, въпреки цялото самохвалство на Конрад и твърдата увереност, която те показваха в помощ един на друг, това беше вълшебство, което едва ли щяха да разрушат.

Насядаха на последното стъпало на стълбата, която слизаше надолу от входа. Пред тях се простираше гладкото кадифе на ливадата. Даниел и Красавица бяха в дъното на парка, близо до изправените камъни и пълнеха търбусите си със сочна трева. Хубърт, грифонът, все още лежеше там, където и преди. Станал с годините по скован, той не се движеше твърде много.

– А къде е Дребосъкът? – попита Дънкан.

– Последния път когато го видях – отвърна Конрад – ровеше една миша дупка. Някъде наблизе е.

И така, те бяха тук, каза си Дънкан, хванати в такъв хубав капан за мишки, какъвто само можеше да се желае. По този начин ръкописът не само нямаше да стигне никога до Оксънфорд, но и щеше да е изгубен за човечеството. Всичко, което щеше да остане, бяха двете копия, направени от писарите в абатството.

Баща му в Стендиш Хауз и Негова светлост в абатството щяха да чакат вест от него, но вест нямаше да има. Никога нямаше да име вест. Щяха да са тръгнали през Опустошените земи и това щеше да е последното, което се знае за тях. Макар че имаше възможност, само теоретично, да се изпрати вест. Даян можеше да излезе, да отиде и да се върне. Ако пожелаеше, можеше да предаде поне съобщение, а също можеше да отнесе и ръкописа. Може би все още имаше време някой друг да го отнесе до Оксънфорд. Не през Опустошените земи, защото този маршрут доказва, че е опасен. Шансовете за прекосяване бяха незначителни. Въпреки струпаните пирати, беше възможно да се отнесе с кораб. Все още можеше да има време да се събере флота от бойни кораби, с екипаж от въоръжени мъже, за да се промъкнат през пиратските глутници.

– Милорд – обади се Конрад.

– Да, какво има.

– Един деликатен въпрос.

– Между мене и тебе няма деликатни въпроси. Говори. Кажи ми какво има.

– Ордата – заяви Конрад – не иска да стигнем до Оксънфорд. Е, може би не до Оксънфорд, може би не искат да отидем никъде. Опитват се да ни спрат при всеки наш завои. И сега може би сме добре блокирани. Няма да си имат повече неприятности с нас.

– Така е. Но какво имаш предвид?

– Лейди Даян.

– Какво лейди Даян?

– Възможно ли е тя да е в съюз с тях? Дали това не е хитър номер?

Дънкан пламна от гняв, отвори уста да каже нещо, но задържа думите си.

Ендрю каза бързо:

– Мисля, че не е. За мене е немислимо. На два пъти ни помогна в бой. Нямаше да направи това, ако беше в съюз с тях.

– Вероятно си прав – съгласи се Конрад. – Просто трябва да премислим всяка възможност.

В последвалата тишина умът на Дънкан се върна отново към полуоформения му план да се достави ръкописът в Оксънфорд по друг маршрут. Даян, без да пита, щеше да отнесе ръкописа в Стендиш Хауз, щеше да осведоми баща му за случилото се с него и Конрад, но изглеждаше малко невероятно ръкописът да бъде отнесен до Оксънфорд по море. Баща му и архиепископът бяха обмислили внимателно тази възможност, и несъмнено бяха решили, че е неосъществима. Беше възможно баща му да реши да опита още веднъж по суша, като изпрати малка армия въоръжени мъже, но такова начинание щеше да има малко шансове за успех. Бандата на Разбойника, състояща се от тридесет мъже, беше лесно избита. Фактът, че неговата малка група успя да се промъкне толкова далеч, се дължеше единствено на защитата, давана им от талисмана.

Или пък, щом Даян можеше да отнесе ръкописа в Стендиш Хауз, защо да не може, също толкова лесно, да го отнесе в Оксънфорд. В Оксънфорд щеше да го предаде на епископ Уайз и да изчака, за да върне обратното съобщение.

Но, като го обмисляше, разбра, че нито един от тези варианти не е възможен, че само си фантазира в отчаяно усилие да намери решение на проблема.

Той не можеше да даде ръкописа на Даян, нито пък на никой друг. Не можеше да го даде на някого, на когото не вярваше, а в това място на кого друго, освен на Конрад, можеше да вярва? Даян беше подмамил него и групата му в този омагьосан кръг. А сега казваше, че съжалява, дори се разплака, докато го казваше. Но изразите на съжаление, а и сълзите, идваха лесно.

И това не беше всичко. Ръкописът му беше предаден за да го пази и това трябваше да остане така. Той единствен носеше отговорността за него. Това беше свято доверие, което не можеше да раздели с никого

друго. В лудото си търсене на път навън от това, което го очакваше, той беше забравил за момент свещения обет, който неявно даде докато Негова светлост му връчваше пергамента.

– Сетих се нещо – обади се Конрад. – Дали демонът не може да ни помогне? Може би има един-два фокуса в ръкава си. Ако го помолим, ако в замяна му предложим свободата, ако ...

– Не се договарям с демони – прекъсна го Ендрю. – Той е една мръсна твар.

– На мене ни се струва разбрано момче – възрази Дънкан.

– Не можете да му вярвате – каза Ендрю. – Ще ви изиграе.

– Каза, че и на Снупи не можем да вярваме – напомни му Конрад. –

Но ако все пак му бяхме обърнали внимание, сега нямаше да сме тук. Той ни предупреди за замъка. Каза ни да не го доближаваме.

– Правете каквото искате – заяви Ендрю, – но ме оставете на мира.

Няма да търгувам с един демон от Ада.

– Възможно е да знае как да ни помогне.

– Ако го направи, ще има и съответна цена. Помнете ми думата, ще трябва да се плати.

– Ще съм готов съм да я заплатя – рече Конрад.

– Но не и това, което ще поиска – възрази Ендрю.

Не е добре, рече си Дънкан. Дявол, макар и разбрано момче, в което не можеха да бъдат сигурни, можеше да не успее да им помогне. Нито пък някой друг. Ако Даян беше способна, тя щеше да им отвори пътека. А ако не можеше, то такива щяха да са и всички останали. За да има някаква стойност, една магия от такъв вид сигурно е защитена от глупаци и от намеса.

Въпреки всичките му мечти, въпреки цялото самозалъгване, въпросът беше приключен и мисията им прекратена. Не можеха да напуснат замъка, ръкописът нямаше да стигне до Оксънфорд, последната надежда на човечеството, както я определи Негова светлост, сега изгасваше.

Надигна се тежко и тръгна нагоре по стъпалата.

– Къде отивате, милорд? – запита Конрад.

Дънкан не му отговори, защото нямаше отговор. Нямаше представа къде отива или пък каква цел има. Всъщност изобщо не мислеше. Като че ли всички мисли в главата му бяха изтрити. Единственото, което знаеше, беше това, че трябва да намери начин да се измъкне, макар и да не знаеше от какво. И още докато си го мислеше, разбра, че няма да може да се измъкне от никъде.

Продължи тежко да изкачва стълбата.

Почти беше достигнал входа когато чу писъкът – вой, примесен с непоносим ужас, нещо като полукрясък, полустенение, което би издала една осъдена душа, нахъсан от нотки на страх. Звукът го прикова на мястото му, вкаменен и слисан, изплашен от ужасът в него.

Писъкът се чуваше някъде от замъка и първата му мисъл беше за Даян. Но веднага разбра, че това не е Даян. Звукът беше твърде силен, твърде плътен за да е издаден от жена. Кутбърт, каза си той, това сигурно беше магьосникът.

Със свръхчовешко усилие разкъса веригите, които го задържаха на едно място, накара краката си да се движат и се втурна със скокове нагоре по стълбата. Щом влезе във фойето видя, че това е Кутбърт. Старецът бягаше по балкона над залата. Беше облечен в дълга бяла нощница с набори на врата и китките, и яркочервена нощна шапка, килната на главата му. Ръцете му бяха вдигнати нагоре, като че ли в ужас, а лицето му беше толкова изкривено, че малко приличаше на човешко. От запенените му устни се изливаше поток от стенания и писъци, а след това, по средата на един писък, той се наведе над перилото на балкона и се преметна във въздуха, като се въртеше в пустотата, а писъкът му стана силен, настойчив вой, който не спря докато не се удари в пода. След това писъкът секна и той лежеше там – свита, смачкана фигура, цялата в бяло, освен червената шапка.

Дънкан се втурна напред и с крайчеца на окото си зърна Даян, все още облечена в тънката си зелена дреха, тичаща надолу по едно от стълбищата, идващи от балкона.

Достигна Кутбърт, коленичи до него и протегна ръце за да вдигне тялото, но спря щом видя поточето кръв, което започваше под разбитата глава и се стичаше по полираните плочи. После посегна и бавно обърна тялото, видя какво е станало с главата и лицето, и го остави да се завърти отново в първоначалното си положение.

Даян тичаше към него и като стана той тръгна към нея за да я пресрещне. Хвана я и я задържа, докато тя го удряше с юмруци.

– Не гледай – каза и остро. – Не трябва да гледаш.

– Но Кутбърт ...

– Той е мъртъв – каза Дънкан.

Над тях се чу скърцане и като погледнаха нагоре, видяха, че част от перилата на балкона се люлее. Докато го наблюдаваха тя се сгромоляса долу. Парчетата натрошен камък се разлетяха по пода и някъде във вътрешността на замъка се чу стенещ звук. След това една от колоните, които стояха край стената на приемната зала, като свързваха балкона и

залата, грациозно се отлепи от стената и се катурна без да бърза, бавно, образувайки дъга, като че ли беше изморена и лягаше да си почине. Удари се в пода, въпреки грациозното си падане и се раздроби, а отломките се разлетяха по плочите.

– Да се махаме от тука – извика Конрад. – Цялото проклето място започва да се разпада.

От дълбините на замъка се чуха стенанията на пресилена и премествана зидария, примесени с невидими срутвания. В стените на залата каменните блокове се разхлабваха и раздвижваха, като цялата стена се гърчеше докато блоковете продължаваха да се разместват.

– Милорд! – викна Конрад. – Милорд, да се махаме оттук, за Бога!

Дънкан тръгна като на сън към изхода, като влачеше Даян със себе си. Зад тях долитаха гръмотевични трясъци, докато замъка продължаваше да се сгромолясва. Мег бягаше към изхода следвана от Ендрю. Конрад бързаше към Дънкан за да го хване и да го изведе в безопасност.

През залата проехтя крясък.

– Помогнете ми! – изкрещя гласът – Не ме оставяйте тук.

Дънкан, все още сграбчил Даян се извъртя са да види откъде идва гласът.

Дявол, демонът, беше скочил от пиедестала си на пода, с гръб към тях, с ръце върху веригата, наклонен назад, запънал се с пети и безуспешно теглеше веригата в усилие да я измъкне от камъка.

Дънкан тласна Даян към изхода.

– Бягай! – изкрещя той. – Не гледай назад, а бягай.

Той се втурна към демона, но Конрад беше го изпреварил. Блъсна демона встрани, намота веригата около ръцете си и се отпусна на пети, като хвърли цялата тежест на масивното си тяло срещу скобата забита в колоната. Звената на веригата забръмчаха и захленчиха от усилието върху тях, но скобата издържа.

Дънкан, като застана зад Конрад, също сграбчи веригата.

– Сега!

Двамата напънаха с цялата си тежест, но скобата не помръдна.

– Няма начин – задъхано каза Конрад. – Не можем да я издърпаме.

– Издърпай я. Дръж я опъната – каза Дънкан.

Мина зад Конрад за да застане между него и скобата. Изтегли меч, вдигна го високо над главата си и го стовари с всичка сила върху веригата. Хвъркнаха искри щом острието удари желязото, но мечът се плъзна по дължината на веригата и халките издържаха. Дънкан удари повторно и отново се разхвърчаха искри, но веригата все още стоеше

непокътната.

Едната от стените на приемната зала се срути, а от тавана падаха камъни, които отскачаха от плочите. Във въздуха се носеше каменен прах, а подът беше покрит с малки парчета мазилка. Всеки миг цялата постройка можеше да се срути върху тях.

– Зарежете проклетата верига – изстена демонът. – Отрежете ми копитото за да се освободя от нея.

– Прав е – изсумтя Конрад. – Това е единственият начин. Отрежете му проклетия крак.

Дънкан се завъртя и се наведе.

– Легни долу – викна той на Дявол. – Дръж крака, така че да мога да го отрежа.

Дявол се просна с цяла дължина на пода и хвана куция си крак. Дънкан издигна меч си за удар. Някой го блъсна. Обърна се и видя, че това е Ендрю.

– Махни се – викна му Дънкан. – Направи ми място.

Но Ендрю не помръдна. Тоягата му беше издигната над главата му и той я стовари със злобен замах. Тя удари изпънатата верига и при удара веригата се разпадна на парчета, и малки метални отломки се разпръснаха по пода.

Като продължаваше да държи тоягата в дясната си ръка, Ендрю се пресегна с лявата, сграбчи демона и се насочи към изхода, като влачеше освобождения Дявол след себе си.

– Бягайте след него! – викна Конрад и Дънкан се втурна, последван от Конрад. Пред тях Ендрю се носеше на подскоци с изненадваща бързина, като все още влачеше след себе си обидения демон, който крещеше да бъде освободен и че може сам да се справи. Щом изскочиха от входа и тръгнаха надолу по стълбището, приемната зала се срути с гръмовно бучене.

По това време Ендрю беше пуснал Дявол, и демонът, въпреки куция си крак, се влачеше отчаяно надолу по стъпалата. На моравата, в подножието на стълбището, Мег беше коленичила и, обхванала с ръце коленете на Даян, не и позволяваше да се освободи. Зад Дънкан и Конрад замъкът продължаваше да се разрушава. Централната кула вече беше паднала, а стените се накланяха.

Като достигна край на стълбата, Дънкан се втурна към Даян и я сграбчи за ръката.

– Не можеш да се върнеш – спря я той.

– Кутбърт – каза тя. – Кутбърт.

– Опита се да се отскубне и да се върне – рече Мег. – Трябваше да я хвана. Трябваше да я задържа насила. Почти успя да се измъкне.

– Всичко е наред – каза Дънкан. – Всички се измъкнахме.

Хвана Даян за раменете и я разтърси.

– Всичко свърши – успокой я той. – Не можем да му помогнем. Никога не сме могли. Той умря когато се удари в пода.

Даниел и Красавица стояха един до друг в дъното на парка, обърнати към тях и наблюдаваха разпадането на замъка. Дребосъкът се носеше със скокове към тях, с присвити уши и вирната опашка. Хубърт, грифона, не се виждаше наоколо.

Дявол докуца до Ендрю. Застана пред него и вирна глава за да го погледне.

– Благодаря ви, преподобни отче – заяви той, – че ме освободихте. Вие притежавате наистина чудодейна тояга.

Ендрю издаде задавен звук, като че ли беше преглътнал нещо, което имаше отвратителен вкус. Лицето му се изкриви в отвращение, а видът му беше като на човек, който всеки миг може да падне мъртъв на земята.

– Не се страхувах от смъртта – заяви Дявол. – Съмнявам се, че щях умра. Това беше нещо по лошо от смъртта. Смъртта не ме плаши, защото се съмнявам, че ще умра някога. По най-ужасен начин предполагам, че съм безсмъртен. Но ако замъкът беше паднал върху мене, щях да съм затворен там докато самите камъни се разядат с времето и ...

Ендрю издаде грачещ звук и размаха ръце, като че ли искаше завинаги да прогони демона от погледа си.

– Остави ме на мира – изстена той. – Махай се от мене, мръсен демон. Не искам повече да те виждам.

– Дори не искаш благодарностите ми?

– Най-малко от всичко желая твоите благодарности. Нищо не искам от тебе. Всичко, което искам от тебе е да забравиш.

– Но, Ендрю – намеси се Конрад, като се приближи към него, – всичко, което иска това бедно създание е да изрази признателността си. Не ти подобава да се държиш така към него. Може да е демон, но сигурно трябва да се съгласиш, че му е позволено да чувства признателност. А освен това казва истината – в твоята тояга е скрито чудо. Защо не си ни казал досега, че държиш такава могъща сила.

– Махай се! – изкрещя Ендрю. – Всички се махайте. Не искам да ме гледате. Не искам да бъдете свидетели на моят срам.

Той се обърна и тръгна към парка. Конрад понечи да го последва,

но Дънкан му направи знак да спре.

– Но с него нещо не е наред – възрази Конрад.

– След време ще ни каже – рече Дънкан. – Сега всичко, което иска е да бъде оставен сам. Дайте му време.

Даян се отскубна от Дънкан и погледна към него със спокоен поглед.

– Добре съм вече – заяви тя. – Всичко е в края си. Знам какво се случи. Със смъртта на последния магьосник вълшебството свършва.

До преди малко слънцето, изминало наполовина пътя си в западната част на небето, светеше ярко, но сега се беше скрило и ставаше мрачно.

Срутванията откъм замъка бяха по-редки и в сгъстяващия се мрак повече нямаше замък, а купчина отломки, само с две стърчащи кули. Слаба мъгла от каменен прах все още можеше да се види над натрошената зидария.

Конрад дръпна Дънкан за ръкава.

– Вижте, изправените камъни – рече той.

Дънкан погледната към дъното на парка и видя, че изправените камъни вече не стояха изправени, както бяха преди. Много от тях се бяха наклонили, а трегерните камъни бяха паднали долу.

Обърна се, за да погледне към замъка и на лунната светлина (лунна светлина!) го видя като могила – видя го така, както го беше видял когато излизаха от прохода, съпътствани от гласът на вятъра високо над тях: „Свещен! Свещен! Свещен!“.

– И така, свърши – промълви Даян със слаб и тих глас. – Последният магьосник е мъртъв и вълшебството го няма. Замъкът е развалина, какъвто е бил от векове.

– Има огънове – обади се Конрад и наистина, имаше множество малко лагерни огънове, блещукащи в тъмнината на стръмното, между развалините на замъка и хълмовете.

– Дали не е Ордата? – запита демонът. – Дали не чакат нас?

– Едва ли – отвърна Дънкан. – Ордата не би имала нужда от огънове.

– Повече от сигурно е – заяви Конрад, – че това са Снупи и неговата шайка.

Дънкан се обърна към Дявол.

– Няма нужда да оставаш. Не поставяме цена на освобождението ти. Нямаме претенции към тебе. Ако искаш да отидеш някъде другаде

...

– Имате предвид, че не ме искате?

– Не е така – възрази Дънкан. – Ако искаш да останеш с нас, ти си добре дошъл.

– Мислех си за отшелника. Той не е щастлив с мене. Макар да не мога да разбера ...

– Той само драматизира нещата – прекъсна го Конрад. – Малко парадира. Ще му мине.

– Нямам къде да отида – рече Дявол. – Нямам други приятели. Възможно е да мога да ви бъда от някаква малка полза. Мога да ви прислужвам.

– Остани тогава – заяви Дънкан. – Нашата компания става все по-разнообразна с напредване на пътуването. Можем да направим място за един демон.

Дънкан осъзна, че земята под краката му е изгубила гладкостта на моравата. Беше груба и неравна, покрита с дива трева и ниски растения, които стържеха по ботушите им докато се движеха. Някъде в далечината бухаше бухал, а на хълмовете над замъка печално виеше вълк.

Луната, една-две нощи преди пълнолуние, светеше ярко и южно от тях той зърна реката, блестяща като огледало.

Отново се спасиха, помисли си той, като се измъкнаха от челюстите на бедата по най-невероятен начин – вълшебствата на замъка се разпаднаха със смъртта на последния от онези, които са ги задържали заедно. Кутбърт беше извършил самоубийство, дали умишлено или в пристъп на лудост, нямаше начин да се узнае. Но това беше самоубийство. Той се беше хвърлил от балкона долу, на пода.

Даян се приближи до него и той я прегъна, и я притисна силно. Тя отпусна глава на рамото му.

– Съжалявам – заговори той. – Съжалявам, че стана по този начин.

– Трябваше да знам – каза тя. – Трябваше да съм разбрала, че един ден Кутбърт ще си иде, а с него и замъка. Предполагам, че съм знаела, като си припомня, но не съм си позволявала дори да си помисля за това.

Дънкан стоеше, като я държеше здраво и се опитваше да и даде поне малко утеха, а погледът му беше отправен над наклонените камъни към огньовете, които блестяха по склона.

– Трябва да са много – рече той. – Снупи ни каза, че събира армия.

– Дънкан – попита Даян, – някъде да си виждал Хубърт?

– Не, не съм. Трябва да е наоколо. Беше навън преди малко, заедно с Даниел и Красавица.

Тя поклати глава върху рамото му.

– Не мисля така. Вероятно съм изгубила и него. Той беше едно цяло със замъка. Бил е тук толкова дълго.

– Докато е светло – заяви Дънкан – ще го потърсим. Може би се лута в тъмното

– Нещо се приближава – обади се Конрад.

– Нищо не виждам.

– Точно от другата страна на изправените камъни. Повече от сигурно е, че това е Снупи. Мисля, че трябва да отидем за да го посрещнем. Те няма да искат да минат между изправените камъни. Знаят, че нещо се е случило, не не биха могли изцяло да знаят какво.

– Сега няма опасност – каза Дънкан.

– Не биха могли да знаят – възрази Конрад.

Конрад тръгна надолу по склона и останалите го последваха. Минаха между изправените камъни и сега можеше да се види, че половин дузина фигури стоят там и ги чакат.

Една от тях пристъпи напред и гласът на Снупи заговори с гълчащ тон.

– Предупредих ви – рече той. – Защо не внимавахте? Предупредих ви да отбягвате могилата на замъка.

25

Снупи коленичи на земята до огъня и разчисти с ръка боклуците пред себе си.

– Гледайте внимателно – каза той. – Ще ви начертая карта за да ви покажа ситуацията.

Дънкан, който стоеше настрана, се приведе за да гледа гладкото място върху земята, като си спомняше как таласъмът беше начертал карта първия път когато го срещнаха в църквата.

Снупи взе една пръчка и направи една дупка в земята.

– Тук сме ние – започна той. Прекара неравна линия през северния край на картата. – Тук са хълмовете – добави той. В южната част прекара змиеобразна линия. – Това е реката – На запад направи извиваща линия, която се спускаше на юг, след което завиваше на запад и се затваряше на север.

– Блатото – обади се Конрад.

Снупи кимна с глава.

– Блатото.

Прекара пръчката покрай линията, която представляваше хълмовете, изкриви я на изток, направи остър завой и продължи на юг от извиващата линия, представляваща реката.

– Ордата е разположена покрай тази линия – продължи той. – Обградени ли са ни от север, от изток и от юг. Предимно плешиви, примесени с някои други членове на Ордата. Опрели са ни в блатото.

– Има ли някакви шансове да пробием? – попита Конрад.

Снупи повдигна рамене.

– Не сме опитвали. Можем да го направим винаги когато поискаме. Можем да се промъкнем – няколко тук, няколко там. Дори няма да опитат да ни спрат. Ние не сме тези, които искат те. Те искат вас. Изгубили са ви тук, но знаят, че не можете да се измъкнете от този джоб. Може би мислят, че се криете в могилата. Ако е така, те сигурно са си казали, че ще настане време, когато трябва да се измъкнете. Те знаят, че все някога ще се покажете и тогава ще ви хванат. Освен това вие не можете да се промъкнете така, както можем ние.

– Имате предвид – вмъкна Дънкан, – че те само са седели там, а вие само сте седели тук?

– Не напълно – отвърна Снупи. – Имам предвид, че ние не само сме

седели. Направихме дузини магии, поставени тук-там, глупави малки клопки, които не ще ги задържат наистина, но могат да ги затруднят и объркат, да забавят всеки напредък, който биха могли да направят. Някои от клопките са направени лошо. Те знаят, че се намират там, но не искат да се занимават с тях, докато не им се наложи. Ако започнат да се придвижват където и да е по тяхната линия, ще разберем.

– Излагате се на опасност заради нас – каза Дънкан. – Не сме искали да го правите. Помогнете ни, разбира се. Радваме се на помощта, която ни давате. Но никога не сме го очаквали.

– Както ви казах – заяви Снупи, – можем да отстъпим във всеки момент. Над нас няма надвиснала опасност. Вие сте тези, които са в опасност.

– Колко от вашият народ са тук?

– Няколкостотин. Може би хиляда.

– Не съм мечтал, че можете да съберете толкова много. Казахте ни, че Малкия народ не обичат много хората.

– Аз също ви казах, ако помните, че още по-малко обичаме Ордата. Щом веднъж се разбра, че малка група хора се разхожда под носа на Ордата, новините се втурнаха на всички страни като мълния. Ден след ден нашите прииждаха, единично или на малки групи. Няма да се опитвам да ви измамя. Моят народ няма да се бие до смърт за вас. Всъщност те нямат смелост да се бият. Никога не са били войнствен народ. Но правят каквото могат.

– За което – добави Дънкан – имат нашата признателност.

– Ако бяхте обърнали внимание на това, което ви казвам – каза Снупи сприхаво, – щяхте да сте си тръгнали. Специално ви казах да стоите надалече от могилата на замъка. Не го доближавайте, ви казах. От това, което ми разказахте, само благодарение на невероятния човешки късмет сте успели да се освободите – той поклати глава. – Не разбирам тази човешка способност за късмет. Нашият народ никога няма такъв късмет.

– Имаше малко възможности – посочи Конрад. – Ако не бяхме подирили убежище в замъка, щяхме да бъдем избити.

– Ако бяхте прекосили реката ...

– Няваше такава възможност – намеси се Дънкан. – Ордата щеше да ни преследва. Те се престрояваха докато ние бягахме.

– От това, което открихме на бойното поле – каза Снупи, – личи ще сте им нанесли доста вреди.

– Само за известно време – поясни Конрад. – Няваше да можем да

издържим. Дори при това положение ни спасиха Даян и Дивият ловец. Неочакваната сила на тяхната атака ...

Снупи кимна утвърдително.

– Да, знам. Знам.

– Този път – обеща Дънкан – ще ви обръщаме по-голямо внимание.

Ще следваме съветите ви. Какво предлагате?

Таласъмът се отпусна назад и седна на петите си.

– Нищо – рече той. – Нямам предложения.

– Имате предвид съвсем нищо? Изобщо никакъв план?

– Премислих го много добре – отговори Снупи. – А също и останалите от нас. Имахме съвет. Говорихме дълго, мислихме изключително сериозно. Нямаме никакво предложение. Страхуваме се, че сами сте се погубили.

Дънкан обърна глава към Конрад.

– Ще намерим път, милорд – успокои го Конрад.

– Да, разбира се – рече Дънкан, като се чудеше, докато го казваше, дали това не е някаква ужасна шега, която Малкият народ му погаждаше. Шега или просто жестоката истина?

– Междувременно – обяви Снупи – направихме каквото можахме за вас. Намерихме одеяло за лейди Даян за да се защити от студа, понеже тази лекомислена дреха, която носи, не я предпазва от каквото и да е. Без одеяло щеше да замръзне преди нощта да е отминала.

Дънкан се изправи от положението, което беше заел, за да изучи картата на Снупи. Огънят гореше силно. Даниел и Красавица стояха общително един до друг с наведени глави, от другата страна на огъня. Полузаспал, Дребосъкът лежеше навит на кълбо, недалеч от Конрад. Около огъня седяха и се свиваха доста от Малкия народ – таласъми, джуджета, елфи, призраци и феи, но единствената, която Дънкан разпозна, беше Нан, баншито. Тя седеше свита край огъня, а крилата и бяха добре обвити около нея. Очите и, толкова черни, че приличаха на полирани скъпоценни камъни, блестящи на светлината на огъня, се взираха изпод разошената, катраненочерна коса.

Опита се да разбере нещо по лицата им, но не можа да се справи. Ако там имаше приятелско чувство, не успя да го види. Нито пък видя омраза. Просто седяха там, гледаха и чакаха. Повече от сигурно беше, каза си той, че наблюдаваха какво ще направят хората.

– Тези линии, които ни обграждат – обади се Конрад – сигурно не са направени от цялата Орда.

– Не са – съгласи се Снупи. – Главната част на Ордата е отвъд

блатото и се придвижва на север.

- За да ни затвори пътя от запад.
- Може би не. Духът ги наблюдава.
- Духът работи с вас? Къде е той сега?

Снупи махна с ръка.

– Наблюдава някъде там. Той и Нан бяха нашите очи. Те ни държат в течение. Надявах се, че ще има други банши. Биха били полезни. Но Нан е единствената, която дойде. Не можете да разчитате на тях. Те са опасна компания.

– Казахте, че главната Орда може би не ни препречва пътя на Запад. Как да разбирам това?

– Духът мисли, че утре сутринта те ще се придвижат още на север, като оставят западния бряг, право срещу нас, свободен. Но защо се интересувате толкова? Не можете да се надявате да прекосите блатото. Никой, който е на себе си, не би опитал да прекоси блатото. Състои се от кал, вода и подвижни пясъци. Има места, където няма дъно и не бихте могли да познаете къде са тези дупки, докато не дойдете над тях. Възможно е едната стъпка да е устойчива, но следващата ще е тиня, която ще ви сграбчи и задържи. Който е стъпил в блатото няма шансове да излезе жив.

– Ще видим – рече заканително Конрад. – Ако това е единствената ни надежда, ще я опитаме.

– Ако Хубърт беше тук – намеси се Дънкан – Даян можеше да отиде и да патрулира с Духът и Нан. Това щеше да ни даде още един чифт очи.

– Хубърт ли?

– Грифонът на Даян. Не можахме да го намерим след като замъкът падна.

– Утре ще го потърсим – заяви Снупи.

– Страхувам се – каза Даян, – че няма да бъде намерен.

– Въпреки това ще го потърсим – обеща Снупи. – Ще се опитаме също да намерим и всичко изгубено от вас.

– Изгубихме всичко – рече Конрад. – Одеяла, кухненски съдове, храна.

– Храната няма да бъде проблем – каза таласъмът. – Някои от нашите сега работят върху няколко еленови кожи за милейди. Дрехите, които носи са безполезни при този начин на живот.

– Много любезно от ваша страна – заяви Даян. – Искам да ви помоля за още нещо. Оръжие.

– Оръжие ли?
– Изгубих бойната си брадва.
– Не знам дали ще се намери бойна брадва – рече Снупи, – но нещо друго – може би острие, например.

– Меч ли?

– Да, меч. Мисля, че се сещам откъде бих могъл да взема един.

– Ще бъде много мило.

Снупи измърмори:

– Не знам каква е ползата от всичко това. Вие сте хванати в капан. Доколкото разбирам, няма начин да се измъкнете. Когато Ордата реши да се придвижи, ще ви смачка като чепка грозде.

Дънкан хвърли поглед около лагерния огън. Всички от Малкия народ кимаха глави в знак на съгласие със Снупи.

– Никога през живота си не съм виждал толкова страхливци наведнъж – заяви Конрад презрително. – По дяволите, готови сте да се предадете дори без да сте опитали. Защо не се махнете? Ще се справим и без вас.

Обърна се и се отдалечи в тъмнината.

– Трябва да извините приятеля ми – заяви Дънкан към тези, които се свиваха около огъня. – Не е склонен доброволно да приеме поражението.

Отвъд огъня, между дърветата се мярна плаха фигура, която застана за момент, след което се втурна обратно. Дънкан побърза в същата посока и спря на края на горичката, от която беше изскочила фигурата.

– Ендрю, къде си? – повика меко той. – Какво става с тебе?

– Какво искате от мене? – запита Ендрю със слаб глас.

– Искам да поговоря с тебе. Държиш се като разглезено дете. Трябва да си изясним всичко, докрай.

Дънкан навлезе няколко стъпки в горичката. Ендрю излезе иззад едно дърво. Дънкан го доближи и спря срещу него.

– Кажете ми – рече той – какво те мъчи?

– Знаете какво ме мъчи.

– Да, мисля, че знам. Нека да поговорим за това.

Светлината на огъня не достигаше мястото, където стояха и всичко, което Дънкан можеше да види от отшелника беше бялото петно на лицето му, но на слабата светлина не можеше да се разбере изражението му.

– Помните ли нощта, когато говорихме в килията ми – попита Ендрю. – Казах ви колко сериозно се опитвах да бъда отшелник. Как се

опитвах да прочета житията на първите отци на църквата. Как часове наред стоях и се вирах в пламъка на свещта и как нищо от това не изглеждаше полезно. Мисля, че ви казах, че съм провал като отшелник, че предишната ми надежда да стана поне малко свят човек се е провалила. Вероятно съм ви казал, че не съм подходящ материал за отшелник, че не съм създаден да бъда отшелник. Сигурен съм, че ви казах това и дори доста повече. Защото бях огорчен, а и продължих да бъда още известно време. Не е лесно за човек да прекара по-голямата част от живота си в упражняване на професията си и накрая да разбере, че се е провалил, че всичкото му време и усилия са отишли напразно, че всичките му надежди и мечти са разпилени от вятъра.

– Да, спомням си – потвърди Дънкан. – Но мисля, че като ми го разказвате сега, го поукрасявате малко. Мисля, че като сте се почувствали провален като отшелник, след това скочихте при най-малката възможност да станете войник на Бога. И ако наистина сте такъв, при все че не съм твърде сигурен дали това е подходящата дефиниция, вие се справяте доста добре. Нямата причина да сте тук и да се цупите в къпините.

– Но вие не ме разбирате.

– Моля, просветлете ме – каза сухо Дънкан.

– Не виждате ли, че гледането в свещите бе възнаградено на края? Гледането на свещите и, може би, някои други неща, които съм правил. Може би фактът, че с желание поех пътя като войник на Бога. Не съм сигурен дали съм свят човек – няма да прибързвам да твърдя, че съм. Може би е светотатство дори да намеквам, че съм. Но имам сили каквито не съм имал преди, сили, за които дори не съм подозирал. Моята тояга ...

– Значи това било – прекъсна го Дънкан. – Твоята тояга счупи веригата на демона. Счупи я след като силен удар с мечта ми не постигна нищо, освен дъжд от искри.

– Трябва да се съгласите – продължи Ендрю, – че тоягата, сама по себе си, не би могла да направи нещо на веригата. Знаете, че отговорът е, че или самата тояга внезапно е придобила вълшебна сила, или човекът, който борави с нея ...

– Да, съгласен съм – потвърди Дънкан. – Със сигурност трябва да имате някакви свети сили за да може тоягата да извърши такова нещо. Но, за Бога, човече, ти трябва да се радваш, че ги имаш.

– Но няма не виждате какво стана? – изрида Ендрю. – Наистина ли не виждате моето затруднение?

– Страхувам се, че ми убягва.

– Първата изява на моята мощ се прояви в освобождаването на един демон. Не можете ли да разберете, че това ме разкъсва отвътре? Че аз, един свят човек, ако съм такъв изобщо, употребих за първи път тази сила, забележете, за да освободя един смъртен враг на Светата майка църква?

– Нищо не знам за това – отвърна Дънкан. – Дявол не изглежда да е лош. Той е демон, разбира се, но един несполучил демон, неспособен дори да извърши и най-простите задачи като чирак-дявол. Поради това е избягал от Ада. И за да демонстрира колко малко е изгубил, какъв лош демон е бил, Сатаната и неговите любимци не са помръднали ръка за да го върнат обратно към задачите му в Ада.

– Опитвате се да придадете добър вид на случката, милорд – каза Ендрю, – и аз ви благодаря за вниманието. Вие сте необикновено мил човек. Но си остава факта, че срещу името ми е сложена черна точка.

– Няма никакви черни точки – раздразнено заяви Дънкан. – Това е най-глупавата идея, която съм чувал някога. Няма никой, който да седи някъде и да слага черни точки срещу вас или срещу когото и да е.

– Срещу моята душа – настоя Ендрю – има такава точка. Може никой друг да не знае, но аз знам. Няма начин, по който бих могъл да я изтрия. Няма гума, която да може да я заличи. Аз ще я нося до смъртта си, а може би и след нея.

– Кажи ми нещо – каза Дънкан. – То ме озадачава. Защо, като видя, че мечът не успя да се справи, реши да опиташ с тоягата? Имаше ли някакво предчувствие, някакво вътрешно просветление ...

– Не, нямах – отговори Ендрю. – Просто бях увлечен, това е. Искях, по каквото и да е начин, да се включа в действие. Вие и Конрад правехте каквото можете и аз почувствах, макар и да не го осъзнавах тогава, че също трябва да направя каквото мога.

– Имаш предвид, че като нанесе този мощен удар с тояга си, си се опитвал да помогнеш на демона.

– Не знам – рече Ендрю. – Никога не съм го обмислял по този начин. Но предполагам, че съм се опитвал да му помогна. И, като осъзнавам това, душата ми страда още повече. Защо съм помогнал на един демон? Защо е трябвало да помръдна пръста си за него?

Дънкан протегна ръка и хвана мършавото рамо на отшелника, като го стисна силно.

– Ти си добър човек, Ендрю. По-добър отколкото предполагаш.

– Тоест как? – запита Ендрю. – По какъв начин помощта ми за един демон ме прави добър човек? Мислех си, че ме прави по-лош. В това е

цялата беда. Оказах помощ на един любимец на Ада, който все още мирише на сяра.

– Но който – възрази Дънкан – е изоставил Ада. Който му е обърнал гръб, като се е отрекъл от него. Може би по погрешни причини, но все пак се е отрекъл. Както го отричаме ти и аз. Той е на наша страна. Не разбираш ли това? Сега е заедно с нас. Все още с белега на злото върху себе си, но на наша страна.

– Не знам – рече Ендрю със съмнение. – Трябва да си помисля. Трябва да го разгледам внимателно.

– Върни се при огъня с мене – предложи Дънкан. – Седни край огъня и се разположи удобно, докато го обмисляш. Стопли малко треперещите си кости, сложи малко храна в стомаха си.

– Припомнихте ми – рече Ендрю, – че съм гладен. Мег готвеше кисело зеле и свински джолани. Мога да усетя вкуса им, само като си помисля за тях. От години не съм ял зеле и джолани.

– Малкият народ не могат да ти предложат зеле и джолани, но има еленово задушено, което е страшно хубаво. Сигурен съм, че е останало достатъчно за да си напълниш корема.

– Ако смятате, че няма да има проблеми – каза Ендрю. – Ако ми направят малко място.

– Ще те посрещнат с добре дошъл – увери го Дънкан. – Търсиха те – което не беше самата истина, а беше една малка неистина, която не можеше да причини нищо лошо. – Ела с мене – Дънкан обърна с ръка раменете на отшелника и двамата тръгнаха обратно към огъня.

– Все още не съм си изяснил всичко – предупреди Ендрю, упорит до последно. – Има много неща за разгадаване.

– Не бързай – успокои го Дънкан. – Ще се справиш. Ще имаш време да го обмислиш.

Дънкан го придружи през празното място край огъня, където говориха със Снупи. Даян и Нан все още стояха заедно и той го отведе при тях.

– Има един гладен човек – обърна се той към Нан. – Дали е останала една паница задушено?

– Повече от паница – отвърна баншито. – Повече дори отколкото може да изяде, като го гледам колко е гладен.

След това тя се обърна към Ендрю.

– Седни близо до огъня. Аз ще го донеса.

– Благодаря ви, мадам – рече Ендрю.

Дънкан се завъртя и потърси Конрад, но не успя да го открие. Нито

пък можа да открие Снупи между разпръснатите му другари от Малкия народ.

Луната се беше издигнала високо в небето. Трябва да е полунощ, помисли си Дънкан. След малко всички трябва да са легнали за да поспят малко, защото трябваше да бъдат на крак при зазоряване. Нямаше представа какво щяха да правят, но трябваше да имат план за действие колкото се може по-скоро. Възможно бе Конрад да е намерил някой нов къс информация, поради което беше важно да го види скоро.

Вероятно Конрад се скиташе някъде между огньовете. Дънкан се насочи към най-близкия. Беше изминал няколкостотин фута когато някой му подсвирна в тъмнината от храстите. Бързо се завъртя, а ръката му сграбчи дръжката на меч.

– Кой е там? – попита той. – Покажи се.

От храстите се откъсна една по-тъмна сянка. Лунната светлина проблесна върху смачкания рог.

– Дявол, какво правиш тук? – запита Дънкан.

– Чаках ви – отвърна демонът. – Имам да ви кажа нещо. Тихо. Не твърде високо. Клекнете долу за да можем да говорим.

Дънкан приклепна за да е лице в лице с дребната фигура. Демонът болезнено се наклони напред, с глава, изкривена напред от гърбицата му.

– Слушах внимателно – рече демонът. – Вие сте в опасност.

– Това не е нищо ново – каза му Дънкан. – Ние винаги сме в опасност.

– Но този път сте изправени срещу могъщи сили от всички страни.

– Това е вярно.

– Нямате откъде да избягате?

– Така ни каза Малкият народ. Не сме приели напълно думите им.

– Има път през блатото – заяви Дявол.

Какво ставаше тук? Какво се опитваше да направи Дявол? Как би могъл да знае за блатото, след като векове наред е бил затворен в замъка?

– Не ми вярвате – каза демонът.

– Трудно е да се повярва. Откъде би могъл да знаеш за този път?

– Веднъж ви казах, че някой ден ще ви разкажа приключенията си. Никога не стигнахме до тях.

– Спомена ми за това. Ще се радвам да чуя приказката, която искаш да ми разкажеш. Но не сега. Сега търся Конрад.

– Не цялата история – настоя Дявол. – Само една част от нея. Сигурно знаете, че след като избягах от Ада, между хората плъзна мълва,

че има демон, който се е освободил – един демон-беглец, от когото е снета защитата на Сатаната, забавна играчка за всеки, който би могъл да го хване. Аз бях преследван безмилостно.

– Ето така стигнах до блатото – продължи демонът. – На същото това място, на южния край на блатото, аз се крих няколко години, докато се почувствах в безопасност, забравен от всички и повярвах, че следата е изстинала, а ловът прекратен. И така аз излязох от блатото и, ще повярвате ли, почти незабавно бях заловен.

– Но блатото е непроходимо – възрази Дънкан. – Поне така ни казаха.

– Ако знаеш пътя ...

– И ти го знаеш?

– Показа ми го един воден дух. Един свадлив малък дух, който обаче се съжали над мене. Трябва да се внимава, но може да се направи. Има определени ориентирани ...

– Минало е много време откакто си бил в блатото. Ориентирите може да са се променили.

– Не и тези. Това са някои острови.

– Островите се променят. Могат да се изместят или да потънат.

– Хълмовете достигат до блатото и свършват. Но една част от тях, една древна тяхна част, все пак остава, много по-изтрита и по-ниска от хълмовете. Това са островите, за които говоря. Те остават непроменени през годините. Тъй като са само скала, не могат да потънат. Скални издатини минават под водата, като ги свързват. Издатините са тези, които трябва да следвате за да прекосите блатото. Те са покрити с вода и само с гледане не можете да ги откриете. Трябва да ги знаете.

– Дълбока ли е водата?

– На места е до шията ми. Не по-дълбока.

– През целия път? До западния бряг?

– Точно така, милорд. Скрит скален хребет, част от древните хълмове, но има някои опасни места.

– Можеш ли да ги разпознаеш?

– Сигурен съм, че мога. Имам добра памет.

– Ще ни водиш ли, за да ни показваш пътя?

– Благородни сър – заяви Дявол. – Имам дълг към вас, който никога не съм се надявал, че ще мога да платя. Да ви покажа пътя през блатото ще бъде само частично заплащане. Но ако приемете ...

– Приемаме – прекъсна го Дънкан. – Ако събитията се развият така

...

– Събитията ли?

– Възможно е Ордата на Опустошителите да ни препречи пътя. Те се придвижват към западния бряг на блатото. Ако продължат да се придвижват на север, както са ги видели последния път, с твоя помощ можем да пресечем блатото и да се освободим от тях.

– Има още нещо.

– Да?

– В западния край на блатото се намира обширен остров, много по-голям от останалите. Той се пази от дракони.

– Какви дракони?

– Островът – отвърна Дявол – е място за оплакване. Мястото за Оплакване на Света.

26

Когато Дънкан, последван от куцация, изкривен Дявол, се върна, Даян, Мег и Нан седяха заедно край огъня, малко встрани от останалите. Близко до тях Ендрю се беше проснал на земята, и, завит с овчи кожи, спеше дълбоко и хъркаше. В скута на Даян лежеше дълъг, тънък калъф от черно кадифе.

Мег изкряка към Дънкан:

– Трябва да видите какво си има Даян. Трябва да видите какво и даде Снупи.

Тя посочи към кадифения калъф.

Дънкан се обърна към Даян. Очите и блестяха на светлината на огъня и тя му се усмихна. Внимателно разгъна кадифето за да покаже какво лежи в него.

Голото острие грейна със стотици огнени светлинки, а по дръжката заблестяха инкрустираните скъпоценни камъни.

– Казах му – заговори тя, – че е твърде великолепен за мене, но той настоя да го взема.

– Прекрасен е – възкликна Дънкан.

– Таласъмите го пазят от години – обади се Нан – като свещено съкровище. Никога, дори в най-безумните си мечти не са мислили, че ще намерят човек, на когото биха могли да го дадат – тя повдигна рамене. – Разбира се, той е твърде масивен за таласъм или пък, за когото и да е от нашия тип, за да борави с него.

Дънкан коленичи пред Даян и протегна ръка за да докосне острието.

– Може ли? – попита той.

Тя кимна в отговор.

Стоманата под пръстите му беше хладна и гладка. Прокара пръсти по дължината му в нещо подобно на ласка.

– Дънкан – каза Даян с шепнеш глас, – Дънкан, страх ме е.

– Страх ли?

– Страхувам се, че знам какво е това. Снупи не ми каза.

– В такъв случай – каза Дънкан – не мисля, че трябва да питаш.

Повдигна единия край на кадифето и отново загъна мечата.

– Покрий го – рече той. – Това е скъпоценна вещ. Не трябва да се излага на влажния ношен въздух. Дръж го здраво.

– Има нещо, което трябва да те питам – обърна се той към Мег. – Преди няколко дни ни каза за оплакването на света. Каза ни много малко. Можеш ли да ни разкажеш нещо повече?

– Нищо повече от това, което ви казах, милорд. Говорихме за него, когато чухме риданията от блатото.

– Каза, че имало няколко такива места за оплакване, вероятно доста отдалечени. Изглежда мислиш, че едно от тези места се намира в блатото.

– Така са ми казвали.

– Кой е този, който прави оплакването?

– Жени, милорд. Кой друг би могъл да оплаква този наш свят? Причината за тези ридания са жени.

– Имаш ли някакво название за тези жени, които оплакват?

Мег се намръщи, като се мъчеше да си спомни.

– Вярвам, че имат някакво име, милорд, но не мисля, че изобщо съм го чувала.

– А вие – обърна се Дънкан към Нан. – Вие баншитата също сте оплаквачки.

– Оплаквачки сме – потвърди Нан, – но не за целия свят. Ние си имаме достатъчно неприятности да оплакваме тези, които се нуждаят най-много.

– Може би целият свят се нуждае от оплакване, от плач за неговото нещастие.

– Може би сте прав – каза му банишито, – но ние плачем у дома, на земята, която познаваме, за останалата сама вдовица, за гладните деца, за бедните старци, за отнетите от смъртта. Има толкова много за оплакване, че можем да се погрижим само за тези, които познаваме. Свиваме се пред някоя самотна къщурка, която е прегазена от скръб и нужда и плачем срещу тези, които са причинили скръбта и нуждата и ...

– Да, разбирам – прекъсна я Дънкан. – Нищо ли не знаете за оплакването на света?

– Само това, което ви каза вещицата.

Зад Дънкан някой се приближи с тихи стъпки.

– Какво говорихте за оплакването на света? – попита Снупи.

Дънкан се извъртя, за да погледне към идващия таласъм.

– Демонът казва, че оплакването се намира в блатото.

– Демонът е прав – потвърди таласъмът. – Често съм го чувал. Но какво общо има то с нас?

– Дявол ми каза, че блатото може да бъде прекосено. Твърди, че

знае пътя.

Снупи смръщи лице.

– Съмнявам се – възрази той. – Винаги се е твърдяло, че блатото е непроходимо.

– Но не го знаете със сигурност?

– Не го знам със сигурност. Никой не е бил достатъчно глупав за да опита. Никой дори не е стъпвал във водите му, защото там се крият опасност, които се надигат за да те сграбчат.

– Тогава – обяви Дънкан – вижте един глупак. Възнамерявам да опитам.

– Ще бъдете погълнат – рече Снупи.

– Ще бъдем погълнати при всички случаи. Казвате, че Ордата ни обгражда. В такъв случай блатото остава единственият път навън.

– С главната част на Ордата на западния бряг?

– Казахте ми, че Духът е съобщил за придвижването им на север. Ако продължат да се движат на север, пътят ще бъде чист.

– Тези, които ни заобикалят започват да се придвижват към нас – каза Снупи. – Мрежата се затваря. Има някакво движение на изток. Попаднали са на някои от нашите клопки.

– Тогава – каза Дънкан – имаме още по-сериозни причини да опита-ме да минем през блатото. И то колкото се може по-бързо.

– Ако силите, които ни обграждат знаят, че сте тук, а най-вероятно е така, защото иначе нямаше да има раздвижване, тогава сигурно главната част на западния бряг на блатото също знае.

– Но Ордата на западния бряг няма представа, че ще се опитаме да прекосим блатото.

Снупи махна с ръка в отвращение.

– Вървете – изръмжа той. – Правете каквото желаете. Така или иначе, ще го направите. Не ме слушате. Никога не сте ме слушали.

– Съжалявам – каза Дънкан. – Вие не предлагате никаква алтернатива. Реших, че ще тръгна. Демонът ще тръгне за да ми показва пътя. Конрад, сигурен съм, ще дойде с мене.

– А също и аз – каза тихо Даян. След това се обърна към Снупи. – Споменахте за еленови кожи за мене. Кога ще бъдат готови? Не мога да премина блатото в дреха като тази.

– При първата утринна светлина – отвърна Снупи. – Моите хора работят през цялата нощ.

– Не можем да тръгнем веднага, щом стане светло – намеси се Дънкан, – макар да ми се иска. Първо ще трябва да потърсим грифона.

– Търсиха го през нощта – заяви Снупи. – Не беше открит. При първия намек, че се зазорява, районът ще бъде огледан отново. Имаме малки шансове да го намерим. Беше привързан твърде дълго време към магьосниците и замъка. Беше стар и изхабен от дългата служба и може да не е желал да надживее замъка. Мисля, че е малко вероятно да е преживял смъртта на последния вълшебник. Милейди, мисля, споделя мнението ни.

– Да, така е – потвърди Даян. – Но дори без Хубърт, аз все пак ще отида.

– Можете да яздите Даниел – предложи Дънкан.

– Не. Даниел е вашия кон. Той е твърде съвършен боен кон за да бъде затрудняван от ездач, освен ако той и ездачът не се бият като едно. Във всички сражения през това пътуване вие никога не сте го яздили. Двамата сте се били един до друг. Така и трябва да бъде.

– Ще дойда с вас – обяви Нан. – Блатото не ме плаши, защото мога да летя над него, макар и несигурно и без никаква грация, размахвайки криле като врана. Възможно е да съм ви от полза за разузнаване на земята.

– И тъй като започнах това приключение с вас – обади се Снупи, – не можете да ме изоставите.

– Няма нужда – възрази Дънкан. – Имате малка вяра в това, което възнамеряваме да правим, а освен това несъмнено трябва да останете тук за да ръководите хората си.

– Те нямат нужда от моите указания – каза му Снупи. – Всъщност, аз никога не съм ги ръководил. Просто ги призовах да се съберат. И те дойдоха като на пикник, заради приключението, което можеха да намерят. Но няма такъв, който ще застане срещу голяма опасност. По скоро, понеже всички те са достатъчно мъдри, ще избягат от опасността. Самата истина е, че те започнаха да се разпръсват. По времето, когато ще сте тръгнали, те също няма да бъдат тук.

– Тогава, защо не се вслушате в разума и не избягате с тях? Благодарим ви за предложението да дойдете с нас, но то е повече ...

Снупи го прекъсна с престорен израз на ярост.

– Искате да ме лишите от подвига, за който ще мога да говоря години наред, а останалите ще седят наоколо за да ме слушат, като внимават за всяка дума, която ще се откъсне от устните ми? Животът на Малкия народ, както имате навика да ни наричате по вашия покровителствен начин, е отегчителен. Редки са случаите, когато можем да извършим отчаяно смел подвиг. Малко от нас имат възможността да станат поне

второстепенни герои. В дните преди вие хората да дойдете и да ни избухтате от земите ни, беше различно. Земята тогава беше наша собствена и ние играехме върху нея нашите малки драми и нашите глупави комедии, но сега не можем да извършим нищо такова, защото нямаме достатъчно място и по средата сигурно ще се намеси някой недодялан човек, който ще ни напомни за сегашното ни бедно положение и следователно ще ни лиши от малката забава, която сме си направили.

– Е, добре – съгласи се Дънкан, – щом е така. Ние ще оценим вашата компания. При все че трябва да ви предупредя, че някъде по пътя може би ще срещнем дракони.

– Не ми пука от драконите – заяви Снупи.

В тъмнината изпукаха клонки и в осветения от огъня кръг се появи Конрад. Той посочи с пръст над себе си.

– Вижте кого намерих – каза той.

Всички погледнаха нагоре и видяха, че това е Духът, който плува ше надолу, за да се присъедини към тях.

– Бях се предал, милорд – заговори той. – Аз ви търсих, търсих, но нямаше никаква следа. Но дори докато ви търсих, аз се придържах към поставената ми задача. Наблюдавах Ордата, със всичките и различни части, и тъй като нямаше на кого да докладвам, понеже бяхте изчезнали, аз предавах информацията на Снупи. Той беше толкова озадачен, колкото и аз, от това какво се е случило с вас, но имаше подозрения, че изчезването ви има нещо общо с могилата на замъка и това сега беше потвърдено от Конрад, когото с радост срещнах преди малко и ...

– Спри – каза Дънкан, – спри. Искам да разбера нещо от тебе.

– И аз, милорд, искам да ви кажа нещо. Но първо искам да попитам, за собствено успокоение, дали все още възнамерявате, въпреки многобройните прекъсвания, да продължите към Оксънфорд. Все още тая надеждата да отида там, понеже, както знаете, имам множество досадни въпроси, които бих искал да задам на мъдреците там. Въпросите са досадни за мене, но, надявам се, за тях няма да бъдат. Най-сериозната ми мечта е, че те могат да ми дадат отговори, които ще ме успокоят.

– Да – отвърна Дънкан, – ние възнамеряваме да продължим към Оксънфорд. А сега моят въпрос. Какво става с частта от Ордата, която пътува по западния бряг на блатото?

– Продължават да се придвижват на север – каза Духът. – Набират скорост. Сега се пътуват по-бързо.

– И не дават признаци, че ще спират.

– Няма никакъв признак, че ще забавят темпото си. Продължават да

се носят напред.

– Това решава всичко – заяви Дънкан, с известно задоволство. –
Тръгваме утре, веднага щом можем.

Щом небето на изток избледня започнаха да търсят Хубърт. Обиколиха земите около развалините на замъка и ливадите покрай реката, но не намериха никаква следа от грифона. Сега имаше по-малко от Малкия народ отколкото предишната нощ, но тези, които бяха останали им помагаша с желание в търсенето. След като търсенето приключи, те изчезнаха без никой да може да забележи кога си тръгват. Всичко, което остана от пребиваването им беше дузина тлеещи, гаснещи лагерни огньо-ве, разпръснати по склона над могилата на замъка.

Дънкан и Конрад събраха малката си група и потеглиха, насочвайки се към блатото. На север се мержелееше грамадата на хълма, през който бяха минали Дънкан и отрядът му, като западният му край свършваше като отрязан там, където достигаше блатото. На юг реката се извишваше мързеливо през мочурливите ливади.

Групата пътуваше, по-скоро разпръсната отколкото в колона, през открито пространство, разкъсано тук-там от малки горички и отделни дървета, като мястото между тях беше покрито с ниска растителност и лещак. Утрото, което обещаваше да бъде ясно, се смрачи от тежките облаци, които идваха от запад, без да покриват слънцето, но го замъглиха достатъчно за да го превърнат в блед кръг светлина.

По-малко от час след тръгването те чува първите звуци на оплакването. Макар и заглушено от разстоянието, то все пак беше ясно, далечно ридание на самота, примесено с нотки на безнадежност, като че ли причината за оплакването нямаше никога да си отиде, а щеше да трае вечно.

Даян, която вървеше заедно с Дънкан, потрепера при звукът му.

– Направо ме пронизва – каза тя. – Реже като нож.

– Никога ли преди не сте го чували? – попита той.

– Да, разбира се, понякога. Но само отдалеч и не съм му обръщала внимание. От блатото винаги се носят разни странни звуци. Нямах представа какво е това и ...

– Но магьосниците сигурно са знаели.

– Дори и да са знаели, могли са да не ми кажат. Освен когато отидох да търся Уалфърт, рядко съм излизала от замъка. В много отношения съм живяла защитен живот, макар и да не съм го усещала.

– Защитен ли? Вие, девойката-воин ...

– Не ме бъркайте – възрази тя. – Не съм изоставена бездомница или нещастна девойка. Участвах в няколко нападения и изучих изкуството на боя. А това ми напомня, че има нещо за което трябва да ви благодаря. И вие харесахте меча.

Тя носеше голия си меч в ръка защото нямаше ножница. Начерта с меча малка фигура във въздуха и острието проблесна дори на слабата слънчева светлина.

- Това е един хубав къс стомана – каза Дънкан.
- И това ли е всичко?
- Снупи не ви е казал нищо. Не трябва да питате повече.
- Но преди много години е бил изгубен меч и ...
- Имало е много мечове и много от тях са били изгубени.
- Добре – съгласи се тя. – Да оставим нещата както са.
- Мисля, че така е най-добре – потвърди Дънкан.

От известно време се бореха с възвишението над една дълга бла- тиста низина и най-накрая достигна до върха му. Всички се скупчиха за- едно и се загледаха на запад, където можеше да се види слабата синева на блатото. В подножието на възвишението лежеше дълга и тясна горска ивица, която се намираще между тях и блатото, като започваше от отсечения край на хълма на север, а на юг се простираше докъдето можеха да видят.

Дявол се промъкна до Дънкан и подръпна куртката му за да привлече вниманието му.

- Дявол, какво искаш? – попита Дънкан.
- Гората.
- Какво „гората“?
- Нямаше я там преди. Спомням си от времето, когато бях тук. Ня- маше никаква гора. Земята се спускаше направо до блатото.
- Но това е било отдавна – възрази Конрад. – Много, много отдавна.
- Няколко века – поясни Даян. – Оттогава е окован в замъка.
- За няколко столетия – вмъкна Дънкан – дърветата биха могли да израснат.
- Или пък си спомня неправилно – предположи Конрад.
- Ендрю изръмжа към тях, като удряше с тоягата си по земята.
- Не обръщайте внимание на това сатанинско дяволче. Той причи- нява само неприятности.
- Мег – запитва Дънкан, – знаеш ли нещо за тази гора?
- Откъде бих могла? – попита в отговор вещицата. – Никога преди

не съм била тук.

– Струва ми се, че всичко е наред – заяви Конрад, – а аз винаги пръв надушвам опасностите. Това е само обикновена гора.

– Не усещам нищо лошо в тях – заяви Снупи.

– Казвам ви – изписка Дявол, – преди не беше тук.

– Ще напредваме предпазливо – каза Конрад. – Ще продължим да внимаваме. За да стигнем до блатото, ясно е, че трябва да си проправим път през гората.

Дънкан погледна надолу към Дявол, който все още стоеше близо до него и го държеше с ръка за куртката, като че ли възнамеряваше да го дръпне още веднъж. В другата си ръка държеше тризбец с дълга дръжка, с добре изострени зъби.

– Откъде взе това? – попита Дънкан.

– Аз му го дадох – обади се Снупи. – Принадлежеше на един тала-съм когото познавам, но е твърде тежък и неудобен за боравене от такива като нас.

– Като ми го дава – каза Дявол – той отбелязва, че е подходящ за мене.

– Подходящ ли?

– Определено – намеси се Снупи. – Не сте много добре с теологията, сър.

– Какво общо имат познанията ми по теология с това? – попита Дънкан.

– Може би греша – каза му Снупи, – но си мислех, че това е стара традиция. Не много отдавна попаднах на ръкопис, в който, както предположих от видяното в него, бяха записани библейски истории. Не си загубих времето за да разгадавам вашият първобитен писмовен език, а просто разгледах картините. Между тях открих рисунка, доста грубо направена, на която бяха показани демони, като нашия приятел, които мятаха с вили неутешими човечи в пламъците на Ада. Инструментите, които демоните използваша за тази операция, много напомняха на този тризбец, който нашият настоящ демон държи. Това е всичко, което имах предвид когато казах, че такова оръжие може да бъде подходящо за него.

– Да тръгваме – изсумтя Дънкан.

Малка пътека, по която, изглежда, не се пътуваше често, се спускаше надолу по полегатия склон към гората. Отблизо краят на гората изглеждаше напълно обичаен. По нищо не се различаваше от коя да е друга гора. Дърветата бяха стари, като че ли покрити със скреж, с дебели

дънери, които бързо се разклоняваха за да образуват гъста плетеница от кръстосани клони. Малката пътека, по която вървяха, продължаваше навътре в гората, като оставяше достатъчно място в плетеницата за да може човек да мине с лекота.

– Напълно ли си сигурен – Дънкан запита Дявол, – че тази гора не е била тук, когато за последен път си видял това място?

Дявол вдигна куция си крак и се почеса по другия крак със злополучното си копито.

– Напълно съм сигурен – отвърна той. – Съмнявам се, че бих могъл да сбъркам.

– Във всеки случай – намеси се Конрад – ще трябва да я прекосим ако искаме да достигнем блатото.

– Вярно е – съгласи се Дънкан. – Конрад, мисля че ти и Дребосъка трябва да водите, както обикновено. Теснотата на пътеката означава, че трябва да се движим в единична колона. Даян и аз ще пазим отзад. Не оставяй Дребосъка да отива твърде далече напред.

Мег, която яздеше Даниел, се смъкна от гърба му.

– По-добре се качвай обратно – каза Конрад. – Ще тръгваме.

– Което още повече означава, че не трябва да преча на един боен кон – възрази Мег. – Ще прекуцукам сама през тази малка горичка.

– Ще вървя с нея – заяви Ендрю – за да и помагам.

– Е, благодаря ви, любезни сър – каза Мег. – Не се случва често на такава стара чанта като мене да има предложение за придружаване.

– Мег – попита Дънкан, – има ли нещо нередно. Казваш, че не искаш да затрудняваш Даниел. Значи ли това ...

Вещицата поклати глава.

– Няма нищо нередно, милорд. Но тези дървета са много нагъсто.

Дънкан направи знак на Конрад, който тръгна по пътеката, като Дребосъкът крачеше непосредствено пред него. Другите се наредиха в редица. Даян и Дънкан застанаха последни. Пред тях болезнено куцаше сакатия демон, като използваше обърнатия на опак тризъбец вместо тояга.

Гората навяваше мрачно усещане, каквото би могло да се очаква от една гора през есента, усещане на умиращи, падащи листа, на попарените от сланата малко растения, които растяха по горския под. Но иначе нямаше нищо особено и в това нямаше нищо лошо, помисли си Дънкан, защото това беше начина, по който трябва да изглежда една гора. Повечето от дърветата бяха дъбове, макар че имаше разпръснати и други видове. Пътеката беше като онези, които сърните утъпкват за себе си,

като години наред вървят в единична колона, стъпвайки в следите на предния. Над всичко тегнеше тишина. Нито един лист не шумолеше и това беше странно, помисли си Дънкан, защото рядко имаше време, в което листата да не издават поне малко шумолене. Дори и в най-тихите дни, при пълна липса на вятър, при пълно спокойствие, някъде в гората изшумоляваше листо без очевидна причина. Нападалите листа, които лежах по пътеката, заглушаваха стъпките им и никой не промълвяше дума. Гората налагаше своята тишина и върху хората, които бяха навлезли в нея.

Като повечето горски пътеки и тази пътека беше криволичеща. Промъкваше се между дърветата, завиваше покрай някой паднал, гниещ горски гигант, избягваше покритите с лишеи камъни, вкопчваше се в по-издигнатата земя, за да заобиколи мочурливите места, които се срещаха по горския под, и като правеше всичко това криволичеше по своя виещ се път.

Дънкан, който вървеше последен, предхождан от Даян и куцация, наклонен демон, спря и се обърна на половина за да види пътеката зад себе си. Причината беше, че усещаше между плещите си сърбеж, подобен на чувството, което някой възприемчив човек има когато някой го гледа. Но нямаше нищо. Малката част, която можеше да види, от пътека беше пуста и нямаше никакъв признак, че наблизо може да има някой друг.

Чувството, каза си той, идваше от почти пълната увереност, че след кратко време цялата област, задържана от Малкия народ, ще гъмжи от плешиви и от другите членове на Ордата, идващи за да ги убият. Повече от сигурно, по това време Малкия народ беше освободил областта. Те бяха започнали да се измъкват преди нощта да е отминала и по времето когато неговата група потегли нямаше никой наоколо, с изключение на Снупи, който маршируваше заедно с Конрад, и Нан, която нарочно летеше над тях за да разузнава. Магическите клопки, поставени от Малкия народ, може би щяха да задържат Ордата за известно време, но само за няколко часа, в на-добрия случай. Макар и подли и зловни, клопките нямаше да издържат дълго срещу по-мощната и ловка магия на Ордата. В последна сметка, всички капани щяха да бъдат не повече от незначителни пречки.

Постави ръка на кесията, окачена на колана си и усети малката, заблелена твърдост на талисмана на Уалфърт, а също и податлива мекота на ръкописа, който изшумоля сухо щом го натисна с пръсти.

Ако само Дявол се окаже прав, каза си той – ако успеят да прекосят

блатото, ако главната част на Ордата продължи да се движи на север по западния край на блатото – тогава все още имаше възможност. При свободен път на юг към Оксънфорд, все още имаше възможност да осъществи мисията си. Това беше единствената им възможност, напомни си той. Нямахме други възможности. Нямахме варианти за избиране, нито пък решения за взимане.

След един последен поглед към празната пътека зад себе си, Дънкан се обърна и побърза да настигне Даян. Докато вървеше по пътеката той дочу първия слаб звук на оплакването, което чуваше за първи път откакто бяха навлезли в гората. Изглеждаше по далечен от всякога, почти шепот, заглушен и накъсан от плътността на дърветата.

Неочаквано пред него тежката растителност се разрези и той излезе на малко открито пространство, почти кръгло, като че ли преди време някой дървар беше изсякъл и извлякъл дърветата за да разчисти кръг в гората.

Останалите от групата бяха спрели и се бяха събрали в центъра на откритото място. Докато Дънкан бързаше към тях, хвърли един поглед наоколо и видя, че кръгът е заобиколен от по-големи и по-дебели дървета, отколкото онези, покрай които бяха минали. Дърветата бяха с огромни дънери и растяха почти едно до друго. Масивните им, преплетени клонове, които изскачаха от дънерите само на няколко фута над земята, образуваха непроницаем плет, който ги държеше заключени в кръга.

Дънкан побърза към Конрад.

– Защо спряхте? – попита той. – Защо не продължавате? Трябва да стигнем до блатото.

– Няма пътека – отвърна Конрад. – Пътеката стига до тук и не продължава нататък.

– А сега – заяви Ендрю, като удряше с тоягата си по земята нетърпеливо за да прикрие страха си – няма и такава, която да води насам.

Дънкан се завъртя и погледна обратно в посоката, откъдето беше дошъл, и видя, че Ендрю е прав. По някакъв начин дърветата се бяха придвижили и доближили, като им препречваха пътеката, по която бяха дошли.

– С много труд – заяви Конрад – можем да се промъкнем. Но ще бъде трудно за Даниел. Той не може да застане на ръце и колене и да лази като останалите. Ще трябва да сечем за да му направим път. Дори и без сеченето ще напредваме трудно.

Мег докуца при тях.

– Това е магия – каза тя, – при това най-убедителна магия. Ако не

беше толкова хитра щях да я надуша.

Снупи подскачаше яростно нагоре-надолу и размахваше ръце.

– Това са тези трижди проклетите джуджета – крещеше той. – Аз им повтарях и повтарях, че не са необходими капани към блатото, защото там няма никой от Ордата. Съсредоточете се, казах им, по протежение на земите северно от ливадите край реката. Но те не са ме послушали. Джуджетата са високомерни и никога не слушат. Поставили са тази сложна клопка за да впримчат Ордата и сега вместо тях се хваняхме ние. Сега джуджетата са си отишли, разпръснали са се като останалите и не могат да бъдат върнати за да свалят магията.

– Сигурен ли сте? – попита Дънкан.

– Сигурен съм

– Как можете да бъдете толкова сигурен?

– Защото познавам джуджетата. Те са народ с неприятен характер. И са умели в много сложните магии. Никой друг от нашия народ не би могъл да извърши работата, която се изисква за да се постави ивица гора и да ...

Прекъсна го звук на размахващи се криле и всички погледнаха нагоре за да видят какво става. Беше Нан, която се спускаше несръчно, като размахваше отчаяно криле за да намали скоростта си и да запази равновесие. Приземи се неумело и се просна по очи на земята. Щом стана на крака се втурна към тях.

– Ордата идва! – изписка тя. – Ордата приближава! Спускат се по хълма към гората.

– А сега какво ще правим? – извика Ендрю. – Какво ще правим сега?

– Ще спрем да режем – каза Конрад навъсено – и ще помним, че сме войници на Бога.

– Аз не съм войник на Бога – викна Дявол, – но ако се наложи да се бия, ще се бия редом с тези, които са. Ако е необходимо мога да бъда много мръсен боец.

– Обзалагам се, че можеш – обади се Мег.

– Нека да се надяваме – каза Дънкан, – че магията на джуджетата може да работи толкова ефективно срещу Ордата, колкото и срещу нас

...

Спря по средата на изречението и се втренчи в дърветата.

– Боже мой – каза той, – вижте това!

Преди много години, спомни си той, имаше един странстващ художник, който спря в Стендиш Хауз за залък храна и една нощ в

подслон, които се превърнаха в месеци, докато накрая отиде в абатството, където несъмнено беше все още, работеше при писарите и рисуваше скици и миниатюрни картини, с които монасите украсяваха ръкописите и свитъците. Като момче, припомни си Дънкан, беше прекарал много време при художника, чието име беше забравил след всичките тези години, надвиснал над малкото писалище, на което той работеше, като наблюдаваше очарован как магическите линии на молива му рисуваха сцени и хора, каквито никъде никога не беше виждал. Рисунката, която го привличаше най-много и която художникът му беше дал, изобразяваше група дървета, които някак си се превръщаха в изплашени хора – дървета с лица, които имаха само груба, но плашеща прилика с човешки лица, с клони, които се превръщаха в многопръсти сграбчващи ръце. Дървета превърнати в чудовища.

И сега тук, във вълшебната гора на джуджетата, дърветата приемаха същия вид на чудовища, като онези дървета, които художникът беше нарисувал. Дънерите носеха отпуснати лица, хищни усти с разкривени устни, повечето от тях беззъби, макар някой да имаха стърчащи кучешки зъби, с крушовидни носове, заемащи половината лице, с отвратителни, зловни очи. Сега имаше шумолене на листа, докато клоните се превръщаха в ръце на чудовища, някои с пръсти, други с нокти, а трети с пипала, и всички се размахваха яростно с неочаквана енергия, за да сграбчат някого и да го издерат до смърт.

Бяха обградени от чудовища, които бяха дървета или от дървета, които се опитваха да бъдат чудовища.

– Тези вонящи джуджета – вилнееше Снупи – нямат капка благоприличие. Тази тяхна магия не може да различи приятели от врагове.

От далече, очевидно от края на гората откъм склона, по който се бяха спуснали, се чу заглушен писък.

– Това са плешивите – каза Конрад. – Стигнаха са гората и са се сблъскали с дърветата.

– Или са дърветата – вмъкна Ендрю. – Плешивите не ми се сториха такива, които пишат много.

– Мег, можеш ли да направиш нещо? – викна Дънкан към вещицата. – Знаеш ли някакви заклинания, с които да преодолееш магията.

Ендрю закричи към дърветата в противоположна посока на тази, от която бяха дошли, като размахваше тоягата си и напяваше латински фрази, най-ужасният латински, каза си Дънкан, който някога е чувал.

– Млъкни! – изкрещя Дънкан към него и се обърна пак към Мег.

– Можеш ли да ни помогнеш по някакъв начин?

– Мога да опитам – отвърна Мег. – Какво ви обясних по-рано, моите сили са много слаби. Бяха ми отнети всичките ми магически пособия.

– Да, знам – рече Дънкан. – Каза ни за това. Кръвта от прилеп, порския тор и всичко останало. Но в тебе би трябвало да има способности, които не се нуждаят от тези пособия.

– Престани с тези глупости – викна той към Ендрю. – Тук не е мястото където църковното бърборене ще ни донесе нещо добро.

Мег каза тихо:

– Може би двамата заедно?

Слаба струйка мъгла се процеди между дърветата на мястото откъдето бяха дошли на поляната.

Конрад застана до Дънкан и Даян.

– Тази мъгла – каза той – е мъглата на Ордата. Помните ли когато се бихме край замъка. Имаше същата миризма. Те се приближиха към нас в търкалящ се куп мъгла и ...

– Не си спомням никаква миризма – прекъсна го Дънкан.

– Е, аз си спомням – заяви Конрад. – Имам по-остро обоняние от вас.

– Ордата се опитва да се промъкне между дърветата – каза Даян. – Може би ще ги задържат за известно време, но няма да е за дълго. Снупи ни каза, че нито един магически капан не може наистина да ги спре.

Снупи се обади:

– Този ще ги задържи по-дълго от останалите. Тези луди джуджета наистина са вложили цялото си умение в този капан. Всичките им умения са вложени в нещо, което не е необходимо. Ако не бяха го направили, сега щяхме да сме стигнали до блатото.

– Може би Мег ще успее да ни направи пътека – предположи Конрад.

– Не и докато Ендрю мучи на този противен латински – възрази Дънкан. – Трябва да го накараме да млъкне.

Нещо си пробиваше път със сила в участъка от гората, откъдето бяха дошли. Дърветата се люлееха яростно, а клоните им шибяха всичко наоколо. Устите върху дънерите бяха отворени широко, като за писък, но не се чуваше никакъв звук, при все че имаше други звуци – прашене и свистене на шибачи клони, внезапни писъци и сумтене.

– Това са плешивите – каза Конрад. – Пробиват си път.

Вдигна тоягата си и направи бърза крачка напред.

Над върховете на дърветата прелетя разкъсана черна черга, която пляскаше яростно и се спусна към тях. Към тях се протягаха две глави с

усти, оброчени с остри като игли зъби, а крилете с извити като куки нокти разсичаха въздуха.

– Внимавайте! – викна Конрад.

Даян отстъпи бързо встрани, докато създанието кръжеше точно над нея. Мечът и проблесна и се стовари като острие от светлина. Удари размахващото се крило и го отсече. Създанието се плъзна косо във въздуха. Мечът на Дънкан се завъртя за да го посрещне. Едната от главите отхвъркна. Създанието цопна на земята. Конрад стовари тоягата си върху оставащата глава и нещото се понесе по поляната, като се въртеше и извиваше, подскачаше във въздуха и се премяташе като пиле, на което е отсечена главата.

Дънкан видя, че острието му е омазано със същата черна лепкава течност, която видя когато уби онова пищащо и пляскащо нещо в битката при могилата на замъка.

Метна бърз поглед към небето и видя, че друго летящо килимче е преминало дърветата и е надвиснало над поляната, но докато го гледаше създанието се завъртя и се насочи обратно над дърветата.

Видя, че Мег и Ендрю са застанали един до друг, с лице към противоположната страна на поляната. Ендрю яростно размахваше тоягата си и крещеше латинския си, докато Мег развяваше ръце в кабалистични жестове и високо викаше напеви, толкова извити и къдрави, че на Дънкан му се стори докато ги слушаше, че са извън обсега на човешкия глас.

На поляната се кълбеше все повече мъгла. Между дърветата, ниско долу до земята, изскочи изострена глава със зловещ клон, последвана от извиващо се, змиеподобно тяло, което тичаше върху малки гушерски крака. Главата се издигна и се завъртя насам-натам, като че ли търсеше и се подготвяше за удар. Даян скочи напред и бляскавото острие се спусна в дълг, плавен удар. Главата с човката изхвъркна във въздуха, падна на земята и подскочи, а от прерязаната шия се изля поток от гъста, черна кръв. Но дългото, извиващо се, змийско тяло, задвижвано от множеството крака, продължи да излиза. Щом предната му част падна на земята, останалата част, която продължаваше да изскача от гората, се събра на куп.

Дърветата се извиваха силно, като че ли удряни от свиреп вятър, устите продължаваха да се отварят в мълчалив писък, клоните се люшкаха яростно, а ръцете правеха сграбчващи движения. Понякога от дълбините на дърветата прозвучаваха писъци, които секваха рязко. Един гигантски клон, с дузина ръце по него, се издигна във въздуха.

Натрошеното тяло на един плешив се извиваше, сграбчено от ръцете. Друг един плешив се измъкна на колене от дърветата, след това се изправи бързо и се затътри към тях, сграбчил тояга в ръце.

Дънкан се втурна за да го пресрещне, но Конрад го изпревари. Преди плешивия да успее да вдигне тоягата си, Конрад му нанесе удар. Ясно прозвуча звукът на строшен череп и плешивият се строполи напред, но зад него идваше друг, и друг, и друг. Плешивите бяха пробили блокадата на дърветата и идваха стремително.

Дънкан мярна издигната ръка, стискаща тояга в юмрука си, и замахна инстинктивно с меча си за да се защити. Ръката отхвъркна и падащата тояга се плздна по лявото му рамо. С ъгъла на окото си видя Даян и мечът и, който проблесна докато нанасяше удар. Отдръпна се встрани за да отбягне тежката тояга на насочилия се към него плешив и прободете гърлото му с острието на меча си. Но зад пронизания стоеше друг и този път знаеше, че тоягата ще достигне целта си, преди да успее да вдигне оръжието си. Но докато си го мислеше, над раменете му преминаха две удрящи копита, едното от които попадна право в лицето на плешивия. Тялото на Даниел го блъсна и Дънкан падна на ръце и крака, а големия кон, застанал над него, цвилеше яростно, удряше с копита и хапеше.

Конрад също беше на земята и пълзеше, а дясната му ръка висеше безсилно. Над него беше застанал на кривите си крака един плешив, а тоягата му беше вече издигната и започваше да се спуска. Дънкан скочи и се втурна напред, но знаеше, че ще бъде твърде късно. Преди да успее да се намеси, тоягата щеше да тупне върху главата на Конрад. От нищото изскочи тъмно, силно тяло, застана между Конрад и плешивия, и заби тризъбеца си, с цялата сила на двете си ръце и на мускулестото тяло на Дявол. Зъбците удариха плешивия точно в гърлото, под брадичката и потънаха дълбоко, с цялата си дължина.

Проехтя гласът на Ендрю:

– Пътека! Имаме пътека!

Вниманието на Дънкан, застанал вече на крака, се разделяше между неочаквания вик на Ендрю и пронизания плешив, който бавно се свличаше назад, а Дявол държеше дръжката на тризъбеца и яростно я дърпаше за да измъкне зъбците. Точно зад Конрад, Дребосъкът скачаше от тялото на един паднал плешив и се присвиваше за нов скок.

За момент изглеждаше, че няма повече какво да се прави. Нямахше повече плешиви. Търкалящата се мъгла все още се изливаше между дърветата и дърветата все още удряха яростно, но малката група плешиви, които се бяха промъкнали, сега лежах на земята, мъртви или умиращи.

Ендрю продължаваше да крещи:

– Имаме пътека! Имаме пътека!

– Напред към пътеката! – викна Дънкан. – Всички. Да се махаме оттук.

Направи бърза крачка в страни, сграбчи масивното тяло на Конрад и го изправи на крака. Дори докато го изправяше, големият мъж продължаваше диво да лази за да си възвърне изпуснатата тояга. Сграбчи я в лявата си ръка и се заклатушка напред, а дясната му ръка все още се висеше безжизнено. С цялата си сила Дънкан трудно го завъртя обратно.

– Ендрю е намерил пътека – каза му той. – Махай се оттук и тръгвай по нея.

Дребосъкът дойде при тях, с лице сгърчено в кучешко безпокойство. Застана близо до залитация Конрад, като се опитваше да го поддържа.

Дявол също беше тук, като влачеше тризъбецът с една ръка, и се вклини между Конрад и Дребосъка.

– Хайде – рече той на Конрад, – облегни се на рамото ми.

Дънкан се протегна и взе тоягата от ръката на Конрад.

– Аз ще нося това. Облегни се на демона. Той е здрав и силен. Ще може да ти помогне.

– Не се нуждая от помощ – изръмжа Конрад.

– По дяволите, разбира се, че се нуждаеш – настоя Дънкан.

Конрад постави лявата си ръка на рамото на Дявол и закуцука.

Дънкан се завъртя. Видя, че Даян е хванала Даниел за гривата и го води през поляната към пътеката на Ендрю. Встрани Снупи тичаше към пътеката, като подкарваше Красавица пред себе си.

Дънкан хвърли последен поглед наоколо. Дърветата все още се вълнуваха отчаяно и мъглата продължаваше да се промушва. Но не излизаха повече плешиви, нито пък змийски създания със жестоки клонове.

Знаеше, че трябва да се махат бързо оттук. Магията, която джуджетата бяха вградили в гората можеше да не издържи още дълго, а щом веднъж отслабнеше пътят на Ордата към тях щеше да бъде открит.

Дънкан се молеше за време. Време, за да се промъкнат през гората и да достигнат блатото.

Защото щом веднъж достигнат блатото, вероятно щяха да бъдат в безопасност. Дори ако плешивите и другите ги последваха през блатото, отбраната щеше да бъде относително проста.

Усети ръка върху рамото си.

– Хайде, Дънкан – каза Даян. – Всички други са на пътеката.

Той безмълвно се обърна и я последва.

Пътеката беше тясна, широка колкото да се промъкне един човек. Възможно беше Даниел да има неприятности, помисли си Дънкан.

Чу пред себе си как другите си проправят път. Снупи беше казал в гнева си, припомни си той, че глупавите джуджета са построили капан, който не може да различи приятел от враг – и беше сгрешил. Не беше отстъпил на магията на Ордата, но беше обърнал внимание на заклинанията на Мег и отвратителния латински на Ендрю.

Бавно се движеше заднешком, като наблюдаваше пътеката зад себе си. И докато отстъпваше пътеката се затваряше след него. Дърветата се материализираха или се преместваха за да преградят пътя, а гъстата растителност се събираше.

Обърна се и каза на Даян:

– Да бягаме.

Видя пред себе си открито небе и миг по-късно изскочи от гората. Другите бяха пред него и бягаха надолу по склона. Конрад скачаше най-отзад, като придържаше безполезната си дясна ръка с лявата.

Дявол тичаше пред тях към блатото. На края му той се спря за момент и се огледа, като че ли търсеше ориентир. След това за малко се втурна покрай брега и нагази във водата, последват от останалите.

Когато достигнаха брега Даян и Дънкан навлязоха във водата, която достигна едва до глезените им. Докато вървяха нататък, на места ставаше по-дълбока, но никога повече от коляното. Пред тях лежеше малък скалист остров и щом другите го достигнаха и изкатериха, изчезнаха от погледа им. След няколко минути Даян и Дънкан също стигнаха до острова и се изкатериха по струпаните скали. От другата страна намериха останалите, свити така, че да не се виждат. Даниел стоеше във водата, точно зад острова, скрит от натрупаните скали.

Дявол се пресегна и ги дръпна надолу.

– Ще се скрием тук – заяви той. – Ако Ордата не ни види, вероятно няма да рискуват. Те нямат представа, че блатото може да бъде прекосено.

Лежаха зад скалите и наблюдаваха. Гората все още съществуваше, при все че от това разстояние не можеше да се забележи признак на вълнение в нея, освен малките кълба мъгла, които продължаваха да излизат от нея.

Отново можеха да чуят оплакването. Понякога беше доста силно и ясно, понякога изчезваше.

Снупи допълзя по скалите за да се просне да Дънкан.

– Тези луди джуджета – започна той – са направили по-добра магия, отколкото знаят, че могат. Дори вещицата не можа да открие магията в гората. И все още се държи.

Докато говореше дървета изчезнаха, стопиха се напълно. Склонът, на който бяха стояли беше напълно пуст, с изключение на групата плешиви и другите създания зад тях, полускрити от мъгла.

Плешивите се тътреха надолу по склона. В края на блатото спряха и се втренчиха във водата, след това започнаха да тичат нагоре-надолу по брега, като ловджийски кучета, които търсят миризма. След известно време те се върнаха нагоре по склона, като минаха през облакът мъгла, който се раздвижи и ги последва. Скоро те и мъглата изчезнаха отвъд билото на хълма и не се появиха повече.

– Ще изчакаме тук докато падне нощта – заяви Дявол. – Няма да чакаме много. Слънцето скоро ще залези. Тогава ще тръгнем. Тук никога не става напълно тъмно. Винаги има известно отражение от водата.

Конрад седеше на един камък близо до брега на острова, изгърбен, прегърнал ранената си ръка близо до тялото си. Дънкан отиде при него.

– Дай да видя ръката ти – рече той.

– Боли, проклетата – каза Конрад, – но не мисля, че е счупена. Мога да я движа, но ме боли когато го правя. Удари ме една тояга, по месестата част на ръката, точно под рамото.

Горната част на ръката беше толкова подута, че кожата лъщеше. Гневно червен оток, който започваше да става лилав, покриваше областта от рамото да лакътя. Дънкан леко стисна ръката и Конрад се дръпна.

– По-леко – рече той.

Дънкан хвана лакътя и го размърда бавно нагоре-надолу.

– Не е счупен – обяви той. – Щастливец си.

– Трябва да му направим превръзка през рамото – предложи Даян. – Ще бъде по-лесно.

Бръкна в джоба на новият си жакет от еленова кожа и извади тънката зелена дреха, която носеше.

– Можем да използваме това – каза тя.

Конрад погледна дрехата.

– Не мога – изпъшка той. – Ако в къщи разберат, че ...

– Това са глупости – прекъсна го тя. – Разбира се, че можеш.

Дънкан положи тоягата до Конрад.

– Ето ти тоягата.

– Благодаря – рече Конрад. – Не бих искал да я изгубя. Най-добро дърво, добре изсъхнало. Прекарал съм часове за да я оформя.

Като работеше бързо, Даян оформи превръзка от дрехата, прекара я около ръката и я завърза на рамото.

– Материала е доста – засмя се весело тя. – Ще ти виси като пелерина. Но ще трябва да се примириш. Не искам да я късам. Може да дойде време когато ще се нуждаеш от нея.

Конрад се ухили към нея.

– Всички трябва да са гладни – каза той. – Красавица е ей там долу, при Даниел. Някой трябва да свали вързопите от нея. Имаме в тях малко храна.

– Обаче никакво готвене – обади се Дънкан. – Не трябва да се вижда дим.

– И без това няма дърва – изсумтя Конрад. – Във вързопите трябва да има нещо, което можем да изядем без готвене.

Дънкан и Даян седнаха на една скала край водата докато се свечеряваше. Стояха мълчаливо известно време. Накрая Даян заговори:

– Дънкан, относно този меч. Който Снупи ми даде.

– Да. Какво нередно има с него?

– Нищо. Абсолютно нищо. Но е странен.

– Просто ти е непознат.

– Не е това. Той е – как да го кажа? Като че ли някой ми помага. Като че ли нечия друга ръка го върти. Като че ли някой друг влиза в мене и ми помага да боравя с него. Не че нямам контрол върху него. Но, като че ли някой ми помага.

– Въобразяваш си.

Тя поклати глава.

– Не мисля така. Имало е един меч, който е бил хвърлен в едно езеро ...

– Достатъчно – прекъсна я Дънкан. – Никакви фантазии повече. Никакви.

– Но, Дънкан, страх ме е.

Той я прегърна и я притисна към себе си.

– Не се притеснявай – успокои я той. – Всичко е наред.

Като че ли ходеше в картина, помисли си Дънкан, един от сините пастелни пейзажи с отсенки на вълшебство, които висяха в един от салоните в Стендиш Хауз, скъпоценно малко платно, което е било нарисувано толкова отдавна и крило толкова дълго, че никой не би могъл да си спомни кой може да е художникът. Без много контрасти в цветовете, всичко изпълнено в нюанси на синьото, с единствен различен цвят на бледа луна в почти болнаво жълто блещукане през синьото на облаците и небето. Никакви контрасти, нищо освен неуловими градации на цвета, така че погледната отдалеч картината да се различава малко от цапаница в синьо. От по-близо могат да се различат детайли и само тогава може да се разбере какво е имал наум художникът. Имаше един, спомни си той, който много приличаше на сегашният изглед, равен воден пейзаж, който не показваше почти нищо освен воден простор, с по-тъмни тонове, които загатваха далечен бряг, а в небето, както тук, болнава жълта луна.

От часове вървяха през водата, наредени един зад друг, следвайки се по петите, като всеки завиваше щом завиеше предходния, за да се задържи върху тесния подводен скален хребет, по който водеше Дявол, начело на колоната.

Освен луната, в небето имаше и няколко звезди, макар че от време на време повечето ги закриваха носещите се тънки облаци. Но плоската, гладка повърхност на блатото действаше като огледало, като хващаше и отразяваше всеки проблясък светлина, попаднал върху него. След като очите им бяха добре привикнали към тъмнината, изобщо не им изглеждаше, че пътуват през нощта, а през здрач, през онази част на деня, през онзи особен момент, когато последното затъмнение на здрача отстъпва на нощта.

Даян беше първа в колоната, непосредствено зад Дявол, докато Дънкан я завършваше, предхождан от Ендрю. На Дънкан му се струваше, че отшелника е изморен. От време на време се препъваше и блискаше с тоягата си много повече, отколкото беше необходимо. Не след дълго трябваше да спрат за почивка. Надяваше се скоро да достигнат някой от малките скалисти острови. Откакто бяха напуснали първия остров, бяха преминали през два други. Нямаше представа дали пред тях има други. Надяваше се, че има, защото Ендрю се нуждаеше от почивка, а

вероятно и някои от останалите. Въпреки грубата си сила, Конрад сигурно изпитваше трудности при ходенето с наранената си ръка.

Водата не беше дълбока, рядко достигаше по-високо от коляното, но вървенето през нея беше бавно и трудно, защото на всяка стъпка беше необходимо да се опипва с крак дали основата е солидна преди да се пренесе тежестта върху него.

Нямаше никакви спънки. На два пъти от блатото изскачаха големи тела, но не успяваха да достигнат вървящите по скалистия хребет поради плитчините. Едното от тях Дънкан не можа да види, защото то се появи пред колоната. Само чу яростният плясък при опита на създаването да достигне хребета. Другото видя за миг и при слабата светлина беше неспособен да получи нещо повече от бледа представа за него. Тялото беше огромно и дебело, а главата смъртно напомняше жаба. Най-силното го впечатли окото, голямо колкото юмрук, което за миг проблесна червено, докоснато от лунната светлина, като гневен скъпоценен камък.

През цялата нощ слушаха отдалеченото оплакване на света, но сега на Дънкан му изглеждаше, че се приближават към него. Сега беше по-силно и не отслабваше както преди. Сега се носеше неспирно, оплакване, което се менеше по височина, но не спираше. Ако човек се съсредоточи върху него, каза си Дънкан, звукът би могъл да бъде не само досаден, но и обезкуражаващ. През последния час беше привикнал към него или поне така му се струваше. Човек може да свикне с всичко, каза си той. Или може да се надява, че е така.

Пред него Ендрю се спъна и падна на колене. Като се придвижи бързо, Дънкан го хвана и го издърпа на крака.

– Изморяваш се вече – каза той.

– Изморен съм – изстена отшелникът. – Изморен съм телом и духом.

– Мога да разбера за тялото – рече Дънкан. – Но какво общо има душата?

– Добрият Господ – започна Ендрю – беше така добър да ми покаже, че за всичките години непрестанен и добросъвестен труд аз съм постигнал някаква малка степен на святост. И как я използвам? Как употребих слабите си сили? Ще ви кажа как. Като освободих един демон от веригите му. Като победих или помогнах да бъде победена една грешна и нечестна езическа магия, но само с помощта на една вещица. Лошо е да се сътрудничи с вещица и с всякакви други зли сили или с практикуващи злото, милорд. По-лошо е да си приписвам нещо, което е могло да бъде сторено от самите заклинания, защото нямам начин да разбера

степената, ако изобщо има такава, до която аз съм отговорен за отварянето на пътеката, която ни освободи от гората.

– Някой ден – каза сурово Дънкан – това твое смазващо самосъжаление, което чувстваш, ще бъде смъртта и проклятието ти. Помни, човече, че си войник на Бога, може би самозван, но все пак, в твоя ум, оставащ такъв.

– Да – съгласи се Ендрю, – войник на Бога, но лош войник. Един малко пипкав, глупав войник, който трепери вътрешно от страх, който не намира никаква радост в призиванието си, който се насилва да бъде това, което може би не е.

– Ще се почувстваш по-добре – успокои го Дънкан – след като си починаеш. Денят беше труден и ти не си вече млад. Показа ни истинския дух на войника, като се държа толкова добре.

– Може би щеше да бъде по-добре – каза Ендрю – ако си бях останал в моята проста килия, вместо да търся приключения. Това пътуване ми разкри повече за самия мене, отколкото е приятно да знам. Нищо не съм довел до край и ...

– Задръж малко – прекъсна го Дънкан. – Според мене си извършил доста неща. Ако не беше освободил демона, той нямаше да е в състояние да ни преведе през блатото.

Ендрю засия.

– Не съм мислил за това – каза той, – въпреки че за да направя това, аз помогнах на един сатанински дявол.

– Той не принадлежи на Сатаната повече. Помни това. Той е избягал от Ада.

– Но той все още е създание на злонамереността. В него няма благоволение и никаква вероятност ...

– Ако с това имаш предвид, че той не се е покръстил, това е вярно. Но от гледна точка на това, което е направил, ние трябва да го считаме за приятел и съюзник.

– Милорд, понякога ми се струва, че имате особена ценностна система.

– Всеки от нас – отвърна Дънкан – трябва да преценява сам. А сега се успокой. Ако се спънеш пак, ще трябва да те ловя като риба.

Като последва все още залитащия, несигурен отшелник, Дънкан се взря в блатото. Представляваше равни място, голям воден простор, който се разстилаше на всички страни, разкъсан тук-там от тъмни петна, които можеха да бъдат тръстики, растящи в плитчина или малки острови от върби, вкоренени в плитката кал.

Оплакването продължаваше, издигащ се и падащ, самотен звук, който можеше да разкъса сърцето на човек, който си е позволил да слуша само него и нищо друго. След известно време, дори при невнимателно слушане, звукът доби тежест, като че ли беше субстанция, която тегнеше върху слушащия. Дънкан откри, че се чуди, дали не е тежестта на оплакването тази, която прави блатото толкова плоско и безлично. Нищо, каза си той, дори и водна пустош като тази, не може да остане незаsegnата от тежестта на оплакването на света.

Пред тях се мерзелееш камара скали, друг остров, по-който се изкачва тези пред тях. Дънкан увеличи крачката си, хвана ръката на Ендрю и му помогна да се изкачи върху големите плочи от разцепени скали. Откри една плоска плоча, подходяща за сядане, помогна на Ендрю да се отпусне и седна върху нея.

– Стой тук и си почивай – каза му той. – Не мърдай докато не дойда да те взема. Напълно си изтощен.

Ендрю не отговори. Седеше със сгънати колене, ръцете, поставени върху тях, а главата му беше отпусната върху прегънатите ръце.

Дънкан се изкатери по скалите и откри останалите от компанията от другата страна да се настаняват за почивка. Обърна се към Снупи.

– Мисля, че трябва да изчакаме малко. Сигурно всички са изморени. Ендрю почти си е изпял песента.

– Така са и другите – отвърна Снупи. – Макар да е голям и жилав, Конрад не издържа повече. Ръката го боли много. Трябва да поговорите с Дявол. Обсъдете го с него. Адски е склонен да продължава. Демонът е здрав като кожа на тъпан. Не знае какво е умора. Може да продължава вечно. Ще иска да тръгнем след като сме си починали малко.

– Защо е това бързане?

– Не знам. Трябва да сме преминали половината досега. Трудно е да се прецени. Тук всичко изглежда едно и също. Няма никакви ориентири.

– Ще поговоря с него. Може би има някаква причина. Виждал ли сте Нан?

Снупи направи гримаса.

– Мисля, че си е отишла.

– Имате предвид, че ни е изоставила?

– Не мога да бъда сигурен, но мисля, че е възможно. Тя не е добър летец. Знаете това. По-скоро пърха отколкото лети.

– Да, знам.

– Над земя, където може да кацне навсякъде или във всеки момент,

тя няма да има нищо против. Но тук, ако реши да слезе долу, няма нищо твърдо за да стъпи върху него, а само вода. Баншитата мразят водата. Освен това, тук има опасности.

– Имате предвид онези неща, които ни нападнаха.

– Да, тях. Ние сме напълно в безопасност, докато сме върху хребета. Тук не могат да ни достигнат. Водата е твърде плитка, а те са твърде големи. Иначе, щяхме да сме излапани.

– Има ли други опасности?

Снупи помръдна рамене.

– Не знам. Приказки. За блатото има всякакви истории. Никой не го познава и ето как тръгват приказките. Никой не е рискувал да навлезе в него.

– И мислиш, че Нан си е отишла?

– Така мисля. Не знам. Така или иначе, не ми каза.

– Може би е сметнала, че е направила достатъчно за нас.

– Възможно е да е така – съгласи се Снупи.

Дънкан слезе надолу по острова до водата. Там откри Дявол, настанен върху един камък. Беше се привел надолу.

– Хората са като пребити – започна Дънкан. – Има ли някаква причина, поради която да не прекараме тук докато стане светло за да си починем?

– Трябва да прекосим блатото колкото се може по-бързо – отвърна Дявол. – Вижте там – посочи той и Дънкан се втренчи в указаната посока. – Виждате ли тези върхове там? Три върха. Трудно се различават.

Дънкан поклати глава.

– Не съм сигурен, че ги виждам. В един момент помислих, че виждам нещо, но не съм сигурен.

– Върховете са Островът на Оплакването на Света.

– Мястото, където се намират драконите.

– Точно така – потвърди Дявол. – Могат да не ни видят в тъмнината. Може би драконите могат да виждат на тъмно. Не съм сигурен. Но дори и така да е, не виждат много добре. Ако бихме могли да достигнем острова преди зазоряване, може да си нямаме много проблеми с тях. Но ако ни забележат на открито, сред водата, и все още имаме да вървим много, те ще ни изкълват до смърт. Ще ни избият един по един.

– Ще имаме по-добра възможност да се отбраняваме ако сме върху острова?

– Да, по-големи шансове. Няма да могат да долетят до нас. Размахът на крилете им е голям и не могат да ни достигнат между скалите на

острова. Ще дойдат до нас, разбира се, по земя, но тогава ще бъде по-лесно да се справим. Ако убием един-два и другите може би ще се разпръснат. Възшност драконите са страхливи.

– В такъв случай мислиш, че трябва да тръгваме?

– Какво ни задържа?

– Ендрю едва се държи на крака. Конрад има силни болки и започва да го тресе.

– Сложете единия от тях на коня.

– Мег вече язди Даниел. Разбира се, тя не тежи повече от перо, но не искам да го товаря повече. Мразя да го изморявам. Той е най-добрия боец, когото имаме. Когато дойде време да се бием с драконите, искам да са бие по най-добрия начин, на който е способен.

– Милорд – заяви Дявол. – Мисля, че е важно да достигнем острова преди зазоряване.

– След като достигнем острова на оплакването, колко ще ни остава за да прекосим блатото.

– Малко разстояние. Около една миля. Близко е до западния бряг.

– От острова можем да бягаме към брега въпреки драконите.

– Ако ни видят, че напускаме острова, може би няма да ни преследват толкова сериозно. Тяхната работа е да пазят острова. След като го напускаме, ние няма повече да бъдем заплаха. Мисля, че може да стане така. Само предполагам.

Над тях се чу меко шумолене. Дънкан погледна нагоре и видя, че към тях плува Духът.

– Нося лоши вести – заговори Духът. – Неочакваното се приближава към нас.

Той направи драматична пауза.

– Добре – обади се Дънкан. – Престани с глупавото си позиране, поеми си дъх и стовари върху нас цялото нещастие.

– Нямам нужда да си поемам дъх – отвърна Духът. – Както добре знаете, аз нямам дъх, когото да поемам. И нямам намерение да стоварвам нещастие изобщо върху когото и да е. Само ви казвам истината.

– Тогава започни с нея – настоя нетърпеливо Дънкан. – Кажи ни великата истина.

– Ордата прекрати движението си на север и се връща – обяви Духът. – Установиха се на западния бряг, срещу острова на оплакването и частите и започнаха да оформят масивна сфера.

– Боже мой – възкликна Дънкан, – рояк. Те започват да образуват рояк.

– Рояк ли? – попита Духът.

– Да, рояк – Дънкан се обърна към Дявол. – Каза ми за техните навици свързани с роенето.

– Казах ви това, което съм чувал – отвърна Дявол.

– Отбранително роене, каза ти. Придобиват сила от личния контакт, почти всеки със всеки, на всички членове на Ордата. Те се скупчват. Събират се за да посрещнат опасността.

– Това – допълни Дявол – беше тълкованието на това явление, което аз чух.

– Срещу нас, за Бога – каза Дънкан.

– Ако това, което ви казах преди е вярно – рече демонът, – бих допуснал, че защитата трябва да е срещу нас. Ние сме единствената възможна опасност наоколо.

– Кутбърт ми каза, че Ордата бяга изплашена – вмъкна Дънкан. – Нямахте представа какво може да ги е изплашило. Но защо ще се плашат от нас? Те ни срещнаха и ни биха. Няколко пъти бягахме от тях. Какво опасност представляваме?

– Има достатъчно доказателства за страхът им от вас – заяви Духът. – Всъщност те никога не са излизали срещу вас, поне не членове на Ордата. Изпращали са плешивите срещу вас, а може би те дори не са членове на Ордата. Може би те не са повече от същества, създадени с магия – войници, носители на заповедите, които не познават чувството на страх.

– Това, което духът казва, е вярно – рече демонът. – Ако Ордата не се страхуваше от вас, щяхте да сте мъртви от дни.

– Какво ще правите сега? – попита Духът. – Те са застанали и ви очакват.

– Не можем да отстъпим – заяви Дънкан. – Отидохме твърде далече за да мислим за връщане. Колкото по-бързо преминем блатото, толкова по-бързо ще се изправим пред тях. Може би ще успеем да се промъкнем край тях. Не знам. Единственото нещо, което не можем да направим е да им дадем време. Това ще им даде възможност да завършат роенето си.

– Какво ще правите, когато се срещнете с тях? – попита Духът. – Свитата ми душа се свива още повече при тази мисъл.

– Ще направим каквото можем – отговори Дънкан. – Може би когато ги срещнем, ще знаем какво трябва да направим.

Той скочи на крака.

– Бъди готов да ни водиш – каза той на Дявол. – Тръгваме веднага.

Оплакването ставаше все по-силно и по-тежко – тежко в смисъл, че притискаше по-здраво земята и водата, и тези неща, които живееха или пътуваха по земята и водата, като че ли голяма невидима ръка с широко разперена длан буташе надолу, като смачкваше всичко, което лежеше под нея.

Конрад се спъна и политна напред, а ръката му се плъзна по рамото на Дънкан, което стискаше за опора. Дънкан се мушна напред и встрани, за да се опита да попречи на Конрад да падне и го обхвана с ръка, но ударът на тялото на големия мъж ги тласна и двамата във водата.

Конрад падаше за трети път откакто бяха започнали изтощителния опит да достигнат преди зората острова на оплакването. В няколко други случая Дънкан успяваше да го хване достатъчно бързо за да предотврати падането.

Дънкан се измъкна от водата и с теглене и бутане успя да изправи Конрад на коленете му. Големият мъж пръхтеше и кашляше, като плюеше водата, която беше глътнал.

– Милорд – изхриптя той, – защо не продължите без мене?

– Защото заедно започнахме това пътуване – отвърна Дънкан – и, за Бога, ще го завършим заедно.

Конрад се изправи с мъка, като се олюляваше на краката си.

– Заради ръката е – поясни той. – Болката отнема силите ми. Тресе ме треска. Вървете. Аз ще ви следвам. На четири крака, ако се наложи, но ще ви следвам.

– Ще те нося ако се наложи.

– Милорд, не можете да ме носите. Ще бъде като да носите кон.

– Или ще те влача за краката – допълни Дънкан.

– Къде ми е тоягата? – попита Конрад.

– Снупи я носи.

– Твърде тежка е за него. Може да я изпусне и тя ще отплува надалеч от него.

– Погледни – каза Дънкан. Ето там е островът на оплакването, точно пред нас. На половин миля. Толкова трябва да минем. И ще бъдем там навреме. Все още няма и знак за зората.

– Къде са драконите? – запита Конрад. – Трябва да има дракони. Така каза Дявол. Чух го да го казва.

– Хайде – заповяда Дънкан. – Размърдай краката си. Тръгвай. Скърцай със зъби и се движи. Облегни се на мене.

– Не е правилно да се облягам на вас, милорд.

– Проклятие, облегни се на мене – викна Дънкан.

Конрад се наклони напред и се облегна тежко на Дънкан, като дишаше трудно, трепереше и се олюляваше. Стъпка по стъпка, двамата се придвижваха напред.

Бяха паднали малко зад другите, но не много далеч. Колоната се придвижваше бавно. Всички са изтощени от този ужасен преход през блатото, каза си Дънкан. Някъде в началото на колоната Даян подкарваше Ендрю пред себе си, като го държеше буден, предпазваше го от пада-не и го караше да върви.

Засега нямаше никаква следа от дракони. Може би, рече си Дънкан, няма да има никакви дракони. Макар да знаеше, че това е повече, отколкото можеше да се надява.

Ако оплакването спреше само за минута, помисли си той, за да им даде възможност да поемат дъх. Оплакването и натискът, усещането за тежестта на оплакването ги притискаха надолу, натиск, който държеше блатото неподвижно, равно и спокойно, една голяма длан, която се притискаше във водата.

А след това, по някаква причина, която той не знаеше, като интуиция, която дойде като нетърсена истина, като знание, което внезапно разцъфна в мозъка му, той разбра, че не е само оплакването, което го притиска, а нещастieto на света – цялото нещастие и омраза, целият ужас, цялата болка и вина – събрани по някакъв начин, изтеглени от всички хора по света и концентрирани тук, като се събираха като във фуния над острова пред него, за да се покажат, за демонстрират цялата си сила. Като че ли всички хора от света се събираха тук на изповед, търсейки утешението и подкрепата, която можеше да им даде подобен обред, и като ги получаваха, поне до известна степен, от оплакването, което се носеше от острова. Дали нещастieto и вината, болката и ужасът не се превръщаха тук в оплакване, което се даваше на вятъра за да бъде разнесено надалече?

Това беше зашеметяващо знание и той му се противопостави, защото то беше ужасно, беше неразумно и невероятно, беше невъзможно да има такова нещо – безсрамно, неприлично, варварско. Беше чудо, помисли си той, че островът не се мята в гърчове на агонията, че езерото не изпуска пара и не ври от ударите на този поток от нещастие.

И все пак, докато се противопоставяше на това неканено знание,

той разбра, че това е истина и знаейки това натиска му изглеждаше още по-голям и по-угнетяващ, по-безмилостен отколкото беше преди.

Пред тях се мержелееше малък остров, нищо повече от буца скали, стърчащи от водата на стотина ярда от острова на оплакването. Докато гледаше напред, Дънкан видя отново трите остри върха на по-големия остров, очертани като големи сини кули на фона на бледата синева на небето. Луната почти беше залязла. Плуваше само на педа над тъмнината на западния хоризонт. Като погледна на изток му се стори само като възможност, че зората може да настъпи скоро. Не можеше да бъде уверен, но изглеждаше, че на изток небето просветлява – пръв намек за изгряващото слънце.

Тъмната фигура на демона изкачи скалистото островче пред него и изчезна от другата страна. След него идваше Даниел, с вкопчената като насекомо в гърба му Мег. След Даниел беше Красавица, която ситнеше изящно, като избираше къде да стъпи точно и с грация. Белотата на вързопите, завързани на гърба и, проблясваше в тъмнината. След това идваше Даян, като подкрепяше препъващия се Ендрю, който все още носеше тоягата си, вкопчен в нея с мъртва хватка, въпреки слабостта си. Зад тях двамата идваше паешката фигура на Снупи, който скачаше прилежно от камък на камък, като носеше небрежно на рамото си тоягата на Конрад, която от време на време заплашваше да го събори.

Дребосъка се върна назад, като цопаше във водата, за да види как се справят Конрад и Дънкан. Челото му беше набръчкано от загриженост.

– Всичко е наред – процеди Конрад през зъби, стиснати срещу болката. – Върви напред. Настигни останалите.

Доволен, Дребосъкът се завъртя и изприпка през водата.

Достигнаха до малка група скали.

– Спокойно – каза Дънкан на Конрад. – Дръж се здраво за мене. Мога да поема тежестта ти.

– Да, милорд – рече Конрад.

– Внимавай къде стъпваш – предупреди го Дънкан. – Гледай да не паднеш и отново да нараниш същата ръка.

Бавно и внимателно преминаха между скалите, и предпазливо се спуснаха от другата страна, отново във водата. Останалите бяха преминали повече от половината път до острова на оплакването.

Нямаше дракони. Дънкан поблагодари мислено на Бога, че не се появиха дракони.

– Още малко остана – ободри той Конрад. – След това ще можем да

си отдъхнем. Ще можем да поспим.

Не мислеше, че всичко ще се развие по този начин. Когато тръгваха беше пресметнал, че за да преминат блатото ще им трябват два дни. Но вместо това те го прекосиха, или почти го бяха прекосили, за една нощ.

Осъзна, че гледа в краката си, като че ли гледането можеше да му каже как да стъпи най-добре. Хвърли поглед напред и видя, че тези пред тях са спрели, всички с извити назад глави и се взират в небето. Даян беше пуснала Ендрю, който беше паднал и сега цамбуркаше из водата. Даниел се вдигаше на задните си крака и Мег се пързеляше, като в забавено движение по гърба му за да просне във водите на блатото. В небето, точно над Даниел имаше черна фигура, подобна на прилеп, с широко разперени криле, изкривена като камшик опашка и зловеща глава, протегната напред.

– Стой тук! – викна Дънкан на Конрад. – Дракон! Стой тук.

Измъкна се от сграбчилата го ръка на Конрад и се втурна напред, като измъкна меча от нощницата. Единият му крак се плъзна по хлъзгава подводна скала и докато се опитваше да се изправи, другият му крак също се плъзна и той падна по гръб, а водата се затвори над него.

Опита се да се изправи, като чувстваше, че го обзема сляпа паника и се подхлъзна отново. Остър писък проряза тишината и той видя, че драконът, сграбчил с птичите си крака Красавица, размахва диво криле за да се издигне. Даниел, изправен високо, беше захапал със зъби шията на дракона и увисваше във въздуха. Докато Дънкан наблюдаваше, драконът с усилие повдигна коня над водата и след това падна отново. Отстрани Дънкан видя светкавицата на меча на Даян. Докато замахваше, втори дракон, като се мъчеше да отбягне удара, се плъзна встрани и почти се разби във водата. Крилото му удари Даян и я събори.

Конрад тичаше към Даниел и докато Дънкан наблюдаваше, скочи във въздуха, протегнал здравата си ръка. Ръката му се затвори около шията на дракона и той падна във водата, неспособен да се освободи с добавената тежест на Конрад.

Красавица беше прекратила пищенето си. Отпуснатото и тяло, освободено от дракона, се полюляваше във водата, разпенена от усилията на дракона да избяга. Дребосъкът скочи към гърлото на дракона, а главата му направи разсичащо движение. Драконът се вдърви, след това се опита да се надигне над водата и накрая се отпусна и застина. Драконът, който беше нападнал Даян, се издигаше нагоре. Даян беше се изправила на крака.

Над тях се чуваше звук на криле и, като погледна нагоре, Дънкан

видя, че въздухът изглежда пълен с дракони, които кръжаха бързо над тях, готови да убиват. И това, знаеше той, беше краят. Тук свършваше пътуването. Групата му, изморена след пътуването през цялата нощ, застигната на открито на не повече от сто фута от безопасността на острова на оплакването, нямаше да издържи на такава атака. В него избухна горчивина с такава сила, че усети вкуса на жлъчка в устата си. Като нададе рев на предизвикателство без думи, неистов рев на омраза, той вдигна високо меча си и се втурна напред за да заеме позиция заедно с другите от групата.

Отгоре, над кръжащите дракони, някъде в дълбоката синева на небето, се чу неочакван тропот на копита, див рев на ловджийски лов и лай на стотици ловджийски кучета.

Драконите разкъсаха кръга и като размахваха криле отчаяно се мъчеха да избягат. Върху тях се спусна, като ги разпръсна, Дивият ловец, възседнал цвилещият си жребец, чиито подобни на чукове копита хвърляха искри във въздуха. Конят и ездачът се спуснаха толкова ниско, че за момент Дънкан зърна лицето, очите, които грееха диво под гъстите вежди, брадата, която се развяваше над раменете във вятъра на собствената му атака. След това конят, с яростно удрящи копита, отново се изкачваше в синьото небе, а Ловецът размахваше своят рог в ръка. Драконите отчаяно летяха надалеч от ловджийските кучета, които лаеха след тях из небето.

Дънкан видя, че останалите от отряда се насочват напред към безопасността на острова. Даян влачеше куцащия Ендрю, а Конрад упорито газеше напред.

Дънкан нагази и хвана Красавица. Когато я докосна разбра, че е мъртва. Тялото и плуваше и той го повлече към брега. Там седна и сложи главата и в скута си. Положи колебливо ръка и я погали, като дръпна нежно дългите, копринени уши. Нямаше повече, помисли си той, малките ситнещи крака да танцуват по пътя пред него. Най-малка и най-скромна от всичките тях, а сега това.

Мека муцуна побутна рамото му и Дънкан извърна глава. Даниел меко изпръхтя срещу него. Протегна ръка и погали коня.

– Изгубихме я, момче – рече той. – Изгубихме нашата Красавица.

Дънкан вървеше по горската пътека когато срещна великана. Беше ранна пролет и всички дървета имаха мекия, жълто-зелен, дантелен вид, който придобиваха когато листата започваха да се разпукуват от пъпките си. Имаше много цветя – гората беше покрита с цветя във всички нюанси – малки цветя, които кимаха на Дънкан при минаването му, като че ли го познаваха и искаха да го поздравят. Гората беше приятно място, доста просторна, с много светлина и въздух, а не една от онези гъсти, мрачни, дори заплашителни гори, които през цялото време се приближават, като че ли възнамеряват да уловят пътника.

Дънкан не знаеше къде се намира гората, не знаеше откъде е тръгнал, нито къде отива. Достатъчно беше, че е там. Той вървеше само в настоящия момент и това, помисли си той, беше добре. Нямаше минало, за което да се разкайва, нито бъдеще, от което да се страхува.

И тогава се появи великана, и двамата тръгнаха един към друг докато се срещнаха. Пътеката беше тясна и нямаше място за двамата. За да се разминат, двамата или поне единият от тях, трябваше да отстъпи. Но никой не го стори. Стояха, един срещу друг, Дънкан свирепо гледаше нагоре към великана, великана гледаше свирепо надолу към Дънкан.

След това великана го вдигна нагоре с една ръка и го разтърси. Разтърси го енергично и главата на Дънкан се метна напред-назад, а краката му се раздрусаха. Ръцете му не помръднаха защото големият юмрук на великана ги държеше здраво в хватката си.

И великанът каза:

– Събудете се, милорд. Събудете се. Дошли са да ви видят.

Дънкан се опита да изпълзи обратно в съня си.

– Оставете ме – смутолеви той.

Но великана каза:

– Събудете се! Събудете се! Събудете се!

И забавното нещо беше, че не говореше гласът на великана, а нечий друг познат стържещ глас. Изглежда, че това беше гласът на Дявол. Друсането продължаваше, някой разтърсваше рамото му доста силно.

Отвори едно око и видя над себе си Дявол. Отвори и другото и видя, че лежи по гръб, а над него е надвиснала скална издатина.

– Сега сте буден – каза Дявол. – Стойте буден. Не заспивайте отново.

Демонът приседна върху петите си, вместо да си отиде. Остана там, като го наблюдаваше.

Дънкан се надигна в седнало положение, и вдигна ръка за да потърка очите си. Намираше се върху малък скален корниз, а над него се простираше каменна козирка. Зад нея слънцето грееше ярко и почти до краката си видя водата на блатото. Близо до него лежеше Конрад, сгъшен на една страна, а притиснат до него спеше Дребосъка. Ендрю спеше по гръб, с широко отворена уста и хъркаше силно.

Дънкан започна да се изправя, но седна отново, подкосен от паниката, която го заля. Беше заспал, осъзна той, може би всичките изтощени бяха паднали в сън, без да вземат съответните предпазни мерки. Не беше поставен страж, никой не проучи острова. Вероятно просто бяха паднали и заспали. И това, знаеше той, беше непростимо за него като водач.

Попита със слаб глас:

– Всичко наред ли е?

– Всичко е наред – отвърна Дявол. – Стоях на стража докато спътниците ми спяха.

– Но ти също беше изморен.

Дявол поклати глава.

– Не бях изморен. Демоните не знаят умора. Но има хора, които ви чакат, сър. Иначе не бих ви събудил.

– Кой чака?

– Някакви баби. Доста приятни баби.

Дънкан изпъшка и се изправи на крака.

– Благодаря ти, Дявол – заяви той.

Там където завършваше плочата, на която беше лежал, започваше пътека и той стъпи на нея. Щом напусна защитата на надвисналия каменен перваз, натиска и тежестта на оплакването се стовариха върху него, макар сега да нямаше оплакване. И щом нямаше оплакване, запита се той вцепенено, как би могло да има тежест и натиск? Почти незабавно откри отговора – натискът не беше от оплакването, а от нещастията по света, които се стичаха към това място, стичаха се за да бъдат прочистени и премахнати от оплакването. Натискът беше толкова голям, че залитна под него и осъзна също и тъгата му, всепроникваща тъга, която заглушаваше всяко друго чувство, която превръщаше радостта от живота в нищо, която предизвикваше вцепенение от чудовищността на омразата и ужасът по света.

Споменатите от Дявол жени, три на брой, стояха в началото на

пътеката, която водеше от брега на блатото към вътрешността на острова. Бяха облечени в дълги рокли, които достигаха до глезените им, много семпли рокли, без набори или волани по тях, които някога са били бели, но сега бяха по-скоро мръсни.

Стояха там и го чакаха, с кошници в ръцете. Дънкан изпъна рамене за да се противопостави на натиска на нещастieto и тръгна по пътеката към тях.

Когато бяха лице в лице, останаха безмълвни за миг, той и трите жени, като се оглеждаха един друг.

Видя, че вече не бяха млади. Дълго време беше изминало, откакто са били млади, ако са били изобщо. Въпреки бръчките им, все пак не бяха вещици. По-скоро бръчките им придаваха достойнство, а около тях се усещаше спокойствие, което беше в противоречие с концентрираното нещастие, изливащо се над това място.

Едната от тях, застанала малко по-напред от останалите, заговори:

– Млади човече – попита тя, – възможно ли е ти да си човека, който извърши насилието над нашите дракони.

Въпросът беше толкова неочакван, а изводите толкова нелепи, че Дънкан неволно се засмя.

– Не трябваше да го правите – рече жената. – Лошо сте ги изплашили. Все още не са се завърнали и се безпокоим за тях. Мисля, че освен това сте убили един от тях.

– Не и преди той да убие един от нас – отвърна Дънкан остро. – Не и преди да убие малката Красавица.

– Красавица ли? – запита жената.

– Едно магаре, мадам.

– Само едно магаре?

– Един от моята група – каза Дънкан. – Има също един кон и едно куче, и те също са част от групата. Не домашни любимци, не животни, а наистина част от нас.

– А също и един демон – рече жената, – един грозен, куц демон, който ни заплаши с оръжие, когато дойдохме по пътеката.

– Демонът също е един от нас – поясни Дънкан. – А освен това, с нас са също една вещица, един таласъм и един отшелник, който се мисли за войник на Господа.

Жената поклати глава.

– Не съм чувала подобно нещо – заяви тя. – А мога ли да ви попитам, кой сте вие?

– Мадам, аз съм Дънкан от фамилията Стендиш.

– От Стендиш Хауз? И защо тогава не сте там, вместо тук в блатото, като нападате безобидните дракони?

– Мадам – отвърна той спокойно, – не мога да си представя как е възможно да не знаете, но след като е така, аз ще ви кажа. Вашите безобидни дракони са най-кръвожадните хищници, на които някога съм попадал. Освен това ще ви кажа, че макар и да имахме доброто желание да ги нападнем, всъщност не ние свършихме работата. Този, който се спусна върху тях беше Дивият ловец.

Те се спогледаха въпросително.

– Казах ви – обади се една от другите, които стояха зад онази, която беше говорила. – Казах ви, че чух Ловеца и лая на хрътките му. Но вие казахте, че греша. Казахте, че Ловецът няма смелостта да доближи острова, да пречи на нас и на работата, която вършим.

– Вашата работа – вмъкна Дънкан – е нещо, което ме интересува. Вие сте оплаквачките на света.

– Млади Стендиш – обади се говорителката, – това е нещо, с което вие не трябва да се занимавате. Загадките, с които се занимаваме не са тема за размисъл на един смъртен. Достатъчно лошо е това, че вашият земен крак накърни святата земя, на която стоите.

– И все пак – обади се едната от другите – ние сме готови да ви простим светотатството. Символично ви предлагаме нашето гостоприемство. Донесли сме ви храна.

Тя пристъпи напред и остави на пътеката кошницата, която носеше. Другите две оставиха кошниците си до първата.

– Можете да ядете без страх – каза тази, която първа беше оставила кошницата си. – В храната няма отрова. Това е здрава, солидна храна. Има достатъчно естествено нещастие по света. Нямаме нужда да го усложняваме сами.

– Вие би трябвало да сте тези, които знаят – каза Дънкан, без да разбере преди да го е казал колко нелюбезно звучи.

Те не отговориха, а понечиха да си тръгнат, но той направи движение, като ги приканваше да спрат.

– Само един въпрос – рече той. – Виджали ли сте случайно от наблюдателния си пост на този остров някакви доказателства за Ордата на Опустошителите?

Те се загледаха учудено в него, след което едната каза:

– Това е глупаво, сестри. Той сигурно знае за Ордата. Толкова дълбоко в Опустошените земи, трябва да е осведомен за тях. Тогава защо да не му отговорим?

– Не може да навреди нищо – каза представителката. – Нито той, нито някой друг може да направи нещо. Ордата, сър Дънкан, се намира точно отвъд блатото, на западния бряг, близо до това място. Трябва да знаят, че идвате, защото се събират в рояк, макар да не разбирам защо трябва да го правят за такива като вас.

– Отбранителен рояк ли? – попита Дънкан.

Представителката попита остро:

– Откъде знаете за отбранителните рояци?

Дънкан се засмя.

– Запазете си смеха, млади човече – каза му тя. – Ако прекосите този воден интервал за да се срещнете с тях, вашият смях ще ви излезе през носа.

– А ако се върнем обратно – рече Дънкан – вашите скъпоценни дракони ще бъдат смъртта ни.

– Вие сте противен и зле възпитан – каза една от трите – щом говорите така за нашите приятели.

– Ваши приятели ли?

– Да, разбира се – каза една от тях. – Драконите са нашите кученца, а без Ордата щеше да има по-малко нещастие през всичките тези векове.

– По-малко нещастие ...

И тогава разбра. Не изповед, за облекчаване на болката и даване на утеха, не очистване от страха и ужаса, а пируване с нещастieto на света, щастливо търкаляне в беди и тъга, както куче би се търкаляло в отпадъци.

– Лешояди – каза той. – Лешоядки.

И се натъжи.

Исусе Христе, останал ли беше някой подходящ?

Нан, баншито, ридаше за вдовицата в нейната скромна къщичка, за майката, която беше изгубила детето си, за старите и немощните, за болните, за изоставените по света, и без значение дали риданията и помагата, те бяха замислени като помощ. Нан и сестрите и банши бяха опечалените за тези, които нямаха кой да жалее за тях.

Но тези – оплаквачките на света, които оплакваша сами или в голяма група, или с помощта на някакви адски машини, които издаваха виещи звуци – беше зърнал част от някакви сложни механизми, на които някой въртеше дългата и тежка дръжка за да произвеждат виенето – те използваша нещастieto на света, те го изсмукваша и го събираха на това място, където го очакваша, и след това му се наслаждаваша, и се търкаляха в него, и се омазваха с него, както свиня би се омазала с отблъскваща

мръсотия.

Трите жени се обърнаха и тръгнаха нагоре по пътеката. Дънкан гневно махна с ръка след тях.

– Мръсни кучки – каза той, но приглушено, защото нямаше да постигне нищо добро ако крещи срещу тях – нито вреда, може би, но и нищо добро, а и те не бяха тези, с които трябваше да се занимава. Те бяха мръсотия, която човек подминава, мръсотия, покрай която човек стъпва и се стреми да не забелязва. Интересите му лежаха отвъд този остров.

Пристъпи бързо напред и, като вдигна кошниците една по една, ги метна във водите на блатото.

– Вашето гостоприемство ни приседна – рече Дънкан през стиснати зъби към жените, вървящи по пътеката. – Не се нуждаем от коричките хляб, които ни подхвърляте. Дано се продъните в Ада!

След това се обърна и тръгна надолу по пътеката. Дявол и Конрад седяха един до друг на каменната плоча, на която бяха спали.

– Къде са другите? – попита той.

– Отшелникът и вещицата отидоха да донесат вързопа на Красавица – каза Дявол. – Забелязали са го. Плувал е във водата и е дошъл близо до брега. Може би в него все още има нещо за ядене.

– Как се чувстваш? – обърна се Дънкан към Конрад.

Големият мъж му се усмихна.

– Треската премина. Ръката ми е по-добре. Подутина е спаднала малко и болката не е толкова силна.

– Милейди отиде в тази посока – обади се Дявол. Той посочи с пръст накъде е отишла. – Тя спомена нещо за разузнаване на околността. Преди да се събудете. Отиде преди доста време.

Дънкан погледна към небето. Слънцето клонеше към залез. Бяха проспали по-голямата част от деня.

– Стойте тук – каза той. – Щом другите се върнат, задръжте ги също тук. Ще отида да намеря Даян. Натам ли каза?

Демонът кимна ухилен.

– Ако има нещо за ядене – добави Дънкан – яжте го. Трябва да тръгваме. Нямаме време за губене.

– Милорд – обади се Конрад, – планирате да нападнем Ордата ли?

– Не можем да направим нищо друго – отвърна Дънкан. – Нямаме друг избор. Не можем да се върнем и не можем да останем тук. Този остров е отвратителен.

– Ще бъда близо до вас – усмихна се зловещо Конрад. – Нуждая се само от една ръка за да размахвам тоягата.

– И аз също – добави Дявол. – Снупи беше прав за това, което каза като ми даде вилата. Подходяща, каза той. И наистина е такава. Пасва на ръцете ми, като че ли е била направена за мене.

– Скоро ще се видим – каза Дънкан.

Откри Даян на малък нос, от който се виждаше блатото в посоката, откъдето бяха дошли. Седеше на малка скална издатина и като чу стъпките му зад себе си, се обърна.

– Време ли е за тръгване? – попита тя.

– Почти – каза Дънкан. – След малко.

– Не знам – започна тя. – Този сблъсък с Ордата ...

– Има нещо, което трябва да ти кажа – прекъсна я той. – Нещо, което трябва да ти покажа. Трябваше да го направя отдавна.

Мушна ръка в кесията на колана си, извади талисмана и и го подаде.

Тя пое рязко въздух, протегна ръка напред и след това я отдръпна.

– На Уалфърт ли е? – попита тя.

Той кимна.

– Откъде го взе? Защо не ми каза?

– Защото се страхувах – отговори Дънкан. – Страхувах се, че можеш да предявиш претенции. Нуждаех се от него, нали разбираш.

– Нуждаел си се от него?

– Срещу Ордата – поясни той. – Това е целта, за която го е създал Уалфърт.

– Но Кутбърт каза ...

– Кутбърт грешеше. Талисманът ни защитава от Ордата от деня, в който го намерих. Изпращаха създанията си срещу нас, но, с малки изключения, срещу нас не са излизали членове на Ордата. Държаха се на разстояние от нас.

Даян протегна две ръце и го взе от него. Завъртя го бавно и инкрустираните скъпоценни камъни заблестяха, докоснати от слънчевата светлина.

– Толкова е красив – каза тя. – Къде го намери?

– В гробницата на Уалфърт – отвърна той. – Конрад ме скри там, след като ме бяха съборили при боя в градината. Където за първи път се срещнахме, помниш ли?

– Каква странна приумица – каза тя. – Да те скрие в гробница.

– Конрад понякога прави странни неща. Обикновено те са резултатни.

– И ти го намери случайно?

– Когато дойдох в съзнание, открих, че лежа и че ми е неудобно. Реших, че е камък, който някой е хвърлил в гробницата. Отначало възнамерявах да ти го дам, ако го открия. Но след това, когато стана очевидно ...

– Разбирам – прекъсна го тя. – А сега мислиш, че можеш да го използваш срещу Ордата. Може би да ги унищожииш?

– Ще рискувам – каза Дънкан. – Така мисля. Очевидно е, че нещо ни защитава. Трябва да е талисмана. Мисля, че имаме оръжие, от което Ордата се страхува. Защо иначе ще правят рояк срещу нас?

– И тогава Уалфърт е бил прав през цялото време – добави тя. – Останалите са грешали. Отхвърлили са го, макар да е бил прав.

– Дори магьосниците могат да грешат – заяви Дънкан.

– Искам да те питам нещо – каза тя. – Кажете ми, защо си тук. Какво те е довело тук? Какво става? Защо е толкова важно да стигнеш до Оксфорд? Никога не си ми казал. Или на Кутбърт. Кутбърт можеше да се интересува. Той имаше много приятели в Оксфорд. Той им пишеше и те му пишеше. Години наред си кореспондираше с тях.

– Е, добре – въздъхна той, – има един ръкопис. Историята е дълга, но ще се опитам да ти я разкажа набързо.

Разказа и накратко историята, като я сбиваше, използвайки колкото може по-малко думи.

– Този доктор в Оксфорд – попита Даян. – Този, който единствен в целия свят може да потвърди автентичността на ръкописа. Как се казва?

– Казва се Уайз. Епископ Уайз. Старец, при това не много добре здравословно. Ето поради това аз бързам. Той е стар и болен, и може би не му остава още много. Негова светлост каза, че дните му са преброени.

– Дънкан – каза тя тихо, – Дънкан ...

– Да? Знаеш ли това име?

Тя кимна.

– Той беше стар приятел на Кутбърт, негов добър приятел.

– Ами това е хубаво – каза той.

– Не, Дънкан, не е. Епископ Уайз е мъртъв.

– Мъртъв!

– Преди няколко седмици Кутбърт получи вест – поясни тя. Вест, че старият му приятел е мъртъв. Повече от сигурно, още преди да тръгнеш от Стендиш Хауз.

– О-о, Боже мой! – възкликна Дънкан и се отпусна на колене до

нея.

Безсмислено пътуване, помисли си той. Всичко това за нищо. Човекът, който може да удостовери истинността на ръкописа – мъртъв, дори преди да са тръгнали. Не сега. Може би никога. След сто години може би ще има друг човек или може никога да няма друг човек като епископ Уайз. Негова светлост ще трябва да чака, Светата църква ще трябва да чака, християнството ще трябва да чака този друг човек, ако изобщо има такъв.

– Даян – задавено каза той, Даян!

Тя протегна ръце и придърпа главата му в скута си, като го притисна там така, както майка – детето си.

– Хайде, поплачи си – рече тя. – Само аз съм тук. Сълзите ще те облекчат.

Не заплаква. Не можеше да плаче. По-скоро го заля горчивина, притисна го и загриза душата му. Досега, до този момент, не беше разбрал или не си беше позволил да разбере колко много значи ръкописа за него – не като нещо абстрактно, което съдържа добро за цялото човечество, а за него лично. За него, Дънкан Стендиш, като християнин, който вярваше, макар и повърхностно, че е имало човек, нарече Исус, който е ходил някога по Земята, казал е думите Си, които се съобщава, че е казал, направил е чудесата Си, смял се е на венчавките, пил е вино с братята Си и накрая е умрял на един римски кръст.

– Дънкан – каза меко Даян. – Дънкан, съжалявам, колкото и ти, за станалото.

Той вдигна глава и я погледна.

– Талисманът – рече той.

– Ще използваме талисмана така, както Уалфърт е смятал, че трябва да се използва.

– Това е всичко, което ни остава – каза той. – Поне нещо добро може да излезе от това пътуване.

– Не се ли съмняваш в талисмана?

– Да, имам някои съмнения. Но какво повече можем да направим?

– Нищо повече – отвърна Даян.

– Можем да умрем – каза Дънкан. – Талисманът може да е недостатъчен.

– Ще бъда там – заяви тя. – Ще бъда редом с тебе.

– За да умреш с мене?

– Ако стане така. Не мисля, че ще стане. Уалфърт ...

– Имаш му вяра ли?

– Толкова вяра, колкото ти в твоя ръкопис.

– А след като всичко свърши?

– Какво имаш предвид? След като свърши?

– Аз ще се върна в Стендиш Хауз. А ти?

– Ще намеря място. Има и други магьоснически замъци. Ще съм добре дошла.

– Ела у дома с мене.

– Като твоя повереница? Или като твоя любовница?

– Като моя жена.

– Дънкан, скъпи. Аз имам магьосническа кръв.

– И в моите вени тече кръвта на безскрупулни авантюристи, войнствени чудовища, разбойници, пирати и грабители на градове. Върни се достатъчно назад и един Бог знае какво ще намериш.

– Но баща ти. Твоят баща е лорд.

За момент Дънкан си представи баща си, изправен като високо дърво, с помръдващи мустаци, със сиви като гранит очи, които все пак имат топлина в тях ...

– Лорд – каза той, – но и джентълмен. Ще те обикне като своя дъщеря. Никога не е имал дъщеря. Няма никой друг освен мене. Майка ми е умряла преди години. Стендиш Хауз отдавна очаква женска ръка.

– Трябва да си помисля – каза Даян. – Мога да ти кажа само едно нещо. Обичам те.

31

Роякът се намираще върху билото на един хълм до блатото. Представяваше отвратителна гледка – черен и все пак не напълно черен, защото през него пробягваха странни трептения, като далечните припламвания на светкавици, които могат да се видят в далечината да оцветяват хоризонта, през лятна нощ. Понякога роякът изглеждаше веществен – твърдо черно кълбо, понякога изглеждаше рядко несигурен, като хлабаво кълбо прежда или като сапунен мехур, който всеки миг ще се пръсне. Изглеждаше, че дори когато е най-плътен, в него има постоянно движение, като че ли създанията или нещата, или каквото и да бяха, от които беше направен, непрестанно се стремят да заемат по-изгодни позиции, като се пренареждат и разместват за да добият по-добра конфигурация. При наблюдение човек можеше да види, или да си представи, че вижда някаква форма, отделен негов член, макар и не за достатъчно дълго, за да бъде сигурен какво може да е това. И това беше за добро, тъй като зърнатите форми или създания бяха толкова ужасяващи, толкова далече отвъд най-жестоките представи, че караха човешката кръв да се вледени.

Дънкан заговори към тези, които се бяха скупчили около него:

– Всички знаете какво ще правим. Аз ще нося талисманът, като го държа високо за да го покажа. Ще вървя напред, бавно. Ето така – каза той, като го вдигна високо, така че всички да могат да го видят. В последните лъчи на залязващото слънце, скъпоценните камъни на талисмана се разгоряха, блестяйки като вълшебен пламък във всички цветове на дъгата, но по-ярко, много по-ярко от дъга.

– А ако не сработи – изръмжа Конрад.

– Трябва да сработи – каза му хладно Даян.

– Трябва да сработи – съгласи се спокойно Дънкан. – Но, ако се случи нещо непредвидено, всеки да се спасява. Обратно в блатото, обратно към острова.

– Ако можем да бягаме – обади се Конрад. – Аз няма да бягам. По дяволите бягането ...

Една ръка се протегна и измъкна талисмана от ръката на Дънкан.

– Ендрю! – изрева Дънкан, но отшелника тичаше стремително напред, право към рояка, държейки с една ръка блестящия талисман, а в другата размахвайки тоягата си, с широко отворена уста, крещяща

думи, които изобщо не бяха думи.

Конрад побесня.

– Този глупак, този надут кучи син – извика той.

Дънкан се втурна напред, като се мъчеше да достигне Ендрю.

Пред него проблесна светкавица. В сиянието и Дънкан видя как Ендрю застина за момент, като гореше с ярки пламъци. След това, щом пламъците се снишиха, отшелникът представляваше димящ факел, факел, който случаен порив на вятъра раздуха и от вдигнати ръце се понесоха струйки мазен дим. Талисманът беше изчезнал и Ендрю бавно се свлече, събирайки се в купчина обгоряла и димяща плът.

Дънкан се хвърли на земята и една дива, ужасяваща мисъл пробяга през него. Не беше талисманът на Уалфърт, не беше талисманът това, от което Ордата се страхуваше. Не талисманът ги беше защитавал през дългото им странстване из Опустошените земи. Трябваше да го разбере. На брега Ордата – била е Ордата – беше използвала Харолд Разбойника за да вземе нещото, от което са се страхували, единственото нещо, което не са се осмелили да вземат сами. Бяха взели талисмана, но го бяха оставили там, на брега, като нещо с малка стойност.

Единственото нещо, което не бяха успели да вземат беше ръкописът.

Ръкописът, помисли си той. Ръкописът, за Бога. Ордата се беше опитала да унищожи, да премахне, да заличи ръкописа. Това беше целта на последното опустошение – да се опустоши северната част на Британия и след това, след като са го изолирали, да се придвижат към абатството Стендиш, където се е съхранявал ръкописът. По времето когато са били готови да се придвижат към абатството Стендиш, ръкописът, истинският ръкопис, написан от дребния, плах човек, който беше бързал да наблюдава и да слуша, вече не беше там. Кутбърт беше казал, че Ордата е смутена и несигурна в себе си. И това, разбира се, беше причината. Бяха научили или усетили по някакъв начин, че ръкописът вече не е там, а е носен през самото опустошение, създадено от Ордата.

„Малък плах човече, малък дебнеш, бягащ човече – каза Дънкан към този, който толкова дълго беше дебнал като чакал около компанията на Исус, който никога не е бил един от компанията, нито се е опитвал да бъде един от тях, който само наблюдавал и слушал, а след това сядал свит в някой ъгъл за да запише видяното и чутото – ти направи повече, отколкото си предполагал. Записвайки думите, които Исус е казал, точни както ги е казал, без никакви промени, без никакво парафразиране, предавайки всеки жест, всяко движение, дори всяко изражение на

лицето Му“. Защото така трябваше да бъде, осъзна Дънкан. Трябваше да е истината, трябваше да бъде доклад на събитията точно както те са били, за да се запази магията, за да се задържи славата и мощта, за да се представи цялата сила на Човека, който е говорил.

„Защо – попита той малкия дебнеш човек – защо не ми позволи да видя лицето ти? Защо се извърщаш от мене, защо държиш лицето си в сянка, така че да не го видя?“ И това, помисли си той, също беше една част от цялото, което трябваше да бъде по този начин. Защото този малък плах човек не търсеше слава за себе си. Всичко щеше да е напразно ако търсеше слава за себе си. Той трябва да остане завинаги един човек без лице.

Дънкан пхна ръка в кесията си, пръстите му се склочиха около ръкописа и го извадиха – набръчкан и шумолящ. Като стана на крака, той го вдигна високо над главата си и с вик на триумф се втурна към мержелеещия се рояк.

Пред него голямото, тъмно,менящо се кълбо на роякът пламна с множество светкавици и с всяка негова крачка те ставаха все по-ярки, но оставаха вътре в рояка, без да засегнат Дънкан. Същите пламтящи щрихи, които пробягваха по дължината на търкалящата се мъгла над могилата на замъка, пламъци като тези, превърнали Ендрю в димяща факла, но сега те не го достигаха.

Внезапно пламъците се събраха заедно и роякът се превърна в кълбо от експлодиращ огън. Взриви се и въздухът се изпълни с тлеещи отломки, които се сипеха край него, димяха и се гърчеха щом се удареха в земята, оставаха там за момент, мятайки се в агония и след това затихваха и умираха.

Ордата я нямаше и в здрачът, пропъзлял след залеза на слънцето се разнесе зловоние, което се спусна като мъгла над всичко наоколо.

Дънкан отпусна ръка край тялото си, като все още стискаше набръчкания ръкопис, набръчкан от това, че беше държан твърде здраво.

В здрача се извиси оплакване, не оплакването на света, а друго, много по-близо.

Дънкан се обърна и видя Мег стгушена над вонящата купчина, която някога беше Ендрю и разбра, че оплакването идва от нея.

– Но защо? – попита Даян, като се приближи към нея. – Един отшелник и една вещица.

– Той и даде късче сирене в първия ден, когато я открихме – поясни Дънкан. – Подаде и ръка за да и помогне, когато вървахме по горската пътека. Стоеше редом с нея, за да направят пътека на онази горска

поляна. Не е ли достатъчно?

И така, автентичността на ръкописа нямаше да бъде доказана.

Епископ Уайз в Оксънфорд беше мъртъв и нямаше кой да постави печата на истината върху него. Щеше да бъде върнат в абатството Стендиш и години наред щеше да лежи там, прибран в украсено ковчеже, необявен на света и неизвестен защото никой не би могъл да каже дали е истина или лъжа, действителен документ или набожна измислица.

И все пак, каза си Дънкан, автентичността му беше доказана. Защото това, което унищожи Ордата беше истинността му, автентичността му, доказаните думи и дела на Исус. Всичко по-малко от това нямаше да остави и следа върху Ордата.

Докосна с пръсти кесията си и под натиска им чу успокоителното му шумолене. Толкова пъти, помисли си той, беше правил същото движение и беше слушал пукането на пергаментата, но никога с благодарността и сигурността, които чувстваше сега.

Даян се размърда и когато я прегърна се притисна до него.

Огънят гореше силно, от едната му страна Дявол беше изгребал въглени и беше зает, с помощта на Конрад, да пече рибата, която той и Конрад бяха уловили в един малък поток с импровизирана мрежа, направена от заетата риза на Дънкан.

– Къде е Духът? – попита Дънкан. – Известно време беше наоколо, но сега е изчезнал.

– Няма да го видиш – каза Даян. – Отиде да се засели в един замък.

– Замък. Къде е намерил замък?

– Развалините на замъка – отвърна Даян. – Дойде при мене за да иска разрешението ми.

– И ти му го даде?

– Казах му, че не е мой за да го иска от мене, но може да отиде. Казах му, че не виждам как бих могла да го спра.

– Аз му казах същото – рече Дънкан – когато поиска да дойде с нас в Оксънфорд. Изненадан съм, че ще се засели в замъка. Толкова много искаше да отиде в Оксънфорд.

– Каза, че иска дом. Иска място, което да обитава. Каза, че е бил обесен на едно малко дърво, а дървото не може да се обитава, особено когато е толкова незначително.

– Струва ми се, че съм чувал тази жалба и преди. Какво би си

помислил Кутбърт?

– Мисля, че Кутбърт, ако знаеше, щеше да бъде доста поласкан. Но Духът, бедното нещо, се нуждаеше толкова много. Каза, че няма дом ...

– Ако го слушаш – прекъсна я Дънкан – ще ти скъса сърцето. Радвам се, че няма да го слушам повече. Той беше същинска напаст.

– Ами Дявол? – попита Даян. – Какво ще стане с него?

– Идва с нас. Конрад го покани.

– Радвам се – рече Даян. – Той и Конрад станаха другари. А това е хубаво. Дявол, макар и да е демон, не е твърде лошо създание.

– На поляната той спаси живота на Конрад – каза Дънкан. – Конрад не би забравил подобно нещо.

– И Конрад беше добър с него в замъка – добави Даян. – Както и ти. Всички останали досега са се отнасяли отвратително с него.

Мег им донесе риба върху подноси от брезова кора и приклепна срещу тях.

– Не я яжте веднага – предупреди ги тя. – Оставете я да изстине малко.

– А ти? – запита Даян. – Какво ще правиш сега, след като приключението е свършило? Дявол идва с нас.

– Стендиш Хауз би използвал една постоянна вещица. От години не сме имали – добави Дънкан.

Мег поклати глава.

– Мислих за това. Искях да го обсъдя с вас. Виждате ли, нямам колиба, нямам къде да живея. Изобщо, нямам нищо. Но Ендрю има килия. Предполагате ли, че би възразил. Мисля, че знам къде е. Ако ли не, Снупи каза, че ще ми я покаже.

– Ако искаш това – каза Дънкан, – мисля, че Ендрю може би ще бъде щастлив да знае, че ти си там.

– Мисля – рече Мег, – че той може да ме е харесвал поне малко. Първият път когато се срещнахме, той извади онова парче сирене от джоба си. Имаше мъх по него от джоба му и следи от зъби, защото го беше гризал, и ми го даде, и той ...

Гласът и секна и не можа да каже нищо повече. Закри очите си с ръце и, като се изправи бързо, изчезна в тъмнината.

– Беше влюбена в Ендрю – каза Даян. – Странно е, че една вещица и един отшелник ...

– Всички го обичахме – заяви Дънкан, – макар и да беше несговорчив.

Несговорчив и войник на Бога. Войник на Бога до последния миг,

настояващ, че е войник на Бога, когато все още беше отшелник. Втурна се към смъртта си като войник на Бога. Ендрю и Красавица – един войник на Бога и едно малко търпеливо магаре.

Ще ми липсват, помисли си той.

Отдалече, слабо в странстващия вятър, се дочуха риданията на оплакването на света. Сега, рече си Дънкан, с годините ще има по-малко оплакване на света. Все още ще има нещастие по света, но след като Ордата не е повече на Земята, все по-малко и по-малко. Лешоядките на острова ще имат по-малко за да се ваят и да се мажат.

Даян остави блюдото с рибата на земята и подръпна ръкава на Дънкан.

– Ела с мене – каза тя. – Не мога да направя това сама. Искам да стоиш до мене.

Той я последва до мястото край огъня където Снупи седеше и ядеше риба. Даян застана срещу него. Държеше голия меч.

– Този меч е твърде скъпоценен – каза тя – за да принадлежи, на който и да е човек. Ще го вземете ли отново под опеката на Малкия народ? За да го съхранявате докато отново е необходим.

Снупи внимателно избърса ръце и ги протегна за да вземе меча. Очите му бяха пълни със сълзи.

– В такъв случай знаете на кого е принадлежал някога.

Тя кимна без да се осмели да говори.

– С готовност – каза Снупи – ще го вземем обратно. Ще го пазим добре и ще го почитаме. Някой ден може да има друга ръка, достойна да го държи. Но никога вече повече от вашата, милейди.

– Ще кажете на Малкия народ – заяви Даян – каква чест беше за мене.

– Това е защото ви вярваме – рече Снупи. – Вие не сте ни непозната. Ще можем да ви намерим в Стендиш Хауз, нали?

– Да – потвърди Даян. – Тръгваме утре сутринта.

– Някой ден ще дойдем да ви посетим – каза Снупи.

– Ще ви чакам – обяви Даян. – Ще има кейкове и бира. Ще има танци на открито.

Обърна се и отиде при Дънкан. Хвана го за ръката.

– А сега – рече тя – готова съм за утре.

КРАЙ

© 1978 Клифърд Саймък
© 1993 Радослав Христов, превод от английски

Clifford Simak
The Fellowship of the Talisman, 1978

Източник: <http://sfbg.us>

Публикация:

БРАТСТВОТО НА ТАЛИСМАНА. 1993. Изд. Бард, София. Фантастичен роман.
Превод: [от англ.] Радослав ХРИСТОВ [The Fellowship of the Talisman, Clifford D. SIMAK]. Формат: 20 см. Офс. изд. Тираж: 15 000 бр. Страници: 368. Цена: 30.00 лв.

БРАТСТВОТО НА ТАЛИСМАНА. 1997. Изд. Бард, София. Колекция Клифърд Саймък. Фантастичен роман. II изд. Превод: [от англ.] Радослав ХРИСТОВ [The Fellowship of the Talisman, Clifford D. SIMAK]. Формат: 20 см. Офс. изд. Тираж: 15 000 бр. Страници: 240. Цена: 2000.00 лв.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/135>]